

Úvodní stránka > Rodinné věci a dědictví > Dědictví > **Dědická řízení**

Dědická řízení

Vnitrostátní právní úprava dědického řízení se v jednotlivých členských státech významně liší (pokud jde například o to, kdo dědí, jak velké jsou podíly či povinné podíly, jak se má pozůstalost spravovat, v jakém rozsahu přecházejí závazky na dědice atd.).

Všeobecné informace

Podstatným krokem ke zjednodušení přeshraničního dědického řízení bylo přijetí nových unijních pravidel dne 4. července 2012, která občanům usnadní řešení právních aspektů mezinárodních dědických řízení. Nová pravidla se použijí pro zůstavitele, kteří skonají dne 17. srpna 2015 či později.

Nařízení zajistí, aby bylo přeshraniční dědictví projednáno soudržně, v rámci jednoho práva a jedním orgánem. V zásadě jsou příslušné projednávat dědické řízení soudy členského státu, ve kterém měl zůstavitel své poslední obvyklé bydliště, a použije se právo tohoto členského státu. Avšak občané si mohou zvolit, aby se na jejich dědictví použilo právo státu, jehož jsou státními příslušníky. U přeshraničního dědictví použití jednoho práva jedním orgánem vyloučí souběžná řízení a případná konfliktní soudní rozhodnutí. Zajistí se tím rovněž uznávání rozhodnutí vydaných v jednom členském státě v celé Unii bez nutnosti vést další zvláštní řízení.

Nařízení rovněž zavádí evropské dědické osvědčení. Tento dokument vydávaný orgánem projednávajícím dědictví mohou dědicové, odkazovníci, vykonavatelé závětí a správci pozůstalosti použít pro prokázání svého postavení a výkon práv nebo pravomocí v jiných členských státech. Vydané evropské dědické osvědčení bude uznáno ve všech členských státech bez nutnosti zvláštního řízení.

Dne 9. prosince 2014 přijala Komise **prováděcí nařízení**, které stanoví formuláře pro dědické nařízení:

Word (297 Kb)

PDF (747 Kb)

Portál e-Justice umožňuje vyplnit a vytvořit si PDF formuláře V (evropské dědické osvědčení) [online](#).

Dánsko a Irsko se nařízením neúčastní. V důsledku toho se přeshraniční dědická řízení vedená orgány těchto dvou členských států budou i nadále řídit jejich vnitrostátními pravidly.

Otázky dědické daně jsou z působnosti nařízení vyloučeny.

Informace o nových předpisech EU týkajících se dědického řízení najdete na těchto [internetových stránkách](#).

Otázky dědické daně jsou z působnosti nařízení vyloučeny.

Chcete-li konzultovat informační přehledy o **vnitrostátním dědickém právu a řízeních v konkrétním členském státě**, klikněte prosím na vlaječku příslušné země na této stránce. Tyto informační přehledy byly připraveny **Evropskou soudní sítí pro občanské a obchodní věci** ve spolupráci s **Radou notářů Evropské unie** (CNUE).

CNUE provozuje stránku [Successions in Europe](#), která vám může pomoci nalézt odpovědi na dotazy k dědickému řízení v 22 členských státech.

Pokud máte zájem vyhledat notáře v konkrétním členském státě, můžete použít vyhledávací nástroj **vyhledání notáře**, který poskytuje Evropská komise ve spolupráci s účastníky se notářskými asociacemi.

Vnitrostátní úprava registrace závětí se výrazně liší. V některých členských státech musí osoba pořizující závěť („zůstavitel“) svou závěť registrovat. V jiných členských státech je registrace doporučena nebo se týká pouze některých druhů závětí. V několika málo státech registry závětí vůbec neexistují.

Hledáte-li informace o tom, jak zaregistrovat závěť v konkrétním členském státě nebo zda zůstavitel pořídil závěť, konzultujte informační přehledy pro **občany EU** a pro **právníky** připravené **Evropskou sítí asociace registrů závětí** (ENRWA), které jsou k dispozici ve 3 či 4 jazykových verzích. Tyto informační přehledy vysvětlují jak zaregistrovat závěť v jednotlivém členském státě a obsahují poradenství o tom, jak v jednotlivých členských státech dohledat závěti.

Související odkazy

Dědická řízení – oznámení členských států a vyhledávací nástroj, který pomáhá při určování příslušných soudů/orgánů

Příručka pro občany: jak pravidla EU zjednodušují mezinárodní dědictví

EU-ADAPT – EU Adapt je **nástroj IT**, který má soudcům, notářům a dalším právníkům zabývajícím se přeshraničním dědictvím pomoci nalézt **nejbližší rovnocenné věcné právo**. Uživatel může do nástroje zadat i) právo členského státu rozhodné pro dědění („*Lex Successionis*“), ii) věcné právo existující podle práva členského státu rozhodného pro dědění („*Rights in Rem*“) a iii) právo členského státu, v němž se věcné právo domáhá („*Lex Rei Sitae*“). Nástroj pak poskytuje vodítko a navrhuje odpovídající věcné právo podle práva členského státu, v němž se tohoto práva osoba domáhá.

Výsledky projektu „*Further developments in the area of interconnection of registers of wills*“, který se pod vedením **estonského ministra spravedlnosti** zaměřil na možné efektivnější propojení přeshraničních dědických řízení elektronickými prostředky a byl realizován ve spolupráci s **Evropskou sítí asociace registrů závětí**, **Radou notářství Evropské unie**, **Estonskou notářskou komorou**, estonským střediskem pro rejstříky a informační systémy a členskými státy Evropské unie:

- Studie proveditelnosti (755 Kb)

- Závěrečná zpráva (507 Kb)

- Doporučení (153 Kb)

Poslední aktualizace: 22/04/2024

Tyto stránky spravuje Evropská komise. Informace na této stránce nemusí nezbytně vyjadřovat oficiální stanovisko Evropské komise. Komise neodpovídá ani neručí za informace nebo údaje, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Pokud jde o předpisy v oblasti autorských práv pro webové stránky EU, viz právní upozornění.

Dědická řízení - Belgie

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s Radou notářů Evropské unie (CNUE).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

Belgické právo uznává v zásadě tyto tři formy závětí: **úřední závěť** (neboli **notářsky ověřená závěť**), **holografní závěť** (závěť vlastnoručně sepsaná, datovaná a podepsaná pouze zůstavitelem) a **mezinárodní závěť**.

Zůstavitel musí být duševně způsobilý vyjádřit platně a svobodně svou vůli (články 901 až 904 občanského zákoníku).

V zásadě a kromě výjimek jsou zakázány smlouvy o budoucím dědictví.

V přeshraničních případech je závět' v zásadě v Belgii platná, pokud je v souladu s právní normou platnou v místě, kde k úkonu došlo („*locus regit actum*“), nebo s jedním z právních předpisů stanovených Haagskou úmluvou ze dne 5. října 1961.

2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Notář, který obdrží úřední nebo mezinárodní závět' či u kterého je uložena holografní závět', má za povinnost tuto závět' zaevidovat v centrálním registru závětí, který spravuje Fédération Royale du Notariat belge. V případě holografních závětí uložených u notáře má zůstavitel možnost odmítnout zaevidování své závěti v tomto registru.

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Belgické právo uznává zásadu povinného podílu, podle níž náleží minimální část (povinný podíl čili podíl ze zákona či zákonný podíl) dědictví povinně dle případu pozůstalému manželovi či manželce, dětem a otci a matce zůstavitele.

Pokud jde o děti (neboli potomky), odpovídá tento povinný podíl polovině dědictví v případě jednoho dítěte, 2/3 v případě dvou dětí a 3/4 v případě tří nebo více dětí.

Pokud jde o otce a matku, má každý z nich nárok na čtvrtinu dědictví v případě, že neexistují žádní potomci. V tomto případě mohou odkazy, které zůstavitel či zůstavitelka učinil(a) pozůstalému manželovi či manželce, zahrnout celé dědictví.

Pozůstalý manžel či manželka nabývá v každém případě přinejmenším buď poživací právo (*usufructus*) na polovinu děděného majetku nebo poživací právo na dům, který slouží jako hlavní bydliště, a movité vybavení, a to i v případě, kdy jejich hodnota přesahuje polovinu dědictví.

Pokud se zůstavitel rozhodl nebrat ve své závěti ohled na povinný dědický podíl a dědici souhlasí s dodržáním jeho poslední vůle, lze závět' splnit. Ovšem osoby, jejichž nárok na povinný dědický podíl nebyl respektován a které ho chtějí uplatnit, mohou podat žalobu za snížení dědictví.

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

Pokud zesnulá osoba nebyla v manželském svazku a neměla děti, dědí na prvním místě její předci (ascendenti) a přednostní příbuzní v pobočné linii (bratři a sestry). Otec a matka obdrží každý čtvrtinu a bratři/sestry nebo případně jejich potomci zbylou část. Je-li jeden nebo oba z rodičů po smrti, jejich podíl náleží bratrům a sestrám. Neexistují-li žádní ascendenti, bratři, sestry nebo jejich potomci, je dědictví rozděleno na polovinu mezi příbuzné po matčině a příbuzné po otcově straně (strýc, teta, bratranec, sestřenice atd.).

Pokud zesnulá osoba nebyla v manželském svazku a zůstali po ní děti, jejich nárok vyřazuje z dědictví všechny ostatní členy rodiny. Rozdělují si dědictví do plného vlastnictví rovným dílem. V případě, že dítě zemřelo dříve (nebo dědictví odmítlo či je ho nezpůsobilé) a zanechalo po sobě potomky, tyto potomci nabývají dědictví substitucí za dítě, které zemřelo dříve, dědictví odmítlo nebo je ho nezpůsobilé.

Pokud zesnulá osoba po sobě zanechá manžela či manželku a děti, přeživší manžel či manželka nabývá poživací právo (*usufructus*, čili právo používat určitou věc a dostávat její plody a výnosy) na všechnu majetek, který tvoří dědictví. Děti dědí rovným dílem holé vlastnictví.

Pokud zesnulá osoba po sobě zanechá manžela či manželku a je bezdětná, přeživší manžel či manželka se stává jediným dědicem, pokud zesnulá osoba nemá ascendenty a příbuzné v pobočné linii až do čtvrtého stupně. Pokud existují, přeživší manžel či manželka nabývá v zásadě poživací právo a ostatní dědici holé vlastnictví. V tomto případě ovšem podíl, který nabývá přeživší manžel či manželka, závisí na úpravě majetkových poměrů v manželství, které manželé uzavřeli: v případě společného jmění manželů dědí přeživší manžel či manželka do plného vlastnictví podíl zesnulého na tomto společném jmění.

Pokud zesnulá osoba po sobě zanechá osobu, se kterou uzavřela registrované partnerství, je v Belgii uznávána jako forma registrovaného partnerství tzv. „zákonné soužití (*cohabitation légale*)“. Přeživší registrovaný partner či partnerka má v dědictví nárok na poživací právo na obydlí, které jim během společného života sloužilo za společné bydliště, a rovněž na nábytek, kterým bylo vybaveno. Přeživší registrovaný partner či partnerka ale může být zbaven (a) tohoto poživacího práva v závěti nebo formou darů, ke kterým došlo za života zesnulé osoby ve prospěch jiných osob.

Pokud zesnulá osoba po sobě zanechá partnera/partnerku, se kterým/terou neuzavřela registrované partnerství, tzn. šlo o volné soužití (skutečný, ale neregistrovaný svazek), může se stát přeživší partner či partnerka dědicem pouze za podmínky, že tak stanoví zesnulá osoba ve své závěti. Belgické právo mu/jí nepřiznává žádné automatické dědění ze zákona.

5 Který orgán je příslušný:

5.1 v dědických věcech?

Dědickým řízením není pověřen žádný konkrétní orgán.

Právní předpisy ale stanoví zásah notáře v případě holografní nebo mezinárodní závěti. V některých případech může být dále nutný zásah soudu prvního stupně (nebo smírčího soudce), a to zejména: v případě dědictví ve prospěch nezpůsobilých osob (nezletilí apod.), v případě přijetí dědictví s výhradou soupisu (tj. pouze aktiv), v případě pozůstalosti bez dědiců, kdy je nutno vydat soudní příkaz k uvedení v držbu nebo k vydání odkazu, v případě sporného vypořádání/rozdělení, kdy zasahuje notář určený soudem.

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

Úmrtím osoby přechází vlastnictví děděného majetku automaticky na dědice.

Dědici mají ale možnost: dědictví přijmout bezvýhradně (s aktivy a pasivy), přijmout ho s výhradou soupisu nebo ho odmítnout.

Přijetí dědictví může být výslovné nebo tacitní (nevýslovné): o výslovné přijetí se jedná v případě, kdy osoba vystoupí v úředním nebo soukromoprávním aktu jako dědic; o tacitní přijetí se jedná v případě, kdy dědic provede úkon, ze kterého nutně vyplývá jeho záměr přijmout dědictví a který má právo učinit pouze jako dědic.

Dědictví je možno přijmout také „s výhradou soupisu“ při dodržení postupu stanoveného v článku 793 a násl. občanského zákoníku.

Dědic, který si přeje přijmout dědictví s výhradou soupisu, musí učinit zvláštní prohlášení **u soudu prvního stupně obvodu**, ve kterém probíhá dědické řízení, nebo **u notáře**.

Dědictví je rovněž možno odmítnout. K tomu se musí dědic dostavit s kopií úmrtího listu **do podatelny soudu prvního stupně** místa, kde měl zesnulý bydliště, a podepsat tam prohlášení o odmítnutí dědictví (článek 784 a násl. občanského zákoníku), nebo učinit totéž **u notáře**.

Prohlášení musí být zaevidováno v rejstříku soudní podatelna místa zahájení dědického řízení.

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

Viz níže (bod 7).

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

Žádný zvláštní postup neexistuje (viz výše bod 3).

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

Belgický občanský zákoník uznává zásadu automatického přechodu pozůstalosti na dědice bez zvláštního řízení.

Skutečnost, že určitá osoba zemřela, stačí, aby její dědici plnoprávně nabyli její majetek, práva a závazky s povinností uhradit dědickou daň (článek 718 a 724 občanského zákoníku). [Existují ale výjimky: viz níže bod 7].

V případě soudního vypořádání/rozdělení je dědické řízení zahájeno na podnět notáře určeného soudem a uzavřeno soupisem vypořádání pozůstalosti. V případě smírného vypořádání/rozdělení je notářsky ověřený akt nutný pouze u rozdělení nemovitého majetku.

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Belgické právo se řídí zásadou, že pouhá skutečnost úmrtí určité osoby stačí, aby dědici nabyli veškerou pozůstalost (aktiva a pasiva). Nicméně: příjemci univerzálních odkazů určených v holografní nebo mezinárodní závěti musí od předsedy soudu pro rodinné záležitosti získat tzv. „příkaz k uvedení v držbu (*envoi en possession*)“ (článek 1008 občanského zákoníku), příjemci odkazů k určité věci (článek 1014 občanského zákoníku), příjemci odkazů k poměrné části (kvótě) (článek 1011 občanského zákoníku) a v případě existence nepominutelných dědiců také příjemci univerzálních odkazů určených v úřední závěti (článek 1004 občanského zákoníku) si musí vyžádat tzv. „vydání odkazu (*délivrance du legs*)“, některé kategorie odkazovníků musí mít dále povolení veřejného orgánu k přijetí odkazu, který je jim určen (např. odkazy ve prospěch obce, subjektu veřejného zájmu a v určitých případech nadace nebo nevýdělečného sdružení).

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Přechází, pokud dědici přijmou dědictví bezvýhradně (aktiva a pasiva). V tomto případě nesou veškeré náklady a dluhy spojené s pozůstalostí (článek 724 občanského zákoníku).

Pokud dědici přijmou dědictví s výhradou soupisu, přecházejí na ně závazky z pozůstalosti jen do výše zděděného majetku (článek 802 občanského zákoníku). Dědic, který si přeje přijmout dědictví s výhradou soupisu, musí učinit zvláštní prohlášení u soudu prvního stupně obvodu, ve kterém probíhá dědické řízení, nebo u notáře.

Nepřechází, pokud dědictví odmítnou prohlášením, které mohou učinit v podatelně soudu stejného soudu prvního stupně nebo u notáře (článek 785 občanského zákoníku).

V zásadě také platí, že závazky z pozůstalosti nepřecházejí na odkazovníka k určité věci (článek 1024 občanského zákoníku), a to na rozdíl od univerzálního odkazovníka nebo odkazovníka k poměrné části.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Hypoteční zákon ze dne 16. prosince 1851 stanoví veřejný charakter transakcí s nemovitostmi a ve svém článku 1 uvádí, že „veškeré převodní nebo potvrzující úkony mezi žijícími osobami, jimiž se bezplatně či za úplatu převádějí věcná práva k nemovitostem, s výjimkou práv vyplývajících z přednostních pohledávek a hypoték, se zapisují do rejstříku vedeného u úřadu pro evidenci dispozic s nemovitostmi (*bureau de la conservation des hypothèques*), v jehož obvodu se nemovitost nachází“.

V článku 2 stejného zákona se v tomto ohledu upřesňuje, že „lze zapsat pouze rozsudky, veřejné listiny o právních úkonech a soukromoprávní akty uznané soudem nebo před notářem. Plné moci (prokury) k těmto aktům se předkládají stejnou formou“.

Zákon ze dne 16. prosince 1851 nestanoví veřejný charakter přechodu vlastnictví z důvodu smrti.

Zákon ale stanoví zápis aktů dělení dědictví. Při této příležitosti je tak v aktu, který je zapsán v rejstřících úřadu pro evidenci dispozic s nemovitostmi, uvedena totožnost všech dědiců, ať již nemovitosti dědí či nedědí. Stejně je tomu v případě veřejného nebo přímého prodeje nerozdělených nemovitostí ve spoluvlastnictví dědiců.

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Institut správce pozůstalosti v Belgii v zásadě neexistuje.

V článku 803bis občanského zákoníku se nicméně stanoví, že dědic, který přijal dědictví s výhradou soupisu, může přenechat správu a vypořádání pozůstalosti jiné osobě. Musí předtím požádat soud pro rodinné záležitosti, aby nařizením jmenoval správce, jemuž předá veškerý děděný majetek, a správce má poté za povinnost pozůstalost vypořádat podle určitých pravidel.

V článku 804 se dále stanoví, že v případě ohrožení nároků věřitelů u pozůstalosti nebo odkazníků nedbalostí nebo majetkovými poměry dědice s výhradou soupisu může každý zainteresovaný subjekt vyvolat jeho nahrazení správcem, který je pověřen vypořádáním pozůstalosti. Správce je jmenován nařízením v rámci předběžného opatření, při němž je dědic vyslechnut nebo předtím předvolán.

Zůstavitel mimoto může určit vykonavatele závěti, který je pověřen jejím řádným vykonáním.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořizování pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

Viz předchozí otázka.

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

Správce jmenovaný na základě článků 803b a 804 má stejné pravomoci jako dědic s výhradou inventáře. Podléhá rovněž stejným povinnostem jako dědic, jen nemusí složit kauci.

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob? Mají specifické důkazní účinky?

Postavení dědice se prokazuje úředním osvědčením nebo častěji pomocí dědického osvědčení. Dědické osvědčení vystavuje notář nebo za určitých podmínek výběrčí úřadu pro dědickou daň, který je příslušný pro podání přiznání k dědické dani z pozůstalosti zesnulé osoby (článek 1240bis občanského zákoníku).

Osvědčení vystavené notářem je dokument, který zachycuje skutečnosti. Má důkazní účinek: vše, co prohlašuje osoba, která jej vystavila, je nutno považovat za odpovídající skutkovému stavu. Notář potvrzuje určité skutečnosti tím, že určuje totožnost osob, které před něj předstoupily, a zjišťuje, co po něm žádají, aby zanesl do zápisu. Obsah notářského zápisu má sílu důkazu. Veřejná listina bude navíc nenapadnutelně datována. Důkaz nepravdivosti zjištění chráněného úředním potvrzením může přinést pouze řízení ke zpochybnění pravosti.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 14/12/2020

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Dědická řízení - Bulharsko

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s Radou notářů Evropské unie (CNUE).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

Nakládat se svým majetkem pro případ smrti může každá svéprávná osoba starší 18 let prostřednictvím závěti.

Zůstavitel může v závěti nakládat s celým svým majetkem. Zvláštním znakem bulharského práva je skutečnost, že povinný díl majetku zůstavitele nebo osoby, která nezanechala závěť, není každopádně závětí dotčen, lze mít tudíž za to, že se závěť vztahuje pouze na tu část majetku, s níž je možno nakládat. Závěť se může vztahovat na veškerý majetek zůstavitele, na část tohoto majetku nebo na konkrétní věc.

Závěť může být rovněž podmíněná.

Dědický zákon (*Zakon za nasledstvoto*) vyžaduje, aby byla závěť sepsána ve stanovené formě, takže jakákoli listina, která se od této formy odchyluje, je neplatná.

Upozorňuje se, že bulharské právo neumožňuje, aby v téže závěti učinily pořízení pro případ smrti dvě nebo více osob, ať už ve svůj vzájemný prospěch nebo ve prospěch třetích osob.

Zákon stanoví dvě formy závěti: vlastnoruční nebo ve formě notářského zápisu.

Vlastnoruční závěť musí být celá napsána vlastní rukou zůstavitele. Musí být datována a podepsána zůstavitelem. Podpis musí být umístěn pod ustanoveními o pořízení. Závěť může být doručena v zapečetěné obálce do úschovy notáři. V takovém případě notář opatří obálku prohlášením o úschově.

Toto prohlášení je podepsáno zůstavitelem a notářem a je zapsáno do zvláštního registru.

Vlastnoruční závěť bude uložena u notáře či jiné osoby, která musí usilovat o její zveřejnění notářem, jakmile se dozví o úmrtí zůstavitele.

Pokud tak zmíněná osoba neučiní, může kterákoli zúčastněná strana požádat soudce okresního soudu příslušného pro místo, kde je dědické řízení zahájeno, o stanovení lhůty pro předložení závěti za účelem jejího zveřejnění notářem.

Notář závěť zveřejní tak, že vydá prohlášení obsahující popis stavu závěti a učiní zápis o jejím otevření. Prohlášení podepíše osoba, která závěť předložila, a notář. K prohlášení se připojí listina, na níž je závěť sepsána, a výše zmíněné osoby každou stranu parafují.

Závěť pořízenou veřejnou listinou sepisuje notář za přítomnosti dvou svědků.

Zůstavitel učiní ústní prohlášení o své vůli před notářem, který je zapíše tak, jak ho zůstavitel uvede, a poté je zůstaviteli přečte za přítomnosti svědků. Notář v závěti uvede, že tyto formální náležitosti byly splněny, a uvede místo a datum sepsání závěti. Poté závěť podepíše zůstavitel, svědci a notář.

V případě, že zůstavitel nemůže závěť podepsat, musí uvést důvod a notář toto prohlášení zaznamená dříve, než závěť nahlas přečte.

Za účelem zveřejnění závěti ve formě notářského zápisu vyhotoví notář, u něhož byla závěť uložena, prohlášení obsahující popis stavu závěti a učiní zápis o jejím otevření. Notář toto prohlášení podepíše. K prohlášení se připojí listina, na níž je závěť sepsána, a výše zmíněné osoby každou stranu parafují.

Závěť lze výslovně zrušit novou závětí nebo notářskou listinou, v níž zůstavitel výslovně prohlásí, že své předchozí pořízení zcela nebo částečně ruší.

2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Podle platných pravidel registrace musí být registrovány kopie zveřejněných závětí týkajících se nemovitého majetku nebo práv k nemovitému majetku.

Každá registrační služba mimoto vede rovněž abecední rejstřík vyhrazený pro notářské záznamy a závěti. V tomto rejstříku jsou uvedena také jména zůstavitelů, jejichž závěti ve formě notářského zápisu byly vykonány notáři, zrušení závětí a zůstavitelé, jejichž vlastnoručně pořízené závěti byly předány notářům za účelem uložení. V tomto případě je proti jménu zůstavitele uvedeno jméno notáře uchovávajícího notářskou listinu nebo vlastnoruční závěť.

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Jak již bylo uvedeno, bulharské právo omezuje svobodu nakládat s majetkem v případě smrti. Tato omezení jsou ve prospěch nejbližších příbuzných zůstavitele: pozůstalého manžela, dětí, a pokud nemá zůstavitel potomky (děti nebo vnuky), rodičů zůstavitele.

Tato omezení jsou stanovena v § 28 a v § 29 dědického zákona a týkají se pouze případů, kdy zůstavitel zanechal potomky, pozůstalé rodiče nebo manžela. V těchto případech je zůstaviteli zabráněno v pořízení nebo darování majetku způsobem, který nepříznivě ovlivňuje povinný díl náležející těmto osobám. S jiným majetkem, který nepředstavuje povinný díl, může zůstavitel volně nakládat.

Pokud zůstavitel nezanechal pozůstalého manžela, stanoví zákon povinný díl takto:

- 1) v případě jednoho dítěte (včetně osvojení) nebo potomků tohoto dítěte: jedna polovina;
- 2) v případě dvou nebo více dětí nebo jejich potomků: dvě třetiny majetku zůstavitele.

Povinný díl pozůstalého rodiče nebo rodičů činí jednu třetinu a povinný díl pozůstalého manžela činí jednu polovinu v případě, že tento manžel je jediným dědicem, nebo jednu třetinu, pokud zůstavitel zanechal pozůstalé rodiče.

Pokud zůstavitel zanechal potomky a pozůstalého manžela, rovná se povinný díl manžela povinnému podílu každého z dětí. V těchto případech činí podíl, se kterým může zůstavitel volně nakládat, jednu třetinu majetku v případě, že zůstavitel zanechal jedno dítě, jednu čtvrtinu v případě, že zanechal dvě děti, a jednu šestinu majetku v případě, že zanechal tři a více dětí.

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

Jestliže zůstavitel nezanechal závěť, dědí pozůstalost zákonní dědicové s výhradou těchto stanovených pravidel:

Pokud byl zůstavitel svobodný a bezdětný, dědí rovným dílem pozůstalí rodiče nebo pozůstalý rodič (§ 6 dědického zákona, DZ).

V případě, že zůstavitel zanechal pouze předky ve druhém nebo vyšším stupni přímé linie, dědí rovným dílem osoby, které byly vůči zůstaviteli v nejbližším stupni příbuzenství (§ 7 DZ).

Pokud zůstavitel zanechal pouze pozůstalé sourozence, dědí tito sourozenci rovným dílem (§ 8 odst. 1 DZ).

Pokud zůstavitel zanechal pozůstalé sourozence a předky ve druhém nebo vyšším stupni přímé linie, obdrží tito sourozenci dvě třetiny majetku a tito předci jednu třetinu (§ 8 odst. 2 DZ).

Pokud byl zůstavitel svobodný, zanechal však pozůstalé děti (včetně osvojců), dědí tyto děti rovným dílem (§ 5 odst. 1 DZ). Podíl dítěte, které zemře před zůstavitelem, přechází na jeho potomky podle zákonné dědické posloupnosti (právní nástupnictví).

Pokud zůstavitel zanechá manžela, ale nemá žádné děti, předky, sourozence ani jejich potomky, dědí celý majetek manžel (§ 9 DZ).

V případě, že manžel dědí majetek zůstavitele spolu s předky nebo sourozenci či jejich potomky, dědí manžel polovinu majetku, dochází-li k dědictví méně než 10 let od uzavření manželství. V opačném případě náleží manželovi dvě třetiny majetku. V případě, že manžel dědí majetek zůstavitele spolu s předky a sourozenci nebo jejich potomky, náleží manželovi v prvním případě třetina a ve druhém případě dvě třetiny majetku.

Pokud zůstavitel zanechá manžela a děti, dědí manžel a děti rovným dílem (§ 9 odst. 1 DZ).

Není-li osob oprávněných dědit ve výše uvedených situacích, nebo pokud všichni dědicové dědictví odmítnou či ztratí právo dědictví přijmout, přechází pozůstalost na stát s výhradou movitého majetku, domů, dílen a parkovacích garáží, jakož i pozemků a nemovitostí určených primárně pro bytové účely, jež se stávají majetkem obce, v níž se nacházejí.

5 Který orgán je příslušný:

5.1 v dědických věcech?

Přijetí dědictví lze uskutečnit podáním písemné žádosti soudci okresního soudu, v jehož obvodu bylo dědické řízení zahájeno, přičemž v tomto případě je přijetí dědictví zapsáno ve zvláštním registru.

K přijetí dědictví dojde rovněž tehdy, pokud i bez podání písemné žádosti učiní dědic úkony, které jednoznačně svědčí o jeho úmyslu dědictví přijmout, nebo pokud dědic zděděný majetek zatají. V posledně uvedeném případě ztrácí dědic právo na svůj podíl na zatajeném majetku.

Dědictví lze alternativně přijmout na základě podrobného soupisu majetku, přičemž v tomto případě odpovídá dědic pouze v rozsahu obdržené pozůstalosti.

V těchto případech musí být přijetí dědictví na základě podrobného soupisu majetku učiněno ve formě písemného prohlášení u soudce okresního soudu do tří měsíců ode dne, k němuž se dědic dozvěděl o zahájení dědického řízení. Soudce okresního soudu může tuto lhůtu prodloužit až o tři měsíce.

Na žádost kterékoli zúčastněné strany může soudce okresního soudu po předvolání osoby, která je oprávněná dědit, stanovit lhůtu, v níž má tato osoba dědictví přijmout nebo odmítnout. Bylo-li proti dědicovi zahájeno soudní řízení, stanoví lhůtu soud, který danou věc projednává. Neodpoví-li dědic ve stanovené lhůtě, ztrácí právo dědictví přijmout.

V tomto případě je prohlášení zapsáno ve zvláštním registru pro přijetí a odmítnutí dědictví.

Přijetí dědictví na základě podrobného soupisu majetku je povinné v případě osob mladších 18 let, osob, které byly prohlášeny za nesvéprávné, státních a veřejných organizací a toto přijetí musí být učiněno formou písemného prohlášení ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy byly získány informace o zahájení dědického řízení. Přijetí je zapsáno ve zvláštním registru vedeném u okresního soudu, v jehož obvodu bylo dědické řízení zahájeno.

V případě závětí musí osoba, která má v držení vlastnoruční závěť, usilovat o její zveřejnění notářem, jakmile se dozví o smrti zůstavitele.

Kterákoli zúčastněná strana může požádat příslušný soud prvního stupně pro dané dědické řízení, aby stanovil lhůtu pro předložení závěti ke zveřejnění notářem.

Notář závěť zveřejní tak, že vydá prohlášení obsahující popis stavu závěti a učiní zápis o jejím otevření. Prohlášení podepíše osoba, která závěť předložila, a notář. K prohlášení se připojí listina, na níž je závěť sepsána, a výše zmíněné osoby každou stranu parafojí.

V případě, že byla závěť předána do úschovy notáři (§ 25 odst. 2 DZ), provede výše uvedené kroky příslušný notář.

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

Dědí se přijetím dědictví. Právní účinky přijetí nastanou v okamžiku zahájení dědického řízení.

Kromě případů výslovného přijetí dědictví podáním písemné žádosti se může přijetí uskutečnit i bez písemné žádosti v případě, že dědic provede úkon, který jednoznačně svědčí o jeho úmyslu dědictví přijmout, případně pokud dědic zděděný majetek zatají. V posledně uvedeném případě ztrácí dědic právo na svůj podíl na zatajeném majetku.

Na žádost kterékoli zúčastněné strany může soudce okresního soudu po předvolání osoby, která je oprávněná dědit, stanovit lhůtu, v níž má tato osoba dědictví přijmout nebo odmítnout. Bylo-li proti dědicovi zahájeno soudní řízení, stanoví lhůtu soud, který danou věc projednává.

Neodpoví-li dědic ve stanovené lhůtě, ztrácí právo dědictví přijmout.

V tomto případě je prohlášení zapsáno ve zvláštním registru pro přijetí a odmítnutí dědictví.

Odmítnutí dědictví se provádí stejným postupem a je registrováno stejným způsobem.

V úvahu je třeba vzít rovněž povinnost podle § 43 zákona o místních daních a poplatcích (*Zakon za mestnite danatsi i taksii*) uloženou bankám, pojišťovnám a jiným společnostem, jakož i jakýmkoli jiným subjektům, které jsou depozitáři nebo povinnými v případě cenných papírů, peněz či jiného majetku, jehož se týká dědické řízení, o jehož zahájení se dozví, a sice zaslat podrobný soupis tohoto majetku obci, v níž je dědické řízení zahájeno, před vyplacením, vydáním nebo převedením tohoto majetku.

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

V tomto případě se uplatní stejný postup jako při přijetí nebo odmítnutí dědictví.

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

Pro odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu není stanoven žádný zvláštní postup. Dědic, který má nárok na povinný díl, ale nemůže ho přijmout v plném rozsahu s ohledem na odkazy nebo dary, se může obrátit na soud, aby tyto odkazy a dary snížil v rozsahu potřebném na doplnění povinného dílu po zohlednění případných odkazů a darů poskytnutých dotčenému dědici s výjimkou obvyklých darů.

Pokud dědic, jehož povinný díl je nepříznivě ovlivněn, uplatňuje právo na dědictví vůči osobám, které nejsou zákonnými dědici, musí tento dědic dříve přijmout dědictví na základě podrobného soupisu majetku.

Pro účely stanovení části majetku, s níž může zůstavitel svobodně nakládat, a výše povinného dílu dědice se veškerý majetek, který náležel zůstaviteli v okamžiku jeho smrti, stává součástí pozůstalosti po odečtení dluhů a jakéhokoli přírůstku dědictví podle § 12 odst. 2 dědického zákona. Následně se k němu přičtou dary kromě obvyklých darů v závislosti na jejich statusu v době, kdy byly darovány, a jejich hodnoty v době zahájení dědického řízení u nemovitostí, případně v době, kdy byly darovány, v případě movitého majetku.

Pořízení pro případ smrti se poměrně sníží, přičemž se nerozlišuje mezi dědici a odkazovníky, pokud zůstavitel neuvedl jinak.

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

Pozůstalost je vypořádána soudním rozdělením dědictví nebo rozdělením dědictví na základě dohody.

Každý spoluvlastník má právo na rozdělení dědictví bez ohledu na velikost svého podílu. Každý dědic může požadovat svůj podíl ve formě věcného plnění, je-li to vhodné, a nerovnost podílů se řeší peněžním vypořádáním.

Rozdělení na základě dohody se provádí se souhlasem všech spoluvlastníků. Rozdělení na základě dohody má formu smlouvy. V souladu s ustanovením § 35 odst. 1 zákona o vlastnictví musí být rozdělení movitého majetku v hodnotě vyšší než 50 BGN nebo nemovitého majetku na základě dohody provedeno písemně a podpisy musí být úředně ověřeny. V případě rozdělení na základě dohody se pomyslný podíl každého ze spoluvlastníků na společné pozůstalosti stává předmětem samostatného a nezávislého vlastnického práva na skutečný podíl na majetku ve spoluvlastnictví.

Soudní rozdělení se provádí v rámci zvláštního řízení podle § 341 a následujících občanského soudního řádu. Pro podání návrhu na rozdělení majetku neexistuje žádná promlčecí lhůta. Toto sporné řízení zahrnuje dvě fáze.

První fáze se týká přípustnosti rozdělení.

Spoludědic žádající o rozdělení podá písemný návrh k soudu prvního stupně, k němuž přiloží:

1. úmrtní list zůstavitele a potvrzení o dědictví;
2. potvrzení nebo jiný písemný doklad týkající se pozůstalosti;

3. kopie návrhu a jeho příloh pro ostatní spoludědice.

Během prvního jednání před soudem může kterýkoli jiný spoludědic písemně požádat, aby byl do pozůstalosti zahrnut další majetek. Během prvního jednání před soudem může kterýkoli spoludědic rovněž napadnout právo jiného spoludědice účastnit se tohoto dělení, velikost jeho podílu nebo zahrnutí určitého majetku do pozůstalosti.

Při řízení o rozdělení dědictví projedná soud spory týkající se původu, osvojení, závětí, pravosti písemných důkazů nebo žádostí o snížení výše majetku, o němž bylo učiněno pořízení pro případ smrti, případně darů.

Tato první fáze končí usnesením o přípustnosti rozdělení. Soud stanoví, který majetek bude rozdělen mezi které osoby, a podíl každého spoludědice. Při rozhodování o přípustnosti rozdělení movitého majetku rozhodne soud také o tom, který z podílníků ho má mít v držení.

U tohoto nebo následného rozhodnutí platí, že pokud jeden nebo více dědiců nebude pozůstalost využívat v souladu se svými dědickými právy, může soud na žádost jednoho z dědiců rozhodnout o tom, kteří dědicové mají užívat který majetek až do doby ukončení dělení, případně jaké částky mají uživatelé za toto užívání ostatním dědicům uhradit.

Druhá fáze zahrnuje rozdělení jako takové. Jsou určeny podíly a určen majetek, který případně do vylučného vlastnictví jednotlivých podílníků. To je provedeno na základě vypracování rozhodnutí o rozdělení a losování. Soud vypracuje rozhodnutí o rozdělení na základě znaleckého posudku v souladu s dědickým zákonem. Po vypracování návrhu rozhodnutí o rozdělení předvolá soud strany, aby jim návrh předložil a vyslechl jejich námítky. Poté soud vypracuje a rozsudkem vyhlásí konečné rozhodnutí o rozdělení. Poté, co rozsudek o rozhodnutí o rozdělení nabude právní moci, předvolá soud strany za účelem losování. Soud může rozdělit zděděný majetek mezi podílníky bez losování, pokud se určení podílů a losování prokáže jako nemožné nebo nevhodné.

Pokud je majetek nedělitelný a nelze jej přidělit k žádnému podílu, nařídí soud jeho prodej ve veřejné dražbě. Této veřejné dražby se mohou jako dražitelé zúčastnit i podílníci.

V případě, že nedělitelným majetkem je obydlí, které bylo vlastnictvím společenství založeného sňatkem ukončeným smrtí jednoho z manželů nebo rozvodem, a pozůstalý manžel nebo bývalý manžel, jemuž byla svěřena rodičovská práva k dětem narozeným v tomto manželství, nemá vlastní obydlí, může soud na žádost tohoto manžela použít toto obydlí jako podíl a vypořádat podíly ostatních podílníků tak, že jim případně jiný majetek nebo hotovost.

V případě, že nedělitelným majetkem je obydlí, může kterýkoli podílník, který v něm žil v okamžiku zahájení dědického řízení a který nemá žádný jiný domov, požádat o přidělení tohoto majetku do svého podílu, přičemž podíly ostatních podílníků budou vypořádány tak, že jim případně jiný majetek nebo hotovost. Pokud tyto podmínky splňuje více podílníků, kteří vznesou nárok na tento majetek, bude dána přednost té osobě, která nabídne nejvyšší cenu.

Návrh na přidělení může být podán nejpozději na prvním soudním jednání poté, co se rozhodnutí soudu o přípustnosti rozdělení stane vykonatelným. Majetek se ocení tržně.

V případě úhrady v hotovosti musí být platba spolu se zákonným úrokem provedena do šesti měsíců ode dne, kdy rozhodnutí o přidělení majetku vstoupí v platnost.

Podílník, do jehož podílu byl daný majetek zařazen, se stane vlastníkem poté, co v určené lhůtě provede úhradu v hotovosti včetně zákonných úroků. Pokud nebude úhrada v této lhůtě provedena, stane se přidělení ze zákona neplatným a daný majetek bude nabídnut k prodeji ve veřejné dražbě. Majetek může být přidělen jinému podílníku, aniž by byl nabídnut k prodeji ve veřejné dražbě, pokud tento podílník splňuje příslušné požadavky a o přidělení požádal ve stanovené lhůtě, a to za předpokladu, že bezodkladně uhradí odhadní cenu sníženou o hodnotu jeho podílu na ní. Výnosy budou poměrně rozděleny mezi ostatní podílníky.

Soudní řízení o rozdělení může být ukončeno a pozůstalost vypořádána na základě dohody, ke které strany dospějí a která je schválena soudem.

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Dědit se přijetím dědictví. Před přijetím dědictví může osoba, která má nárok dědit, pozůstalost spravovat a domáhat se jejího zachování posesorní žalobou.

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Získáním příslušného podílu (nerozděleného podílu) na pozůstalosti zůstavitele získá každý dědic nebo odkazovník pomyslnou část zůstavitelova majetku a jeho dluhů, které jsou součástí pozůstalosti.

Za dluhy váznoucí na pozůstalosti odpovídají dědicové, kteří přijali dědictví, a to podle velikosti svých podílů.

Dědic, který přijal dědictví na základě výhrady soupisu, odpovídá za dluhy pouze do výše nabytého dědictví.

Přijetí dědictví s výhradou soupisu musí být uplatněno písemně před soudem prvního stupně do tří měsíců ode dne, kdy se dědic dozvěděl o zahájení dědického řízení. Soudce prvního stupně může tuto lhůtu prodloužit až o tři měsíce. Přijetí se zapisuje do zvláštního rejstříku u soudu.

Nesvéprávné osoby a státní i nestátní organizace mohou přijmout dědictví pouze na základě soupisu pozůstalosti.

Pokud jeden z dědiců přijme dědictví na základě výhrady soupisu, mohou ji využít i ostatní dědicové, aniž je tím dotčeno jejich právo přijmout nebo odmítnout dědictví.

Soupis je pořízen v souladu s občanským soudním řádem.

Věřitelé zůstavitele a odkazovníci mohou ve lhůtě tří měsíců od přijetí přistoupení požádat o oddělení majetku zůstavitele od majetku dědice. Toto oddělení se s ohledem na nemovitý majetek uskuteční zápisem do záznamů o nemovitém majetku zůstavitele postupem podle zákona o katastru nemovitostí a registru majetku (*Zakon za kadastara i imotniya registar*) a s ohledem na movitý majetek podáním návrhu soudci okresního soudu, jenž je zapsán do zvláštního registru pro přijetí a odmítnutí dědictví.

Věřitelé zůstavitele a odkazovníci, kteří požádali o oddělení majetku, mají přednost před těmi, kteří tak neučinili. Pokud o oddělení majetku požádali věřitelé zůstavitele i odkazovníci, mají věřitelé přednost před odkazovníky.

Byl-li proti zůstaviteli vydán exekuční příkaz, může být vykonán i ve vztahu k majetku jeho dědiců, pokud tyto neprokáží, že dědictví odmítli, nebo že dědictví přijali na základě podrobného soupisu majetku. Pokud dědic dědictví nepřijal, stanoví exekutor lhůtu podle § 51 dědického zákona a předá prohlášení dědice příslušnému soudci okresního soudu za účelem jeho náležité registrace.

Zvláštním případem, kdy dědic odpovídá za dluhy zůstavitele, se zabývá § 150 zákona o boji proti korupci a o zabavení nezákonně nabytého majetku (*Zakon za protivodejstvije na korupcijata i za otnemane na nezakonno pridobitoto imuštestvo*), podle něhož je nezákonně nabytý majetek zabaven i dědicům nebo odkazovníkům v rozsahu, v jakém jej nabyli.

V těchto případech práva státu podle zákona zanikají po uplynutí desetileté promlčecí lhůty, která začíná běžet ode dne nabytí majetku. Běh promlčecí lhůty je však pozastaven po dobu trvání řízení podle oddílu IV zákona.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Opisy zveřejněných závětí týkajících se nemovitého majetku a práv k nemovitému majetku musí být zaregistrovány. V případě univerzálních závětí je existence nemovitého majetku v příslušném soudním okrese doložena prohlášením s úředně ověřeným podpisem oprávněné osoby, které identifikuje nemovitý majetek nacházející se v příslušném soudním okrese, o němž oprávněná osoba ví. Toto prohlášení se předkládá společně se závětí rejstříkovému soudci v okrese, v němž se daná nemovitost nachází.

Rejstříkový soudce vydá pokyn rejstříkovému úřadu v místě, kde se nemovitý majetek nachází, aby tento majetek zaevidoval tak, že vloží listiny podléhající zápisu do veřejně přístupného rejstříku.

K žádosti o registraci jsou přiloženy dvě úředně ověřené kopie závěti týkající se daného nemovitého majetku a práv k nemovitému majetku.

K dalším listinám podléhajícím registraci patří smlouvy o rozdělení nemovitého majetku, potvrzení o soudním rozdělení tohoto majetku, pravomocná soudní rozhodnutí nahrazující tato potvrzení a žádosti věřitelů zůstavitele nebo odkazovníků o oddělení nemovitého majetku zůstavitele.

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Jmenování správce pozůstalosti není povinné. Zůstavitel může povolat jednu nebo více svéprávních osob jako správce pozůstalosti.

Na žádost kterékoli ze zúčastněných stran může místně příslušný soud prvního stupně stanovit lhůtu, v níž může pověřená osoba toto povolání přijmout.

Pokud tato lhůta marně uplyne a pověřená osoba povolání nepřijme, má se za to, že pověřená osoba povolání odmítla.

Soud prvního stupně může správce pozůstalosti odvolat v případě, že je nedbalý nebo nezpůsobilý, případně jedná způsobem neslučitelným s důvěrou vloženou ve správce pozůstalosti.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

Viz odpověď na předchozí otázku.

Obecně platí, že pokud zůstavitel zemřel, aniž by zanechal závět, nebo neustanovil správce pozůstalosti, může majetek spravovat jakákoliv osoba, která má nárok dědit, a může podávat posesorní žaloby vedoucí k jeho zachování, dokud nedojde k přijetí dědictví.

Pozůstalost spravuje dědic, který dědictví přijal na základě podrobného soupisu majetku, přičemž je povinen jednat se stejnou péčí, s jakou spravuje své vlastní záležitosti. Tento dědic nemůže zcizit nemovitosti do pěti let od přijetí dědictví a movitý majetek do tří let, nepovolí-li to soudce okresního soudu; v opačném případě odpovídá dědic za dluhy zůstavitele v neomezeném rozsahu. Takovýto dědic odpovídá za správu věřitelům a odkazovníkům.

Pokud není místo pobytu osoby, která je oprávněná dědit, známo, nebo je-li známo, tato osoba však nepřevzala správu pozůstalosti, ustanoví soudce okresního soudu z vlastního podnětu nebo na žádost zúčastněných stran správce pozůstalosti.

Správce pozůstalosti musí vyhotovit podrobný soupis pozůstalosti. Správce pozůstalosti předkládá a reaguje na nároky týkající se majetku a dluhů v pozůstalosti. Správce pozůstalosti si musí vyžádat od soudce okresního soudu svolení se splacením dluhů v pozůstalosti, vyplacením odkazů a prodejem nemovitého majetku.

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

Správce pozůstalosti musí vyhotovit soupis majetku a přizvat k účasti dědice a odkazovníky.

Správce pozůstalosti se ujme pozůstalosti a spravuje ji v rozsahu nezbytném ke splnění pořízení pro případ smrti.

Správce není oprávněn převádět majetek, pokud to není nutné a nepovolí to soudce prvního stupně, který vydá rozhodnutí po vyslechnutí dědiců.

Pokud jde o případy, kdy je správce pozůstalosti ustanoven soudcem okresního soudu, viz odpověď na otázku č. 9.2.

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob? Mají specifické důkazní účinky?

Pokud zůstavitel zanechal vlastnoruční závět, notář tuto závět zveřejní tak, že vydá prohlášení obsahující popis stavu závěti a učiní zápis o jejím otevření.

Zákonní dědici jsou legitimizováni potvrzením o dědictví, které vydá starosta obce, na jejímž území měl zůstavitel poslední trvalé bydliště.

Potvrzení o dědictví se vydává pouze osobám, které byly ke dni své smrti zapsány do evidence obyvatelstva a pro které byl vystaven úmrtní list.

Není-li zůstavitel bulharským občanem, je však zapsán v matrice, a pokud není úmrtní list vystaven na území Bulharska, je nutné za účelem vydání dědického osvědčení předložit druhopis nebo výpis z matriky úmrtí vyhotovený zahraničním matričním úředníkem. Pokud matrika neobsahuje veškeré údaje potřebné pro vydání osvědčení, je třeba předložit úřední doklad vydaný příslušnými orgány státu, jehož je dotyčná osoba státním příslušníkem, za účelem potvrzení jejího rodinného stavu, údajů o manželovi/manželce a přímých pokrevních příbuzných v prvním stupni a příbuzných v pobočné linii ve druhém stupni.

Toto potvrzení se vydává v souladu s § 24 odst. 2 zákona o evidenci obyvatel a s § 9 nařízení o vydávání potvrzení na základě evidence obyvatel. Toto potvrzení se vydává dědicům ze zákona, jejich právním zástupcům nebo třetím stranám, pokud je tyto třetí strany potřebují za účelem výkonu zákonných oprávnění nebo jsou k tomu výslovně pověřeny úředně ověřenou plnou mocí.

Pro vydání tohoto potvrzení jsou nezbytné následující dokumenty:

- žádost na formuláři informačního střediska evidence občanů (GRAO), ve které jsou uvedeny podrobnosti o dědicích zůstavitele a kterou musí podat dědic nebo osoba pověřená jedním z dědiců,
- kopie úmrtního listu (pokud byl vydán jinou obcí),
- doklad totožnosti žadatele,
- úředně ověřená plná moc, pokud je žádost podána pověřeným zástupcem.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 03/09/2021

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Dědická řízení - Česko

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

Obecné formy pořízení závěti

Závěť se kromě výjimečných situací pořizuje v písemné formě. Datum je s ohledem na právní jistotu nezbytnou náležitostí závěti. Společná závěť více osob je podle práva České republiky nepřípustná.

Závěť lze podle českého práva pořádit jedním z následujících způsobů:

závěť, kterou napíše a podepíše zůstavitel vlastní rukou

zůstavitel může závěť sepsat i jinak, než vlastní rukou, pokud ji vlastnoručně podepíše a před dvěma současně přítomnými svědky výslovně prohlásí, že listina obsahuje jeho poslední vůli. Svědkové listinu podepíší a připojí doložku, že jsou svědky a údaje, podle nichž je lze identifikovat,

pokud je zůstavitel nevidomý, projeví vůli před třemi současně přítomnými svědky v listině, kterou musí nahlas přečíst svědek, který závěť nepsal. Pokud má zůstavitel jiné smyslové postižení a nemůže číst nebo psát, pak mu musí být obsah závěti tlumočen způsobem dorozumívání, které ovládá jak zůstavitel, tak všichni svědci,

zůstavitel může sepsat závěť též ve formě notářského zápisu.

Požizování závěti ve zvláštních případech

Zvláštní pravidla platí pro pořizování závěti za extrémních podmínek, zejména v ohrožení života.

Pokud je zůstavitel pro nenadálou událost v patrném a bezprostředním ohrožení života, nebo pokud se nachází v místě, kde je následkem mimořádné události (válka, přírodní katastrofa) společenský styk ochromen natolik, že nemůže závěť pořádit jinak, pak může pořádit ústně před třemi současně přítomnými svědky. Je-li zůstavitel naživu, pozbývá ústní závěť platnosti po dvou týdnech od dne pořízení.

Pokud je důvodná obava, že by zůstavitel mohl zemřít dříve, než by mohl sepsat závěť u notáře, pak může zaznamenat závěť před dvěma svědky starosta obce, na jejímž území se zůstavitel nachází. Takováto závěť platí po tři měsíce od okamžiku, kdy může zůstavitel poprvé pořádit závěť u notáře. Jde o tzv. vesnický testament (*dorf testament*).

Z vážného důvodu může na palubě českého letadla nebo námořního plavidla zaznamenat závěť za přítomnosti dvou svědků velitel letadla nebo lodí, či jeho zástupce. Platnost této závěti je taktéž omezená na tři měsíce.

Poslední vůli vojáka může při účasti v ozbrojeném konfliktu zaznamenat velitel jednotky nebo jiný důstojník za přítomnosti dvou svědků. Stejně jako v předchozích případech je platnost takové závěti omezena na tři měsíce.

Dědická smlouva

Dědickou smlouvou může zletilý a plně svéprávný zůstavitel povolat dědice nebo odkazovníka. Může jím být jak druhá smluvní strana, tak i třetí osoba. Dědickou smlouvu nemůže zůstavitel jednostranně odvolat.

Dědickou smlouvou může zůstavitel pořádit nejvýše o třech čtvrtinách pozůstalosti, čtvrtina pozůstalosti musí zůstat volná, zůstavitel však o ní může pořádit závěti.

Manželé se mohou dědickou smlouvou povolat za dědice navzájem. Smlouva může stanovit, že práva a povinnosti z dědické smlouvy se rozvodem manželství ruší.

Dědickou smlouvou je možné pořádit pouze ve formě veřejné listiny, tj. ve formě notářského zápisu.

2 Mělo by být pořízeno registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

V roce 2001 byla zřízena Centrální evidence závětí. Od 1. ledna 2014, v souvislosti s celkovou rekodifikací soukromého práva v České republice, byla tato evidence závětí nahrazena Evidencí právních jednání pro případ smrti. Tato evidence je neveřejný seznam v elektronické podobě, který vede, provozuje a spravuje Notářská komora České republiky. V Evidenci právních jednání pro případ smrti se evidují listiny o těchto právních jednáních zůstavitele učiněných pro případ smrti:

závěti, dovětku, dědické smlouvě,

prohlášení o vydědění a prohlášení o tom, že dědic, jemuž svědčí zákonná dědická posloupnost, pozůstalosti nenabude,

příkázání započtení na dědický podíl, není-li takové příkázání obsaženo v závěti,

povolání správce pozůstalosti, není-li povolán v závěti,

smlouvě o zřeknutí se dědického práva,

zrušení právních jednání podle písmen a) až e).

Vyhotoví-li notář jednu z uvedených listin ve formě notářského zápisu, nebo přijal-li tuto listinu, která nebyla pořizována notářským zápisem, do notářské úschovy, zapíše pomocí elektronického přenosu dat do uvedené evidence údaje o takové listině a o jejím pořizovateli.

Listiny o právním jednání zůstavitele pro případ smrti, které nemají formu notářského zápisu, se evidují jen, jsou-li v notářské úschově.

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Povinný díl - obecné informace

Nepominutelnými dědici zůstavitele jsou jeho potomci. Nepominutelný dědic, který (i) se nezřekl dědického práva, příp. práva na povinný díl, (ii) je dědicky způsobilý a který (iii) nebyl platně vyděděn, má právo na povinný díl, příp. na jeho doplnění, jestliže byl zůstavitelem v pořízení pro případ smrti zcela nebo zčásti opominut, tedy se mu nedostalo ať již v podobě dědického podílu nebo odkazu hodnotově ani toho, co představuje jeho povinný díl. Pozůstalý manžel ani předci zůstavitele nepominutelnými dědici nejsou. Nezletilým potomkům se přitom musí dostat aspoň tolik, kolik činí tři čtvrtiny jejich dědického podílu ze zákona, a zletilým potomkům aspoň tolik, kolik činí jedna čtvrtina jejich dědického podílu ze zákona. Pokud závěť tomu odporuje a pokud zůstavitel nepominutelného dědice ze zákonem vymezených důvodů nevydělil, má nepominutelný dědic právo na výplatu peněžité částky, rovnající se hodnotě jeho povinného dílu. Jestliže zůstavitel byl vdovec a měl dvě děti, dědický podíl každého z nich je jedna polovina. Pokud by jedno z nich bylo nezletilé, jeho povinný díl jsou tři osminy, u zletilého potomka je povinný díl ve výši jedna osmina.

§ 704 občanského zákoníku navíc uvádí: „Má-li být rodinný závod rozdělen při dělení pozůstalosti soudem, má na něj člen rodiny zúčastněný na jeho provozu přednostní právo“.

Zvláštní případy

Pokud byl nepominutelný dědic v závěti (vědomě) opomenut, aniž by byl vyděděn, ale dopustil se jednání, které naplňuje některý ze zákonných důvodů vydědění, považuje se ono opomenutí za vydědění učiněné mlčky a po právu, a v takovém případě nemá tento potomek právo na povinný díl.

Pokud byl nepominutelný dědic v závěti opomenut jen proto, že zůstavitel o něm při pořízení pro případ smrti nevěděl (např. se zůstavitel domníval, že potomek již zemřel, anebo neměl vůbec povědomost o tom, že určitá osoba je jeho potomkem), náleží mu povinný díl, jaký mu náleží podle zákona.

Možnost zřeknout se práva na povinný díl

Práva na povinný díl se může nepominutelný dědic zřeknout smlouvou se zůstavitelem, která musí být sepsána ve formě notářského zápisu. Stejnou formou se lze zřeknout i dědického práva, a to i ve prospěch jiné osoby. Zřeknutí ve prospěch této jiné osoby platí, stane-li se dědicem.

Od zřeknutí se dědického práva, nebo jen práva na povinný díl, ke kterému dochází smlouvou uzavřenou se zůstavitelem (za jeho života) ve formě notářského zápisu, je nutno odlišit odmítnutí dědictví a vzdání se dědictví (dědictví se může vzdát dědic, který dědictví neodmítl). K odmítnutí dědictví nebo k vzdání se dědictví může dojít až po smrti zůstavitele.

Jiná omezení

Zůstavitel může v závěti uvádět podmínky, doložení času nebo příkazy, nebo přikázat, že po smrti dědice přejde dědictví na jiného dědice (svěřenské nástupnictví). Takové doložky však nesmí směřovat ke zřejmému obtěžování dědice nebo odkazovníka ze zjevné svévole zůstavitele a nesmí zjevně odporovat veřejnému pořádku.

Zůstavitel nesmí přikázat, aby dědic nebo odkazovník uzavřel manželství, nebo aby manželství neuzavřel či aby v manželství setrval. Zůstavitel však může zřídít někomu právo na dobu do uzavření manželství.

Pokud jsou všichni dědici (resp. svěřenští nástupci) zůstavitelovými současnými, není omezena řada, v níž mají dle zůstavitelova pořízení pro případ smrti po sobě tito dědici (za splnění daných podmínek) následovat. Pokud některý z dědiců v době smrti zůstavitele ještě nežil, končí zůstavitelem určená posloupnost dědiců tehdy, když dědictví nabude první takový dědic.

Svěřenské nástupnictví zanikne nejpozději uplynutím sta let od smrti zůstavitele. Pokud však má svěřenský nástupce získat dědictví po smrti dědice, který je zůstavitelovým současným, pak svěřenské nástupnictví zanikne až poté, co po tomto dědici nabude dědictví první svěřenský nástupce.

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

Pokud zůstavitel neseřepal závěť či dovětek nebo neuzavřel dědickou smlouvu, dědí jeho dědici ze zákona, a to v šesti dědických třídách. Osoby v těchto třídách uvedené připadají v úvahu jako dědici postupně podle tříd s tím, že dědicové z nižších tříd vylučují dědice z vyšších tříd, např. dědí-li dědici v první dědické třídě, dědici v druhé třídě nedědí nic. Teprve pokud nedědí dědici v první dědické třídě, dědí dědici ve třídě druhé. Dědické podíly uvedené v zákoně platí pouze tehdy, pokud se dědici před soudem nedohodnou jinak. Pokud zůstavitel neseřepal pořízení pro případ smrti (závěť, dědickou smlouvu nebo dovětek), nebo pokud to zůstavitel v pořízení pro případ smrti umožnil (nezakázal), mohou si dědici vzájemnou dohodou učiněnou před soudem rozdělit pozůstalost jakkoli.

Jednotlivé dědické třídy

V první třídě dědiců dědí rovným dílem zůstavitelovy děti a jeho manžel. Pokud měl zůstavitel se svým manželem majetek ve společném jmění manželů, nejprve soud vypořádá společné jmění manželů tak, že část tohoto jmění připadne pozůstalému manželovi a část (zpravidla polovina) připadne do dědictví. Jmění, které připadne do dědictví, dědí manžel a děti zůstavitele rovným dílem. Do podílu manžela se nezapočítává, co nabyl v rámci vypořádání společného jmění. V České republice občanský zákoník nečiní rozdíl mezi dětmi narozenými v manželství, nebo mimo manželství, dětmi vlastními (pokrevnými) nebo adoptovanými.

Pokud nedědí některé ze zůstavitelových dětí (např. pokud by se zřeklo dědického práva ještě za života zůstavitele, nebo by dědictví odmítlo, anebo pokud by se nedožilo zůstavitele), pak dědický podíl, který připadá na toto dítě, dědí rovným dílem jeho děti. Stejně pravidlo se uplatní i pro vzdálenější potomky. Pokud zůstavitel neměl manžela, ale měl děti, dědí všechno jmění zůstavitele jeho děti (případně jejich potomci, viz výše). Pokud ovšem zůstavitel měl manžela, ale byl bezdětný, pak manžel zůstavitele veškeré jmění sám nedědí, nýbrž dědí spolu s dědici ve druhé dědické třídě.

Ve druhé třídě dědiců dědí zůstavitelův manžel, zůstavitelovy rodiče a osoby, které se zůstavitelem žily nejméně po dobu jednoho roku před jeho smrtí ve společné domácnosti, a z toho důvodu o společnou domácnost zůstavitele pečovaly, nebo byly svou výživou odkázány na zůstavitele. Všechny tyto osoby, kromě manžela, dědí rovným dílem, zůstavitelův manžel však dědí vždy nejméně polovinu pozůstalosti. Pokud by tedy zůstavitel měl manžela a oba rodiče, pak manžel dědí polovinu pozůstalosti a každý z rodičů čtvrtinu.

Manžel i kterýkoli z rodičů může ve druhé dědické třídě zdědit celou pozůstalost. Pokud však zůstavitel měl spoluzijící osobu, ale neměl ani manžela, ani rodiče, pak spoluzijící osoba celou pozůstalost nenabude, nýbrž dědí spolu s ostatními dědici ve třetí dědické třídě.

Ve třetí třídě dědiců dědí rovným dílem zůstavitelovi sourozenci a jeho spoluzijící osoba. Pokud nedědí některý ze sourozenců, pak podíl tohoto sourozence dědí jeho děti, tj. synovci či neteře zůstavitele (taktéž rovným dílem). Kterýkoli z těchto dědiců může zdědit celou pozůstalost.

Pokud nedědí ani zůstavitelovi sourozenci, ani spoluzijící osoby, pak dědí v čtvrté třídě dědiců rovným dílem prarodiče zůstavitele.

Pokud nedědí nikdo z prarodičů zůstavitele, dědí v páté třídě dědiců prarodiče rodičů zůstavitele (prararodiče). Prarodičům zůstavitelova otce připadá polovina dědictví, prarodičům zůstavitelovy matky druhá polovina. Obě dvojice prarodičů se dělí rovným dílem o polovinu, která na ně připadá.

Nedědí-li jednotlivý člen dvojice, připadne uvolněná osmina druhému členu. Nedědí-li dvojice, připadne tato čtvrtina druhé dvojici téže strany. Nedědí-li ani jedna dvojice téže strany, připadá dědictví dvojicím druhé strany ve stejném poměru, v jakém se dělí o polovinu dědictví, která jim připadá přímo.

Konečně v šesté třídě dědiců, nedědí-li nikdo z dříve uvedených dědiců, dědí rovným dílem děti dětí sourozenců zůstavitele (dětí synovců a neteří) a děti prarodičů zůstavitele (strýcové a tety). Nedědí-li některý ze strýců či tet, dědí na ně připadající podíl jejich dětí (bratrance a sestřence zůstavitele).

Pokud nedědí žádný z dědiců, připadá majetek státu a hledí se na něj, jako by byl dědicem.

5 Který orgán je příslušný:

5.1 v dědických věcech?

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

Pro celé řízení o pozůstalosti (včetně otázek odmítnutí či přijetí dědictví, odkazu, nebo uplatnění povinného dílu) je příslušný okresní soud. Ten podle předem daného rozvrhu práce pověří vedením pozůstalostního řízení notáře, který poté jedná a v řízení rozhoduje jménem soudu. České právo nepřipouští, aby si účastníci pozůstalostního řízení vybrali svého notáře.

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu)

Který soud je příslušný

Pokud je dána pravomoc českého soudu, pak je k řízení o pozůstalosti příslušný ten okresní soud, v jehož obvodu měl zůstavitel evidováno místo trvalého, popř. jiného pobytu v příslušném informačním systému. Pokud zůstavitel neměl žádné místo trvalého, popř. jiného pobytu evidováno, pak je příslušný ten soud, v jehož obvodu zůstavitel skutečně bydlel (kde měl bydliště) a nelze-li zjistit ani toto místo, pak je příslušný soud, v jehož obvodu se naposledy zdržoval.

Pokud se zůstavitel v České republice ani nezdržoval, pak je příslušný ten soud, v jehož obvodu měl zůstavitel nemovitosti. Pokud zůstavitel neměl na území České republiky žádné nemovitosti (a příslušnost soudu není dána jedním z předchozích způsobů), pak je příslušný ten soud, v jehož obvodu zůstavitel zemřel (kde došlo k nálezku těla zemřelého).

Kdy český soud zahájí pozůstalostní řízení

Soud zahájí řízení o pozůstalosti bez návrhu, jakmile se dozví o smrti zůstavitele. Smrt člověka příslušnému soudu oznamuje matriční úřad. Soud se však o smrti zůstavitele může dozvědět i jiným způsobem, např. od policie, od zdravotnického zřízení nebo od případných dědiců.

Soud zahájí řízení o pozůstalosti také tehdy, pokud mu to navrhne ten, kdo si činí právo na pozůstalost jako dědic. Pokud soud zjistí, že není místně příslušný, předá dědickou věc příslušnému soudu. Dědická věc však může být předána jinému soudu i z důvodu tzv. vhodnosti, např. z důvodu toho, že v obvodu jiného soudu mají bydliště dědicové zůstavitele.

Průběh řízení

Soud nejprve v rámci předběžných šetření zjistí informace o zůstaviteli, jeho majetku, dlužích, okruhu dědiců a o tom, zda zůstavitel zanechal závěť či jiné pořízení pro případ smrti. Tyto informace soud obvykle zjistí z veřejných seznamů, z evidence právních jednání pro případ smrti, z evidence listin o manželském majetkovém režimu a v neposlední řadě také výsledkem té osoby, která se postarala o pohřeb zůstavitele.

V případech, kdy to zákon vyžaduje, nebo je-li to z jiného důvodu potřebné, soud zároveň činí neodkladná opatření k zabezpečení pozůstalosti, tj. zejména soupis a závěru pozůstalosti.

Po ukončení předběžných šetření soud nařídí jednání a poučí v úvahu připadající dědice o jejich dědickém právu a o právu vyhradit si soupis pozůstalosti. Pokud si někteří z dědiců vyhradí soupis pozůstalosti, soud nařídí soupis.

Pokud měl zůstavitel majetek ve společném jmění manželů, soud na základě sdělení účastníků sestaví seznam tohoto majetku a seznam společných pasiv a určí jeho cenu. Ke jmění, které je mezi účastníky sporné, se nepřihlíží. Poté má pozůstalý manžel možnost uzavřít s dědici dohodu o vypořádání společného jmění manželů. Dohoda stanoví, který majetek připadne do pozůstalosti a který pozůstalému manželovi, přitom není třeba respektovat zásadu, že podíly obou manželů jsou stejné. Je možné uzavřít i takovou dohodu, podle níž veškerý společný majetek připadne pozůstalému manželovi a do pozůstalosti nepřipadne ze společného jmění nic.

Dohoda pozůstalého manžela s dědici o vypořádání společného jmění manželů nesmí odporovat zákonu nebo nařízení zůstavitele, které uvedl ve svém pořízení pro případ smrti. V takovém případě soud dohodu neschválí.

Pokud soud neschválí dohodu o vypořádání společného jmění manželů, nebo pokud taková dohoda není uzavřena, pak soud vypořádá společné jmění manželů sám, přitom se řídí těmito pravidly:

podíly obou manželů na vypořádávaném jmění jsou stejné,

každý z manželů nahradí to, co ze společného majetku bylo vynaloženo na jeho výhradní majetek,

každý z manželů má právo žádat, aby mu bylo nahrazeno, co ze svého výhradního majetku vynaložil na společný majetek,

přihlédně se k potřebám nezaopatřených dětí,

přihlédně se k tomu, jak se každý z manželů staral o rodinu, zejména jak pečoval o děti a o rodinnou domácnost,

přihlédně se k tomu, jak se každý z manželů zasloužil o nabytí a udržení majetkových hodnot náležejících do společného jmění.

Po případném vypořádání společného jmění manželů soud sestaví seznam aktiv a pasiv pozůstalosti. Přitom soud vychází zejména z údajů dědiců, a pokud byl nařízen soupis pozůstalosti, pak ze soupisu pozůstalosti. Ke spornému majetku ani ke sporným pasivům se nepřihlíží.

Soud ocení majetek v pozůstalosti zpravidla podle souhlasného prohlášení dědiců, jen výjimečně je k ocenění třeba znaleckého posudku.

Pokud zůstavitel nezanechal pořízení pro případ smrti, mohou se dědici dohodnout o rozdělení pozůstalosti jakkoli. Soud potvrdí dědicům nabytí dědictví podle této dohody. Nedohodnou-li se, soud jim potvrdí nabytí dědictví podle podílů vyplývajících ze zákona. Na žádost dědiců soud pozůstalost mezi dědice rozdělí sám.

Pokud zůstavitel ve svém pořízení pro případ smrti přikázal, jak má být pozůstalost rozdělena, soud potvrdí dědicům nabytí pozůstalosti podle tohoto nařízení. V opačném případě se dědici mohou dohodnout, jak se mezi ně pozůstalost rozdělí. Odlišnou výši dědických podílů si však mohou dědici dohodnout pouze tehdy, pokud to zůstavitel výslovně připustil.

Uplatnil-li nepominutelný dědic právo na povinný díl, mohou se s ním ostatní dědici dohodnout o vypořádání povinného dílu (odstupném). Jinak je potřeba pro výpočet povinného dílu nařídít soupis pozůstalosti.

Před vydáním rozhodnutí o pozůstalosti musí být soudy prokázáno, že splatné odkazy byly splněny a že ostatní odkazovníci byli vyrozuměni o svém právu na odkaz.

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Smrtí zůstavitele vzniká jeho dědicům dědické právo. Pokud není nabytí majetku z pozůstalosti na základě zůstavitelova pořízení pro případ smrti odloženo např. podmínkou (dědic nabude dědictví, až vystuduje vysokou školu) nebo doložením času (po uplynutí lhůty), nabývá dědictví již smrtí zůstavitele jeden nebo více dědiců. O tom, kdo dědictví takto nabyt, rozhodne soud na základě výsledků pozůstalostního řízení. Pokud zůstavitel ve svém pořízení pro případ smrti nabytí dědictví odložil (podmínkou, doložením času), pak smrtí zůstavitele nabývá dědictví jeden nebo více dědiců předních, po splnění podmínky (uplynutí lhůty) nabývá dědictví jeden nebo více dědiců následných. O přechodu dědictví z dědiců předních na dědice následné rozhoduje soud v samostatném řízení.

Rozhodnutí o dědictví vydává jménem soudu notář, kterého pověřil provedením úkonů v řízení o pozůstalosti příslušný okresní soud. Notář, notářský kandidát a koncipient mají v řízení o pozůstalosti při provádění úkonů soudního komisaře všechna oprávnění, která přísluší soudu jako orgánu veřejné moci při výkonu soudnictví.

Odkazovník nabývá smrtí zůstavitele právo na odkaz a musí být ještě před skončením pozůstalostního řízení vyrozuměn o tomto svém právu. Splatné odkazy musí být ještě před skončením pozůstalostního řízení vyplaceny.

Zřeknutí se dědického práva, odmítnutí dědictví, vzdání se dědictví

Dědického práva se lze předem zříci smlouvou se zůstavitelem ve formě notářského zápisu.

Po smrti zůstavitele může dědic dědictví odmítnout výslovným prohlášením vůči soudu do jednoho měsíce ode dne, kdy byl dědic o tomto právu poučen.

Pokud dědic žije v zahraničí, může odmítnout do tří měsíců od tohoto poučení. Tuto lhůtu lze z vážných důvodů prodloužit, nelze ji však prodloužit poté, co tato lhůta uplyne (nelze prominout uplynutí lhůty). Uplynutím této lhůty platí, že dědic dědictví neodmítl.

Nepominutelný dědic může dědictví odmítnout s výhradou povinného dílu, tzn., může např. odmítnout dědictví z pořízení pro případ smrti, aniž by ztratil právo na povinný díl. To je do určité míry výjimka z obecného pravidla, podle kterého se dědic nemůže zprostit povinnosti založené mu pořízením pro případ smrti tím, že odmítne dědictví z tohoto pořízení a současně bude uplatňovat své právo jako dědic ze zákona – může se stát buď dědicem z pořízení pro případ smrti, anebo může dědictví odmítnout. Prohlášení o odmítnutí či neodmítnutí dědictví nelze odvolat.

Dědictví nemůže odmítnout ten, kdo dal svým počínáním najevo, že dědictví odmítnout nechce, zejména tak, že nakládá s majetkem, který patří do pozůstalosti.

Dědictví je možné se i vzdát, a to ve prospěch druhého dědice. Vzdá-li se dědictví nepominutelný dědic, vzdává se tím také práva na povinný díl, přičemž toto rozhodnutí je účinné i ve vztahu k jeho potomkům. Účinnost vzdání se dědictví ve prospěch druhého dědice je podmíněna souhlasem tohoto druhého dědice s takovým aktem. Dědic, který se dědictví vzdal, se však tímto aktem nezbavuje povinnosti splnit příkaz, nařízení odkazu nebo jiné opatření, které podle zůstavitelovy vůle může a má splnit jen osobně.

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Dědici mají na výběr, zda uplatní své právo na výhradu soupisu pozůstalosti, nebo zda ji neuplatní. Pokud dědic neuplatní soupis pozůstalosti, pak hradí dluhy zůstavitele v plném rozsahu. Je-li více dědiců, kteří neuplatnili výhradu soupisu, odpovídají společně a nerozdílně. Dědic, který neuplatnil výhradu soupisu, odpovídá za všechny dluhy i v případě, že soud sepsal majetek z jiného důvodu (např. proto, že výhradu soupisu učinil jiný dědic).

Pokud dědic uplatní výhradu soupisu, pak soud provede soupis pozůstalosti. Dědic, který učinil výhradu soupisu, odpovídá za dluhy zůstavitele jen do výše ceny nabytého dědictví. Je-li více takových dědiců, odpovídají společně a nerozdílně, každý však jen do výše toho, co z dědictví nabyt.

V některých případech soud nařídí soupis pozůstalosti i tehdy, pokud o to žádný z dědiců nepožádá, zejména pak z důvodu ochrany nezletilých dědiců, dědiců, jejichž pobyt není znám, nebo věřitelů zůstavitele.

V některých případech může soud rozhodnout o tom, že soupis pozůstalosti bude nahrazen seznamem pozůstalostního majetku, který vyhotoví správce pozůstalosti, nebo společným prohlášením o pozůstalostním majetku, které vyhotoví a podepíší všichni dědicové.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Zápis práv do katastru nemovitostí upravuje zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon).

V katastru nemovitostí se evidují

pozemky v podobě parcel,

budovy, kterým se přiděluje číslo popisné nebo evidenční, pokud nejsou součástí pozemku nebo práva stavby,

budovy, kterým se číslo popisné ani evidenční nepřiděluje, pokud nejsou součástí pozemku ani práva stavby, jsou hlavní stavbou na pozemku a nejde o drobné stavby,

jednotky vymezené podle občanského zákoníku,

jednotky vymezené podle zákona č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů,

právo stavby,

vodní díla.

Věcná práva nabytá děděním se do katastru nemovitostí zapíší na základě rozhodnutí nebo veřejné listiny o dědictví vydané v některém z členských států a potvrzením vydaným soudem nebo příslušným orgánem členského státu původu nebo evropským dědickým osvědčením (dále jen „listiny“).

Místně příslušný ke vkladovému řízení je katastrální úřad, v jehož územním obvodu se nemovitý majetek nachází.

V listinách pro zápis práv do katastru nemovitostí (rozhodnutí o dědictví, veřejná listina, evropské dědické osvědčení) musí být nemovitosti označeny podle § 8 zákona č. 256/2013 Sb.:

Pozemek parcelním číslem a údajem zda se jedná o stavební parcelu a názvem katastrálního území, ve kterém leží.

Pozemek, který je evidován zjednodušeným způsobem, parcelním číslem podle dřívější pozemkové evidence s uvedením, zda se jedná o parcelní číslo podle pozemkového katastru, přidělového operátu, scelovacího operátu nebo evidence nemovitostí a názvem katastrálního území, ve kterém leží.

Budova, která není součástí pozemku ani práva stavby parcelním číslem pozemku, na němž je postavena, číslem popisným nebo evidenčním (pokud nemá číslo, uvede se způsob využití budovy) a názvem části obce kde se nachází.

Jednotka označením budovy, v níž je vymezena nebo označením pozemku nebo práva stavby, pokud je budova, v níž je vymezena jeho součástí; číslem jednotky a pojmenováním jednotky, případně označením, že se jedná o rozestavěnou jednotku.

Právo stavby parcelním číslem, údajem zda se jedná o stavební parcelu a názvem katastrálního území pozemku, ke kterému je zřízeno.

Vodní díla parcelním číslem, údajem zda se jedná o stavební parcelu, názvem katastrálního území a způsobem využití.

Listiny předkládané pro zápis práv do katastru nemovitostí musí splňovat náležitosti listiny pro zápis do katastru nemovitostí, její obsah musí odůvodňovat navrhovaný vklad práva a navrhovaný vklad práva musí navazovat na dosavadní zápisy v katastru nemovitostí.

V listinách musí být označeni dědicové nebo jiné oprávněné osoby jménem, adresou bydliště, rodným číslem nebo datem narození (právnícké osoby názvem, sídlem a identifikačním číslem, je-li přiděleno). Z listiny musí vyplývat podíly, jakými jednotliví dědicové nabyvají práva k nemovitostem, případně jaká věcná práva jsou zřizována a osoby oprávněné a povinné. V rámci dědického řízení lze k nemovitostem kromě vlastnického práva zřídit právo stavby, věcné břemeno, zástavní právo, budoucí zástavní právo, podzástavní právo, předkupní právo, budoucí výměnek, přídatné spoluvlastnictví, svěřenský fond, zákaz zcizení nebo zatížení.

Týká-li se právo, které má být na základě listiny zapsáno do katastru nemovitostí, jen části pozemku, musí být s listinou spojen geometrický plán, který část pozemku vymezuje. Geometrický plán se považuje za součást listiny.

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Zůstavitel může jmenovat správce pozůstalosti a/nebo vykonavatele závěti ve svém pořízení pro případ smrti.

Soud jmenuje správce pozůstalosti za účelem splnění poslední vůle na návrh dědice, který nechce věnovat čas a úsilí splnění poslední vůle. Návrh musí mít obecné náležitosti podání, tj. musí z něj být patrné, kterému soudu je určeno, kdo je činí, které věci se týká a co sleduje, a musí být podepsáno a datováno.

I bez návrhu může soud jmenovat správce pozůstalosti pokud

vykonavatel závěti nebyl jmenován nebo odmítl spravovat pozůstalost nebo je zřejmě nezpůsobilý spravovat pozůstalost, a jestliže dědici nejsou schopni řádně spravovat pozůstalost,

je třeba vyhotovit seznam majetku patřícího do pozůstalosti, nebo

je k tomu jiný vážný důvod, nebo

pokud dosavadní správce pozůstalosti zemřel, byl odvolán, odstoupil, nebo byl omezen ve svéprávnosti a je nadále potřebné, aby tuto funkci někdo vykonával.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

O řádné splnění poslední vůle zůstavitele dbá vykonavatel závěti (byl-li povolán zůstavitelem). Není-li zároveň jmenován správce pozůstalosti, vykonává vykonavatel závěti též správu pozůstalosti.

Je-li povolán vykonavatel závěti a zároveň též povolán správce pozůstalosti, pak správce pozůstalosti spravuje pozůstalost podle pokynů vykonavatele závěti.

Je-li povolán/jmenován správce pozůstalosti, ale není povolán vykonavatel závěti, pak správce pozůstalosti spravuje pozůstalost. Navrhne-li to dědic, soud mu též uloží, aby se postaral o splnění poslední vůle zůstavitele.

Není-li povolán/jmenován správce pozůstalosti, ani povolán vykonavatel závěti, spravují pozůstalost společně všichni dědicové. Dědicové si též mohou dohodnout, že pozůstalost bude spravovat jen některý z nich.

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

Ten, kdo spravuje pozůstalost, vykonává pouze prostou správu pozůstalosti. To znamená, že činí pouze to, co je nutné k zachování majetku. Může při tom vykonávat všechna práva týkající se spravovaného majetku. Kdo spravuje pozůstalost, může z pozůstalosti něco zcizit nebo použít jako jistotu, vyžaduje-li to zájem na zachování hodnoty nebo podstaty spravovaného majetku, jinak za protiplnění. Za stejných podmínek může změnit účel spravovaného majetku. Správce dědictví nebo vykonavatel závěti může učinit úkon přesahující rozsah prosté správy, souhlasí-li s tím dědici. Nedohodnou-li se dědici nebo je-li dědicem osoba pod zvláštní ochranou, vyžaduje se souhlas soudu.

Vykonavatel závěti dbá o řádné splnění poslední vůle zůstavitele s péčí řádného hospodáře. Náleží mu všechna práva potřebná k splnění jeho úkolů, včetně práva před soudem hájit platnost závěti, namítat nezpůsobilost dědice nebo odkazovніка a vůbec dbát o splnění zůstavitelových pokynů. Zůstavitel může v závěti určit vykonavatel i jiné povinnosti.

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob? Mají specifické důkazní účinky?

Řízení o pozůstalosti je skončeno vydáním usnesení o dědictví. V něm jsou výslovně deklarována práva a povinnosti související s pozůstalostí. Účastník má právo podat odvolání proti tomuto usnesení do patnácti dnů ode dne, kdy mu bylo doručeno. Marným uplynutím této lhůty nabývá rozhodnutí právní moci. Pravomocné usnesení slouží jako doklad o právech a povinnostech v něm uvedených. Usnesení má status veřejné listiny. Ještě před pravomocným skončením řízení může soud vydat úřední potvrzení o skutečnostech známých ze soudního spisu. I toto potvrzení je veřejnou listinou.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 14/12/2020

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Upozorňujeme, že výchozí [de](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady: [en](#)

Dědická řízení - Německo

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s [Radou notářů Evropské unie \(CNUE\)](#).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

Závěť může být pořízena v některé ze dvou forem: jako vlastnoruční závěť nebo jako závěť pořízená veřejnou listinou.

Vlastnoruční závěť může pořádit pouze osoba starší 18 let, přičemž musí být celá sepsána vlastnoručně a musí být podepsána. Je-li závěť sepsána na psacím stroji nebo počítači, chybí-li podpis nebo byla-li nadiktována (např. na kazetu), je závěť neplatná. V takovém případě mohou z pozůstalosti dědit pouze zákonní dědicové, ledaže existuje jiná platná závěť, která by dědice stanovila alternativně. Z hlediska zajištění průkaznosti je nezbytné, aby zůstavitel závěť podepsal celým svým jménem (tedy musí uvést své křestní jméno i příjmení), aby byla vyloučena jakákoliv pochybnost, pokud jde o to, kdo závěť pořádl. Zároveň se důrazně doporučuje uvést v závěti čas a místo pořízení, aby bylo zřejmé, kdy a kde byl tento písemný úřední záznam pořízen. To je důležité z toho důvodu, že starší závěť může být – zcela nebo zčásti – zrušena závětí novou. Chybí-li datum na jedné, popřípadě na obou závětích, je často nemožné určit, která z nich byla pořízena později a která z nich by tedy měla být považována za platnou.

Manželé a registrovaní partneři mohou rovněž pořádit společnou vlastnoruční závěť. V takovém případě musí být vlastnoruční závěť, která byla sepsána jedním nebo oběma manželi nebo partnery, podepsána oběma společně (pro další informace viz „Was ist ein gemeinschaftliches Testament?“ [„Co je to společná závěť?“] na straně 28 brožury nazvané „Erben und Vererben“ [„Dědění a odkaz“], vydané Spolkovým ministerstvem spravedlnosti a ochrany spotřebitele (*Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz*).

Chcete-li se vyhnout riziku, že se při pořizování závěti dopustíte chyby, je vhodné pořádit závěť veřejnou listinou (jinak též „notářskou závětí“). Při pořizování notářské závěti je možné nadiktovat svou poslední vůli a závěť přímo notáři, který ji sepiše, popřípadě ji sám sepsat a notáři ji předat v písemné formě (pro další informace viz „Das öffentliche Testament“ [„Závěť pořízená veřejnou listinou“] na straně 26 brožury nazvané „Erben und Vererben“ [„Dědění a odkaz“], vydané Spolkovým ministerstvem spravedlnosti a ochrany spotřebitele). Tuto formu závěti mohou pořádit i mladiství starší 16 let.

V případě uzavírání dědické smlouvy je nezbytné, aby se obě strany dostavily k notáři současně (pro další informace viz „Der Erbvertrag“ [„Dědická smlouva“] na straně 34 brožury nazvané „Erben und Vererben“ [„Dědění a odkaz“], vydané Spolkovým ministerstvem spravedlnosti a ochrany spotřebitele).

2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Aby se předešlo riziku, že vlastnoruční závěť bude po smrti zůstavitele zamlčena, ztracena, popřípadě zapomenuta, lze doporučit (nicméně to není povinné), aby byla uložena do bezpečné úschovy u okresního soudu (*Amtsgericht*) – v Bádensku-Württembersku úschovu až do konce roku 2017 zastávají notáři (*Notariat*). Notářská závěť je do bezpečné úschovy uložena vždy. Pro dědickou smlouvu to platí obdobně, ledaže se smluvní strany výslovně dohodly, že dědická smlouva do úřední úschovy být uložena nemá; v takovém případě je dokument uložen u notáře. Závěti a dědické smlouvy, které byly uloženy do bezpečné úschovy, musí být otevřeny po smrti osoby, která jejich prostřednictvím pořízení pro případ smrti učinila (a kterou zákon označuje za „zůstavitele“). Ode dne 1. ledna 2012 jsou všechny závěti pořízené soukromou listinou a notářská pořízení pro případ smrti (závěti a dědické smlouvy), které jsou uloženy do bezpečné úschovy u okresních soudů – v případě Bádenska-Württemberska tuto činnost až do konce roku 2017 zajišťují notáři –, elektronicky evidovány v Ústředním rejstříku závětí vedeném u Bundesnotarkammer [Spolkové notářské komory]. Pokud jde o pořízení pro případ smrti, která byla učiněna před tímto datem a která jsou uložena do bezpečné úschovy, budou relevantní údaje o evidenčních místech vloženy do rejstříku.

Jakožto úřad odpovědný za vedení rejstříku je Spolková notářská komora informována o všech vnitrostátních úmrtích a tyto informace předává příslušnému soudu pro věci pozůstalostní (*Nachlassgericht*), u něhož je pořízení pro případ smrti evidováno a kde je uloženo do bezpečné úschovy za účelem jeho otevření v případě smrti.

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Nejbližší příbuzní (neopomenutelní dědicové) mohou být prostřednictvím závěti vyděděni. Pokud by však pozůstalý manžel či manželka, děti, vnoučata nebo rodiče neměli získat vůbec žádné dědictví, a to přestože by v případě neexistence závěti byli zákonnými dědici, je taková situace vždy považována za

nespravedlivou. S ohledem na oficiálně uznanou vzájemnou odpovědnost to platí i pro pozůstalého po registrovaném partnerovi stejného pohlaví. Proto zákon této úzce vymezené skupině osob zaručuje tzv. „povinný díl“. Osoby, jimž náleží povinný díl, mají vůči dědicům ze závěti nárok na peněžité plnění, které odpovídá polovině hodnoty zákonného dílu.

Příklad: Pozůstalými po zůstavitelce jsou její manžel (se kterým žila v majetkovém režimu společného jmění manželů) a dcera. Ve své závěti zůstavitelka stanovila za jediného dědice svého manžela. Hodnota pozůstalosti je 100 000 eur. Zlomek pro stanovení povinného dílu dcery je $\frac{1}{4}$ (jelikož její zákonný díl činí $\frac{1}{2}$; to stejné platí pro manžela, který se zůstavitelkou žil v majetkovém režimu společného jmění manželů). K vypočtení peněžité částky, na niž má nárok, je třeba zlomek stanovující povinný díl vynásobit hodnotou pozůstalosti v okamžiku vzniku dědictví. Z toho plyne, že dcera má vůči manželovi nárok na povinný díl ve výši 25 000 eur ($\frac{1}{4} \times 100\,000$ eur).

Zůstavitel nemůže bránit nároku na tento povinný díl tím, že by sice dědice oprávněného k povinnému dílu do své závěti zahrnul, ale odkázal by mu méně než polovinu zákonného dílu, který mu náleží. V takovém případě má dědic, jemuž náleží povinný díl, nárok na dodatečnou částku, která jeho díl dorovná na hodnotu odpovídající polovině zákonného dílu.

Příklad: Zůstavitel ve své závěti určil svými dědici svou manželku (se kterou žil v majetkovém režimu společného jmění manželů) a svou dceru tak, že jim náleží $\frac{2}{3}$ a $\frac{1}{3}$ pozůstalosti. Hodnota pozůstalosti je 800 000 eur. Zlomek pro stanovení povinného dílu dcery je $\frac{1}{4}$ (tedy 200 000 eur). Vzhledem k tomu, že dcera byla v závěti zahrnuta a z tohoto titulu jí již náleží 100 000 eur ($\frac{1}{3}$ z 800 000 eur), je oprávněna k dodatečnému plnění ve výši odpovídající rozdílu (100 000 eur).

Nárok na povinný díl musí být uplatněn během tří let od okamžiku, kdy se dědic, jemuž povinný díl náleží, dozví o dědictví a o existenci pořízení, jež způsobuje újmu na jeho právech, a v každém případě ne později než třicet let od vzniku nároku na dědictví.

V případě, že by okamžitě uspokojení nároku na povinný díl zásadně a nespravedlivým způsobem zasáhlo dědice, mohou požádat, aby bylo uspokojení nároku na povinný díl odloženo. Příklad, který se uvádí v právních předpisech, představuje situaci, kdy by bylo jinak nezbytné prodat rodinný dům. Vždy však musí být brán přiměřený ohled na zájmy dědice, jemuž povinný díl náleží. Odložení uspokojení nároku na povinný díl znamená, že povinný díl nemusí být vyplacen okamžitě. Je v pravomoci soudu, aby v každém jednotlivém případě rozhodl, o jak dlouhou dobu může být uspokojení nároku na povinný díl odloženo a zda je třeba poskytnout za uspokojení nároku na povinný díl záruku.

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

V případě neexistence závěti nebo dědické smlouvy se uplatní zákonná dědická posloupnost.

Podle německého dědického práva jsou za dědice považováni pouze příbuzní, tedy osoby, které mají se zůstavitelem společné rodiče, prarodiče nebo praprarodiče, stejně jako osoby, které se zůstavitelem sdílejí vzdálenější předky. Podle této definice nejsou za příbuzné zůstavitele považovány osoby, které jsou se zemřelým spřízněné prostřednictvím manželství, a jako takové jsou vyloučeny ze zákonné posloupnosti; tzn. například tchýně, zeť, nevlastní otec, nevlastní dcera, teta nebo strýc ze strany druhého manžela; a to z toho důvodu, že se zůstavitelem nesdílejí žádné předky.

Rodinný vztah může být rovněž založen osvojením (dítěte), jelikož prostřednictvím osvojení se z právního hlediska mezi osvojencem a osvojitelem, stejně jako ve vztahu k příbuzným osvojitele, vytváří plnohodnotné rodinné vztahy a veškerá s tím související práva a povinnosti. V důsledku tohoto mají osvojené děti v zásadě stejná práva jako děti biologické (v případě osvojení zletilého „dítěte“ však mohou platit zvláštní výjimky).

Výjimkou z principu dědičnosti pouze mezi příbuznými jsou manželé. Ačkoliv obvykle nejsou příbuzní, a tedy nesdílejí žádné společné předky, stále mají právo dědit po druhém manželovi. Pokud jsou manželé rozvedeni, právo na dědictví neexistuje. Za určitých podmínek to platí i pro manžele, kteří nejsou rozvedeni, ale žijí odděleně.

Podle dědického práva mají registrovaní partneři stejná dědická práva jako manželé. Naproti tomu neexistuje žádný právní nárok na dědictví v případě jiných forem soužití.

Dědické právo v případě příbuzných:

Ne všichni příbuzní mají stejná dědická práva. Zákon je rozděluje do různých dědických tříd:

1. třída

Do 1. třídy dědiců spadají pouze potomci zůstavitele, tedy děti, vnuci, pravnuci atd.

Mimomanželské děti jsou dědici svých matek a otců a jejich příbuzných. (Výjimka se vztahuje na případy, kdy zůstavitel zemřel před 29. květnem 2009 – jestliže se mimomanželské dítě narodilo před 1. červencem 1949 – viz poznámky pod čarou na stranách 11 a 15 brožury nazvané „Erben und Vererben“ [„Dědění a odkaz“], vydané Spolkovým ministerstvem spravedlnosti a ochrany spotřebitele.)

V případě, že existuje dědic spadající do této skupiny velmi blízkých příbuzných, žádní vzdálenější příbuzní nedostanou nic a nenáleží jim z dědictví žádný podíl.

Příklad: Zůstavitel má jednu dceru a četné synovce a neteře. Synovci a neteře nedědí nic.

Děti dětí (tj. vnoučata, pravnoučata a tak dále) mohou obvykle dědit jen v případě, že jejich rodiče již zemřeli nebo se sami vzdali dědictví.

Příklad: Zesnulého přežila jedna dcera a tři vnoučata ze strany syna, který již zemřel. Dceři náleží polovina dědictví, zatímco vnoučata si mezi sebou musí rozdělit druhou polovinu – tedy tu polovinu, která by jinak náležela jejich otci. Každé z vnoučat tedy obdrží dědictví.

2. třída

Dědici druhé třídy jsou rodiče zůstavitele, jejich děti a děti jejich dětí, tedy sourozenci, synovci a neteře zůstavitele. Ještě jednou je třeba zdůraznit, že děti rodičů zůstavitele dědí pouze v případě, že rodiče zůstavitele již zemřeli. V takovém případě dědí díl, který by připadl jejich zesnulému otci nebo matce.

Příbuzní 2. třídy dědí pouze v případě, že není žádného příbuzného 1. třídy.

Příklad: Zůstavitele přežila neteř a synovec. Sestry a rodiče zůstavitele již zemřeli. Neteř a synovec tak každý dědí jednu polovinu pozůstalosti.

3. a následující třídy

3. třída zahrnuje prarodiče a jejich děti a děti jejich dětí (teta, strýc, bratranec, sestřenice apod.) a 4. třída zahrnuje praprarodiče, jejich děti a děti jejich dětí a tak dále. Zákonná dědická posloupnost je v zásadě založena na stejných pravidlech, jaká se uplatní u výše uvedených tříd. Nicméně od 4. dědické třídy platí, že pokud potomek prarodičů již zemřel, nejsou to již potomci těchto potomků, kdo je další na řadě; na místo toho se jedinými dědici stanou osoby, které jsou nejbližšími příbuznými (v tomto případě se uplatní odchylka od rodičovského systému následnictví).

Vždy platí: že stačí, aby byl naživu jeden příbuzný předchozí třídy, a jsou vyloučeni všichni případní dědicové ze třídy následující.

Manželé a registrovaní partneři

Bez ohledu na to, jaký režim manželských majetkových poměrů se uplatní, pozůstalý manžel, manželka nebo registrovaný partner jsou považováni za zákonné dědice a mají nárok na $\frac{1}{4}$ pozůstalosti společně s potomky a $\frac{1}{2}$ pozůstalosti společně s příbuznými z 2. třídy (tj. rodiče, sourozence, synovce či neteře zůstavitele) a prarodiče.

Pokud manželé žili v „majetkovém režimu společného jmění manželů“ (který se uplatní vždy, nedohodnou-li se manželé v předmanželské nebo manželské smlouvě na použití jiného režimu), výše uvedený díl se zvýší o $\frac{1}{4}$. To platí i v případě registrovaných partnerů.

V případě, že nejsou žádní příbuzní první nebo druhé třídy ani prarodiče, pozůstalý manžel/partner obdrží celé dědictví.

Příklad: Pozůstalým po zůstaviteli jsou jeho manželka (která s ním žila v majetkoprávním režimu společného jmění manželů) a rodiče. Manželka dostane ¾ (½ + ¼) a rodiče – jako dědici 2. třídy – každý ¼ pozůstalosti. Kromě toho v případě, že další dědicové jsou dědicové 2. třídy, jako zde, nebo prarodiče, má manželka nárok na tzv. „Großer Voraus“, což je přednostní právo, které obvykle pokrývá vybavení domácnosti a satební dary (jestliže jsou ostatní dědicové příbuzní 1. třídy, tyto předměty náleží pozůstalé manželce jakožto zákonnému dědici pouze v případě, že je potřebují pro řádný chod domácnosti).

Stát v postavení zákonného dědice

V případě, že zůstavitel nezanechal žádného manžela nebo partnera, a nelze-li identifikovat žádné příbuzné, zákonným dědicem se stává stát. Stát ručí vždy pouze do hodnoty pozůstalosti.

5 Který orgán je příslušný:

5.1 v dědických věcech?

Zpravidla je k projednání dědictví a souvisejících otázek povolán soud pro věci pozůstalostní zřízený u okresního soudu v místě posledního obvyklého bydliště zůstavitele (v Bádensku-Württembersku je to až do konce roku 2017 příslušný notář).

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

Dědictví lze odmítnout prohlášením učiněným u soudu pro věci pozůstalostní; toto prohlášení musí být učiněno do záznamu u soudu pro věci pozůstalostní nebo zasláno soudu v notářsky ověřené formě (podrobněji viz níže).

Prohlášení o přijetí dědictví nemusí být předloženo v žádné zvláštní formě, není ani třeba potvrzení o doručení. Za přijetí dědictví se považuje i pouhé marné uplynutí lhůty pro odmítnutí dědictví.

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

Odkaz lze přijmout nebo odmítnout učiněním prohlášení vůči osobě, které byl předmět odkazu svěřen. Tou může být dědic nebo odkazovník.

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

Německé dědické právo neupravuje způsob prohlášení o přijetí či odmítnutí povinného dílu.

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

Otevření závěti

Pořízení pro případ smrti, které bylo soudu pro věci pozůstalostní předáno nebo které bylo vyzvednuto z bezpečné úschovy, soud pro věci pozůstalostní po smrti zůstavitele oficiálně otevře. Dědicové jsou o tomto kroku oficiálně informováni.

Řízení o vydání potvrzení o dědictví

Potvrzení o dědictví vydá soud pro věci pozůstalostní (v Bádensku-Württembersku až do konce roku 2017 notář) a uvede v něm, kdo je dědic, rozsah jeho dědického práva, a je-li to vhodné, může také stanovit pozdější okamžik přechodu vlastnictví nebo výkonu závěti.

Potvrzení o dědictví je soudem pro věci pozůstalostní vydáno na základě žádosti. Žadatel musí prokázat, že jsou všechny zákonné požadavky splněny, nebo musí předložit čestné prohlášení, že neexistují žádné důvody pro zpochybnění jejich splnění. Čestné prohlášení musí být učiněno před notářem nebo u soudu, ledaže dle práva dané spolkové země mají v těchto věcech pravomoc výlučně notáři.

Vydání evropského potvrzení o dědictví

Mezinárodní právo správy dědictví [*Internationale Erbrechtsverfahrensgesetz*, IntErbRVG] upravuje postup vydání evropského potvrzení o dědictví. Evropské potvrzení o dědictví je potvrzení o dědictví, které je platné téměř ve všech zemích Evropské unie (s výjimkou Spojeného království, Irsko a Dánska). Je rovněž vydáno na žádost soudu pro věci pozůstalostní ve formě notářsky ověřené kopie s omezenou dobou platnosti. Hlavním účelem tohoto potvrzení je usnadnění procesu vypořádání pozůstalosti v rámci EU.

Rozdělení pozůstalosti

Dědí-li z pozůstalosti více dědiců, stává se pozůstalost jejich společným majetkem. V důsledku toho mohou spoludědicové s jednotlivými předměty z pozůstalosti nakládat jedině společným jednáním; například za účelem prodeje automobilu zůstavitele, není-li dědicům k užitku. Spoludědicové mají rovněž povinnost spravovat pozůstalost společně. To často způsobuje vážné potíže, zejména pokud dědicové žijí daleko od sebe a nejsou s to se dohodnout. Toto „nucené společenství“ je obvykle velice nepříjemné a zpravidla každý dědic může iniciovat jeho rozpuštění tím, že zažádá o rozdělení pozůstalosti. Nejdůležitější výjimkou je případ, kdy zůstavitel ve své závěti stanovil, že pozůstalost se po určitou dobu dělit nesmí, například proto, aby mohl rodinný podnik pokračovat v činnosti.

Pokud zůstavitel jmenoval vykonavatele závěti, je tento vykonavatel odpovědný za rozdělení pozůstalosti. Pokud zůstavitel vykonavatele nejmenoval, musí dědicové pozůstalost rozdělit sami. Za tímto účelem se mohou obrátit na notáře. Nepodaří-li se dědicům dosáhnout dohody přesto, že zprostředkováním dohody o rozdělení pozůstalosti pověřili notáře, zbývá už jen podání žaloby k soudu.

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Pro další informace o dědění ze zákona viz výše.

Zanechal-li zůstavitel závěť, má tato přednost před pravidly upravujícími zákonnou dědickou posloupnost. V důsledku toho z pozůstalosti dědí pouze ty osoby, které jsou uvedeny v závěti, za předpokladu, že zůstavitel v závěti naložil s celou svou pozůstalostí. Podrobnější informace o tom, kdo má nárok na povinný díl, viz výše.

Dědictví z právního hlediska na dědice přechází okamžikem smrti zůstavitele (zásada automatického nápadu dědictví). Dědicové však mají právo dědictví odmítnout (viz níže).

Zůstavitel ve své závěti také může zřídil odkaz, například přidělením jednotlivých předmětů nebo určité sumy peněz konkrétní osobě. V takovém případě nejsou příjemci odkazu („odkazovníci“) považováni za dědice, ale mají vůči odpůrcům nárok na cokoli, co jim bylo v závěti výslovně odkázáno.

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Odmítnutí dědictví

Odmítnou-li dědicové dědictví ve stanovené lhůtě, za dluhy váznoucí na pozůstalosti neručí. V zásadě platí, že dotčený dědic musí dědictví odmítnout ve lhůtě šesti týdnů od okamžiku, kdy mu bylo oznámeno zahájení dědického řízení a skutečnosti rozhodné pro nabytí dědického statusu, a to ve formě prohlášení učiněného u soudu pro věci pozůstalostní. Prohlášení o odmítnutí dědictví lze učinit do záznamu u soudu pro věci pozůstalostní, popřípadě může být soudu zasláno ve formě ověřené notářem. Ve druhém případě postačí zaslat prohlášení soudu dopisem, nicméně je nutné nechat podpis dědice notářsky ověřit. Akt odmítnutí nebo přijetí dědictví je obvykle závazný.

Ručení při přijetí dědictví

V případě, že dědici dědictví přijmou, z právního hlediska jako by si „nazuli boty zůstavitele“. To znamená, že dědicové dědí také dluhy zůstavitele a jsou tak povinni je uhradit i s využitím vlastního majetku.

Dědicové však mohou omezit míru ručení za zděděné dluhy na tzv. „zákonnou pozůstalost“ („Erbmasse“). V takovém případě se věřitelé zůstavitele mohou uspokojit z této zákonné pozůstalosti, nikoliv však z vlastního majetku dědice, který je vůči třetím osobám chráněn. Dědicové mohou takového omezení míry ručení za dluhy zůstavitele dosáhnout dvěma způsoby: mohou k soudu pro věci pozůstalostní podat žádost o správu pozůstalosti na účet věřitelů, popřípadě mohou podat u místně příslušného insolvenčního soudu žádost o zahájení dědického insolvenčního řízení.

V případě, že hodnota pozůstalosti nedostačuje ani na pokrytí nákladů na správu pozůstalosti na účet věřitelů nebo na pokrytí nákladů insolvenčního řízení, mohou dědicové alespoň dosáhnout omezení míry, v níž za dluhy zůstavitele ručí. Uplatní-li věřitel nárok, mohou dědicové uplatnit námitku nedostatečné hodnoty pozůstalosti. Dědicové pak mohou odmítnout uspokojení dluhů váznoucích na dědictví v míře, v jaké hodnota pozůstalosti na jejich uspokojení nedostačuje. Dědicové jsou nicméně povinni pozůstalost věřitelům předat.

V případě, že se dědicové chtějí vyhnout převzetí ručení za dluhy, které nečekali, pak vše, co musí udělat, je iniciovat vydání veřejné vyhlášky („Aufgebotsverfahren“); v takovém případě mohou dědicové podat u soudu pro věci pozůstalostní žádost o to, aby všichni věřitelé zůstavitele ve stanovené lhůtě soudu oznámili všechny neuhrazené dluhy zůstavitele. V případě, že věřitel neuplatní svůj nárok včas, musí být uspokojen z toho, co z dědictví nakonec zůstane. Veřejná vyhláška může také pomoci dědicům vyjasnit situaci, aby bylo zřejmé, zda existují důvody pro svěřeni pozůstalosti do úřední správy, a to prostřednictvím žádosti o uvalení správy nebo prohlášení insolvence na pozůstalost.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Aby bylo možné dědice zapsat jako majitele do katastru nemovitostí, je nezbytné podat žádost o změnu údajů vedených v katastru nemovitostí a doložit jí doklady, z nichž vyplývá, že údaje vedené v katastru jsou nesprávné. Žádost o opravu údajů vedených v katastru nemovitostí z důvodu smrti zapsaného vlastníka lze podat teprve poté, co žadatel získal doklad o statusu dědice.

V takovém případě žadatel prokáže svůj status dědice předložením potvrzení o dědictví nebo evropského potvrzení o dědictví.

Je-li dědictví založeno na pořízení pro případ smrti ve formě veřejné listiny (notářská závěť nebo dědická smlouva), postačí katastrálnímu úřadu („Grundbuchamt“) předložení této listiny a úředního záznamu o zahájení dědického řízení.

Je-li odkazován nemovitý majetek, je třeba pro jeho převedení na odkazovníka předložit notářskou listinu, a to bez ohledu na to, jaký dědický režim se uplatní. Notářská listina musí osvědčovat, že odkazovník je oprávněn nabýt vlastnictví nemovitého majetku.

V určitých případech mohou být vyžadovány i jiné dokumenty. Například v případě, že má být jako dědic zapsána obchodní společnost, musí žadatelé předložit doklad o tom, že jsou oprávněni jednat jménem společnosti (např. výpis z obchodního rejstříku).

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Podle německého dědického práva může být úřední správa pozůstalosti na účet věřitelů použita, aby se zamezilo tomu, že jsou dluhy umořovány vlastním majetkem dědice. Soud pro věci pozůstalostní může nařídí úřední správu pozůstalosti jedině na základě žádosti oprávněné osoby (dědice, exekutora, věřitele, kupujícího celého dědictví nebo následného dědice).

Správce pozůstalosti je úředně jmenovaný orgán. Přestože nese odpovědnost za správu celého majetku jiné osoby, v případě právního sporu si zachová samostatné postavení. Své povinnosti vykonává jako soukromá osoba spravující majetek jiné osoby za účelem uspokojení nároků všech zúčastněných stran (dědiců a věřitelů). Správa majetku, jíž je správce pověřen, není zaměřena pouze na udržování a zhodnocování pozůstalosti, ale především na uspokojení věřitelů. Hlavní povinností správce je zajistit umoření dluhů.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

Kromě samotných dědiců, (insolvenčního) správce pozůstalosti (viz výše) a vykonavatele závěti (viz níže) mohou být příslušné pravomoci uděleny také opatrovníkovi pozůstalosti.

Soud pro věci pozůstalostní z moci úřední přikáže pozůstalost do opatrovnictví v případě, že věc nesnese odkladu a že je identita příslušného dědice nejasná nebo není-li známo, zda dědictví přijal. Účelem opatrovnictví nad pozůstalostí je zabezpečení a správa pozůstalosti v zájmu neznámého dědice. Soud pro věci pozůstalostní stanoví rozsah opatrovníkových povinností podle okolností daného případu. Rozsah povinností může být poměrně široký, nebo se může omezit pouze na správu jednotlivých předmětů tvořících pozůstalost. Opatrovník pozůstalosti je obvykle pověřen tím, aby identifikoval neznámé dědice a zajistil a spravoval pozůstalost.

Institut opatrovnictví nad pozůstalostí není určen k uspokojení věřitelů, neboť je především určen k ochraně dědiců. Výjimečně mohou povinnosti opatrovníka zahrnovat použití prostředků z pozůstalosti k umoření dluhů váznoucích na pozůstalosti, je-li to nezbytné z hlediska řádné správy a zajištění pozůstalosti, popřípadě z důvodu zamezení vzniku ztrát nebo škod, zejména nákladů spojených s případným zbytečným právním sporem.

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

Zůstavitel je oprávněn ve svém pořízení pro případ smrti určit jednoho nebo více vykonavatelů závěti. Zůstavitel může také pověřit třetí osobu, vykonavatele nebo soud pro věci pozůstalostní, aby pověřil jiného nebo dalšího vykonavatele. Povinnosti vykonavatele vznikají pověřené osobě okamžikem přijetí pověření.

Zákon stanoví, že povinností vykonavatele je splnit pořízení pro případ smrti zůstavitele. Pokud je více než jeden dědic, je vykonavatel odpovědný za rozdělení pozůstalosti mezi ně.

Vykonavatel závěti je povinen spravovat pozůstalost. Je zejména oprávněn držet pozůstalost a nakládat s předměty tvořícími pozůstalost. V takovém případě nemohou dědicové s žádným předmětem tvořícím pozůstalost, která spadá do správy vykonavatele, nakládat. Vykonavatel závěti je oprávněn pozůstalost zatěžovat, je-li to nezbytné pro její řádnou správu. Vykonavatel závěti je oprávněn s předměty tvořícími pozůstalost volně nakládat, existuje-li morální povinnost tak učinit, popřípadě je-li to v souladu s obecnou slušností.

Zůstavitel je nicméně oproti ustanovením zákona oprávněn dle svého uvážení pravomoci vykonavatele závěti omezit. Zůstavitel má rovněž pravomoc stanovit lhůtu pro výkon závěti. Zůstavitel může například pouze stanovit, že vykonavatel závěti má pozůstalost vypořádat a rozdělit v krátké lhůtě. Naproti tomu se může ve své závěti či dědické smlouvě rozhodnout uložit pokyn, že se pozůstalost vypořádá v dlouhé lhůtě. Dlouhodobý výkon pořízení pro případ smrti může být stanoven nejdéle v horizontu 30 let, počítáno od okamžiku skutečného vzniku dědictví. Zůstavitel nicméně může uložit pokyn, aby správa pokračovala až do smrti dědice nebo vykonavatele závěti, popřípadě až do chvíle, kdy nastane určená událost ovlivňující jednoho z nich. V takových případech může výkon závěti ve skutečnosti trvat déle než 30 let.

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob? Mají specifické důkazní účinky?

Potvrzení o dědictví nebo evropské potvrzení o dědictví musí v zásadě dokládat, že dědici svědčí dědické právo, například pokud na sebe dědic chce převést pozemek nebo účet vedený na jméno zůstavitele. Byla-li závěť pořízena ve formě veřejné listiny (viz výše), není třeba potvrzení o dědictví nebo evropské potvrzení o dědictví předkládat.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 11/03/2024

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Dědická řízení - Estonsko

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s [Radou notářů Evropské unie \(CNUE\)](#).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

Zůstavitel může učinit pořízení pro případ smrti prostřednictvím závěti nebo dědické smlouvy. Závěť může mít formu notářské závěti nebo soukromé závěti. Zůstavitel může závěť nebo její část prostřednictvím novější závěti nebo dědické smlouvy kdykoliv zrušit. To neplatí v případech vzájemné závěti manželů, u níž platí pro odvolání zvláštní pravidla.

Notářská závěť

Notářská závěť je závěť notářsky ověřená nebo závěť, která byla sepsána zůstavitelem a uložena u notáře v zapečetěné obálce do úschovy.

V případě notářské závěti notář ověřuje vůli, již sepsal na základě zůstavitelova pořízení pro případ smrti, popřípadě závěť sepisuje sám zůstavitel a následně ji předkládá notáři k ověření. Notářská závěť musí být zůstavitelem podepsána v přítomnosti notáře.

Notářsky ověřená závěť může být učiněna rovněž mladistvým starším 15 let. V takovém případě není vyžadován souhlas zákonných zástupců mladistvého. Pokud jde o závěť uloženou do úschovy u notáře, zůstavitel osobně předá notáři pořízení pro případ smrti v zapečetěné obálce a prohlásí, že se jedná o jeho závěť. V takovém případě notář sepíše notářskou listinu osvědčující skutečnost, že u něj byla závěť uložena. Tuto listinu podepisuje zůstavitel i notář. Zůstavitel si může závěť uloženou u notáře kdykoliv vyžádat. Pokud se tak stane, notář sepíše notářskou listinu osvědčující skutečnost, že závěť byla zůstaviteli vydána. Tuto listinu podepisuje zůstavitel i notář.

Platnost notářských závětí není časově omezena; zůstávají v platnosti až do okamžiku své změny či zrušení.

Soukromé závěti

Soukromá závěť je závěť podepsaná v přítomnosti svědků nebo holografická závěť.

Text soukromé závěti podepsané v přítomnosti svědků nemusí být sepsán zůstavitelem (a nemusí být ani rukopisný), musí být nicméně podepsán v přítomnosti nejméně dvou právně způsobilých svědků a musí obsahovat datum a rok, kdy byla závěť pořízena. Svědci musí být při podpisu přítomni současně. Zůstavitel musí svědkům oznámit, že byli povoláni jako svědci při pořízení jeho závěti a že tato závěť představuje jeho pořízení pro případ smrti. Svědci nemusí být s obsahem závěti seznámeni. Svědci podepíší závěť ihned po zůstaviteli. Svědci svými podpisy stvrzují, že zůstavitel podepsal svou závěť osobně a že mají v dobré vůli za to, že zůstavitel je právně způsobilý a je schopen pořídit závěť. Nikdo nemůže vystupovat jako svědek v případě, že některý z jeho předchůdců nebo potomků, sourozenců a jejich potomků, druhý manžel nebo jeho předků či potomků je obmyšleným z dotčené závěti. Holografická soukromá závěť musí být celá vlastnoručně sepsána zůstavitelem (nesmí být sepsána na stroji, vytištěna či sepsána jiným mechanickým způsobem) a musí obsahovat datum a rok, kdy byla pořízena. Holografickou závěť podepisuje zůstavitel osobně.

Zůstavitel si může soukromou závěť ponechat nebo ji předat do úschovy jiné osobě.

Soukromá závěť se stává neplatnou po uplynutí šesti měsíců ode dne, kdy ji zůstavitel pořídil, je-li stále naživu. Neobsahuje-li soukromá závěť datum a rok, kdy byla pořízena, a není-li možné okamžik jejího pořízení určit ani jiným způsobem, je neplatná.

Vzájemná závěť manželů

Vzájemná závěť manželů je závěť pořízená společně oběma manželi, v níž se navzájem stanovují dědici nebo činí s pozůstalostí jiná pořízení pro případ smrti.

V případě vzájemné závěti manželů, v níž se manželé navzájem stanovují výlučnými dědici, mohou manželé určit osobu, již bude postoupen díl pozůstalosti od přeživšího manžela.

Vzájemná závěť manželů musí být notářsky ověřena. Notář závěť této formy sepíše podle pořízení pro případ smrti manželů a oba manželé ji musí v přítomnosti notáře podepsat.

Pořízení obsažené ve vzájemné závěti manželů může být každým z manželů před smrtí druhého partnera zrušeno. Závěť, jejímž prostřednictvím je dotčené pořízení zrušeno, musí být notářsky ověřena. Pořízení se považuje za zrušené okamžikem, kdy je druhému manželovi v notářském řízení doručeno oznámení o zrušení vzájemného pořízení. Po smrti druhého manžela může pozůstalý manžel vzájemné pořízení zrušit jedině za předpokladu, že se zřekne dědictví, které mu bylo ve vzájemné závěti manželů z pozůstalosti odkázáno.

Vzájemná závěť manželů se stává neplatnou, je-li manželství ukončeno před smrtí zůstavitele. Vzájemná závěť manželů se rovněž stává neplatnou, podal-li jeden ze zůstavitelů před svou smrtí k soudu žádost o rozvod nebo k ní poskytl písemný souhlas, popřípadě byl oprávněn iniciovat prohlášení manželství za neplatné a učinil-li v tomto směru k soudu již příslušné podání.

Dědické smlouvy

Dědická smlouva je dohoda mezi zůstavitelem a jinou osobou, v níž zůstavitel určí protistranu či jinou osobu za dědice a pořídí odkaz, určí podmínku nebo uloží příkaz. V dědické smlouvě uzavřené mezi zůstavitelem a jeho zákonným dědicem lze také stanovit, že se dědic dědictví zříká.

Dědická smlouva může rovněž obsahovat jednostranná pořízení zůstavitele; v takovém případě je třeba ustanovení závěti vykládat v souladu s takovým pořízením.

Dědická smlouva musí být vyhotovena a ověřena notářem. Dědická smlouva musí být podepsána v přítomnosti notáře.

Dědická smlouva nebo pořízení v ní obsažená mohou být zrušeny nebo odvolány, dokud jsou účastníci dané smlouvy naživu, a to prostřednictvím nové notářsky ověřené dohody uzavřené mezi stranami, popřípadě novou dědickou smlouvou.

Pokud byla dědická smlouva pořízena za okolností, které mohou být důvodem pro její zrušení podle [§ 1 Obecné části občanského zákoníku](#), může osoba, již svědčí dědické právo, požadovat zrušení smlouvy rovněž po smrti zůstavitele ve vztahu k neplatnosti dědické smlouvy nebo pořízení v ní obsažených. Kromě toho je možné dědickou smlouvu zrušit. Zůstavitel může dědickou smlouvu zrušit, pokud se na tom strany v dědické smlouvě dohodly. Dědickou smlouvu je rovněž možno zrušit v případě, že obmyšlená osoba se dopustila zločinu vůči zůstaviteli, jeho manželovi či manželce, popřípadě potomkům, nebo v případě, že se protistrana úmyslně dopustila porušení vyživovací povinnosti vůči zůstaviteli. Zůstavitel má rovněž právo zrušit dědickou smlouvu v případě, že účastník dědické smlouvy, který je povinen zůstaviteli za jeho života poskytovat opakující se plnění – zejména ve formě vyživovací povinnosti – tuto povinnost úmyslně a podstatným způsobem poruší. Dědickou smlouvu je třeba zrušit notářsky ověřeným prohlášením učiněným vůči protistraně. Pokud jde o reciproční dědickou smlouvu, u níž bylo sjednáno právo na zrušení, se v případě, že prohlášení o zrušení učinil jeden z účastníků, ruší celá smlouva, ledaže se strany v dědické smlouvě dohodly jinak. Právo na zrušení vzájemné dědické smlouvy není možné uplatnit po smrti některého z účastníků smlouvy. Po smrti jednoho z účastníků může pozůstalý účastník dědické smlouvy své pořízení zrušit jediné v případě, že se dědictví, které mu je z pozůstalosti dědickou smlouvou odkázáno, zřekne.

2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Notářské závěti a dědické smlouvy musí být vždy zapsány v dědickém rejstříku, a to následující pracovní den po dni, kdy byly notářsky ověřeny. Kromě toho jsou notáři povinni do dědického rejstříku zapsat všechny změny dědických smluv, smlouvy rušící dědické smlouvy a prohlášení o zrušení dědických smluv. Nesplnění evidenční povinnosti nemá vliv na platnost pořízení.

Soukromá závěť může být do dědického rejstříku zapsána zůstavitelem nebo jinou osobou, která o soukromé závěti ví a která byla zůstavitelem požádána, aby zápis provedla. V případě soukromých závětí však není jejich zápis do dědického rejstříku povinný.

Notářské závěti a dědické smlouvy jsou do dědického rejstříku zapisovány notářem, který ověření závěti nebo dědické smlouvy provedl nebo u kterého byly uloženy. Příslušný notář zápis do dědického rejstříku sám provede, popřípadě zašle do rejstříku odpovídající oznámení. Ode dne 1. ledna 2015 již notáři nezasílají do dědického rejstříku oznámení a namísto toho sami provádějí v dědickém rejstříku zápis.

Informace o soukromé závěti mohou být do dědického rejstříku zapsány prostřednictvím státního portálu <https://www.eesti.ee>, a to osobou, která o pořízení závěti ví a která byla požádána, aby zápis provedla.

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Pro pořízení závěti nejsou stanovena žádná omezení. Skutečnost, že byla pořízena závěť, nikterak neomezuje právo zůstavitele volně nakládat se svým majetkem.

Svoboda zůstavitele učinit pořízení pro případ smrti je omezena institutem tzv. povinného dílu, který zůstaviteli brání, aby svůj majetek odkázal dědicům dle vlastního uvážení. Nárok na povinný díl vůči dědicům vzniká, vydědil-li zůstavitel prostřednictvím své závěti nebo dědické smlouvy potomka, rodiče nebo druhého manžela, kterému svědčí dědické právo a vůči němuž má zůstavitel v době smrti vyživovací povinnost podle zákona o rodině, nebo odkázal-li jim zůstavitel z pozůstalosti menší podíl, než jim jako zákonným dědicům náleží. Osoba, již svědčí nárok na povinný díl, má tedy vůči dědicům právní nárok dle zákona o právních závazcích. Nárok spočívá v právu osoby, již zákon povinný díl přiznává, na výplatu peněžité částky odpovídající hodnotě povinného dílu vypočteného z celkové hodnoty pozůstalosti. Osoba, která uplatní právo na povinný díl, není považována za dědice. Výše povinného dílu odpovídá polovině hodnoty dílu, který by z pozůstalosti osobě náležel v souladu se zákonnou dědickou posloupností za předpokladu, že by všichni dědici dědictví přijali. Kromě svého podílu na pozůstalosti může manžel zůstavitele žádat o zřízení osobního užívacího práva k nemovitosti, v níž se nacházela společná domácnost manželů, pokud by v důsledku dědění došlo ke zhoršení životní úrovně manžela zůstavitele. Podle judikatury Nejvyššího soudu má manžel zůstavitele právo uplatnit tento nárok bez ohledu na to, zda zdědí i něco jiného, a zda se dědí v souladu se závětí nebo ze zákona.

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

Pokud zůstavitel nezanedchal platnou závěť nebo dědickou smlouvu, uplatní se zákonná dědická posloupnost. V případě, že závěť nebo dědická smlouva neobsahuje pořízení ve vztahu k veškerému majetku zůstavitele, uplatní se zákonná dědická posloupnost ve vztahu k této části pozůstalosti. Zákonným dědicem je druhý manžel a příbuzní zůstavitele; pro účely dědění se dědicové dělí do tří dědických tříd. Druhý manžel dědí společně se zákonnými dědici. V první řadě dědí zůstavitelovi potomci (dětí, osvojené děti, vnoučata atp.). Dědí-li druhý manžel společně s dědici první třídy, odpovídá jeho podíl podílu dítěte, nejméně však 1/4 hodnoty pozůstalosti.

Není-li žádného dědice první třídy, nastupují dědicové druhé třídy: rodiče zůstavitele a jejich potomci (bratr a sestra zůstavitele). Jsou-li oba rodiče zůstavitele v době zahájení dědického řízení naživu, dědí celou pozůstalost rovným dílem. Není-li v době zahájení dědického řízení otec nebo matka zůstavitele naživu, nastupují na jejich místo jejich děti, osvojené děti, vnoučata atd. Dědí-li druhý manžel společně s dědici druhé třídy, odpovídá jeho podíl 1/2 hodnoty pozůstalosti.

Není-li žádného dědice druhé třídy, nastupují dědicové třetí třídy: prarodiče zůstavitele a jejich potomci (tedy strýcové a tety zůstavitele). Jsou-li všichni prarodiče zůstavitele v době zahájení dědického řízení naživu, dědí celou pozůstalost rovným dílem. Není-li v době zahájení dědického řízení některý z prarodičů z matčiny nebo z otcovy strany zůstavitele naživu, nastupují na jejich místo jejich děti, osvojené děti, vnoučata atd. zesnulého prarodiče. Není-li nikdo takový, pak tento podíl dědí druhý prarodič z této strany. Není-li naživu ani druhý prarodič, dědí tento díl jeho nebo její děti, osvojené děti, vnoučata atd. Nejsou-li v době zahájení dědického řízení naživu oba prarodiče z matčiny nebo z otcovy strany a nemají-li žádné potomky, nastupují na jejich místo prarodiče z druhé strany rodiny a jejich děti, osvojené děti a vnoučata. Ustanovení týkající se dědiců první dědické třídy se uplatní i na potomky, kteří nastoupí jako dědicové na místo svých rodičů.

Byl-li zůstavitel ženatý či vdaná a nezůstali po něm žádní dědicové první ani druhé třídy, dědí druhý manžel celou pozůstalost.

Neměl-li zůstavitel žádné zákonné dědice ani manžela, náleží dědictví místní správě v místě, kde došlo k zahájení dědického řízení. Místem zahájení dědického řízení je místo, v němž měl zůstavitel poslední místo bydliště. Nachází-li se místo posledního bydliště zůstavitele mimo Estonsko, ale použitelným právem je právo Estonska, je zákonným dědicem Estonská republika.

5 Který orgán je příslušný:

5.1 v dědických věcech?

V Estonsku dědické řízení vede estonský notář, který dědické řízení zahájil, pokud měl zůstavitel poslední bydliště v Estonsku. O tom, že bylo dědické řízení zahájeno, provede notář zápis do dědického rejstříku. Nachází-li se místo posledního bydliště zůstavitele v jiné zemi, estonský notář vede dědické řízení pouze ve vztahu k majetku, který se nachází v Estonsku, za předpokladu, že dědické řízení nemůže probíhat v cizí zemi, nebo dědické řízení vedené v cizí zemi nezahrnuje majetek nacházející se v Estonsku, nebo potvrzení o dědictví vypracované v cizí zemi není v Estonsku uznáváno.

Dědické řízení povede estonský notář i tehdy, vyžaduje-li vedení dědického řízení v Estonsku nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 650/2012 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a přijímání a výkonu veřejných listin v dědických věcech a o vytvoření evropského dědického osvědčení (Úř. věst. L 201, 27.7.2012, s. 107–134) podle článků 4–15 a 17.

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

Prohlášení o přijetí nebo odmítnutí dědictví musí být učiněno u notáře, který vede dědické řízení. Prohlášení může být rovněž učiněno před jiným notářem, který jej ověří a zašle notáři, jenž dědické řízení vede.

Na estonských zastupitelských úřadech mohou prohlášení o přijetí či odmítnutí dědictví ověřit také konzulární úředníci se zvláštní kvalifikací. Konzulární úředníci jsou povinni neprodleně postoupit prohlášení, které ověřili, notáři, který vede dědické řízení.

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

Odkaz umožňuje odkazovníkovi požadovat po vykonavateli odkazu, aby na něj předmět odkazu převedl. Aby mu byl odkaz vydán, musí odkazovník u vykonavatele závěti uplatnit na odkaz nárok. Zůstavitel může vykonání odkazu stanovit jako povinnost dědici nebo jinému odkazovníkovi. V případě, že zůstavitel vykonavatele odkazu nestanovil, vykoná odkaz dědic.

Vzhledem k tomu, že se ustanovení o přijetí nebo odmítnutí dědictví použijí i na přijetí a odmítnutí odkazu, případné promeškání lhůty pro odmítnutí odkazu se považuje za jeho přijetí. Pokud odkazovník chce odkaz odmítnout, musí ve lhůtě stanovené zákonem – do tří měsíců od smrti zůstavitele a od okamžiku, kdy se odkazovník o svém nároku na odkaz dozvěděl – učinit prohlášení o odmítnutí odkazu.

V rámci dědického řízení notář kontaktuje všechny odkazovníky zmíněné v závěti a informuje je o jejich nároku na odkaz. Odkazovník má právo před podáním žádosti o výkon odkazu obdržet informace o předmětu odkazu. Analogicky s úpravou přijetí dědictví je prohlášení o přijetí nebo odmítnutí odkazu neodvolatelné. Pro potřeby prokázání svého práva může odkazovník požádat notáře, který dědické řízení vede, o vydání potvrzení o existenci jeho nároku z odkazu (potvrzení o odkazu).

Je-li předmětem odkazu nemovitý majetek nebo předmět, jehož převod je omezen požadavkem notářského ověření, musí být smlouva o převodu odkazu mezi vykonavatelem odkazu a odkazovníkem také notářsky ověřena.

Odkazovník, který je zároveň dědicem, má na odkaz nárok i v případě, že dědictví odmítne.

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

Povinný díl je peněžitý nárok ve smyslu závazkového práva směřující proti dědicům, u nichž je třeba jej uplatnit. Právo na povinný díl vzniká okamžikem zahájení dědického řízení. O vydání povinného dílu není třeba notáře žádat.

V případě, že zůstavitel ve své závěti nebo dědické smlouvě vydědil potomka, rodiče nebo druhého manžela, kterému svědčí dědické právo a vůči němuž má zůstavitel v době smrti vyživovací povinnost podle zákona o rodině, nebo že jim zůstavitel odkázal menší podíl z pozůstalosti, než jim jako zákonným dědicům náleží, mohou tyto osoby nárokovat od dědiců povinný díl.

Na základě notářsky ověřené žádosti dědice, vykonavatele závěti či osoby, již svědčí právo na povinný díl, notář vydá osvědčení o nároku na povinný díl (jinak též osvědčení příjemce povinného dílu). Osvědčení příjemce povinného dílu specifikuje příjemce a hodnotu povinného dílu jako podílu pozůstalosti. Práva na povinný díl se osoba, již svědčí dědické právo, může prostřednictvím dědické smlouvy uzavřené se zůstavitelem zříci. Taková smlouva musí být notářsky ověřena.

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

Po zahájení dědického řízení – tedy po smrti zůstavitele – přechází pozůstalost na dědice, kterými mohou být dědicové z dědické smlouvy, dědicové ze závěti a zákonní dědicové.

Dědické řízení může být za účelem stanovení existence dědického práva iniciováno dědicem, věřitelem zůstavitele, odkazovníkem nebo jinou osobou, již ve vztahu k pozůstalosti svědčí nějaký nárok. Osoba, která má zájem na zahájení dědického řízení, musí kontaktovat notáře; notář za tímto účelem sepiše a notářsky ověří žádost. Dědické řízení může být vedeno pouze jedním notářem; bylo-li tedy již dědické řízení iniciováno na základě žádosti podané jinému notáři, předá notář, u nějž byla podána pozdější žádost, tuto žádost notáři, který dědické řízení vede.

Dědic může dědictví přijmout, nebo jej odmítnout. Lhůta pro odmítnutí dědictví činí tři měsíce. Tato lhůta počíná běžet od okamžiku, kdy se dědic o smrti zůstavitele a o svém dědickém právu dozví nebo kdy se to dozvědět měl. Neodmítne-li dědic dědictví v dané lhůtě, má se za to, že jej přijal. Rozhodne-li se dědic dědictví přijmout, může v tomto směru učinit prohlášení u notáře, který dědické řízení vede, a to i před uplynutím této lhůty.

Rozhodnutí dědice přijmout nebo odmítnout dědictví je závazné. Jakmile dědic jednou dědictví odmítl, již jej nemůže přijmout; jakmile jej jednou přijal, již jej nemůže odmítnout. Stejný princip se uplatní i při přijetí a odmítnutí odkazu – s tou výjimkou, že odkazovníci, kteří jsou zároveň dědicové, mají na předmět odkazu právo i v případě, že odmítl dědictví.

Prohlášení o přijetí nebo odmítnutí dědictví musí být notářsky ověřeno.

Notář provede zápis o zahájení dědického řízení do dědického rejstříku bezprostředně po přijetí žádosti o zahájení dědického řízení a oznámení o zahájení dědického řízení zveřejní v úřední publikaci *Ametlikud Teadaanded* (Sbírka vyhlášek) nejpozději dva pracovní dny po zahájení dědického řízení. Notář rovněž zašle oznámení o zahájení dědického řízení dědicům, kteří jsou mu známi, a dalším osobám, kterým byla závětí nebo dědickou smlouvou přiznána práva a uloženy povinnosti. V případě dědění na základě pořízení pro případ smrti zůstavitele informuje notář rovněž osoby, které by dědily v případě dědění ze zákona.

Notář prověří registry týkající se práv a povinností zůstavitele a také se dotáže úvěrových institucí působících v Estonské republice, jejichž seznam stanoví nařízení [ministra pro danou oblast](#). Kromě výše uvedeného se může notář dotazovat také jiných osob na základě notářsky ověřené žádosti iniciátora dědického řízení nebo jakékoli jiné osoby, která má práva k pozůstalosti. Pokud byl zůstavitel v době zahájení dědického řízení v manželském svazku a pokud měli manželé majetek ve společném jmění, dotáže se notář rovněž odpovídajícím způsobem na práva a povinnosti pozůstalého manžela nebo manželky zůstavitele.

Osoba oprávněná zahájit dědické řízení má právo získat během dědického řízení od notáře informace o tom, kdo dědictví přijal a kdo se ho vzdal. Osoba, která by dědila v případě dědění ze zákona, má stejné právo v případě dědictví na základě závěti. Výše uvedené osoby mají rovněž právo seznámit se s výsledky dotazování učiněného v souvislosti s právy a povinnostmi zůstavitele. V případě dědění na základě závěti má osoba, která by dědila v případě dědění ze zákona, právo seznámit se se závětí a s dědickou smlouvou.

Jsou-li existence dědického práva i jeho rozsah dostatečně prokázány, notář vydá potvrzení o dědictví, nejdříve však jeden měsíc po zveřejnění oznámení o zahájení dědického řízení v úřední publikaci *Ametlikud Teadaanded*. O vydání potvrzení o dědictví provede notář zápis do dědického rejstříku.

Po vydání potvrzení o dědictví si mohou dědici rozdělit pozůstalost dohodou. V případě sporu může pozůstalost na žádost dědice rozdělit soud.

Po rozdělení pozůstalosti se určí, které věci nebo podíly na nich a která práva a povinnosti, které tvoří součást pozůstalosti, přecházejí na každého ze spoludědiců. Pozůstalost se rozdělí mezi dědice podle jejich podílů na pozůstalosti na základě obvyklé hodnoty předmětů, které tvoří součást pozůstalosti, v době rozdělení. Po dohodě dědiců může být věc tvořící součást pozůstalosti ohodnocena na základě zvláštního zájmu dědice.

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Dědické řízení je zahájeno po smrti jedince. Po zahájení dědického řízení přechází pozůstalost na dědice. Titulem pro dědění je zákon nebo pořízení pro případ smrti zůstavitele vyjádřené v závěti nebo v dědické smlouvě. Dědické právo z dědické smlouvy má přednost před dědickým právem ze závěti a obě tato práva mají přednost před dědickým právem ze zákona.

Pro přiznání dědictví není třeba podávat žádnou zvláštní žádost. Přijetím dědictví přechází všechna práva a povinnosti zůstavitele, s výjimkou těch, které jsou přirozeně a nedílně spjaty s osobou zůstavitele nebo které jsou ze zákona nepřevoditelné, na dědice. Přijme-li dědic dědictví, považuje se za okamžik přechodu vlastnictví k předmětům tvořícím pozůstalost se zpětnou platností datum zahájení dědického řízení. Bylo-li dědictví přijato více dědici (spoludědicové), připadá jim pozůstalost do spoluvlastnictví.

Dědickou způsobilost má každá osoba způsobilá k právům a povinnostem – to se týká fyzických osob, které byly v době smrti zůstavitele naživu, a právnických osob, které v tuto dobu existovaly. Dítě, které se narodilo živé v době po zahájení dědického řízení, se považuje za dědicu způsobilé v okamžiku zahájení dědického řízení, bylo-li počato před zahájením dědického řízení. Má se za to, že nadace zřízená na základě závěti nebo dědické smlouvy existovala již v době zahájení dědického řízení, za předpokladu, že později skutečně nabude práva právnické osoby.

Pozůstalému manželovi nebo manželce dědické právo ani právo na přednostní podíl nespáchá, jestliže zůstavitel podal před smrtí žádost o rozvod nebo byl-li v době smrti oprávněn iniciovat prohlášení manželství za neplatné a učinil-li v tomto směru k soudu již příslušné podání.

Rodič, který byl zcela zbaven rodičovské odpovědnosti, není zákonným dědicem dítěte.

Osoba, která splňuje kteroukoli z následujících podmínek, nedědí:

úmyslně a v rozporu se zákonem způsobila nebo se pokusila způsobit zůstaviteli smrt,

úmyslně a v rozporu se zákonem uvedla zůstavitele do situace, v níž nemohl učinit pořízení pro případ smrti nebo je odvolat,

nátlakem nebo podvodným způsobem zabránila zůstaviteli v učinění, změnění nebo odvolání pořízení pro případ smrti, pokud zůstavitel již neměl možnost vyjádřit svou skutečnou vůli,

úmyslně a v rozporu se zákonem závěť nebo dědickou smlouvu zcizila nebo zničila, pokud zůstavitel již neměl možnost ji obnovit,

padělala zůstavitelovu závěť nebo dědickou smlouvu nebo její část.

Podle estonského práva není příjemce povinného dílu považován za dědice; dědicové mají vůči příjemci povinného dílu splatnou pohledávku ve smyslu závazkového práva. Nárok na povinný díl vůči dědicům vzniká, vydědil-li zůstavitel prostřednictvím své závěti nebo dědické smlouvy potomka, rodiče nebo druhého manžela, kterému svědčí dědické právo a vůči němuž má zůstavitel v době smrti vyživovací povinnost podle zákona o rodině, nebo odkázal-li jim zůstavitel z pozůstalosti menší podíl, než jim jako zákonným dědicům náleží. Výše povinného dílu odpovídá polovině hodnoty dílu, který by z pozůstalosti osobě náležel v souladu se zákonnou dědickou posloupností za předpokladu, že by všichni dědici dědictví přijali.

Dědické řízení může být iniciováno dědicem, věřitelem zůstavitele, odkazovníkem nebo jinou osobou, jíž ve vztahu k pozůstalosti svědčí nějaký nárok, a to na základě notářsky ověřené žádosti. Dědické řízení vede estonský notář, u něž bylo dědické řízení zahájeno a který je jako vykonavatel dědického řízení zapsán v dědickém rejstříku. Dědické řízení může být vedeno jedním notářem; bylo-li tedy již dědické řízení iniciováno na základě žádosti podané jinému notáři, předá notář, u něž byla podána pozdější žádost, tuto žádost notáři, který dědické řízení vede. Notář vydá potvrzení o dědictví, existuje-li dostatečný důkaz o existenci dědického práva. Je-li více dědiců, notář uvede, jaký podíl z pozůstalosti každému z nich připadne.

Dědic může dědictví přijmout, nebo jej odmítnout. Neodmítne-li osoba, jíž svědčí dědické právo, dědictví ve lhůtě tří měsíců od okamžiku, kdy se dozvěděla nebo měla dozvědět o existenci svého nároku, má se za to, že dědictví přijala. Osoba, která se dědictví vzdá, zamezí vzniku všech právních důsledků spojených s dědictvím.

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Ano, dědic je povinen splnit všechny podmínky stanovené zůstavitelem. V případě, že je hodnota pozůstalosti nedostatečná k urovnání závazků, je dědic povinen urovnat tyto závazky na svůj vlastní účet, ledaže po pořízení soupisu pozůstalosti splnil požadavky řízení upraveného zákonem, byl vyhlášen úpadek pozůstalosti, popřípadě bylo insolvenční řízení ukončeno bez vyhlášení úpadku.

Vyhradil-li si dědic soupis pozůstalosti, nemohou věřitelé z pozůstalosti uspokojit svůj nárok na úhradu ze strany dědice, a to až do doby pořízení soupisu, nejdéle však do uplynutí lhůty pro pořízení soupisu. Po pořízení soupisu pozůstalosti je ručení dědice za závazky vážnoucí na pozůstalosti omezeno hodnotou pozůstalosti.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Byl-li zůstavitel vlastníkem nemovitého majetku, stává se příslušný zápis v katastru nemovitostí okamžikem jeho smrti neplatným, a to s ohledem na skutečnost, že osoba, která je v katastru formálně zapsána jako vlastník, již vlastníkem v hmotněprávním smyslu není, jelikož všechny majetek zůstavitele přešel na jinou osobu – na dědice, a to okamžikem zahájení dědického řízení.

Aby bylo možné právo dědice nebo dědiců do katastru nemovitostí zapsat, musí nový vlastník podat žádost a podložit ji dokladem osvědčujícím právní titul – tj. potvrzením o dědictví.

Je-li věcné právo převedeno do společného vlastnictví spoludědiců, postačí, aby žádost podal jeden ze spoludědiců, přičemž žádost ostatních dědiců není relevantní. To znamená, že jejich souhlas není pro provedení zápisu nezbytný, neboť nemohou svévolně zamezit tomu, aby bylo právo, které na ně již bylo převedeno, zapsáno do katastru nemovitostí. Stejný princip se uplatní i při převodu části spoluvlastnictví.

Právní předpisy stanoví zvláštní pravidla pro případ, že dle potvrzení o dědictví manželé žili v majetkoprávním režimu společného jmění manželů. V takovém případě může být každý předmět jak ve společném, tak výlučném vlastnictví, což nelze v rámci procesu vydání potvrzení o dědictví zjistit.

Kromě toho právní předpisy stanoví výjimky pro případ, že dědicové za účelem vypořádání spoluvlastnictví pozůstalost rozdělili, přičemž určili, která věc nebo její součást, popřípadě právo nebo závazek tvořící pozůstalost, každému dědici připadne a kterému dědici připadne která nemovitost tvořící pozůstalost.

V případě, že se zůstavitel nikdy neoženil nebo nevdal, je třeba za účelem opravy zápisu v katastru nemovitostí doložit následující doklady:

potvrzení o dědictví,

notářsky ověřenou nebo elektronicky podepsanou žádost o provedení zápisu; žádost o provedení zápisu, která je elektronicky podepsána, musí být sepsána a katastru nemovitostí předložena prostřednictvím portálu registrace pozemků (<https://kinnistuportaal.rik.ee>); na portál je možné se přihlásit pomocí estonského **průkazu totožnosti**, **mobilního průkazu totožnosti**, některých zahraničních průkazů totožnosti nebo prostřednictvím portálu <https://www.eesti.ee>. Za opravu záznamu v katastru nemovitostí není stanoven žádný poplatek.

Všichni dědicové uvedení na potvrzení o dědictví jsou do katastru nemovitostí zapsáni jako spoluvlastníci nemovitosti.

V případě, že je pozůstalost rozdělena mezi spoludědice takovým způsobem, že nemovitost si ponechá konkrétní dědic, je pro provedení zápisu do katastru nemovitostí třeba doložit:

dohodu o rozdělení pozůstalosti notářsky ověřenou estonským notářem,

žádost o provedení zápisu (může tvořit součást výše zmíněné notářsky ověřené dohody o rozdělení pozůstalosti).

Za provedení záznamu v katastru nemovitostí je stanoven správní poplatek.

V tomto případě je do katastru nemovitostí jako vlastník zapsána ta osoba, která je v dohodě o rozdělení pozůstalosti označena jako osoba, na niž dle této dohody přechází vlastnictví dané nemovitosti.

Pro účely ověření dohody o rozdělení pozůstalosti je třeba notáři předložit potvrzení o dědictví.

V případě, že manželství zůstavitele bylo ke dni zahájení dědického řízení skončeno nebo skončilo okamžikem smrti zůstavitele, avšak nemovitě vlastnictví spadající do pozůstalosti netvořilo společné jmění bývalých manželů, je pro opravení zápisu v katastru nemovitostí třeba doložit:

potvrzení o dědictví,

doklad o existenci vlastnického práva, který prokazuje, že majetek je ve výlučném vlastnictví zůstavitele,

notářsky ověřenou nebo elektronicky podepsanou žádost o provedení zápisu; žádost o provedení zápisu, která je elektronicky podepsána, musí být sepsána a katastru nemovitostí předložena prostřednictvím portálu registrace pozemků (<https://kinnistuportaal.rik.ee>); na portál je možné se přihlásit pomocí estonského **průkazu totožnosti**, **mobilního průkazu totožnosti**, některých zahraničních průkazů totožnosti nebo prostřednictvím portálu <https://www.eesti.ee>. Za opravu záznamu v katastru nemovitostí není stanoven žádný poplatek.

Do katastru nemovitostí jsou zapsáni všichni dědicové uvedení na potvrzení o dědictví.

Pro účely notářského ověření dokladu o existenci vlastnického práva musí žadatel notáři prokázat, že tento majetek byl ve výlučném vlastnictví druhého manžela. Zpravidla je třeba notáři předložit dokumenty představující titul pro nabytí majetku, nemůže-li si je obstarat sám, za účelem prokázání, že manželé žili v režimu odděleného jmění nebo že určili, že daná věc je ve výlučném vlastnictví jednoho z nich (např. předmanželská smlouva, dohoda o vypořádání společného jmění, jiný doklad, který prokazuje, že věc je ve výlučném vlastnictví, jako například bezúplatná smlouva, atp.).

V případě, že manželství zůstavitele bylo ke dni zahájení dědického řízení skončeno nebo skončilo okamžikem smrti zůstavitele a nemovitě vlastnictví spadající do pozůstalosti tvořilo společné jmění bývalých manželů, je pro opravu zápisu v katastru nemovitostí třeba doložit:

potvrzení o dědictví,

doklad o existenci vlastnického práva, který prokazuje, že majetek byl ve společném vlastnictví zůstavitele a jeho bývalého manžela,

notářsky ověřenou nebo elektronicky podepsanou žádost o provedení zápisu; žádost o provedení zápisu, která je elektronicky podepsána, musí být sepsána a katastru nemovitostí předložena prostřednictvím portálu registrace pozemků (<https://kinnistuportaal.rik.ee>); na portál je možné se přihlásit pomocí estonského **průkazu totožnosti**, **mobilního průkazu totožnosti**, některých zahraničních průkazů totožnosti nebo prostřednictvím portálu <https://www.eesti.ee>. Za opravu záznamu v katastru nemovitostí není stanoven žádný poplatek.

Všichni dědicové uvedení v potvrzení o dědictví, stejně jako pozůstalý manžel nebo manželka nebo bývalý manžel nebo manželka, jsou do katastru nemovitostí zapsáni bez ohledu na to, zda jsou dědici.

Pro účely notářského ověření dokladu o existenci vlastnického práva musí žadatel notáři prokázat, že tento majetek náležel do společného jmění. Zpravidla je třeba notáři předložit dokumenty představující titul pro nabytí majetku, nemůže-li si je obstarat sám (mj. dohodu o rozdělení společného jmění, předmanželskou smlouvu atp.).

V případě, že manželství zůstavitele bylo ke dni zahájení dědického řízení skončeno nebo zaniklo okamžikem smrti zůstavitele a nemovitý majetek tvořící pozůstalost spadal do společného jmění bývalých manželů a že pozůstalost je mezi spoludědice rozdělena takovým způsobem, že určitý nemovitý majetek připadá konkrétnímu dědici, je pro provedení zápisu do katastru nemovitostí třeba doložit:

doklad o existenci vlastnického práva a dohodu o rozdělení společného jmění manželů, notářsky ověřenou estonským notářem,

žádost o provedení zápisu (může tvořit součást výše zmíněné notářsky ověřené dohody o rozdělení společného jmění manželů a pozůstalosti).

Za provedení záznamu v katastru nemovitostí je stanoven správní poplatek.

V důsledku rozdělení společného jmění manželů jsou zůstavitel a pozůstalý manžel zapsáni do katastru nemovitostí jako vlastníci s uvedením podílu.

Dědicové uvedení v potvrzení o dědictví, na které v souladu s dohodou přechází vlastnictví konkrétního nemovitého majetku, jsou zapsáni do katastru nemovitostí jako vlastníci podílu zůstavitele. V případě, že je stanoven podíl náležející jednotlivým dědicům, uvede se velikost podílu každého z nich.

Pro účely notářského ověření dokladu o existenci vlastnického práva musí žadatel notáři prokázat, že tento majetek náležel do společného jmění.

V tomto případě je pro provedení zápisu do katastru nemovitostí alternativní možností i předložení následujících dokumentů:

dohody o rozdělení společného jmění bývalých manželů a dohody o rozdělení pozůstalosti, notářsky ověřené estonským notářem,

žádost o provedení zápisu (může tvořit součást výše zmíněné notářsky ověřené dohody o rozdělení společného jmění manželů a pozůstalosti).

Za provedení záznamu v katastru nemovitostí je stanoven správní poplatek.

Do katastru nemovitostí je jako vlastník zapsána ta osoba, která je v dohodě o rozdělení pozůstalosti označena jako osoba, na níž dle této dohody přechází vlastnictví dané nemovitosti.

Pro účely notářského ověření dokladu o existenci vlastnického práva musí žadatel notáři prokázat, že tento majetek náležel do společného jmění.

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

V případě smrti zůstavitele vykonává nad pozůstalostí správu soud, pokud:

není znám žádný dědic,

v místě, kde se pozůstalost nachází, se žádný z dědiců nezdržuje,

není známo, zda dědic dědictví přijal,

dědicova způsobilost k právům a povinnostem byla omezena a nebyl mu ustanoven opatrovník,

existují jiné zákonné důvody.

Opatření pro správu pozůstalosti jsou způsobem organizačního zajištění správy pozůstalosti a uplatnění ochranných opatření dle občanského soudního řádu. Soud jmenuje správce pro správu pozůstalosti.

Soud přijme při správě majetku opatření dle vlastního uvážení, nestanoví-li právní předpisy jinak. Soud může přijmout opatření při správě pozůstalosti také na žádost věřitele zůstavitele, odkazovníka nebo jiné osoby, které svědčí z pozůstalosti nějaký nárok, pokud hrozí nebezpečí z prodlení ohrožující uspokojení nároků výše uvedených osob z pozůstalosti. V případě sporu o to, kdo má nárok dědit, může soud rozhodnout o přijetí opatření při správě pozůstalosti také na žádost osoby žádající o stanovení nároku na dědictví.

Pokud není splněn příkaz zůstavitele, může soud na základě žádosti osoby, jež má na věci zájem, určit správce, který zajistí splnění příkazu. Správce má práva a povinnosti vykonavatele závěti, pokud jde o majetek určený k provedení příkazu.

Vnitrostátní a místní správní orgány, notáři a soudní exekutoři mají povinnost informovat soud, pokud se dozví o tom, že je nezbytné přijmout opatření při správě pozůstalosti.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

Nebyla-li soudem přijata opatření při správě pozůstalosti, jsou za správu pozůstalosti společně odpovědní dědicové. Dědicové jsou povinni splnit všechny pokyny v závěti uložené, včetně převedení pozůstalosti v souladu s pokyny uvedenými v závěti.

Pokud byla soudem přijata opatření při správě pozůstalosti, je pozůstalost spravována správcem jmenovaným soudem, jemuž soud může poskytnout bližší pokyny týkající se držení a užívání pozůstalosti a nakládání s ní. Správce může s pozůstalostí nakládat pouze za účelem vyrovnání závazků a pokrytí nákladů spojených se správou pozůstalosti. Správce je povinen postupovat v souladu s povinnostmi správce pozůstalosti stanovenými v právních předpisech.

Je-li vykonavatel závěti v závěti přímo stanoven, nemůže dědic nakládat s předmětem tvořícím součást pozůstalosti, který si vykonavatel vyžádal při plnění svých povinností. Vykonavatel je povinen spravovat majetek obezřetně a předat dědicům předměty, které při výkonu závěti nepotřebuje. Vykonavatel závěti je zároveň povinen až do přijetí dědictví dědicem vykonávat povinnosti správce, popřípadě zažádat o uvalení správy na pozůstalost.

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

Práva, povinnosti a pravomoci správce pozůstalosti

spravovat majetek obezřetně a zajistit jeho zachování

poskytovat z pozůstalosti výživné těm členům zůstavitelovy rodiny, kteří se zůstavitelem žili v době jeho smrti a vůči nimž měl zůstavitel vyživovací povinnost plnit povinnosti, které ve vztahu k pozůstalosti z pozůstalosti samotné vyplývají, a podávat hlášení o správě majetku soudu a dědicům převzít pozůstalost od dědice nebo třetí osoby do držení nebo zajistit oddělení pozůstalosti od majetku dědice jiným způsobem, je-li to nezbytné pro zajištění hodnoty pozůstalosti

předložit notáři žádost o zahájení dědického řízení, je-li to nezbytné, popřípadě přijmout jiná opatření za účelem identifikace dědice v případě, že k vedení dědického řízení nejsou povoláni estonští notáři.

správce pozůstalosti po pořízení soupisu pozůstalosti uspokojí splatné pohledávky uvedené v soupisu pozůstalosti. Správce pozůstalosti může dosud nesplatné pohledávky uspokojit jedině se souhlasem dědice. Přijme-li soud opatření při správě pozůstalosti na žádost věřitele zůstavitele, odkazovníka nebo jiné osoby, které svědčí z pozůstalosti nějaký nárok, a pokud hrozí nebezpečí z prodlení ohrožující uspokojení nároků výše uvedených osob z pozůstalosti, je správce po pořízení soupisu pozůstalosti povinen všechny pohledávky uvedené v soupisu pozůstalosti uspokojit z majetku tvořícího pozůstalost, a to v pořadí stanoveném zákonem. Pozůstalost nemůže být dědicům vydána dříve, než jsou všechny pohledávky uspokojeny.

V případě, že je hodnota pozůstalosti k urovnání závazků nedostatečná a dědic nechce urovnat tyto závazky na svůj vlastní účet, je třeba, aby správce pozůstalosti nebo dědic neprodleně podali žádost o vyhlášení úpadku. Správce může s pozůstalostí nakládat pouze za účelem plnění svých povinností a pokrytí nákladů spojených se správou pozůstalosti. Správce není oprávněn nakládat s nemovitým majetkem bez souhlasu soudu. To neplatí v případě, že se ve lhůtě šesti měsíců od zahájení dědického řízení nepodaří určit žádného dědice nebo pokud dědic, který dědictví přijal, ve lhůtě šesti měsíců od přijetí dědictví nepřevzal správu pozůstalosti; v takovém případě může správce po provedení soupisu pozůstalosti majetek rozprodat a peníze získané prodejem pozůstalosti uložit.

Dědic není oprávněn disponovat s předměty tvořícími pozůstalost, která byla svěřena do správy správci pozůstalosti.

Správce pozůstalosti má za plnění svých povinností právo na odměnu, jejíž výši stanoví soud.

Práva, povinnosti a pravomoci vykonavatele závěti

Vykonavatel závěti se povinen zastávat povinnosti stanovené zákonem, nestanoví-li závěť jinak. Vykonavatel závěti se může od povinností stanovených v závěti odchýlit se souhlasem dotčených osob, je-li to v zájmu splnění vůle zůstavitele.

Vykonavatel závěti je bezprostředně po přijetí své funkce povinen postoupit dědici seznam předmětů tvořících pozůstalost, které vyžaduje za účelem splnění svých povinností.

Vykonavatel závěti je zároveň povinen až do přijetí dědictví dědicem vykonávat povinnosti správce, popřípadě zažádat o uvalení správy na pozůstalost.

Vykonavatel závěti je povinen vykonat odkaz, splnit podmínky, příkazy a další povinnosti plynoucí ze závěti nebo dědické smlouvy.

Vykonavatel závěti je povinen spravovat majetek obezřetně a zajistit zachování pozůstalosti nezbytné pro splnění jeho povinností.

Vykonavatel závěti je povinen převzít do držení předmět, který tvoří součást dědictví, nebo jeho část, popřípadě zajistit oddělení předmětu od majetku dědice jiným způsobem, je-li to nezbytné pro výkon povinností vykonavatele závěti.

Vykonavatel závěti má právo vytvářet závazky na vrub pozůstalosti a nakládat s předměty tvořícími pozůstalost v míře nezbytné pro výkon povinností vykonavatele závěti.

Stanovil-li zůstavitel způsob rozdělení pozůstalosti, vykonavatel závěti pozůstalost mezi dědice rozdělí.

Vykonavatel závěti má v míře nezbytné pro výkon povinností vykonavatele závěti právo zastupovat dědice nebo odkazovníka.

Vykonavatel závěti je povinen předat dědici předměty, které tvoří součást pozůstalosti a které má v držení, avšak nepotřebuje je pro výkon svých povinností.

Nepožaduje-li se po vykonavateli závěti, aby vykonal pořízení zůstavitele osobně, může vykonavatel svěřit jeho výkon dědici.

Dědic není oprávněn nakládat s předměty tvořícími pozůstalost, které vykonavatel závěti vyžaduje za účelem splnění svých povinností.

Vykonavatel závěti je odpovědný za škodu, kterou dědici nebo odkazovníkovi způsobí porušením svých povinností.

Vykonavatel závěti je povinen podávat o své činnosti dědicům a odkazovníkům zprávy.

Nezbytné náklady, které vykonavatel závěti v souvislosti s výkonem jeho povinností vzniknou, mu jsou nahrazeny z pozůstalosti.

Vykonavatel závěti má právo požadovat přiměřenou odměnu za své služby, ledaže závěť stanoví jinak.

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob?

Mají specifické důkazní účinky?

Jsou-li existence dědického práva i jeho rozsah dostatečně prokázány, notář vydá potvrzení o dědictví, v němž uvede hodnotu podílu z pozůstalosti, který náleží jednotlivým dědicům; potvrzení nicméně neuvádí složení pozůstalosti.

Práva a povinnosti zůstavitele právně přecházejí na dědice okamžikem smrti zůstavitele. Potvrzení o dědictví není legislativním aktem, tj. na základě potvrzení o dědictví nezaniká ani nevzniká [vlastnické právo](#). Potvrzení o dědictví je listina osvědčující právní titul, přičemž se předpokládá, že osoba nebo osoby uvedené v potvrzení jsou dědici v uvedeném rozsahu.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

This webpage is part of an EU quality network

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Dědická řízení - Řecko

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s [Radou notářů Evropské unie \(CNUE\)](#).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

A. Dědění jako projev vůle je možné provést pouze na základě závětí (články 1710 a 1712 občanského zákoníku).

Existují následující druhy závětí:

a) Běžné závěti:

vlastnoruční závěť: je v plném rozsahu sepsaná, datovaná a podepsaná vlastní rukou zůstavitele (nikoli za použití mechanických prostředků) - (články 1721–1723 občanského zákoníku). Takovou závěť není nutné předkládat žádnému orgánu. Po smrti zůstavitele *musí osoba, která má ve svém držení vlastnoruční závěť, poté, co je informována o smrti zůstavitele, bez úmyslného prodlení předložit závěť ke zveřejnění soudci okresního civilního soudu buď v posledním místě bydliště či pobytu zůstavitele, nebo v jejím vlastním bydlišti, nebo jakémukoli řeckému konzulárnímu úřadu, pokud má držitel závěti bydliště v zahraničí* (články 1774–1775 občanského zákoníku),

zapečetěná závěť: vyhotovuje ji zůstavitel a předkládá se v zapečetěné obálce notáři za přítomnosti tří svědků nebo za přítomnosti dvou notářů a jednoho svědka. Po smrti zůstavitele musí notář *bez úmyslného prodlení osobně předat originál závěti soudci okresního civilního soudu v regionu, v němž má notář své sídlo* (články 1738–1748 a 1769 občanského zákoníku),

veřejná závěť: zůstavitel ji oznamuje ústně notáři za přítomnosti tří svědků nebo dvěma notářům za přítomnosti jednoho svědka. Proveďte se notářský zápis. Notářský zápis obsahuje závěť a uchová jej notář, který musí *poté, co je informován o smrti zůstavitele, bez úmyslného prodlení zaslat kopii notářského zápisu soudci okresního civilního soudu v regionu, v němž má notář své sídlo* (články 1724–1737 a 1769 občanského zákoníku).

b) Mimořádné závěti:

Za výjimečných okolností může být závěť pořízena na palubě lodi (články 1749–1752 občanského zákoníku), vojáky při účasti na vojenských operacích (články 1753–1756 občanského zákoníku) a osobami v izolaci (článek 1757 občanského zákoníku). Mimořádná závěť bude neprodleně doručena nejbližšímu řeckému konzulárnímu úřadu nebo notáři se sídlem v Řecku a bude oznámena příslušnému orgánu dohledu (články 1761–1762 občanského zákoníku). Mimořádná závěť pozbývá platnosti po uplynutí lhůty 3 měsíců ode dne, k němuž mimořádné okolnosti přestaly mít vliv na zůstavitele, za předpokladu, že je zůstavitel stále naživu (články 1758–1760 občanského zákoníku).

Každá závěť má stejnou platnost, přičemž následnou závětí se ruší veškeré předchozí závěti, za předpokladu, že zůstavitel předchozí závěť výslovně zrušil, nebo v případě, že následná závěť obsahuje ustanovení, která jsou v rozporu s ustanoveními předchozí závěti nebo se od nich liší. V posledně uvedeném případě se následnou závětí ruší pouze ty části závěti předchozí, které jsou s později sepsanou závětí v rozporu (články 1763–1768 občanského zákoníku). Ve všech případech musí být zůstavitel svéprávný, musí jednat ze své svobodné a neomezené vůle a musí splňovat zákonem stanovené požadavky pro právoplatné pořízení jednotlivého druhu závěti.

B. Alternativně lze sjednat darování pro případ smrti (články 2032–2035 občanského zákoníku). V tomto případě však obdarovaný nebude považován za dědice dárce nebo univerzálního právního nástupce.

C. Společná závěť (tj. závěť vyhotovená dvěma nebo více osobami v rámci jednoho úkonu) je zákonem zakázána (článek 1717 občanského zákoníku).

D. Uzavírání dědických smluv pro budoucnost je rovněž zakázáno (článek 368 občanského zákoníku).

2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

A. Vlastnoruční závěť není třeba předkládat žádnému konkrétnímu orgánu. Z důvodu bezpečnosti však může zůstavitel ponechat závěť v úschově u notáře (článek 1722 občanského zákoníku).

B. Zapečetěné závěti a veřejné závěti musí být předloženy notáři a je třeba provést příslušný notářský zápis (články 1743 a 1732 občanského zákoníku).

C. Mimořádná závěť musí být oznámena orgánu dohledu a musí být bez prodlení předložena nejbližšímu řeckému konzulárnímu orgánu nebo notáři se sídlem v Řecku (články 1761–1762 občanského zákoníku).

D. Po smrti zůstavitele *musí notář, který má závěť v úschově, v případě veřejné závěti zaslat kopii soudci okresního civilního soudu a v případě zapečetěné nebo mimořádné závěti osobně předat originál závěti ke zveřejnění soudci okresního civilního soudu v regionu, v němž má notář sídlo* (články 1769–1780 občanského zákoníku a články 807–811 občanského soudního řádu). *Osoba, která má ve svém držení vlastnoruční závěť, poté, co je informována o smrti zůstavitele, musí bez úmyslného prodlení předložit závěť ke zveřejnění soudci okresního civilního soudu buď v posledním místě bydliště či pobytu zůstavitele, nebo v jejím vlastním bydlišti* (články 1774–1775 občanského zákoníku a články 807–811 občanského soudního řádu). Pokud má držitel závěti bydliště v zahraničí, může závěť předat řeckému konzulárnímu orgánu.

E. Osoba, která nalezne nebo má ve svém držení vlastnoruční závěť a nepředá ji neprodleně příslušnému orgánu, se vystavuje občanskoprávním a trestním sankcím, a je-li dědicem, je z dědického práva vyloučena (články 914, 902, 903 a 1860 občanského zákoníku, článek 811 občanského soudního řádu a článek 222 a 242 trestního zákoníku).

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

A. Potomci a rodiče zůstavitele, jakož i pozůstalý manžel nebo pozůstalá osoba, se kterou zůstavitel uzavřel registrované partnerství, kteří by byli povoláni jako dědici ze zákona, mají nárok na vyhrazený dědický podíl na pozůstalosti (článek 1825 občanského zákoníku a článek 11 zákona 3719/2008).

B. Vyhrazený dědický podíl na pozůstalosti odpovídá polovině podílu podle zákonné dědické posloupnosti. Zákonný příjemce tohoto podílu je pokládán za přímého dědice ve vztahu k tomuto podílu (článek 1825 občanského zákoníku).

C. Metoda používaná k výpočtu tohoto podílu je složitá. Jsou brány v potaz započitatelné požitky již dříve získané oprávněnou osobou od zůstavitele a celková (nominální) hodnota pozůstalosti (články 1830–1834 občanského zákoníku).

D. Na jakákoliv omezení uvalená závětí na dědice podílu se v rozsahu, v němž se vztahují na vyhrazený dědický podíl, hledí jako by nebyla učiněna (článek 1829 občanského zákoníku). Podáním žaloby směřující k odvolání daru pro nevděk se může dědic podílu domáhat vrácení daru poskytnutého zůstavitelem během jeho života, pokud majetek zbývající v pozůstalosti v době smrti zůstavitele nepostačuje k pokrytí vyhrazeného dědického podílu. Právo na podání žaloby zaniká uplynutím promlčecí doby dvou let od smrti zůstavitele (články 1835–1838 občanského zákoníku).

E. Zákonný dědic vyhrazeného dědického podílu tento podíl nezíská v případě, že je zůstavitelem vyděděn (články 1839–1845) nebo pokud je vyloučen z dědického práva (články 1860–1864). Zákonný dědic vyhrazeného dědického podílu může dědictví odmítnout (články 1847–1859 občanského zákoníku) nebo se může vzdát svého práva na vyhrazený dědický podíl (článek 1826 občanského zákoníku).

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

V rámci zákonné dědické posloupnosti existuje šest dědických tříd. Osoba zahrnutá v jedné třídě není povolána k dědictví, pokud je k dědictví povolána jiná osoba z předchozí třídy (článek 1819 občanského zákoníku):

A. V rámci první třídy zákonné dědické posloupnosti jsou povoláni potomci zůstavitele. Dědictví se rozděluje podle rodu. Nejbližší potomci vylučují vzdálenější potomky v téže příbuzenské větvi. Děti dědí pozůstalost stejným dílem (článek 1813 občanského zákoníku).

Pozůstalý manžel je rovněž zahrnut do první třídy a obdrží jednu čtvrtinu pozůstalosti (článek 1820 občanského zákoníku).

Pozůstalá osoba, se kterou zůstavitel uzavřel registrované partnerství, je též zahrnuta do první třídy a obdrží jednu šestinu pozůstalosti (článek 11 zákona 3719/2008).

B. Rodiče a sourozenci zůstavitele, jakož i děti a vnuci případných sourozenců zůstavitele, kteří zemřeli dříve než zůstavitel nebo se vzdali svých práv na dědictví anebo byli z dědického práva vyloučeni, jsou rovněž zahrnuti do druhé třídy. Rodiče a sourozenci, jakož i děti a vnuci případných sourozenců zůstavitele, kteří zemřeli dříve než zůstavitel anebo byli z dědického práva vyloučeni, dědí majetek podle rodu (článek 1814 občanského zákoníku).

Jestliže jsou polorodí sourozenci ve stejné třídě s rodiči nebo plnorodými sourozenci nebo s dětmi či vnuky plnorodých sourozenců, obdrží polovinu podílu, který náleží plnorodým sourozencům. Polovinu podílu rovněž obdrží děti nebo vnuci sourozenců, kteří zemřeli dříve než zůstavitel nebo se vzdali svého práva na dědictví anebo byli z dědického práva vyloučeni (článek 1815 občanského zákoníku).

Do druhé třídy je rovněž zahrnut pozůstalý manžel, který obdrží polovinu pozůstalosti (článek 1820 občanského zákoníku).

Pozůstalá osoba, se kterou zůstavitel uzavřel registrované partnerství, je rovněž zahrnuta do druhé třídy a obdrží jednu třetinu pozůstalosti (článek 11 zákona 3719/2008).

C. Ve třetí třídě zákonné dědické posloupnosti jsou povoláni prarodiče, jakož i děti a vnuci potomků zůstavitele.

Jestliže jsou v době smrti zůstavitele naživu prarodiče v obou rodových liniích a pokud se nevzdali svého práva na dědictví ani nebyli z dědického práva vyloučeni, budou jedinými příjemci pozůstalosti a zdědí ji rovným dílem.

Pokud v době smrti zůstavitele prarodič v otcově či matčině rodové větvi již není naživu nebo se vzdal práva na dědictví anebo byl z dědického práva vyloučen, je nahrazen svými dětmi a vnuky. V případě neexistence dětí a vnuků, nebo pokud se tyto osoby vzdaly svého práva na dědictví anebo byly z dědického práva vyloučeny, podíl osoby, která zemřela nebo se vzdala práva na dědictví nebo byla z dědického práva vyloučena, připadá prarodiči v téže rodové linii, a v případě, že takový prarodič neexistuje nebo se vzdal svého práva na dědictví anebo z něj byl vyloučen, připadá tento podíl jeho dětem a vnukům.

Pokud v době smrti zůstavitele prarodiče v otcově či matčině rodové linii nejsou naživu nebo se vzdali práva na dědictví nebo z něj byli vyloučeni a nemají žádné děti a vnuky anebo se jejich děti a vnuci svého práva na dědictví vzdali či z něj byli vyloučeni, jedinými oprávněnými osobami jsou prarodiče a jejich děti a vnuci v druhé rodové linii.

Děti dědí majetek rovným dílem a vylučují z dědictví vnuky v téže příbuzenské větvi. Vnuci dědí majetek na základě příbuzenské posloupnosti (článek 1816 občanského zákoníku).

Do třetí třídy je rovněž zahrnut pozůstalý manžel, který získá polovinu pozůstalosti (článek 1820 občanského zákoníku).

Pozůstalá osoba, se kterou zůstavitel uzavřel registrované partnerství, je do třetí třídy též zahrnuta a obdrží jednu třetinu pozůstalosti (článek 11 zákona 3719/2008).

D. V rámci čtvrté třídy dědění ze zákona jsou povoláni prarodiče zůstavitele, kteří dědí pozůstalost rovným dílem bez ohledu na rodovou linii (článek 1817 občanského zákoníku).

Do čtvrté třídy je rovněž zahrnut pozůstalý manžel, který obdrží polovinu pozůstalosti (článek 1820 občanského zákoníku).

Pozůstalá osoba, se kterou zůstavitel uzavřel registrované partnerství, je též zahrnuta do čtvrté třídy a obdrží jednu třetinu pozůstalosti (článek 11 zákona 3719/2008).

E. Pozůstalý manžel nebo pozůstalá osoba, se kterou zůstavitel uzavřel registrované partnerství, jsou rovněž zahrnuti do páté třídy a obdrží celou pozůstalost (článek 1821 občanského zákoníku a článek 11 zákona 3719/2008).

Rozvedený manžel a pozůstalá osoba, se kterou zůstavitel uzavřel registrované partnerství, jestliže bylo partnerství ukončeno za života zůstavitele, nejsou do zákonné dědické posloupnosti zahrnuti.

Pozůstalý manžel, proti němuž zůstavitel zahájil rozvodové řízení na základě platných důvodů pro rozvod, je ze zákonné dědické posloupnosti vyloučen (článek 1822 občanského zákoníku).

F. V šesté třídě zákonné dědické posloupnosti je povolán řecký stát, který obdrží celou pozůstalost s právem výhrady soupisu (článek 1824 občanského zákoníku a článek 118 zákona, kterým se zřizuje občanský zákoník).

5 Který orgán je příslušný:

5.1 v dědických věcech?

Soud pověřený řízením o dědictví, tj. *okresní civilní soud* oblasti, ve které měl zůstavitel v době smrti bydliště nebo místo pobytu v případě neexistence bydliště, nebo *okresní civilní soud hlavního města státu* v případě neexistence místa pobytu je příslušný rozhodovat o záležitostech týkajících se dědictví (články 30 a 810 občanského soudního řádu).

Notáři a řecké konzulární orgány jsou rovněž příslušní k vyhotovení a úschově závětí.

Řecké daňové orgány mají rovněž pravomoc přijímat přiznání k dani dědické a spravovat dědické daně.

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

K bodu 5 písm. b) až d): Niže uvedená prohlášení se předkládají sekretariátu soudu příslušného vést řízení o dědictví:

prohlášení o odmítnutí dědictví nebo odkazu jakýmkoli dědicem (dědicem na základě pořízení pro případ smrti, dědicem ze zákona, zjevným dědicem).

Odmítnutí musí být provedeno do čtyř měsíců ode dne, kdy byla strana podávající prohlášení o odmítnutí informována o nápadu dědictví a důvodu tohoto nápadu. Jestliže zůstavitel nebo dědic žil v zahraničí, lhůta pro provedení odmítnutí se prodlužuje na jeden rok (článek 812 občanského soudního řádu a články 1847–1859 občanského zákoníku),

prohlášení o přijetí dědictví s výhradou soupisu (článek 812 občanského soudního řádu a články 1902–1912 občanského zákoníku),

prohlášení o přijetí nebo odmítnutí funkce vykonavatele závěti nebo vzdání se této funkce (článek 812 občanského soudního řádu a články 2017–2031 občanského zákoníku),

prohlášení o přijetí nebo vzdání se jmenování do funkce správce ležící pozůstalosti (článek 812 občanského soudního řádu a články 1865–1870 občanského zákoníku).

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

A. Dědic může ve lhůtě stanovené pro odmítnutí dědictví (tj. čtyři měsíce, nebo jeden rok v případě, že zůstavitel nebo dědic měl v době dědického nápadu pobyt v zahraničí – článek 1847 občanského zákoníku) podat sekretariátu soudu pověřeného řízením o dědictví prohlášení (článek 810 občanského soudního řádu stanoví, který soud je v této věci příslušný), že přijímá dědictví s výhradou soupisu. V takovém případě dědic, kterému svědčí výhrada soupisu, odpovídá za závazky spojené s pozůstalostí do výše majetku v pozůstalosti (články 1902 a 1904 občanského zákoníku).

Dědic, kterému svědčí výhrada soupisu, musí provést soupis majetku tvořícího pozůstalost ve lhůtě 4 měsíců. Pozůstalost je souhrn majetku, který je odlišný od osobního majetku dědice. Dědic, kterému svědčí výhrada soupisu, musí uspokojit nároky věřitelů zůstavitele a následně odkazovníky. V případě odmítnutí majetku z pozůstalosti musí dědic, kterému svědčí výhrada soupisu, požádat o svolení soud příslušný k řízení o dědictví (články 1902–1912 občanského zákoníku a články 812, 838–841 občanského soudního řádu).

B. Věřitelé zůstavitele nebo dědici mohou soud příslušný k řízení o dědictví požádat o soudní vypořádání pozůstalosti (článek 1913 občanského zákoníku). Soud musí na žádost dědice, kterému svědčí výhrada soupisu, nařídí vypořádání pozůstalosti a tento dědic v takovém případě předá majetek patřící do pozůstalosti věřitelům a bude zproštěn veškerých závazků (článek 1909 občanského zákoníku).

Soud příslušný k řízení o dědictví jmenuje likvidátora pro účely vypořádání pozůstalosti, který vyzve věřitele, aby oznámili své nároky. Uspokojení nároků věřitelů má přednost před nároky odkazovníků (články 1913–1922 občanského zákoníku).

C. Pokud je dědic neznámý (ležící pozůstalost), soud příslušný k řízení o dědictví jmenuje správce ležící pozůstalosti, který bude odpovídat za správu majetku a uspokojení nároků věřitelů, dokud se dědic nenajde (články 1865–1870 občanského zákoníku).

D. Jestliže zůstavitel již vyhlásil úpadek, insolvenční řízení ohledně pozůstalosti bude pokračovat.

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

A. Pozůstalost napadá na dědice automaticky smrtí zůstavitele. V zásadě se proto nevyžaduje žádný výslovný akt přijetí dědictví (článek 1846 občanského zákoníku).

B. Dává-li dědic svým jednáním najevo, že si přeje stát se dědicem (na základě toho, že se dědictví ujme), má se za to, že dědictví automaticky přijal (článek 1849 občanského zákoníku).

C. Jestliže dědic nevyužil své právo odmítnout dědictví ve stanovené lhůtě (tj. čtyři měsíce, nebo jeden rok v případě, že zůstavitel nebo dědic měl v době dědického nápadu pobyt v zahraničí – článek 1847 občanského zákoníku), má se za to, že dědictví bylo přijato (článek 1850 občanského zákoníku).

D. Existuje výjimka ze zásady automatického nabytí pozůstalosti v případě, že předmětem dědictví je vlastnictví nemovitého majetku nebo jakékoli jiné věcné právo k nemovitému majetku. V takovém případě musí být akt přijetí dědictví nebo dědické osvědčení zaregistrovány na katastrálním úřadě nebo na pozemkovém úřadě a dědic získá věcné právo se zpětným účinkem k okamžiku smrti zůstavitele (články 1846, 1193, 1195 a 1198 občanského zákoníku).

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

A. Dědic jakožto univerzální právní nástupce zůstavitele je odpovědný, a to i svým osobním majetkem, za závazky související s pozůstalostí, na rozdíl od odkazovníků, kteří jsou specifickými právními nástupci zůstavitele (článek 1901 občanského zákoníku).

B. Dědic může ve lhůtě stanovené pro odmítnutí dědictví (tj. čtyři měsíce, nebo jeden rok v případě, že zůstavitel nebo dědic měl v době dědického nápadu pobyt v zahraničí – článek 1847 občanského zákoníku) podat sekretariátu soudu příslušného k řízení o dědictví prohlášení, že přijímá dědictví s výhradou soupisu. V takovém případě dědic, kterému svědčí výhrada soupisu, odpovídá za závazky spojené s pozůstalostí do výše majetku v pozůstalosti (články 1902 a 1904 občanského zákoníku).

C. Dědic, kterému svědčí výhrada soupisu, musí provést soupis majetku tvořícího pozůstalost ve lhůtě 4 měsíců. Pozůstalost je souhrn majetku, který je odlišný od osobního majetku dědice. Dědic, kterému svědčí výhrada soupisu, musí uspokojit nároky věřitelů zůstavitele a následně odkazovníky. V případě odmítnutí majetku z pozůstalosti musí dědic, kterému svědčí výhrada soupisu, požádat o svolení soud příslušný k řízení o dědictví (články 1902–1912 občanského zákoníku a články 812, 838–841 občanského soudního řádu).

D. Věřitelé zůstavitele nebo dědici mohou soud příslušný k řízení o dědictví požádat o soudní vypořádání pozůstalosti (článek 1913 občanského zákoníku). Soud musí na žádost dědice, kterému svědčí výhrada soupisu, nařídí vypořádání pozůstalosti a tento dědic v takovém případě předá majetek patřící do pozůstalosti věřitelům a bude zproštěn veškerých závazků (článek 1909 občanského zákoníku).

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Pro účely registrace zděděného nemovitého majetku se vyžaduje veřejná listina (zpravidla notářský zápis o přijetí dědictví nebo dědické osvědčení). Ta musí být předána příslušnému orgánu (katastrálnímu úřadu nebo pozemkovému úřadu) působícímu v místě, kde se majetek nachází.

Více informací viz: <http://www.ktimatologio.gr/>.

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Podle řeckého dědického práva dědic nabývá pozůstalost přímo, a to okamžikem smrti zůstavitele, bez intervence zástupce nebo správce (články 983 a 1846 občanského zákoníku).

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

Samotný dědic, který tudíž spravuje pozůstalost. Pokud existuje dědiců několik, spravují pozůstalost společně až do jejího rozdělení (články 1884–1894 občanského zákoníku).

Zůstavitel ve své závěti nebo dědici na základě dohody anebo žádosti podané soudu příslušnému k řízení o dědictví mohou jmenovat vykonavatele závěti, který bude odpovědný za správu a rozdělení pozůstalosti (články 2017–2031 občanského zákoníku).

Pokud je dědic neznámý (ležící pozůstalost), soud příslušný k řízení o dědictví jmenuje opatrovníka ležící pozůstalosti, který bude odpovídat za správu majetku, dokud se dědic nenajde (články 1865–1870 občanského zákoníku).

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

Dědic přijímající dědictví s výhradou soupisu spravuje pozůstalost do doby, kdy jsou uspokojeny nároky věřitelů zůstavitele (články 1902–1912 občanského zákoníku).

Na žádost podanou soudu příslušnému k řízení o dědictví jakýmkoli věřitelem nebo dědicem může být vydán příkaz k soudnímu vypořádání majetku, který bude spravován likvidátorem jmenovaným soudem příslušným k řízení o dědictví (články 1913–1922 občanského zákoníku).

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob? Mají specifické důkazní účinky?

A. Jakákoli dotčená strana (dědic, odkazovník, správce, vykonavatel závěti, věřitelé zůstavitele, osoba kupující pozůstalost) může požádat *soudce okresního civilního soudu* odpovědného za vypořádání pozůstalosti o vydání dědického osvědčení v rámci nesporného řízení (článek 819 občanského soudního řádu).

B. Dědické osvědčení je dokument vydávaný *soudcem okresního civilního soudu* odpovědného za vypořádání pozůstalosti, který obsahuje informace týkající dědictví (postavení osoby a práva, podíl na pozůstalosti) (článek 1961 občanského zákoníku a článek 820 občanského soudního řádu). Dědické osvědčení může být osobním dokumentem (v případě, že potvrzuje postavení osoby a podíl pouze jedné osoby) nebo dokumentem společným (pokud se vydává spoludědicům nebo více než jedné osobě) (článek 1960 občanského zákoníku).

C. Předpokládá se, že osoba uvedená v dědickém osvědčení jako dědic, odkazovník, správce nebo vykonavatel závěti, je v postavení uvedeném v osvědčení a disponuje právy v tomto osvědčení uvedenými. Proti takovému předpokladu lze vznést námitky (článek 821 občanského soudního řádu a článek 1962 občanského zákoníku).

D. Dědické osvědčení potvrzuje pravost. Třetím stranám provádějícím v dobré víře transakce se stranou uvedenou v dědickém osvědčení jako dědic je zaručena ochrana (článek 822 občanského soudního řádu a článek 1963 občanského zákoníku).

E. V případě, že je vydáno nesprávné dědické osvědčení, musí být takové osvědčení odňato, pozměněno, zrušeno a odstraněno v souladu se všemi řádnými a mimořádnými opravnými prostředky podanými proti rozsudku o vydání dědického osvědčení (články 1964–1966 občanského zákoníku a články 823–824 občanského soudního řádu).

F. Je-li předmětem dědictví věcné právo k nemovitému majetku, může dědic dědické osvědčení zaregistrovat (články 1846, 1193, 1195 a 1198 občanského zákoníku).

G. Kromě dědického osvědčení existují rovněž další dokumenty sloužící k prokázání postavení a práv dědice (například kopie závěti, osvědčení o občanském stavu, žaloba na určení atd.).

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

Poslední aktualizace: 11/12/2020

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Upozorňujeme, že výchozí [es](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady: [en](#)

Dědická řízení - Španělsko

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s [Radou notářů Evropské unie \(CNUE\)](#).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

Ve Španělsku existuje sedm různých režimů dědění. Tyto jsou přímo použitelné u osob, které nemají bydliště ve Španělsku, na území s vlastními právními předpisy. U státních příslušníků Španělska se musí použít kritérium regionálního občanství (které se váže k místní příslušnosti podle španělského práva) v souladu s článkem 36 nařízení (EU) č. 650/2012 ze dne 4. července 2012.

Co se týká závětí, je třeba rozlišit úpravu podle obecného občanského práva, stanovenou občanským zákoníkem z roku 1889, který byl několikrát novelizován, zejména v souvislosti s přijetím španělské ústavy z roku 1978, a úpravu podle místních nebo zvláštních právních předpisů (*derechos forales o especiales*) autonomních oblastí, které mají pravomoc v oblasti občanského práva (Galicie, Baskicko, Navarra, Aragonie, Katalánsko a Baleárské ostrovy). Podle obecného občanského práva je dědickým titulem závěť, neboť dědická smlouva nebo společná závěť nejsou zpravidla přípustné. Závěť může být: otevřená, tj. je pořízena před notářem, který závěť sepiše ve formě notářské listiny. Jedná se o běžný způsob pořízení závěti, uzavřená, tj. závěť je pořízena před notářem, notář však její obsah nezná. Tato forma se již nyní nepoužívá, holografická, tj. je vlastnoručně pořízena, podepsána a datována zůstavitelem. Tato forma je méně častá.

Španělské obecné občanské právo je k dispozici na internetových stránkách Úředního věstníku státu (*Boletín Oficial del Estado*) (<https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1889-4763>). Anglický a francouzský překlad je k dispozici na adrese: <https://www.mjusticia.gob.es/es/areas-tematicas/documentacion-publicaciones/publicaciones/traduccion-derecho-espanol>

Místní a zvláštní právní předpisy stanoví pro každé z dotčených území zvláštní úpravu závětí, přičemž na každém z těchto území se uplatňují rozdílné a specifické typy. V některých oblastech je přípustná forma společné závěti a dědické smlouvy.

Znění jednotlivých místních a zvláštních právních předpisů je k dispozici na adrese: https://www.boe.es/biblioteca_juridica/index.php?tipo=C

2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Závěti učiněné před notářem musí být zapsány do centrální evidence závětí (*Registro General de Actos de Última Voluntad*), kterou vede Ministerstvo spravedlnosti. Pokud existuje závěť, bude v evidenci uvedeno datum pořízení poslední závěti, předchozí závěti a notářská listina, v níž je zmíněná závěť obsažena. Aktuální informace o notáři nebo o tom, ve kterém archivu je závěť uložena v případě, že notář, který závěť osvědčil, již svou funkci nevykonává, poskytnou notářské komory (*Colegios Notariales*) (<https://www.notariado.org>).

Evidence závětí je neveřejná. Do evidence závětí mají po smrti zůstavitele přístup jen osoby, které prokáží, že mají na dědictví oprávněný zájem, a během života zůstavitele pouze zůstavitel nebo jím pověřený zástupce; v případě nesvéprávnosti zůstavitele může o přístupu do evidence rozhodnout soud.

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Španělské obecné právo zaručuje určitým příbuzným podíl na pozůstalosti, respektive majetku v pozůstalosti, a to ve formě povinného podílu po započtení hodnoty dobrovolných pořízení pro případ smrti učiněných zůstavitelem, včetně mezi živými (*inter vivos*), a po odečtení dluhů. Občanský zákoník stanoví, že „povinný díl je podílem na pozůstalosti, se kterým zůstavitel nemůže volně nakládat, neboť je vyhrazen pro konkrétní dědice, tzv. „nepominutelné dědice“. Nepominutelnými dědici jsou:

Děti a potomci ve vztahu k rodičům a předkům.

Není-li jich, pak rodiče a předci ve vztahu k jejich dětem a potomkům.

Za podmínek stanovených zákonem vdova nebo vdovec.

Povinný díl náležející dětem a potomkům představuje dvě třetiny pozůstalosti otce a matky. Ti však mohou jednu ze dvou třetin tvořících povinný díl rozdělit za účelem rozšíření dědictví svých dětí nebo potomků. Poslední třetinu mohou rozdělit dle svého uvážení. To se vyznačuje převedením práva k celé pozůstalosti, jelikož se jedná obecně o *pars bonorum* s několika výjimkami.

Povinný podíl náležející předkům představuje polovinu pozůstalosti otce a matky, ledaže určitý podíl náleží i manželovi/manželce, přičemž v tomto případě povinný podíl představuje jedna třetina.

Povinný podíl náležející manželům, kteří nejsou soudně rozloučeni, spočívá v právu užívat dvě třetiny majetku v pozůstalosti, není-li předků a potomků. Jsou-li potomci, představuje jej právo užívat jednu ze dvou třetin, které náležejí potomkům. Jsou-li pouze předci, spočívá povinný podíl v právu užívat polovinu majetku v pozůstalosti, přičemž tento povinný podíl mohou dědici vypořádat v hotovosti.

Místní nebo zvláštní právní předpisy obsahují různá pravidla, která konkrétně upravují povinné podíly. Každé z těchto pravidel je třeba posoudit za účelem stanovení zvláštních aspektů upravených na každém z těchto území, jež sahají od povinného podílu *pars bonorum* po *pars valorum* s právem na podíl na hodnotě majetku, který je vyplacen v hotovosti a který představuje právo na pohledávku, například v Katalánsku, a dokonce symbolický povinný podíl například v Navaře, jehož vyplacení vyžaduje pouze rituální vyjádření v závěti zůstavitele.

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

Je třeba opětovně zdůraznit, že ve Španělsku existuje sedm právních režimů týkajících se dědictví. Podle obecného občanského práva se v případě, že nejsou žádní dědicové ze závěti, pozůstalost rozdělí podle tohoto pořadí:

potomci;

předci (v obou případech má manžel/manželka právo užívat jednu třetinu resp. jednu polovinu pozůstalosti);

manželé, kteří nejsou soudně rozloučeni;

příbuzní čtvrtého stupně (bratrance či sestřence);

stát.

Místní právní předpisy obsahují zvláštní ustanovení týkající se této záležitosti. Kromě možnosti dědění příbuznými uznávají místní právní předpisy i dědické právo autonomní oblasti podle místa bydliště zůstavitele a dokonce i dědické právo zvláštních institucí, a to ve formě a za podmínek stanovených předpisy upravujícími tuto záležitost.

5 Který orgán je příslušný:

5.1 v dědických věcech?

Neexistuje-li pořízení pro případ smrti, mají notáři pravomoc určit strany, které jsou oprávněny zdědit pozůstalost ze zákona (dědické osvědčení).

Pokud některá z dotčených stran zpochybní postavení dědiců, majetek v pozůstalosti nebo rozdělení pozůstalosti, řeší spor soudy v příslušném soudním řízení.

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

Prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví je obvykle třeba učinit před notářem. Ačkoli výslovné přijetí může být učiněno i ve formě soukromé listiny, v případě přiknutí majetku nebo z důvodů evidenčních se vyžaduje notářská listina. Tímto není dotčena možnost španělského konzula nebo diplomatického zástupce vykonávat notářské funkce.

Přijetí může být rovněž implicitní (učiněné prostřednictvím úkonů, které nutně znamenají ochotu dědictví přijmout nebo které mohou učinit pouze osoby s postavením dědice).

Každá osoba, která může prokázat, že má zájem na tom, aby dědic dědictví odmítl nebo přijal, může notáři nařídít, aby dědice informoval o tom, že na přijetí nebo odmítnutí dědictví má 30 kalendářních dnů.

Pokud dědic dědictví odmítne na úkor svých věřitelů, mohou věřitelé podat soudci návrh, aby je zmocnil přijmout dědictví jménem dědice za účelem uhrazení dlužné částky.

Částečné nebo podmíněné přijetí dědictví není přípustné. Dědic však může přijmout dědictví, nikoli však odkaz, a naopak.

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

Stejná pravomoc jako v případě dědictví, jak je popsáno ve výše uvedeném oddíle.

Jako výjimka ze zákazu částečného přijetí v dědictví však může odkazovník v případě různých odkazů nevyžadujících uhrazení úplaty za účelem jejich získání (nebo v případě, že všechny odkazy vyžadují takovou úplatu) odkazy přijmout nebo odmítnout jednotlivě. Odkazovník však nemůže odmítnout odkazy vyžadující úhradu a přijmout odkazy, které takovou úhradu nevyžadují.

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

Povinný podíl jako takový nelze odmítnout nebo přijmout, nýbrž přechází na základě odkazu nebo potvrzení o nabytí dědictví, s výjimkou žalob týkajících se určení částky nebo majetku náležejících do pozůstalosti.

Občanský zákoník umožňuje, aby se odkazovník vzdal dědictví a přijal rozšíření dědictví (což je jedna ze dvou třetin povinného podílu potomků).

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

Pokud existuje závěť a zůstavitel jmenoval vykonavatele, je tento oprávněn uhradit náklady na pohřeb a vyplatit odkazy, udržovat majetek v dobrém stavu, hájit platnost závěti a zajistit její výkon.

Je-li ustanovena osoba pověřená vypořádáním pozůstalosti (*contador-partidor*), je tato osoba odpovědná za rozdělení dědictví. Osobu pověřenou vypořádáním pozůstalosti může jmenovat zůstavitel, dědicové po vzájemné dohodě, soudní úředník (*secretario judicial*) nebo notář na příkaz dědiců a odkazovníků, na něž připadá 50 % majetku v pozůstalosti.

Není-li osoby pověřené vypořádáním pozůstalosti, nebo nerozdělil-li pozůstalost zůstavitel, mohou si dědicové rozdělit pozůstalost mezi sebe, jak považují za vhodné.

V praxi se oba případy rozdělení dědictví a přiknutí majetku provádějí u notáře, a to z důvodů evidenčních a za účelem zapsání dotyčných práv.

Pokud nebyla osoba pověřená vypořádáním pozůstalosti ustanovena a dědicové o to požádají, mohou pozůstalost rozdělit soudy. Soudy ustanoví znalce, který ocení majetek, a osobu pověřenou vypořádáním pozůstalosti, která dědictví rozdělí. Na základě žádosti lze předem dohodnout rovněž ustanovení správce pozůstalosti a pořízení soupisu majetku soudy. Rozdělení dědictví provedené osobou pověřenou vypořádáním pozůstalosti (s případnými změnami, které může soudce provést v případě, že dědic vznese námitku) je zaznamenáno v notářské listině.

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Osoby, které mají nárok na dědictví či odkaz ze zákona nebo na základě pořízení pro případ smrti, se po přijetí dědictví nebo odkazu stávají dědici nebo odkazovníky (viz oddíl 5.2). Účinky přijetí mají zpětnou platnost od okamžiku úmrtí zůstavitele.

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Pokud dědic dědictví přijal úplně nebo bez výhrady soupisu pozůstalosti, ručí za všechny dluhy vážnoucí na pozůstalosti nejen majetkem, který zdědil, ale také svým vlastním majetkem.

V případě, že bylo dědictví přijato s výhradou soupisu pozůstalosti, je dědic povinen uhradit dluhy a další závazky vážnoucí na pozůstalosti pouze do výše hodnoty majetku v pozůstalosti.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Postavení dědice nebo odkazovníka obvykle nevede k zápisu práva k určité nemovitosti do katastru nemovitostí (*Registro de la Propiedad*), neboť toto postavení neuděluje věcné právo k určitému majetku. Může vést nanejvýš k předběžnému zápisu. Dědici mají poměrný nárok na celou pozůstalost.

Odkazovníci mají osobní právo požádat dědice, aby na ně převedli odkázaný majetek. Účinný převod práv vyžaduje přijetí dědictví nebo odkazu a přířknutí konkrétního majetku. Pouze v určitých případech (např. jediný dědic, výhradní majetek nebo odkazovník, který je oprávněn převzít výhradní vlastnictví) je možné od rozdělení a přířknutí pozůstalosti upustit.

Za účelem zápisu nemovitého majetku se vyžaduje veřejná listina o přijetí dědictví a přířknutí majetku (vyhotovená u notáře) nebo soudní rozhodnutí. Tato listina musí obsahovat dědický titul (závěť, dědické osvědčení, dědická smlouva, je-li přípustná), úmrtní list a výpis z centrální evidence závětí, nebo k ní musí být tyto listiny připojeny jako doplňující doklady. Vyžaduje se rovněž uhrazení daně z převodu zděděné nemovitosti.

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Španělské právo nevyžaduje, aby byl jmenován správce pozůstalosti (*administrador*), nicméně za určitých okolností může být jmenován v rámci řízení o rozdělení pozůstalosti.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

Byl-li v závěti (dle obecného práva) jmenován vykonavatel závěti (*albacea*), je to on, kdo pozůstalost spravuje (viz oddíl 6).

Zůstavitel může rovněž ve své závěti jmenovat osobu pověřenou vypořádáním pozůstalosti (*contador partidor*), která majetek ocení a rozdělí.

Obecně platí, že mohou být jmenovány tři hlavní osoby – vykonavatel závěti, osoba pověřená vypořádáním pozůstalosti a správce pozůstalosti –, které disponují oprávněním pozůstalost spravovat, přičemž obsah tohoto oprávnění může být upraven zůstavitelem či soudcem a za určitých okolností i samotnými dědici.

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

K hlavním povinnostem správce pozůstalosti patří:

zastupování pozůstalosti,

pravidelné skládání účtů,

udržování majetku tvořícího pozůstalost v dobrém stavu a přijímání jiných kroků v rámci správy, které považuje za nezbytné.

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob? Mají specifické důkazní účinky?

Dědické osvědčení v případě neexistující závěti je notářská listina, která prokazuje postavení zákonných dědiců a jejich příslušné podíly.

Veřejná listina o přijetí a rozdělení dědictví (a případně o převodu odkazů) vyhotovená u notáře po dohodě dotčených stran přiděluje vlastnictví konkrétního majetku v pozůstalosti.

Je-li dědické řízení vedeno u soudu, představuje vydané rozhodnutí o rozdělení pozůstalosti (a případně o vyřešení sporů) dostatečný dědický titul, který musí být notářem formalizován v souladu se zákonem stanovenými požadavky.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 16/04/2024

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Upozorňujeme, že výchozí [fr](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

Dědická řízení - Francie

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s [Radou notářů Evropské unie \(CNUE\)](#).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

V přeshraničních případech je závěť platná, pokud je v souladu s právními předpisy státu, v němž byla vyhotovena.

Základní podmínky ve Francii

- Osoba pořizující závěť (zůstavitel) musí být duševně zdravá (článek 901 občanského zákoníku (*code civil*)).
- Zůstavitel musí mít způsobilost k právům a právním úkonům (článek 902 občanského zákoníku).
- Na osoby pod právní ochranou se vztahují zvláštní ustanovení: závěť proto nemůže pořádit nezletilá osoba mladší šestnácti let (článek 903 občanského zákoníku) a dospělá osoba, kterým byl ustanoven opatrovník, musí být k tomu získat povolení soudce nebo rodinné rady (článek 476 občanského zákoníku). Osoby, kterým byl ustanoven opatrovník (*curatelle*), mohou závěť pořádit (článek 470 občanského zákoníku) při dodržení podmínek v ustanovení článku 901. Formální náležitosti

Ve Francii jsou přípustné čtyři typy závětí:

- Holografní (vlastnoruční) závěť: musí být celá vlastnoručně sepsána, datována a podepsána zůstavitelem (článek 970 občanského zákoníku).
- Notářsky ověřená závěť: vyhotovuje se přede dvěma notáři nebo jedním notářem a dvěma svědky (článek 971 občanského zákoníku). Je-li pořízena přede dvěma notáři, zůstavitel ji jim diktuje. Stejný postup platí, je-li závěť pořízena pouze před jedním notářem. V obou případech se závěť po sepsání zůstaviteli přečte (článek 972 občanského zákoníku). Závěť musí zůstavitel podepsat v přítomnosti notáře a dvou svědků (článek 973 občanského zákoníku) a podepsat ji musí i notář a svědci (článek 974 občanského zákoníku).
- Zapečetěná závěť: závěť je sepsána na stroji či počítači nebo rukou zůstavitelem či jinou osobou, zůstavitel ji podepíše a závěť je poté v zapečetěné obálce předána notáři v přítomnosti dvou svědků (článek 976 občanského zákoníku).
- Mezinárodní závěť: zůstavitel předloží závěť notáři a dvěma svědkům, kteří ji podepíší, a závěť je následně připojena k osvědčení vystavenému notářem, který zajistí její uložení (Washingtonská úmluva ze dne 26. října 1973).

Podle článku 895 občanského zákoníku může zůstavitel svou závěť kdykoliv odvolat.

Dědické smlouvy

Dědické smlouvy jsou v zásadě zakázány (článek 722 občanského zákoníku).

Od ledna 2007 je však přípustné, aby se budoucí dědici (dětí) předem zřekli uplatnění svého práva na dědictví ve prospěch jedné či více osob, které mají, nebo nemají postavení dědice (sourozenci nebo jejich potomci). To zahrnuje také zřeknutí se předem práva na žalobu týkající se poměrného snížení odkazu (článek 929 občanského zákoníku). Vzdání se tohoto práva musí být zaznamenáno v úřední listině vyhotovené přede dvěma notáři. Ve smlouvě musí být určení rovněž příjemci dědictví (viz také otázka č. 3).

Mimoto v rámci transgeneračního darování mezi živými (*donation-partage trans-générationnelle*) může osoba, která má dědit (dítě), souhlasit s tím, aby celý podíl nebo jeho část místo ní dostali její potomci (článek 10784 občanského zákoníku).

2 Mělo by být pořízeno registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Každou závěť, především holografní, může notář zaevidovat v centrálním rejstříku závětí (*Fichier central des dispositions de dernières volontés* – FCDDV). Zaevidován není obsah závěti, nýbrž pouze osobní stav dotčené osoby a údaje o notáři, u něhož je závěť uložena. Účelem rejstříku FCDDV je proto nasměrovat žadatele k notáři, u něhož je závěť uložena, a nikoli zveřejnit její obsah.

Do rejstříku FCDDV může nahlížet každý, kdo předloží úmrtní list či jiný dokument prokazující úmrtí osoby, jejíž závěť se hledá. Žadatel se musí poté obrátit na notáře, který závěť zaevidoval. Žádost se podává na internetu na adrese: <https://www.adsn.notaires.fr/fcddvPublic/profileChoice.htm>.

Notář může o obsahu závěti informovat pouze dědice a odkazovníky, nenařídí-li jinak předseda soudu prvního stupně (*tribunal de grande instance*).

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Francouzské právo přiznává nárok na povinný podíl pouze potomkům zůstavitele (dětem, vnukům atd. v odpovídajícím pořadí), a není-li takových potomků, manželce/manželovi (nepominutelní dědici).

Předci a příbuzní ve vedlejší linii nemají na povinný podíl nárok.

Tyto nároky na povinný podíl, které omezují možnost nakládat s pozůstalostí libovolně a jejichž hodnota se může lišit v závislosti na počtu dětí zůstavitele nebo postavení nepominutelného dědice (dětí nebo manželka/manžel), nesmí přesáhnout tři čtvrtiny pozůstalosti. Nepominutelní dědici se nemohou povinného podílu vzdát (pokud dědictví neodmítnou). Mohou se však vzdát předem svého práva na podání žaloby týkající se poměrného snížení odkazu kvůli nadměrnému darování pro případ smrti (zřeknutí se předem práva na žalobu týkající se poměrného snížení odkazu uvedené v otázce č. 1 v souvislosti s dědickými smlouvami).

Tito dědicové mohou proto uplatit svůj nárok na povinný podíl (články 721 a 912 občanského zákoníku).

- Povinný podíl dětí: povinný podíl představuje polovinu dědictví, pokud zesnulý zanechal po své smrti pouze jedno dítě, dvě třetiny, pokud zanechal dvě děti, a tři čtvrtiny, zanechal-li tři a více dětí (článek 913 občanského zákoníku).
- Povinný podíl pozůstalého manžela/manželky: tento povinný podíl představuje čtvrtinu majetku v pozůstalosti (článek 9141 občanského zákoníku). Platí pouze v případě neexistence potomků nebo předků a dědických řízení zahájených po 1. červenci 2002.

Postup při uplatnění nároku na povinný podíl

Žaloba týkající se poměrného snížení odkazu umožňuje dědicům uplatnit nárok na povinný podíl. Ovlivní-li proto určitý dar přímo nebo nepřímo výši povinného podílu jednoho nebo několika dědiců, lze jej omezit na část pozůstalosti, s níž je možno nakládat (nepovinný podíl) (článek 920 občanského zákoníku).

Tuto žalobu mohou podat pouze nepominutelní dědici, a to do pěti let od zahájení dědického řízení nebo do dvou let od zjištění újmy (článek 921 občanského zákoníku).

Každý zletilý nepominutelný dědic se může předem vzdát svého práva na žalobu týkající se poměrného snížení odkazu (článek 929 občanského zákoníku). Vzdání se tohoto práva musí být zaznamenáno ve veřejné listině vyhotovené přede dvěma notáři. Listinu podepisuje zvlášť a za přítomnosti notářů každá z osob zřikajících se svých práv. Listina musí přesně uvádět budoucí konkrétní právní důsledky pro každou osobu, která se práva vzdává.

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

V případě neexistence závěti je podle francouzského práva dědická posloupnost následující:

- Pokud zůstavitel nemá manželku/manžela a zanechává po sobě děti, pozůstalost se rozdělí mezi potomky rovným dílem (články 734 a 735 občanského zákoníku).
- Je-li zůstavitel svobodný a bezdětný, pozůstalost se rozdělí mezi rodiče zůstavitele, jeho bratry a sestry a jejich potomky (článek 738 občanského zákoníku).

Pokud zůstavitel nezanechal bratra či sestru nebo jejich potomky, dědí jeho otec a matka každý polovinu (článek 736 občanského zákoníku).

Pokud otec a matka zemřeli před zůstavitelem, dědí jeho bratři, sestry nebo jejich potomci a vyloučení jsou ostatní příbuzní, předci nebo příbuzní ve vedlejší linii (článek 737 občanského zákoníku).

- Zanechal-li zůstavitel manželku/manžela, je před vlastním vypořádáním pozůstalosti nutné vypořádat majetkové vztahy manželů. Po vypořádání práv plynoucích z úpravy majetkových poměrů v manželství se uplatní tato pravidla:
- Zanechal-li zůstavitel manželku/manžela a děti, má manželka/manžel možnost volby mezi užívacím právem na veškerý stávající majetek, nebo převzetím do úplného vlastnictví čtvrtiny majetku, pokud všichni děti jsou dětmi obou manželů, a čtvrtiny majetku, pokud jedno či více dětí není dítětem obou manželů (článek 757 občanského zákoníku). Má se za to, že si manželka/manžel zvolili užívací právo, pokud zemřou, aniž by učinili volbu.
- Zanechal-li zůstavitel manželku/manžela a předky, pozůstalost případně z poloviny manželce/manželovi, ze čtvrtiny otci a ze čtvrtiny matce. Pokud jeden z předků zemřel dříve než zůstavitel, přechází jeho čtvrtina na manželku/manžela (článek 7571 občanského zákoníku).

• Není-li předků ani potomků, připadá celá pozůstalost pozůstalému manželce/manželovi (článek 7572 občanského zákoníku). Odchylně od článku 7572 občanského zákoníku připadne v případě, není-li žádných předků, polovina použitelného majetku v pozůstalosti, tj. majetku, který zůstavitel získal od svých předků dědictvím nebo darováním, bratrům a sestrám zůstavitele. Tento nárok se nazývá „právo na vrácení“ (článek 7573 občanského zákoníku). Veškerý ostatní majetek připadá pozůstalé manželce/manželovi.

Partneři v registrovaném partnerství

Pozůstalý partner/partnerka v registrovaném partnerství nemají zákonný nárok na dědictví. Mohou však dědit na základě závěti.

Registrovaný partner/partnerka nejsou proto považováni za dědice zůstavitele. Registrovaní partneři mají podle článku 5156 občanského zákoníku pouze právo na bezplatné dočasné užívání společné domácnosti (a jejího vybavení) po dobu jednoho roku od úmrtí partnera, pokud je to jejich hlavní bydliště, v němž v době úmrtí skutečně žili. Dědí proto pouze za podmínky, že byli v závěti označeni za dědice.

Není-li dětí, ať vzešlých či nevzešlých z dotčeného páru, je možno pozůstalému partnerovi/partnerce odkázat pouze dostupný (nepovinný) podíl. Dostupný podíl se liší v závislosti na počtu dětí: třetina majetku v případě dvou dětí a čtvrtina v případě tří nebo více dětí (viz informace výše).

Není-li dětí, je možno odkázat pozůstalému partnerovi/partnerce nebo třetí osobě celou pozůstalost, jelikož neexistují žádní nepominutelní dědici. Pokud však dosud žijí rodiče zůstavitele, mohou si vyžádat zpět majetek, který darovali svému zesnulému dítěti, a to až do výše čtvrtiny pozůstalosti na každého žijícího rodiče (článek 7382 občanského zákoníku).

5 Který orgán je příslušný:

5.1 v dědických věcech?

Ve věcech dědictví je ve Francii příslušný notář. V případě existence nemovitého majetku v pozůstalosti je jeho účast povinná. Pokud v pozůstalosti není žádný nemovitý majetek, je využití služeb notáře nepovinné.

Notář stanoví dědickou posloupnost v prohlášení (*acte de notoriété*) a vystaví osvědčení o přechodu nemovitého majetku v důsledku smrti. Je dědicům nápomocen při plnění jejich daňových povinností (vyplnění a podání přiznání k dědické dani v řádných lhůtách a uhrazení dědické daně). Pokud to struktura majetku umožňuje, připraví v závislosti na počtu dědiců a jejich vůli rozdělení majetku mezi dědice a vyhotoví osvědčení o rozdělení majetku (*acte de partage*).

V případě sporu je věcně a místně příslušný soud prvního stupně (*Tribunal de Grande Instance*) v místě zahájení dědického řízení, přičemž se jedná o výlučnou příslušnost.

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

Podatelna soudu prvního stupně v místě zahájení dědického řízení je příslušná přijímat prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví do výše čistých aktiv v pozůstalosti.

Na bezvýhradné přijetí dědictví se nevztahují žádné zvláštní náležitosti.

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

Podatelna soudu prvního stupně v místě zahájení dědického řízení je příslušná přijímat prohlášení o odmítnutí univerzálních odkazů a odkazů k poměrné části. Podle francouzského práva není k odmítnutí odkazu určité věci nutné žádné prohlášení.

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

Právo přijmout nebo odmítnout dědictví je nedělitelné. Vztahuje se na celé dědictví, a nemůže být proto omezeno na povinný oddíl.

Dědici se však mohou vzdát svého práva na podání žaloby týkající se omezení darování pro případ smrti, jež snižuje jejich povinný podíl.

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

Dědické řízení se zahajuje na základě úmrtí v místě posledního bydliště zůstavitele.

Po úmrtí mají dědici tři možnosti: bezvýhradné přijetí dědictví, přijetí dědictví do výše čistých aktiv nebo odmítnutí dědictví.

Bezvýhradné přijetí dědictví může být výslovné či nevyslovené (článek 782 občanského zákoníku). O nevyslovené přijetí se jedná v případě, kdy dědic provede úkon, ze kterého nutně vyplývá jeho záměr přijmout dědictví a který by měl právo učinit pouze jako přijímající dědic (článek 783 občanského zákoníku).

Přijetí dědictví do výše čistých aktiv vyžaduje, aby bylo na podatelnu soudu prvního stupně, v jehož působnosti je zahájeno dědické řízení, učiněno prohlášení (články 787 a 788 občanského zákoníku). K prohlášení je připojen soupis pozůstalosti, nebo je předložen nejvýše do dvou měsíců. Soupis pozůstalosti musí vyhotovit notář, dražitel nebo soudní úředník (článek 789 občanského zákoníku). Není-li soupis předložen, má se za to, že dědictví bylo přijato bezvýhradně (článek 790 občanského zákoníku). Soupis musí obsahovat veškerá aktiva a závazky zahrnuté v pozůstalosti.

Přijetí dědictví do výše čistých aktiv umožňuje dědicům zabránit směšování jejich osobního majetku s majetkem v pozůstalosti, zachovat vůči pozůstalosti veškerá práva, která měli dříve vůči majetku zůstavitele, a nést odpovědnost za dluhy z dědictví jen do výše hodnoty majetku, který přijali. Dědici mají proto povinnost uhradit případné závazky, avšak pouze do hodnoty majetku, který zdědili.

Odmítnutí dědictví se nikdy nepředpokládá a musí být výslovné. Aby bylo vymahatelné vůči třetím stranám, musí být prohlášení o odmítnutí dědictví zasláno nebo podáno soudu, v jehož působnosti probíhá dědické řízení (článek 804 občanského zákoníku). Dědici, kteří dědictví odmítli, se nepovažují za dědice.

Lhůta pro uplatnění práva na přijetí nebo odmítnutí dědictví činí deset let a po jejím uplynutí se má za to, že dědic dědictví odmítl. Dědici však může být nařízeno, aby se rozhodl (článek 771 občanského zákoníku), a v takovémto případě musí odpovědět do dvou měsíců. Po uplynutí této lhůty na rozmyšlenou se má v případě, že se dědic nerozhodl, za to, že dědictví přijal bezvýhradně.

Francouzské právo vychází ze zásady smírného vypořádání dědictví bez zásahu soudů. O zásah lze soudy požádat pouze v případě neshody mezi dědici.

Většina pozůstalostí je vypořádána smírně s pomocí notáře. Pozůstalost však lze v určitých případech vypořádat i bez notáře, zejména pokud pozůstalost zůstavitele nezahrnuje nemovitý majetek. Využijí-li dědici služby notáře, mohou si jej vybrat podle vlastní volby. Nedohodnou-li se mezi sebou na notáři, může se každý z nich nechat případně zastupovat vlastním notářem.

Po volbě notáře je nutno určit složení majetku zůstavitele s přihlédnutím k úpravě majetkových poměrů v manželství, předchozím darům atd. Pro účely soupisu majetku v pozůstalosti, který je nutno vzít v úvahu, se notář obrátí na různé subjekty (pojišťovny, banky atd.) a požádá dědice o ocenění nemovitého majetku nebo jiných aktiv nekotovaných na burze cenných papírů. Může být nezbytný rovněž soupis movitého majetku. Závazky budou stanoveny vypracováním přehledu dluhů zůstavitele, a to prostých faktur, splatných daní, vratných sociálních dávek, záruk nebo vyrovnávacích příspěvků vyplácených bývalému manželovi/manželce.

Od okamžiku úmrtí se dědicové stávají až do rozdělení majetku spoluvlastníky veškerého majetku v pozůstalosti. Jakožto spoluvlastníci odpovídají stejným dílem rovněž za závazky. O prodeji spoluvlastněného majetku (tzv. nakládání s majetkem) se rozhoduje jednomyslně. Rozhodnutí týkající se správy mohou být naopak přijata většinou nejméně dvou třetin spoluvlastnických práv. Každý spoluvlastník může mimoto přijmout opatření, která jsou nezbytná pro zachování spoluvlastněného majetku. V případě zablokování je možné postoupit věc soudům, aby bylo možné nahradit potřebný souhlas některých spoluvlastníků.

Spoluvlastnictví končí rozdělením majetku v pozůstalosti mezi dědice. Toto rozdělení probíhá smírně v případech, že se příjemci dohodnou (obecná zásada, článek 835 občanského zákoníku), nebo v případě neshody po soudním řízení za účasti notáře (výjimka, článek 840 občanského zákoníku). Rozdělení může být rovněž úplné nebo částečné, pokud některý majetek zůstane ve spoluvlastnictví (např. majetek s užívacím právem). O rozdělení majetku může požádat kterýkoli dědic (článek 815 občanského zákoníku). O toto rozdělení může požádat i věřitel nebo spoluvlastník (článek 81517 občanského zákoníku).

Tato poslední fáze vypořádání pozůstalosti vyžaduje zaregistrování přechodu majetku na dědice. Pro potvrzení skutečnosti, že se dědicové stali novými vlastníky majetku, je proto nutno vystavit osvědčení o vlastnictví, ať už se jedná o nemovitý majetek, podíly v obchodních společnostech (*sociétés civiles*), vozidla nebo cenné papíry. V případě nemovitého majetku musí dědicové zaregistrovat osvědčení o vlastnictví v katastru nemovitostí. Totéž platí pro podíly v obchodních společnostech, přičemž v tomto případě je nutné osvědčení zaregistrovat v obchodním rejstříku vedeném podatelnou obchodního soudu (*tribunal du commerce et des sociétés*).

Není-li majetek rozdělen, zůstávají dědici podílovými spoluvlastníky.

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Podle francouzského práva je po úmrtí určité osoby zahájeno dědické řízení a dědici, určené zákonem, se automaticky stávají spoluvlastníky majetku v pozůstalosti. Tito dědicové automaticky nabývají právo na majetek, práva a akcie zůstavitele (články 720 a 724 občanského zákoníku), což jim v zásadě umožňuje neprodleně převzít fyzické vlastnictví majetku v pozůstalosti. Musí se však rozhodnout, zda dědictví přijmou bezvýhradně, přijmou je do výše čistých aktiv, nebo dědictví odmítnou (viz vysvětlení v otázce č. 6).

Na univerzální odkazovníky a obdarované osoby přechází tedy majetek pouze tehdy, není-li nepominutelných dědiců (článek 1006 občanského zákoníku). Existují-li nepominutelní dědici, musí je požádat o vydání odkazovaného dědictví (článek 1004 občanského zákoníku).

Odkazovníci na základě univerzálního nároku a zvláštní odkazovníci se musí obrátit na dědice, kteří nabyli automaticky dědictví (články 1011 a 1014 občanského zákoníku). Svě odkazy získají jejich prostřednictvím.

Stát (tzv. odúmrtí) musí požádat o rozhodnutí o nabytí majetku. Stát zastupuje Úřad majetkové správy (*Administration des domaines*).

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Univerzální dědic nebo dědic na základě univerzálního nároku, který přijme dědictví bezvýhradně, odpovídá neomezeně za dluhy a závazky spojené s pozůstalostí. U odkazů finančních částek nese za závazky odpovědnost pouze do výše čistých aktiv v pozůstalosti (článek 785 občanského zákoníku). V případě vícero dědiců je každý z nich osobně odpovědný za dluhy a závazky z dědictví připadající na jeho dědický podíl (článek 873 občanského zákoníku).

Pokud se dědic rozhodl pro bezvýhradně přijetí dědictví, přebírá bez omezení všechny dluhy a závazky zůstavitele. Může však požádat, aby byl od odpovědnosti za závazky v plné míře nebo částečně osvobozen, pokud v době zahájení dědického řízení o existenci tohoto závazku nemusel vědět a pokud by úhrada těchto dluhů mohla vážně poškodit jeho vlastní majetek.

- Pokud se dědic rozhodl pro přijetí dědictví do výše čistých aktiv, přebírá odpovědnost za dluhy z dědictví pouze do výše hodnoty majetku, který získal z dědictví.
- Pokud dědic dědictví odmítl, nenese za dluhy žádnou odpovědnost.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Podle článku 7101 občanského zákoníku vyhovují náležitostem pro zapsání do katastru nemovitostí pouze veřejné listiny vystavené notářem, který vykonává činnost ve Francii, soudní rozhodnutí a úřední dokumenty vystavené správním orgánem.

Je-li v pozůstalosti zahrnut nemovitý majetek, musí notář vyhotovit notářské potvrzení nebo „osvědčení o vlastnictví nemovitostí“. Tato veřejná listina potvrzuje přechod vlastnictví nemovitosti na dědice. Musí být zaregistrována v katastru nemovitostí (*service de publicité foncière*). Dědici musí nahlásit hodnotu majetku a uvést ji v listině. Tato hodnota musí odpovídat tržní ceně.

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Francouzské právo se účastí správce pozůstalosti nepočítá ani jí nevyžaduje. Je však možná, pokud soudce správce jmenuje. Odpovědnost za poskytnutí údajů katastru nemovitostí nesou dědicové s pomocí notáře. Zůstavitel může ustanovit vykonavatele závěti, jehož pravomoci jsou vymezeny v článku 1025 a násl. občanského zákoníku.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

Dědicové odpovídají za vykonání pořízení pro případ smrti a správu pozůstalosti. V případě sporu je příslušný soud prvního stupně v místě, ve kterém probíhá dědické řízení.

Soud může ustanovit správce pozůstalosti, který zastupuje všechny dědice v mezích pravomocí, které mu jsou svěřeny (článek 8131 občanského zákoníku).

Ve francouzském právu existují další typy pověření, které umožňují spravovat pozůstalost, zejména pověření pro případ smrti (článek 812 občanského zákoníku), jež zůstaviteli umožňuje jmenovat správce, který má za úkol spravovat nebo vyřizovat za dědice část nebo celou pozůstalost. K dalším možnostem patří smluvní zastoupení (článek 813 občanského zákoníku), které se řídí obecným právem, a výše zmíněné soudní pověření.

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

Dědici, kteří nabývají dědictví automaticky, mají všechny pravomoci. V případě potíží nebo zablokování rozhodování může být záležitost postoupena soudům a může být ustanoven správce pozůstalosti. V tomto případě má správce pozůstalosti za úkol provést předběžně dědické řízení z důvodu nečinnosti, neplnění nebo chyby jednoho či několika dědiců v tomto řízení. V rámci svého úkolu jedná správce pouze za účelem zajištění pozůstalosti, dohledu na ni a její správy (článek 8134). V mezích pravomocí, které mu jsou svěřeny, zastupuje správce pozůstalosti rovněž všechny dědice při občanskoprávních úkonech a před soudem (článek 8135 občanského zákoníku).

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob? Mají specifické důkazní účinky?

Ve francouzském právu představuje notářské osvědčení (*acte de notoriété*) dokument, který obvykle vyhotovuje notář a který prokazuje postavení dotyčné osoby coby dědice (článek 7301 občanského zákoníku), ačkoliv toto postavení lze prokázat i jinými způsoby. Notářské osvědčení je úřední listina, která určuje dědice a jejich dědické podíly. Z tohoto důvodu musí příbuzní zůstavitele poskytnout notáři dokumenty prokazující totožnost rodinných příslušníků, kteří jsou účastníky dědického řízení (rodinná kniha (*livret de famille*), manželská smlouva, rozhodnutí o rozvodu manželství atd.). Notářské osvědčení se považuje za rozhodné, není-li prokázáno jinak. V případě malé pozůstalosti může být nahrazeno dědickým osvědčením, které je podepsáno dědici.

V případě potřeby může notář vyhotovit listinu zaznamenávající volbu ohledně dědictví (*acte d'option successorale*) a osvědčení o vlastnictví nemovitosti. Dědické řízení končí rozdělením majetku, které je často zaznamenáno v listině o rozdělení majetku (*acte de partage notarié*).

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 14/12/2020

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Upozorňujeme, že výchozí [hr](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

Dědická řízení - Chorvatsko

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s [Radou notářů Evropské unie \(CNUE\)](#).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

Dědické právo a pravidla, podle nichž soud, jiné orgány a pověřené osoby postupují ve věcech dědictví, se řídí zákonem o dědění (*Narodne Novine* (NN; Sbírka zákonů Chorvatské republiky) č. 48/03, 163/03, 35/05 a 127/13).

Pořízení s majetkem pro případ smrti lze učinit prostřednictvím závěti. Závěť může pořídit každá svéprávná osoba, která dosáhla věku 16 let.

Závěť je platná, jedině je-li učiněna ve formě předepsané zákonem a splňuje-li zákonem předepsané požadavky. Za běžných okolností může být vůle pořízena ve formě soukromé nebo veřejné listiny. Ústně může být závěť pořízena jen za výjimečných okolností.

Závěť pořízená soukromou listinou je holografická závěť a závěť učiněná před svědky. Holografická závěť je taková závěť, která je zůstavitelem vlastnoručně sepsána a podepsána. Závěť učiněná před svědky může být zůstavitelem, který umí číst a psát, za současné přítomnosti svědků učiněna prohlášením, že daný dokument, bez ohledu na to, kdo jej sepsal, obsahuje zůstavitelovu závěť, a jejím podepsáním. Svědci musí k závěti připojit své podpisy.

Závěť pořízená veřejnou listinou je pořízena v součinnosti s orgány veřejné moci. Každý je oprávněn pořídit platnou závěť ve formě veřejné listiny. Osoba, která nemůže číst nebo se podepsat, může za běžných okolností pořídit závěť jedině ve formě veřejné listiny. Závěť pořízená veřejnou listinou může být na žádost zůstavitele vypracována některou z osob se zákonným pověřením: soudcem obecního soudu, soudním úředníkem, notářem, konzulem či diplomatickým/konzulárním zastupitelem Chorvatské republiky v zahraničí. Zákon stanoví postup a kroky pověřené osoby při pořizování závěti veřejnou listinou.

Zůstavitel, který chce pořídit závěť ve formě mezinárodní závěti, musí požádat pověřenou osobu o pořízení závěti veřejnou listinou. Důvodem pro pořízení závěti ve formě mezinárodní závěti je zajištění, že závěť bude, pokud jde o její formu, uznána v signatářských státech úmluvy o jednotném právu pro formu mezinárodní závěti a státech, které do svého práva přejaly ustanovení týkající se mezinárodní závěti.

Ve výjimečných případech, kdy je vyloučeno pořízení závěti v jiné předepsané formě, může zůstavitel pořídit závěť ústně přede dvěma současně přítomnými svědky. Taková závěť pozbývá platnosti po uplynutí 30 dnů od okamžiku, kdy mimořádné okolnosti, za nichž byla pořízena, pominuly.

Chorvatské právo nepřipouští pořízení pro případ smrti ve formě dědické smlouvy (smlouva, kterou osoba odkazuje svůj majetek nebo jeho část druhé smluvní straně, popřípadě třetí osobě), smlouvy o postoupení budoucího dědictví či odkazu (smlouva, kterou osoba zcizuje očekávané dědictví, smlouva o dědictví třetí osoby, která je naživu, a smlouva týkající se odkazu nebo jiného práva, které smluvní strana očekává nabýt ze závěti, jež ještě nebyla otevřena) ani smlouvy týkající se obsahu závěti (smlouva, již se osoba zavazuje uvést nebo neuvést ve své závěti určitá ustanovení, popřípadě odvolat nebo naopak neodvolat již pořízenou závěť). Taková pořízení jsou neplatná.

Chorvatské zákony umožňují za života uzavřít dohodu o převodu a rozdělení majetku. V rámci této dohody předek (převodce) a jeho potomci sjednávají převod a rozdělení celého majetku postupitele v době uzavření dohody nebo jeho části na své potomky. K platnému uzavření dohody je třeba souhlasu všech dětí a dalších potomků, kteří mají po postupiteli dědit. Dohoda musí být uzavřena písemně a ověřena soudcem příslušného soudu nebo sepsána ve formě notářské listiny, popřípadě notářsky ověřena. Dohoda může rovněž zahrnovat i manžela převodce, jehož souhlas je v takovém případě také vyžadován. Majetek zahrnutý v této dohodě nespádá do pozůstalosti a nebere se v úvahu ani při určování její hodnoty.

Chorvatské zákony neumožňují uzavření dohody o zřeknutí se dědictví před otevřením závěti. Výjimkou je pouze situace, kdy se potomek, který je svéprávný, vzdává dohodou uzavřenou se svým předkem dědictví, na které by jinak měl po předkové smrti nárok. Taková dohoda může být uzavřena manželem s ohledem na dědictví, které by mu připadlo v případě smrti druhého manžela. Dohoda musí být uzavřena písemně a ověřena soudcem příslušného soudu nebo sepsána ve formě notářské listiny, popřípadě notářsky ověřena.

2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Skutečnost, že závěť byla pořízena, uložena do úschovy a oznámena, je zapsána do chorvatského rejstříku závětí, zřízeného u chorvatské notářské komory. Informace o těchto skutečnostech je k zápisu do registru závětí na žádost zůstavitele předložena příslušným soudem, notářem, advokátem nebo osobou, která závěť sepsala. Zápis závěti do chorvatského rejstříku závětí není povinný a skutečnost, že závěť není v rejstříku zapsána, popřípadě uložena do úschovy na konkrétním místě, není na újmu její platnosti.

V době před smrtí zůstavitele není informace zapsaná v rejstříku přístupná nikomu s výjimkou zůstavitele a případně osoby za tímto účelem zůstavitelem výslovně pověřené.

V rámci dědického řízení má soud nebo notář, který řízení vede, povinnost vyžádat si z chorvatského rejstříku závětí všechny informace týkající se závěti, které zesnulý případně pořídil.

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Právo zůstavitele volně se svým majetkem nakládat je omezeno právem neopominutelných dědiců na povinný díl.

Neopominutelnými dědici jsou:

potomci zůstavitele, děti, které si zůstavitel osvojil, děti, které měl zůstavitel v péči jako partner, a jejich potomci, manžel zůstavitele nebo jeho mimomanželský partner, registrovaný partner zůstavitele nebo jeho neformální životní partner – tyto osoby mají nárok na povinný díl, který odpovídá jedné polovině podílu, který by jim náležel, pokud by zůstavitel nezanechal závěť a uplatnila by se zákonná dědická posloupnost, rodiče zůstavitele, jeho osvojitelé a další předkové – tyto osoby mají nárok na povinný díl pouze v případě, že jsou trvale nezpůsobilé k práci a nemajetné, a jejich povinný díl činí jednu třetinu podílu, který by jim náležel, pokud by zůstavitel nezanechal závěť a uplatnila by se zákonná dědická posloupnost. Neopominutelní dědicové mají nárok na povinný díl pouze v případě, že jim ve zvláštních případech dědictví připadá jako zákonným dědicům. Zákon stanoví důvody, pro něž může zůstavitel ve své závěti dědice, který má nárok na povinný díl, zcela nebo částečně vydědit. Zůstavitel tak může učinit v případě, že se dědic vůči zůstaviteli dopustil vážného prohřešku porušením právních nebo morálních povinností vyplývajících z rodinných vazeb mezi dědicem a zůstavitelem, dopustil-li se dědic proti zůstaviteli nebo jeho manželovi, dítěti nebo rodiči vážného úmyslného trestného činu, dopustil-li se dědic trestného činu proti Chorvatské republice nebo hodnotám chráněným mezinárodním právem nebo vedl-li dědic zahálčivý nebo nečestný život. Rozhodne-li se zůstavitel dědice vydědit, musí to ve své závěti výslovně uvést, a to včetně důvodů pro vydědění. Důvody pro vydědění musí být dány v době pořízení závěti. Vyděděním dědic ztrácí dědické právo v rozsahu vydědění, přičemž práva jiných osob, které mají po zůstaviteli dědit, jsou upravena takovým způsobem, jako by vyděděný dědic zemřel ještě před smrtí zůstavitele.

Kromě možnosti vydědit neopominutelné dědice může zůstavitel potomka, který má nárok na povinný díl, tohoto podílu výslovně zcela nebo zčásti zbavit, je-li potomek těžce zadlužen nebo vede-li marnotratný život. Podíl, který by jinak náležel tomuto potomkovi, přechází na jeho potomky. Takové ustanovení zůstává v platnosti pouze za předpokladu, že v době smrti zůstavitele měl dědic zbavený nároku na podíl nezletilé dítě nebo nezletilé vnuče po svém dříve zemřelém dítěti, popřípadě má zletilé dítě nebo zletilé vnuče po svém dříve zemřelém dítěti, které je nezpůsobilé k práci a nemajetné. Dědic zbavený nároku na podíl po zůstaviteli dědí podíl, který není zbavením nároku dotčen, a dědí také tehdy, pokud důvody pro zbavení nároku v době smrti zůstavitele již pominuly.

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

V případě, že zůstavitel nezanechal závěť, dědí po něm v souladu se zákonem jeho zákonní dědicové dle zákonné dědické posloupnosti, přičemž se uplatní princip, že dědicové, kteří dědí dříve, vylučují z dědictví dědice, kteří stojí v zákonné dědické posloupnosti dále.

Zákonnými dědici zůstavitele jsou jeho:

potomci, osvojené děti a děti, které měl zůstavitel v péči jako partnera, a jejich potomci,
manžel,
mimomanželský partner,
registrovaný partner,
neformální životní partner,
rodiče,
osvojitelé,
sourozenci a jejich potomci,
prarodiče a jejich potomci,
další předkové.

Z hlediska dědického práva je mimomanželský partner postaven na roveň manželovi a děti narozené mimo manželství a jejich potomci jsou postaveni na roveň dětem narozeným v manželství a jejich potomkům. Mimomanželský svazek, který zakládá dědické právo, je životní svazek svobodné ženy a svobodného muže, který trval po určitou dobu (nejméně po dobu tří let, popřípadě méně, pokud ze společného svazku vzešlo dítě) a skončil smrtí zůstavitele, za předpokladu, že byly naplněny předpoklady platného manželství.

Z hlediska dědického práva je registrovaný partner postaven na roveň manželovi a děti v jeho péči jsou postaveny na roveň vlastním dětem. Registrované partnerství je svazek rodinného života mezi dvěma osobami stejného pohlaví, uzavřený před příslušným orgánem v souladu s ustanoveními zvláštního zákona (zákon o partnerství osob stejného pohlaví).

Z hlediska dědického práva se na neformálního životního partnera hledí jako na mimomanželského partnera. Neformální životní partnerství je svazek rodinného života mezi dvěma osobami stejného pohlaví, které neuzavřely registrované partnerství před příslušným orgánem, za předpokladu, že svazek trval po dobu nejméně tří let a že byly od počátku naplněny předpoklady pro platnost registrovaného partnerství.

Zůstavitelovi potomci a manžel dědí v první dědické třídě. Dědici první dědické třídy dědí rovným dílem. V této dědické třídě se uplatní dělení *per stripes*. Znamená to, že podíl z pozůstalosti, který by připadl dříve zemřelému dítěti, pokud by zůstavitele přežilo, připadne rovným dílem jeho dětem, tedy zůstavitelovým vnučatům; v případě, že by některé z těchto vnučat zemřelo dříve než zůstavitel, podíl, který by mu připadl v případě, že by bylo v době smrti zůstavitele naživu, připadne rovným dílem jeho dětem, tedy zůstavitelovým pravnoučatům; tímto způsobem se postupuje dále až do chvíle, až nezbyvají žádní další potomci.

Po zůstaviteli, který nezanechal žádné potomky, dědí dědicové druhé třídy – rodiče a manžel zůstavitele. Rodiče zůstavitele dědí jednu polovinu pozůstalosti a manžel zůstavitele dědí druhou polovinu. Zemřeli-li oba rodiče před smrtí zůstavitele, dědí druhý manžel celou pozůstalost. V případě, že zůstavitele jeho manžel nepřežil, dědí celou pozůstalost rovným dílem rodiče zůstavitele; zemřel-li jeden z rodičů zůstavitele před smrtí zůstavitele, pak podíl z pozůstalosti, který by tento rodič jinak zdědil, pokud by byl naživu, připadá druhému rodiči. Sourozenci zůstavitele a jejich potomci dědí po zůstaviteli v druhé dědické třídě, pokud po zůstaviteli nezůstal jeho manžel a pokud jeden nebo oba rodiče zůstavitele zemřeli před jeho smrtí. V takovém případě (tedy pokud jeden nebo oba rodiče zůstavitele zemřeli před zůstavitelem a pokud zůstavitele nepřežil jeho manžel) podíl z pozůstalosti, který by jinak připadl každému rodiči, pokud by zůstavitele přežili, připadá jejich dětem (sourozencům zůstavitele), jejich vnučatům, pravnoučatům a dalším potomkům v souladu s pravidly, která by se uplatnila v případě, že by po zůstavitelovi dědily jeho děti a další potomci. V případě, že jeden z rodičů zůstavitele zemřel před zůstavitelem, který nezanechal manžela, aniž by po sobě zanechal potomky, podíl z pozůstalosti, který by jinak připadl tomuto rodiči, pokud by zůstavitele přežil, připadá druhému rodiči; pokud před smrtí zůstavitele, který nezanechal manžela, zemřel i druhý rodič, připadá dědictví, které by jinak připadlo oběma rodičům, jejich potomkům.

Po zůstaviteli, který nezanechal žádné potomky, manžela ani rodiče, nebo jehož rodiče nezanechali žádné potomky, dědí dědicové třetí dědické třídy. Ve třetí dědické třídě dědí prarodiče zůstavitele, přičemž jedna polovina pozůstalosti připadá prarodičům z otcovy strany a druhá polovina prarodičům z matčiny strany. Prarodiče ze stejné strany dědí rovným dílem. V případě, že jeden z těchto předků z jedné strany zemřel před smrtí zůstavitele, podíl z pozůstalosti, který by připadl tomuto předkovi, pokud by zůstavitele přežil, připadá potomkům tohoto předka (dětem, vnučatům a dalším potomkům), a to v souladu s pravidly použitelnými v případě, že po zůstavitelovi dědí jeho děti či další potomci. V případě, že před smrtí zůstavitele zemřeli oba prarodiče z jedné strany, aniž by zanechali potomky, podíl z pozůstalosti, který by jim jinak připadl, pokud by zůstavitele přežili, připadá prarodičům z druhé strany, popřípadě jejich potomkům.

V případě, že zůstavitel nezanechal žádné potomky ani rodiče, popřípadě jestliže tito nezanechali žádné potomky nebo manžele, popřípadě prarodiče, kteří také nezanechali žádné potomky, dědí dědicové čtvrté dědické třídy. Ve čtvrté dědické třídě dědí prararodiče zůstavitele. Jedna polovina pozůstalosti

připadá prapararodičům z otcovy strany (tuto polovinu dědí rovným dílem rodiče dědečka zůstavitele ze strany otce a rodiče babičky zůstavitele ze strany otce) a jedna polovina pozůstalosti připadá prapararodičům z matčiny strany (tuto polovinu dědí rovným dílem rodiče dědečka zůstavitele ze strany matky a rodiče babičky zůstavitele ze strany matky). Pokud některý z těchto předků zůstavitele nepřežil, připadá podíl, který by jinak připadl tomuto předkovi, pokud by byl naživu, jeho manželovi. V případě, že není naživu jeden z párů těchto předků, připadá podíl, který by těmto předkům připadl, pokud by byli naživu, druhému páru ze stejné strany. Pokud nejsou naživu prapararodiče z jedné strany, podíl, který by jim jinak připadl, pokud by byli naživu, připadá prapararodičům z druhé strany.

Pokud není žádný dědic ze čtvrté dědické třídy, dědí po zůstaviteli jeho vzdálenější předkové, a to v souladu s pravidly pro dědění, které se uplatní v případě jeho prapararodičů.

5 Který orgán je příslušný:

5.1 v dědických věcech?

Dědické řízení je v prvním stupni vedeno před okresním (městským) soudem nebo notářem jako soudním komisařem.

Územní působnost okresního soudu pro vedení dědického řízení je dána místem trvalého bydliště zůstavitele v době smrti, nebo subsidiárně místem pobytu, místem na území Chorvatské republiky, kde se nachází převážná část jeho pozůstalosti, popřípadě místem, kde je zůstavitel zapsán do registru obyvatel.

Soud pověřuje vedením dědického řízení notáře. Pokud v místě soudu působí více notářů, jsou jim případy přidělovány postupně v abecedním pořádku dle příjmení notáře.

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

Prohlášení o přijetí nebo odmítnutí dědictví (prohlášení dědice) lze učinit ústně u kteréhokoliv okresního soudu, před soudem pro věci pozůstalostní nebo notářem, který vede dědické řízení, popřípadě lze soudu pro věci pozůstalostní nebo notáři, který dědické řízení vede, předložit ověřený dokument obsahující prohlášení dědice.

Prohlášení o přijetí nebo odmítnutí dědictví nelze změnit.

Učinění prohlášení dědice není povinné. Má se za to, že osoba, která neučinila prohlášení o odmítnutí dědictví, dědictví přijala. Osoba, která učinila platné prohlášení o přijetí dědictví, se jej později nemůže vzdát.

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

Prohlášení o přijetí nebo odmítnutí odkazu lze učinit ústně před soudem pro věci pozůstalostní nebo notářem, který vede dědické řízení, popřípadě lze soudu pro věci pozůstalostní nebo notáři, který dědické řízení vede, předložit ověřený dokument obsahující prohlášení o přijetí nebo odmítnutí odkazu.

5.4 k přijetí povinného dědice nebo povinného dědického podílu?

Právo na povinný díl je dědické právo, které vzniká okamžikem smrti zůstavitele. Neopominutelný dědic může učinit prohlášení o přijetí nebo odmítnutí povinného dílu ústně před kterýmkoliv okresním soudem, před soudem pro věci pozůstalostní nebo před notářem, který dědické řízení vede, popřípadě může soudu pro věci pozůstalostní nebo notáři, který dědické řízení vede, předložit ověřený dokument obsahující prohlášení dědice.

Právo na povinný díl je v rámci dědického řízení vykonáno pouze na žádost neopominutelného dědice – pokud v rámci dědického řízení neopominutelný dědic nárok na povinný díl neuplatní, není soud ani notář povinen k jeho právu na povinný díl přihlížet.

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

Dědické řízení je nesporné řízení za účelem určení dědiců zůstavitele, předmětů pozůstalosti a dalších práv, která z pozůstalosti dědicům, odkazovníkům a dalším osobám připadají.

Dědické řízení je vedeno okresním soudem nebo notářem jako soudním komisařem. Okresní soud místně příslušný pro vedení dědického řízení se nazývá soudem pro věci pozůstalostní. Místní příslušnost okresního soudu pro vedení dědického řízení je dána místem trvalého bydliště zůstavitele v době smrti, nebo subsidiárně místem pobytu, místem na území Chorvatské republiky, kde se nachází převážná část jeho pozůstalosti, popřípadě místem, kde je zůstavitel zapsán do registru obyvatel.

Dědické řízení je zahájeno z moci úřední poté, co soud obdrží úmrtní list, výpis z matriky úmrtí nebo rovnocenný dokument. Soud pověřuje vedením dědického řízení notáře se sídlem v územním obvodu soudu, postoupí mu úmrtní list a stanoví časový rámec pro vedení řízení. Notář jako soudní komisař vede řízení na základě rozhodnutí soudu o pověření k vedení dědického řízení a v souladu s ustanoveními dědického zákona. Dědické řízení je zpravidla vedeno notářem jako soudním komisařem, zatímco okresní soud řízení vede pouze výjimečně.

Je-li notář pověřen vedením dědického řízení jako soudní komisař, má stejná oprávnění, jako by měl soudce okresního soudu nebo soudní úředník, a smí v rámci řízení přijmout veškerá nezbytná opatření a učinit veškerá rozhodnutí, nestanoví-li dědický zákon jinak. V případě, že během řízení vedeného notářem vznikne mezi stranami spor ohledně skutečností, na nichž některá z nich zakládá svá práva (např. dědické právo, velikost dědického podílu atp.), popřípadě na nichž závisí složení pozůstalosti nebo předmět odkazu, vrátí notář věc soudu, který rozhodnutím řízení přeruší a poučí strany o právu podat žalobu k obecnému nebo správnímu soudu. V případě, že během řízení vedeného notářem vznikne mezi stranami spor ohledně skutečností, na nichž závisí odkaz nebo jiné právo, vrátí notář věc soudu, který poučí strany o právu podat žalobu k obecnému nebo správnímu soudu, avšak dědické řízení nepřeruší. Notář může ve zvláštních případech stanovených zákonem (rozhodnutí o oddělení pozůstalosti od majetku dědice, rozhodnutí o právech spoludědiců, kteří žili se zůstavitelem ve svazku, a rozhodnutí o rozdělení domácnosti) přijmout rozhodnutí pouze se souhlasem všech zúčastněných stran. V ostatních případech věc rovněž vrátí k projednání soudu. Soud, který notáře pověřil vedením dědického řízení, průběžně výkon pověření kontroluje.

Hlavní součástí dědického řízení je ústní jednání, přičemž ústní jednání může proběhnout jednou nebo vícekrát.

Ústní jednání se nekoná v případě, že zesnulý nezanechal žádnou pozůstalost nebo že zůstavitel zanechal pouze movitý majetek a související práva, pokud o konání dědického řízení žádný z dědiců nepožádá.

K ústnímu jednání jsou předvolány strany (dědici, odkazovníci, jiné osoby, jimž z pozůstalosti náleží nějaké právo), osoby, které mohou platně vznést nárok na dědictví (existuje-li závěť), vykonavatel závěti (je-li určen) a další zúčastněné osoby. V předvolání k ústnímu jednání soud nebo notář zúčastněným osobám oznámí zahájení řízení a skutečnost, zda mu byla předložena závěť, a zároveň zúčastněné osoby vyzve, aby bezodkladně předložili písemnou závěť nebo dokument osvědčující ústní závěť, mají-li je v držení, nebo označili svědka ústní závěti. Rovněž zúčastněné osoby v předvolání poučí, že až do přijetí prvoinstančního rozhodnutí o dědictví mohou učinit prohlášení o vzdání se dědictví ústně na ústním jednání nebo prostřednictvím ověřeného dokumentu a že v případě, že se k ústnímu jednání nedostaví nebo neučiní prohlášení dědice, zakládá to nevyvratitelnou právní domněnku, že dědictví přijaly.

V rámci ústního jednání jsou projednány všechny záležitosti důležité pro přijetí rozhodnutí, zejména dědické právo, velikost dědického podílu a právo k odkazu. Soud nebo notář přijmou rozhodnutí na základě závěrů ústního jednání. Soud nebo notář jsou oprávněni zjišťovat skutečnosti, o nichž je strany neinformovaly, a provádět důkazy, které strany nenavrhly, jestliže to považují pro přijetí rozhodnutí za nezbytné. Je pravidlem, že soud nebo notář o určitých právech rozhodne teprve poté, co zúčastněným osobám umožnil se k věci vyjádřit. O právech osob, které se navzdory tomu, že byly řádně předvolány, k ústnímu jednání nedostaví, rozhodne na základě dostupných informací soud nebo notář, přičemž vezme v potaz písemná prohlášení takových osob doručená v době před přijetím rozhodnutí.

Prohlášení dědice je prohlášení, kterým dědic přijímá nebo odmítá dědictví. Každý je oprávněn učinit prohlášení dědice, učinit jej však není jeho povinností. Má se za to, že osoba, která neučinila prohlášení o odmítnutí dědictví, dědictví přijala. Osoba, která učinila platné prohlášení o přijetí dědictví, se jej později nemůže vzdát. Soud ani notář nemohou nikoho nutit, aby učinil prohlášení o přijetí dědictví, avšak dědic, který se tak rozhodne, jej může učinit ústně před soudem pro věci pozůstalostní nebo před notářem, který dědické řízení vede, nebo před libovolným okresním soudem, popřípadě může soudu pro věci pozůstalostní nebo notáři, který dědické řízení vede, předložit ověřený dokument obsahující prohlášení dědice. Soud nebo notář musí dědice upozornit na následky prohlášení dědice a na skutečnost, že odmítnout dědictví může buď pouze ve vztahu ke své osobě, nebo také ve vztahu ke svým potomkům. Pokud mezi stranami vznikne spor ohledně skutečností, na nichž některá z nich zakládá svá práva, popřípadě ohledně složení pozůstalosti nebo ohledně předmětu odkazu, soud dědické řízení přeruší a poučí strany o právu podat žalobu k obecnému nebo správnímu soudu. Soud tu ze stran, jejíž právo považuje za méně hodnověrné, poučí o právu podat žalobu k obecnému nebo správnímu soudu. V případě, že mezi stranami vznikne spor ohledně skutečností, na nichž závisí odkaz nebo jiné právo, soud poučí strany o právu podat žalobu k obecnému nebo správnímu soudu, avšak dědické řízení nepřeruší.

Po ukončení dědického řízení soud nebo notář vydá rozhodnutí o dědictví. Vzhledem k tomu, že podle chorvatského práva dochází k přechodu práv k pozůstalosti *ipso iure* okamžikem zůstavitele, má rozhodnutí o dědictví deklaratorní povahu. V rozhodnutí se stanoví, kdo se smrtí zůstavitele stal dědicem a jaká práva nabyly další osoby. Obsah rozhodnutí je stanoven dědickým zákonem – rozhodnutí obsahuje informace o zůstaviteli (příjmení a jméno, osobní identifikační číslo, jméno jednoho z rodičů, datum narození, státní příslušnost a u osob, které zemřely v manželství, také jejich příjmení za svobodna), složení pozůstalosti (označení nemovitostí s údaji z katastru nemovitostí nezbytnými pro provedení zápisu, označení movitého majetku a dalších práv, které soud určil jako součást pozůstalosti), dědicích (příjmení a jméno, osobní identifikační číslo, bydliště, vztah dědice k zůstaviteli, zda dědí z titulu zákonného dědice nebo dědice ze závěti, pokud je dědiců více, uvádí se také podíl každého dědice na pozůstalosti vyjádřený zlomkem), omezení nebo zatížení dědických práv (zda je právo dědice omezeno podmínkou, doložením času nebo příkazem, a pokud ano, tak zda a jak je právo jinak omezeno nebo zatíženo a v čí prospěch), osobách, které mají nárok k jiným právům vyplývajícím z pozůstalosti s přesným vymezením takového práva (příjmení a jméno osoby, osobní identifikační číslo, bydliště). Rozhodnutí o dědictví se doručuje všem dědicům a odkazovníkům a rovněž osobám, které se v rámci řízení o dědictví přihlásily. Poté, co rozhodnutí nabude právní moci, se doručí rovněž správci daně. V rozhodnutí o dědictví soud nebo notář přikáží, aby – jakmile rozhodnutí o dědictví nabude právní moci – byly provedeny potřebné změny v katastru nemovitostí v souladu s ustanoveními o katastru nemovitostí a aby byl movitý majetek, který je v úschově soudu, notáře nebo na jejich pokyn třetí osoby, předán oprávněným osobám.

Není-li odkaz dědici zpochybněn, může soud nebo notář ještě před přijetím rozhodnutí o dědictví na žádost odkazovníka přijmout samostatné rozhodnutí týkající se odkazu. Je-li složení pozůstalosti rozporované pouze z části, může být přijato dílčí rozhodnutí o dědictví, v němž se určí, kdo jsou dědicové a odkazovníci a co je bezesporu součástí pozůstalosti.

Proti rozhodnutí přijatému v rámci dědického řízení notářem jako soudním komisařem lze podat námitku. Námitku je třeba podat ve lhůtě osmi dnů od doručení notáři, který ji společně se spisem bezodkladně předá příslušnému okresnímu soudu. O námitkách rozhoduje samosoudce. Soud odmítne námitky podané po uplynutí lhůty a námitky neúplné či nepřípustné. Soud může o námitce proti rozhodnutí přijatému notářem rozhodnout tak, že ponechá rozhodnutí zcela nebo částečně v platnosti nebo jej zruší. Pokud soud rozhodnutí zruší (ať už zcela nebo částečně), rozhodne o zrušené části rozhodnutí sám. Proti rozhodnutí soudu o celkovém nebo částečném zrušení rozhodnutí notáře není možné se odvolat. Rozhodnutí o námitce se doručuje stranám a notáři.

Přijme-li rozhodnutí v dědickém řízení soud prvního stupně, je možné se proti němu odvolat, nestanovi-li dědický zákon jinak. Odvolání lze podat do patnácti dnů od doručení rozhodnutí soudu prvního stupně. Odvolání lze podat u soudu prvního stupně, který může v případě včas učiněného odvolání vydat nové rozhodnutí, jímž napadené rozhodnutí nahradí, pod podmínkou, že tím nezasáhne do práv, která jiným osobám z napadeného rozhodnutí svědčí. V případě, že soud prvního stupně své rozhodnutí nezvrátí, předá odvolání soudu druhého stupně, bez ohledu na to, zda odvolání bylo podáno včas. Soud druhého stupně zpravidla rozhoduje jen o včas podaných odvoláních, ale může vzít v úvahu i odvolání, které bylo podáno pozdě, pokud tím nezasáhne do práv, která jiným osobám z napadeného rozhodnutí svědčí.

Mimořádné opravné prostředky nejsou v dědickém řízení přípustné.

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Právní účinky spojené s dědictvím, ať už zákonným nebo ze závěti, nastávají okamžikem smrti zůstavitele. V tento okamžik dědic pravomocně nabývá dědická práva a přechází na něj pozůstalost zůstavitele, jež představuje jeho dědictví. Pro nabytí dědických práv není třeba učinit prohlášení dědice. Dědic, který si nepřeje být dědicem, může dědictví odmítnout, a to do doby přijetí rozhodnutí v prvním stupni.

Odkazovník nabývá právo k odkazu okamžikem smrti zůstavitele.

Průběh dědického řízení, v jehož rámci se určí, kdo jsou dědici zůstavitele, jaké předměty tvoří pozůstalost a jaká dalších práva z pozůstalosti na dědice, odkazovníky a další osoby přechází, je popsán v otázce č. 6 o dědickém řízení.

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Dědicové, kteří dědictví neodmítní, ručí společně a nerozdílně za dluhy zůstavitele, každý do výše hodnoty svého dědického podílu.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Pro účely zápisu do katastru nemovitostí je třeba na oddělení katastru nemovitostí okresního soudu, na jehož území se nemovitost nachází, předložit tyto dokumenty:

návrh na zápis;

listinu, na jejímž základě byl titul získán (právní základ pro získání titulu – kupní smlouva, darovací smlouva, smlouva o správě, rozhodnutí o dědictví atd.), a to ve formě originálu nebo ověřené kopie;

doklad prokazující státní příslušnost nabyvatele titulu (osvědčení o občanství, ověřená kopie cestovního pasu atp.) nebo doklad o statutu právnické osoby (výpis z obchodního rejstříku), je-li nabyvatelem zahraniční právnická osoba;

je-li žadatel zastoupen advokátem, také originál nebo ověřenou kopii plné moci;

je-li navrhovatel v zahraničí a není-li zastoupen advokátem, je žadatel povinen si zvolit chorvatského advokáta pro účely zasílání písemností;

doklad o zaplacení soudního poplatku ve výši 200 kun (hlava č. 16) a kolek v hodnotě 50 kun (hlava č. 15) podle zákona o soudních poplatcích (NN č. 74/95, 57/96, 137/02, 26/03, 125/11, 112/12 a 157/13).

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Chorvatské právo nepožaduje, aby byl jmenován správce pozůstalosti. Důvodem je, že pozůstalost na dědice přechází ze zákona již okamžikem smrti zůstavitele nebo jeho prohlášení za mrtvého.

Za určitých okolností však soud pro věci pozůstalostní stanoví dočasný opatrovníka pozůstalosti. Učiní tak v případě, že nejsou dědicové známi nebo není známo místo jejich pobytu, popřípadě není možné je zastihnout, nebo v jiných případech, kdy je to nezbytné. Dočasný opatrovník pozůstalosti je oprávněn jménem dědiců podávat žaloby nebo být žalován, shromažďovat nároky nebo platit dluhy a dědice zastupovat. Je-li to nezbytné, soud může opatrovníkovi pozůstalosti stanovit zvláštní práva a povinnosti. Soud rovněž může na žádost věřitelů zůstavitele jmenovat opatrovníka pozůstalosti, která byla oddělena od majetku dědiců.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

Pozůstalost je spravována dědici, s výjimkou případů, kdy byla pozůstalost svěřena vykonavateli závěti nebo opatrovníkovi pozůstalosti.

Zůstavitel může v závěti stanovit jednoho nebo více vykonavatelů závěti. Osoba určená jako vykonavatel závěti není povinna s tím související povinnosti přijmout. Povinnosti vykonavatele závěti stanoví zůstavitel v závěti. Nestanovil-li zůstavitel jinak, jsou povinnostmi vykonavatele závěti především:

pečovat o pozůstalost a činit vše, co je nezbytné, pro její zachování jménem dědiců a na jejich účet,

spravovat pozůstalost,

učinit vše nezbytné pro úhradu dluhů a odkazů jménem a na účet dědiců.

Vykonavatel závěti přitom musí dbát o to, aby závěť byla ve všech ohledech vykonána tak, jak si zůstavitel přál.

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

Chorvatské právo nevyžaduje jmenování správce pozůstalosti. Důvodem je, že pozůstalost na dědice přechází ze zákona již okamžikem smrti zůstavitele nebo jeho prohlášení za mrtvého. Dědicové spravují vše a disponují vším, co tvoří pozůstalost. Pokud je dědiců několik, spoludědicové až do okamžiku rozhodnutí o tom, jaký podíl pozůstalosti náleží komu, spravují pozůstalost a disponují s ní jako spoluvlastníci, s výjimkou toho, co bylo svěřeno vykonavateli závěti nebo opatrovníkovi pozůstalosti.

Po té, co je pravomocným rozhodnutím určeno, jaký podíl pozůstalosti připadá kterému dědici, je vše, co do této chvíle bylo společným vlastnictvím, spravováno spoluvlastníky, a to až do chvíle rozdělení pozůstalosti, a to v souladu s ustanoveními zákona upravujícími společnou správu a nakládání s majetkem spoludědiců, s výjimkou toho, co bylo svěřeno vykonavateli závěti nebo opatrovníkovi pozůstalosti.

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob? Mají specifické důkazní účinky?

Byl-li určen vykonavatel závěti, soud mu v průběhu dědického řízení na jeho žádost bez prodlení vystaví doklad prokazující jeho pověření a pravomoc a obsahující poučení třetím osobám, že prohlášení vykonavatele mají stejnou váhu, jako by je učinil zůstavitel. Kdo jedná v dobré víře v prohlášení osoby, která se prokázala dokladem vydaným soudem jako vykonavatel závěti, nenese odpovědnost za případné škody způsobené dědici. Jestliže soud vykonavatele závěti jeho funkce zbaví, je vykonavatel povinen soudu bezodkladně vrátit doklad prokazující jeho pověření a pravomoc, jinak nese za škodu tím vzniklou odpovědnost.

Po ukončení dědického řízení je vydáno rozhodnutí o dědictví. Toto rozhodnutí určuje, kdo se stal okamžikem smrti zůstavitele jeho dědicem a jaká práva tímto okamžikem nabyly ostatní osoby. Vzhledem k tomu, že podle chorvatského práva se člověk stává dědicem *ipso iure*, není účelem zjištění, kdo je dědicem, nabytí dědického práva nebo pozůstalosti samotné (oboje nastalo již smrtí zůstavitele), ale pouze umožnění a usnadnění výkonu práv a povinností nabytých dědictvím.

Účinkem konečného rozhodnutí o dědictví je, že se v něm určuje složení pozůstalosti, dědicové zůstavitele, velikost jejich dědického podílu, zda je jejich dědické právo omezena nebo zatíženo, a pokud ano, tak jak, stejně jako zda existují práva na odkaz, a pokud ano, tak na který.

O čem bylo rozhodnuto pravomocným rozhodnutím o dědictví, může být zpochybněno jen osobou, která dle ustanovení dědického zákona není vázána konečným rozhodnutím o dědictví, a to podáním občanskoprávní žaloby proti osobě, v jejíž prospěch zpochybněvaná skutečnost směřuje.

Konečné rozhodnutí o dědictví není závazné pro osoby, které si osobují právo, které bylo určeno jako součást pozůstalosti, pod podmínkou, že se neúčastnily dědického řízení jako jeho strany a nebyly ani osobně předvolány. Konečné rozhodnutí není závazné ani pro osoby, které si v důsledku smrti zůstavitele osobují dědické právo založené na závěti nebo vyplývající se zákona, popřípadě si nárokují odkaz, pod podmínkou, že se neúčastnily dědického řízení jako strany a nebyly ani osobně předvolány.

Výjimečně platí, že osoby, které se dědického řízení účastnily jako strany nebo byly řádně předvolány, nejsou pravomocným rozhodnutím o dědictví vázány, pokud jde o jakákoliv práva jim svěřená, která vyplývají ze závěti a byla objevena následně; pokud jde o rozhodnutí o právech určených v občanskoprávním nebo správním řízení (k jejichž zahájení byly vyzvány), stávají se přijetím rozhodnutí o dědictví konečnými za předpokladu, že byly zcela splněny všechny podmínky, za nichž lze zahájit občanskoprávní řízení za účelem opakování dědického řízení.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 06/02/2023

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Dědická řízení - Itálie

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s [Radou notářů Evropské unie \(CNUE\)](#).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

Pořízení s majetkem pro případ smrti může být učiněno výhradně ve formě závěti. Společná závěť a dědická smlouva nejsou přípustné.

Pořízení pro případ smrti může mít formu:

určení dědice, jemuž zůstavitel zůstává celou svou pozůstalost nebo její část, aniž by výslovně určil, kterého majetku se to týká, odkazu, jímž zůstavitel odkazuje jednu nebo více konkrétních věcí.

2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Pořízení pro případ smrti, bez ohledu na jeho formu, není třeba evidovat.

V případě závěti pořízené veřejnou listinou, což je závěť pořízená ve formě notářské listiny, převede notář po smrti zůstavitele závěť z rejstříku závětí do rejstříku právních jednání *inter vivos* a zaeviduje doklad o převodu.

V případě holografické závěti, což je závěť pořízená ve formě soukromé listiny, musí být závěť po smrti zůstavitele předložena notáři, aby mohl zajistit její právní účinky pořízením záznamu o zveřejnění, který je následně zaevidován.

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Zůstavitel může legálně disponovat celou svou pozůstalostí. Druhý manžel, děti a jejich potomci a (nezanechal-li zůstavitel děti) rodiče mají nárok na „povinný díl“, což je minimální podíl jim vyhrazený. Nicméně závěť, která tento nárok nebere v úvahu, je přesto platná a účinná, ledaže ji výše uvedená dědicová napadnou. Není-li závěť napadena nebo bylo-li řízení o jejím napadení skončeno jako bezdůvodné, zůstává závěť platná a účinná.

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

Nezanechal-li zůstavitel závěť, uplatní se pravidla zákonné dědické posloupnosti dle občanského zákoníku. Mohou nastat i případy, kdy zůstavitel sice závěť zanechal, nicméně ta obsahuje dispozici pouze s částí pozůstalosti: pokud jde o zbývající část, uplatní se pravidla zákonné dědické posloupnosti společně s těmi, která upravují pořízení pro případ smrti. Jedinci, kteří dědí ze zákona, jsou manžel, děti, rodiče, sourozenci a příbuzní nejdále šestého stupně. Výše dědického podílu závisí na tom, které z výše jmenovaných osob jsou naživu. Zanechal-li zůstavitel děti, jsou z dědictví vyloučeni rodiče i sourozenci, stejně jako vzdálenější příbuzní.

5 Který orgán je příslušný:

5.1 v dědických věcech?

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

Dědictví přechází na dědice na základě prohlášení o přijetí dědictví, zatímco odkaz přechází na odkazovníka automaticky, ledaže jej odkazovník odmítne. Dědictví nemůže být přijato částečně. Dědictví může být přijato buď výslovně (učiněním příslušného prohlášení) nebo konkludentně (provedením kroků, ke kterým není oprávněn nikdo jiný než dědic – například prodejem předmětu z pozůstalosti). Prohlášení o přijetí nebo odmítnutí dědictví je učiněno prostřednictvím prohlášení vydaného notářem nebo soudním úředníkem příslušného soudu v místě zahájení dědického řízení. Stejná pravidla se uplatní i v případě dědiců povinných dílů, kteří nemohou přijmout nebo odmítnout pouze povinný díl. Tito dědicové nicméně mohou odmítnout povinný díl v případě, že je tento díl poškozen. Byl-li dědic povinného dílu vyděděn nebo byl-li mu zůstaven menší podíl, než odpovídá povinnému dílu, který mu náleží, může podat žalobu za účelem uplatnění nároku na povinný díl.

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

Zákon nestanoví žádný jednotný postup.

Dědické řízení se zahajuje v okamžiku smrti zůstavitele. K tomuto datu a na základě závěti nebo zákonných ustanovení jsou určeni dědicové. Tyto osoby mají následně podniknout nezbytné kroky k vydání prohlášení o přijetí nebo odmítnutí dědictví, na jejichž základě se poté určí, kdo a jaký podíl je z pozůstalosti dědit.

Je-li několik spoludědiců, má každý z nich právo požadovat rozdělení pozůstalosti, což lze provést buď prostřednictvím dohody, nebo žalobou na rozdělení pozůstalosti podanou k soudu v rámci běžného občanskoprávního řízení.

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Odkazovníci nabývají svůj status automaticky, ledaže odkaz odmítnou. Status dědice se nabývá výslovným prohlášením o přijetí dědictví, popřípadě prostřednictvím úkonů, jimiž je dědictví přijato konkludentně. Osoby určené za dědice, které mají majetek náležející do pozůstalosti v držení, se stávají dědici automaticky po uplynutí tří měsíců ode dne zahájení dědického řízení.

Výslovné přijetí, které lze učinit ve lhůtě deseti let od zahájení dědického řízení, může mít formu prostého přijetí, popřípadě přijetí s výhradou soupisu pozůstalosti za účelem omezení rozsahu, v němž dědic ručí za dluhy zůstavitele.

Přijetí dědictví náležejícího nezletilým a dalším osobám s omezenou právní způsobilostí musí být učiněno výslovně a s výhradou soupisu pozůstalosti.

Přijetí dědictví nebo odkazu má retroaktivní účinky ke dni zahájení dědického řízení.

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Dědicové ručí za všechny dluhy zůstavitele, a to v poměru k hodnotě jejich dědického podílu. Odkazovníci, na rozdíl od dědiců, za dluhy zůstavitele neručí. Dědic, který učinil prosté prohlášení o přijetí dědictví bez výhrady soupisu pozůstalosti, ručí za dluhy zůstavitele osobně a neomezeně, tedy i za dluhy, jejichž hodnota přesahuje hodnotu dědictví.

Bylo-li dědictví přijato s výhradou soupisu pozůstalosti, ručí dědic za dluhy zůstavitele pouze do hodnoty dědictví, které mu připadlo.

Bylo-li dědictví přijato s výhradou soupisu pozůstalosti, musí být vyhotovena zpráva, v níž se popíše a konstatuje hodnota veškerého majetku a závazků tvořících pozůstalost: k jakémukoliv nakládání s majetkem tvořícím pozůstalost musí být dědic pověřen soudem, přičemž takové pověření může být uděleno jedině v případě, že jsou dotčené úkony v souladu se zájmy věřitelů zůstavitele.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Dědicové a odkazovníci jsou povinni předložit správci daně prohlášení dědice, které obsahuje informace o veškerém majetku tvořícím dědictví, včetně nemovitostí, a to včetně příslušných údajů z katastru nemovitostí. Kopie prohlášení dědice je použita pro účely provedení převodu v rámci katastru nemovitostí a tedy zápisu dotčeného majetku jménem dědiců a odkazovníků, kteří jsou novými vlastníky.

Řízení o zápisu nabytí majetku, který z pozůstalosti dědicové či odkazovníci nabyli, do katastru nemovitostí se dělí na dvě kategorie. V případě odkazovníka je zápis nabytého vlastnického práva proveden na základě kopie závěti, z níž odkaz vychází. V případě dědice je zapsáno výslovné prohlášení o přijetí dědictví, popřípadě úkon, jímž je dědictví přijato konkludentně.

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Jmenování správce pozůstalosti není povinné.

Každý, kdo pořízuje závěť, může jmenovat vykonavatele závěti, který je za správu pozůstalosti zodpovědný pouze v rozsahu nezbytném pro výkon této funkce.

Osobu odpovědnou za správu pozůstalosti v případě, že dědicové jsou právně nezpůsobilí, určuje zákon.

Pokud žádná z osob stanovená za dědice dědictví nepřijme, může soud na žádost jmenovat opatrovníka uprázdněné pozůstalosti, který pozůstalost spravuje, dokud není učiněno prohlášení o přijetí dědictví, načež jeho pověření automaticky zaniká.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

Pokud odkazovník očekává, že příslušné úkony provedou dědicové, je na nich, aby závěť vykonali.

Zůstavitel může stanovit vykonavatele závěti, který zajistí, že budou ustanovení závěti naplněna.

Pozůstalost je spravována osobami, kterým je svěřen výkon ustanovení závěti, a to až do chvíle, kdy je tento úkol zcela splněn.

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalostí?

Obecně platí, že správci pozůstalostí mají oprávnění pouze k běžné správě pozůstalosti, aby mohli zajistit majetek a jeho hodnotu. K úkonům spojeným s prodejem majetku nebo jdoucím nad rámec běžné správy je třeba svolení soudu.

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob? Mají specifické důkazní účinky?

Obec, v níž se zůstavitel narodil nebo kde měl bydliště, vydá úmrtní list, výpis z knihy úmrtí a potvrzení o rodinném stavu, které obsahují informace týkající se smrti zůstavitele, jeho osobní údaje a rodinné vztahy.

Status dědice ani odkazovníka se nedokládá žádnými doklady vydanými správními orgány.

Každý, kdo se chce prohlásit dědicem nebo odkazovníkem, může předložit notářskou listinu obsahující prohlášení učiněné před notářem a dvěma svědky, kteří nejsou účastníky dědictví. Svědkové nesou za své prohlášení trestněprávní odpovědnost. Orgány veřejné moci na místo notářské listiny přijmou také prohlášení učiněné dotčenou osobou, která za něj rovněž nese trestněprávní odpovědnost.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

**Your
Europe**

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 22/12/2021

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v prvním oznámení.

Dědická řízení - Kypr

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s [Radou notářů Evropské unie \(CNUE\)](#).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

Vnitrostátní právo v zásadě neobsahuje žádné ustanovení o společné závěti. V praxi se manželé při pořízení závěti navzájem určí za své jediné dědice.

Závěť se pořizuje a vykonává v souladu s ustanoveními §23 hlavy 195.

Závěť musí být pořízena písemně a podepsána zůstavitelem nebo jinou osobou na žádost a v přítomnosti zůstavitele. Musí být rovněž podepsána za současné přítomnosti alespoň dvou svědků, kteří závěť v přítomnosti zůstavitele potvrdí a podepíší. Má-li závěť více než jednu stranu, musí být podepsána nebo parafována každá strana.

2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Závěť může být:

- uložena v rejstříku provincie zůstavitele v souladu s ustanovením §9 hlavy 189;
- uložena v kanceláři advokáta zůstavitele nebo
- uložena u zůstavitele samotného nebo u jiné osoby, kterou zůstavitel pro tento účel určí.

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Vnitrostátní právo zahrnuje princip povinného dílu, který je upraven §41 hlavy 195. Relevantní je také §51 hlavy 195.

Děti mají nárok na podíl až do 25 % čisté hodnoty pozůstalosti. Nezanedal-li zůstavitel žádné dítě, ale manželka nebo rodiče (otce či matku) ano, mají nárok na podíl až do 50 %, zatímco v ostatních případech může být odkázána celá pozůstalost.

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

Neučinil-li zůstavitel pořízení pro případ smrti, dědí se v souladu s ustanoveními §44 a násl. hlavy 195.

Dědí-li děti a manžel, rozdělí se mezi ně čistá hodnota pozůstalosti rovným dílem. Nezanedal-li zůstavitel žádné děti ani potomky, zvětší se podíl druhého manžela v závislosti na tom, zda jsou nějakí další příbuzní nejdále čtvrtého stupně. Zanechal-li zůstavitel sourozence nebo rodiče, tvoří podíl druhého manžela 50 % čisté hodnoty pozůstalosti, a nejsou-li žádní další příbuzní nejdále čtvrtého stupně, má druhý manžel nárok na ¼ pozůstalosti. Ve všech ostatních případech připadá celá pozůstalost druhému manželovi.

5 Který orgán je příslušný:

5.1 v dědických věcech?

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

Ve všech výše uvedených případech je příslušným orgánem okresní soud v místě posledního bydliště zůstavitele.

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

Podání žádosti

Uplatnění dočasné výjimky schválené správcem daně

Vydání úřední dědické listiny

Provedení soupisu pozůstalosti

Uhrazení dluhů vázoucích na pozůstalosti, včetně daňových povinností

Rozdělení pozůstalosti

Vyhotovení účetní závěrky

Vnitrostátní právo neobsahuje žádná ustanovení o dědickém řízení vedeném soudem *ex officio*.

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Osoba se může stát ze zákona dědicem, je-li se zemřelým příbuzná nejdále v šestém stupni. Relevantní ustanovení jsou obsažena v §44 a násl. hlavy 195 a v první a druhé příloze hlavy 195.

Osoba se může stát dědicem, jestliže na ni zůstavitel pozůstalost převedl ve své závěti.

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Podle vnitrostátního práva dědicové za dluhy zesnulého neručí. Dluhy jdou výhradně za pozůstalostí, která může být mezi dědice/odkazovníky rozdělena teprve poté, co jsou tyto dluhy (včetně daňových povinností) splaceny. Relevantní ustanovení jsou obsažena v §41(b) a 42 hlavy 189.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Rozumí-li se pojmem „zápis“ majetku přechod majetku zůstavitele na dědice/odkazovníky, jsou požadovány následující dokumenty:

Úřední dědická listina,

potvrzení o vypořádání daňových závazků vydané správcem daně a povolení pro převod majetku,

potvrzení o vypořádání závazků z daně z nemovitosti / daně z příjmu z kapitálového majetku,

potvrzení a doklad o úhradě obecního poplatku a poplatku za stočné a čestné prohlášení správce pozůstalosti nebo vykonavatele závěti o rozdělení pozůstalosti,

další dokumenty požadované katastrem nemovitostí nebo správcem daně.

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Pro účely rozdělení pozůstalosti je třeba jmenovat správce pozůstalosti. Správce jmenuje na základě žádosti soud. Žádost o jmenování správce pozůstalosti musí být učiněna v souladu s hlavou 189, včetně, nikoli však výlučně, §18, 19, 20, 29, 49 a hlavy 192. Žádost musí být doložena čestným prohlášením správce pozůstalosti nebo vykonavatele závěti, který má být jmenován, čestným prohlášením ručitele, je-li to nezbytné, a v případě potřeby také zárukou. Žádost musí být rovněž doložena úmrtním listem a potvrzením o dědictví vydaným starostou obce, na jejímž území měl zesnulý bydliště, a souhlasem dědiců se jmenováním správce. Ve všech aspektech musí být dodržen postup popsáný v otázce č. 6.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

Právo nakládat s pozůstalostí po smrti zůstavitele je svěřeno vykonavateli závěti, a pokud vykonavatel zemře nebo tuto funkci nepřijme, je toto právo svěřeno komukoliv, kdo má na pozůstalosti právní zájem, např. odkazovníkovi nebo dědicovi.

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

Pravomoci správce jsou popsány v §41 hlavy 189.

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob? Mají specifické důkazní účinky?

Jde o úřední listinu, v níž je určen správce pozůstalosti nebo vykonavatel závěti. Jména obmyšlených jsou uvedena na žádosti o jmenování správce pozůstalosti a o ověření závěti a na úmrtním listě a potvrzení o dědictví vydaném starostou obce, v jejímž územním obvodu měl zesnulý bydliště.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 02/04/2024

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Dědická řízení - Lotyšsko

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s [Radou notářů Evropské unie \(CNUE\)](#).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

Podle § 418 občanského zákoníku (*Civillikums*) je závětí jakékoliv jednostranné pořízení pro případ smrti, které se týká buď celého majetku dotčené osoby, nebo jeho části či jednotlivých předmětů či práv. Podle § 420 občanského zákoníku může závěť pořídít kdokoliv s výjimkou nezletilých. Nezletilí, kteří dosáhli věku 16 let, mohou pořídít závěť ve vztahu ke svému vlastnímu majetku (§ 195 občanského zákoníku). Osoby v opatrovnictví mohou závěť také pořídít.

Nicméně podle § 421 občanského zákoníku nemohou závěť pořídít osoby, které nejsou schopny vyjádřit svou vůli.

Občanský zákoník stanoví, že závěť může být pořízena buď veřejnou, anebo soukromou listinou.

Závěť ve formě veřejné listiny může být pořízena buď před notářem, nebo před soudem pro věci rodinné. Závěť pořízená veřejnou listinou musí být sepsána za přítomnosti zůstavitele. Za originál závěti pořízené veřejnou listinou se považuje ta, která je zapsána v notářském či konzulárním rejstříku listin nebo v rejstříku závětí vedeném u soudu pro věci rodinné. Poté, co je originál závěti podepsán, obdrží zůstavitel její kopii.

Pokud jde o závěť pořízenou soukromou listinou, je pro její platnost v souladu s § 445 a § 446 občanského zákoníku vyžadováno potvrzení, že byla sepsána zůstavitelem a že věrně odráží jeho vůli. Závěť pořízená soukromou listinou má písemnou formu. Celá závěť musí být sepsána a podepsána vlastnoručně zůstavitelem.

Podle § 604 občanského zákoníku mohou dvě nebo více osob pořídit společnou závěť (*savstarpējs testaments*), v níž se navzájem určí za dědice. Nicméně závěť, která určuje osobu za dědice pouze pod podmínkou, že je za dědice platně určena i druhá osoba, přičemž obě určení jsou učiněna platně či neplatně pouze společně, se nazývá vzájemnou závětí (*korrespektīvs testaments*).

Ustanovení § 639 občanského zákoníku upravuje dědickou smlouvu, jejímž prostřednictvím jedna strana převede právo ke své budoucí pozůstalosti nebo k její části na jinou osobu nebo si několik osob převede tato práva navzájem. Tento typ smlouvy se nazývá dědickou smlouvou. V dědické smlouvě může zůstavitel rovněž druhé straně nebo třetí osobě pořídit odkaz. Dědickou smlouvou není možné provést vydědění.

2 Mělo by být pořízeno registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Je-li pořízení pro případ smrti učiněno ve formě veřejné listiny (notářská listina, závěť ověřená soudem pro věci rodinné), je zapsáno do veřejného rejstříku závětí. Pořízení pro případ smrti, která byla učiněna ve formě soukromé listiny, se nezapisují, ledaže byla předána do úschovy notáři či soudu pro věci rodinné.

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Zůstavitel může prostřednictvím pořízení pro případ smrti volně disponovat s celým svým majetkem, s tou výjimkou, že osobám oprávněným k povinnému dílu musí odkázat tento povinný díl. Osoby, jimž svědčí nárok na povinný díl, jej mohou nárokovat pouze v peněžitě formě.

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

Podle občanského zákoníku má nárok na dědictví manžel, blízcí příbuzní a osvojení.

Osvojenec a jeho potomci dědí po svém osvojiteli a jeho příbuzných. Potomci osvojence dědí po osvojiteli, stejně jako osvojitel a jeho příbuzní. Dědic vyšší dědické třídy nedědí, pokud dědic nižší dědické třídy učinil prohlášení o přijetí dědictví.

Manžel dědí společně s dědici první, druhé nebo třetí dědické třídy. Pokud manžel dědí společně s dědici první dědické třídy, náleží mu podíl z odpovídajícího podílu potomka za předpokladu, že počet potomků, kteří učinili prohlášení o přijetí dědictví, je nižší než čtyři. Pokud však přijali dědictví více než čtyři potomci, náleží manželovi jedna čtvrtina pozůstalosti. Dědí-li manžel společně s dědici druhé nebo třetí dědické třídy, náleží manželovi polovina pozůstalosti. Není-li žádných dědiců první, druhé nebo třetí dědické třídy, nebo pokud tito dědicové neučiní prohlášení o přijetí dědictví, náleží manželovi celá pozůstalost.

Blízcí příbuzní zůstavitele dědí ve zvláštním pořádku, který se zakládá částečně na typu příbuznosti, částečně na stupni příbuznosti. Pro účely zákonné dědické posloupnosti jsou zákonní dědicové rozděleni do čtyř tříd:

v první dědické třídě dědí bez ohledu na stupeň příbuznosti všichni potomci zůstavitele, mezi nimiž a zůstavitelem nejsou žádní další potomci, kterým svědčí dědický nárok;

ve druhé dědické třídě dědí předchůdci v nejbližším stupni příbuzenství k zůstaviteli, stejně jako vlastní sourozenci zůstavitele a děti vlastních sourozenců zůstavitele, kteří zemřeli dříve než zůstavitel;

ve třetí dědické třídě dědí nevlastní sourozenci zůstavitele a děti těchto nevlastních sourozenců, kteří zemřeli dříve, než zůstavitel;

ve čtvrté dědické třídě dědí zbývající blízcí příbuzní zůstavitele, bez rozlišování mezi vlastními a nevlastními z hlediska pokrevní spřízněnosti.

5 Který orgán je příslušný:

5.1 v dědických věcech?

Notář (*zvērināts notārs*).

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

Notář.

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

Notář.

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

Notář.

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

Po zahájení dědického řízení musí dědic učinit prohlášení o přijetí dědictví. Prohlášení o přijetí dědictví je třeba učinit u notáře. Notář zahájí dědické řízení, oznámí jeho zahájení, určí osoby, jimž svědčí dědické právo, a vydá potvrzení o dědictví.

Dědí-li se na základě pořízení pro případ smrti, musí být toto pořízení postoupeno notáři, který jej přečte a posoudí, zda je pořízení dle příslušných předpisů platné a účinné. V této fázi musí dědicové učinit prohlášení o přijetí dědictví. Byl-li určen odkazovník, uvede se rovněž na potvrzení o dědictví.

Lotyšské právní předpisy neupravují likvidaci a rozdělení majetku zůstavitele. Zůstavitel může ustanovením s takovýmto účinkem začlenit do svého pořízení pro případ smrti, nicméně to není obvyklé. Jakmile notář potvrdí, že dědicům svědčí nárok na pozůstalost, mohou dědicové zůstat spoluvlastníky zděděného majetku nebo pozůstalost rozdělit tak, že uzavřou dohodu o rozdělení pozůstalosti. Pokud si rozdělení pozůstalosti přeje jen jeden nebo jen někteří dědicové, zatímco ostatní s tím nesouhlasí, mohou ti, kteří si rozdělení pozůstalosti přejí, podat za tímto účelem žalobu k soudu.

Jediným případem, kdy zákon předpokládá odprodej majetku zůstavitele, je situace, kdy nejsou žádní dědicové a pozůstalost byla označena za *bona vacantia* (odúmrtí), jež připadá státu. V případě, že nějakým věřitelem svědčí pohledávky váznoucí na pozůstalosti, je pozůstalost pověřeným soudním vykonavatelem prodána v aukci. Pokud žádní věřitelé nejsou, Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových přijme rozhodnutí o způsobu naložení s majetkem.

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Pokud jde o odkazovníky, je v souladu s § 500 občanského zákoníku osoba, které byl z pozůstalosti odkázán pouze určitý předmět a nikoliv celá pozůstalost či podíl na ní, nazývána odkazovníkem a odkázaná věc odkazem.

Taková osoba musí u notáře učinit prohlášení o přijetí odkazu. Pokud bylo učiněno pořízení pro případ smrti, musí být postoupeno notáři k přečtení. Na konci lhůty stanovené pro přijetí dědictví notářem (nejméně 3 měsíce), popřípadě občanským zákoníkem (jeden rok od zahájení dědického řízení nebo od chvíle, kdy se dotčená osoba o zahájení dědického řízení dozvěděla), vystaví notář dědicům a odkazovníkům potvrzení o dědictví.

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Občanský zákoník stanoví, že přijetím a nabytím dědictví přechází na dědice všechny práva a povinnosti zůstavitele, ledaže se smrtí zůstavitele zanikly. Dědicové ručí za dluhy zůstavitele, a to i vlastním majetkem, nedostačuje-li majetek, který zdědili, k jejich umoření. Dědic, který dědictví přijal s výhradou soupisu pozůstalosti (*ar inventāra tiesību*), ručí za dluhy zůstavitele a jiné nároky vůči němu vznesené pouze do výše hodnoty pozůstalosti.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Potvrzení o dědictví spolu s žádostí o zápis vlastnictví se zasílají do katastru nemovitostí.

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Lze jmenovat následující osoby:

po zahájení dědického řízení – opatrovník pozůstalosti. Na žádost dědiců nebo v některých případech stanovených zákonem (například v případě, že je pozůstalost silně zatížena dluhy, že nejsou žádní dědicové nebo je nelze kontaktovat atd.) zřídí opatrovnictví nad pozůstalostí notář prostřednictvím samostatné listiny, kterou zašle soudu pro věci rodinné za účelem jmenování opatrovníka, vykonavatel závěti – vykonavatel je určen za života zůstavitele v okamžiku pořízení závěti.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

Závěť, která je účinná, vykoná vykonavatel závěti určený za tímto účelem buď v samotné závěti, nebo v jiném zvláštním pořízení pro případ smrti. Nebyl-li stanoven vykonavatel závěti, je závěť vykonána dědicem v závěti určeným. Pokud nicméně neexistuje žádný přímý dědic na základě závěti, pak je závěť vykonána opatrovníkem pozůstalosti, kterého určí na základě rozhodnutí notáře soud pro věci rodinné.

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

Právní postavení vykonavatele závěti a meze jeho oprávnění a povinností jsou určeny na základě vůle zůstavitele zaznamenané v závěti. Nestanovil-li zůstavitel jinak, je vykonavatel závěti pouze oprávněn zajistit, že je závěť zůstavitele naplněna a vykonána a pozůstalost vypořádána a rozdělena mezi dědice a odkazovníky, a to v rozsahu pro tento účel nezbytném.

Opatrovníci pozůstalosti jednají při správě a zastupování pozůstalosti nezávisle a jménem pozůstalosti. Opatrovníci pozůstalost spravují se stejnou péčí, s jakou by jako řádní správce spravovali vlastní záležitosti. V průběhu výkonu správy předkládají opatrovníci soudu pro věci rodinné výroční zprávy, a jakmile je pozůstalost mezi dědici a odkazovníky rozdělena nebo jakmile je opatrovnictví ukončeno z jiného důvodu, jsou povinni předložit závěrečnou zprávu. Opatrovnictví a opatrovnícké oprávnění jednat jménem pozůstalosti zanikají okamžikem, kdy notář vydá potvrzení o dědictví.

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob? Mají specifické důkazní účinky?

Potvrzení o dědictví vydá notář ve formě notářské listiny. Správnost a autenticitu notářské listiny nelze zpochybnit. Lze ji napadnout pouze samostatnou žalobou.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 06/02/2024

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Dědická řízení - Litva

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s [Radou notářů Evropské unie \(CNUE\)](#).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

Pořízení s majetkem pro případ smrti se činí ve formě závěti v souladu s občanským zákoníkem Litevské republiky (*Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas*). Závěť může být pořízena buď veřejnou listinou (pořízenou v písemné formě ve dvojím provedení a ověřenou buď notářem, nebo konzulárním úředníkem Litevské republiky v jiném státě) nebo soukromou listinou (tou je holografická vůle, v níž je uvedeno jméno a příjmení zůstavitele, datum (den, měsíc a rok) a místo pořízení závěti a která obsahuje přání zůstavitele a je zůstavitelem podepsána; závěť tohoto druhu může být pořízena v jakémkoliv jazyce). Manželé mohou pořídit společnou závěť manželů, v níž se manželé navzájem stanoví za dědice, přičemž v případě smrti jednoho z manželů dědí pozůstalý manžel veškerý majetek zemědělského manžela (včetně majetku spadajícího do společného jmění manželů), s výjimkou povinných dílů.

2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Závěť pořízená veřejnou listinou je ověřena a zaevidována v notářském rejstříku za přítomnosti zůstavitele. Jedno vyhotovení závěti zůstává zůstaviteli a druhé vyhotovení si ponechá ověřující orgán. Zůstavitel může závěť pořízenou soukromou listinou uložit do úschovy k notáři nebo konzulárnímu úředníkovu Litevské republiky v zahraničí. Rejstřík závětí pořízených v Litevské republice je veden Ústředním hypotečním úřadem (*Centrinė hipotekos įstaiga*). Notáři a konzulární úředníci musí Ústřednímu hypotečnímu úřadu do tří dnů od rozhodné skutečnosti ohlásit každé ověření, přijetí do úschovy nebo odvolání závěti. Oznámení musí obsahovat křestní jméno a příjmení, osobní identifikační číslo a místo bydliště zůstavitele a datum a místo pořízení závěti, její typ a místo, na kterém je uschována. Není nutné uvádět obsah závěti.

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Ano, občanský zákoník upravuje právo na povinný díl: děti zůstavitele (osvojené děti), manžel a rodiče (osvojitelé), byli-li na zůstaviteli v době jeho smrti závislí, dědí bez ohledu na obsah závěti polovinu podílu, který by každému z nich náležel dle pravidel zákonné dědické posloupnosti (povinný díl), ledaže jim závěť odkazuje více. Povinný díl je určen na základě hodnoty pozůstalosti, včetně běžného vybavení domácnosti.

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

V případě, že zůstavitel nezanechal závěť, dědí se v souladu se zákonnou dědickou posloupností. V případě, že se dědictví řídí zákonnou dědickou posloupností, náleží následujícím osobám v pozůstalosti rovný díl: dědicové první třídy – děti zůstavitele (včetně osvojených dětí) a děti zůstavitele narozené až po jeho smrti, dědicové druhé třídy – rodiče zůstavitele (včetně osvojitelů), vnoučata, dědicové třetí třídy – prarodiče zůstavitele z matčiny a otcovy strany, právnučata zůstavitele, dědicové čtvrté třídy – sourozenci zůstavitele, praprarodiče z matčiny a otcovy strany, dědicové páté třídy – děti sourozenců zůstavitele (neteře a synovci), sourozenci rodičů zůstavitele (strýčkové a tety), dědicové šesté třídy – děti sourozenců rodičů zůstavitele (bratrance a sestřence). Dědicové druhé třídy dědí dle zákonné dědické posloupnosti pouze v případě, že není žádného dědice první třídy, popřípadě pokud tento dědictví nepřijme nebo jej odmítne, nebo v případě, že byli všichni dědicové první třídy dědického práva zbaveni. Dědicové třetí, čtvrté, páté a šesté třídy

dědí pouze v případě, že není žádného dědice nižší třídy, popřípadě pokud tento dědictví nepřijme nebo jej odmítne, nebo v případě, že byl svého dědického práva zbaven. Na osvojené děti a jejich potomky, na které přechází dědictví po smrti jejich adoptivního rodiče či jeho příbuzných, se hledí stejně jako na děti osvojitelů a jejich potomky. Tyto osvojené děti nedědí v rámci zákonné dědické posloupnosti po smrti svých biologických rodičů a dalších pokrevních příbuzných vyššího stupně ani po smrti svých pokrevních sourozenců. Na adoptivní rodiče a jejich příbuzné, na které přichází dědictví po smrti jejich osvojeného dítěte nebo jeho potomků, se hledí stejně jako na biologické rodiče a další pokrevní příbuzné. Tito biologičtí rodiče osvojeného dítěte a další pokrevní příbuzní vyššího stupně v rámci zákonné dědické posloupnosti po smrti osvojeného dítěte nebo jeho potomků nedědí. Děti zůstavitele narozené manželům nebo rodičům, jejichž manželství bylo prohlášeno za neplatné, mají nárok na dědictví v rámci zákonné dědické posloupnosti, stejně jako děti narozené mimo manželský svazek, jejichž otec byl určen v souladu se zákonem. V případě, že některý z rodičů vnučat nebo pravnoučat zůstavitele, který by jinak dědil, byl v době otevření dědictví již po smrti, vnučata a pravnoučata zůstavitele dědí v rámci zákonné dědické posloupnosti společně s příslušnými dědici první a druhé třídy. Dědí rovným dílem z část pozůstalosti, kterou by jinak v rámci zákonné dědické posloupnosti dědil jejich zesnulý otec nebo matka. Pozůstalý manžel zůstavitele dědí v rámci zákonné dědické posloupnosti, popřípadě společně s dědici první nebo druhé třídy. Manžel zůstavitele dědí jednu čtvrtinu pozůstalosti společně s dědici první třídy, nejsou-li kromě manžela více jak tři dědicové. Jsou-li dědicové více než tři, dědí manžel s ostatními dědici rovným dílem. Dědí-li manžel společně s dědici druhé třídy, dědí polovinu pozůstalosti. V případě, že není žádný dědic první nebo druhé třídy, dědí manžel celou pozůstalost. Běžné vybavení a zařízení domácnosti přechází na dědice v rámci zákonné dědické posloupnosti bez ohledu na stupeň příbuznosti a jejich dědický podíl, za předpokladu, že se zesnulým před jeho smrtí žili po dobu nejméně jednoho roku.

5 Který orgán je příslušný:

5.1 v dědických věcech?

Notář a soud v místě zahájení dědického řízení.

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

Notář v místě zahájení dědického řízení.

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

Notář v místě zahájení dědického řízení.

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

Notář v místě zahájení dědického řízení.

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

Podle občanského zákoníku musí dědic dědictví přijmout, aby jej nabyl. Přijetí nesmí být částečné nebo podléhat podmínkám a výjimkám. Má se za to, že dědic dědictví přijal, pokud se o pozůstalost začne fakticky starat, popřípadě pokud učinil u notáře v místě otevření dědictví prohlášení o přijetí dědictví. Má se za to, že dědic dědictví přijal, pokud se o pozůstalost začne starat, přičemž s ní nakládá jako s vlastním majetkem (pokud se o pozůstalost stará, užívá ji, nakládá s ní a dohlíží na ni, platí daně a učinil před soudem prohlášení o přijetí dědictví a určil správce pozůstalosti atp.). Má se za to, že dědic, který se začal starat o jakoukoliv součást pozůstalosti, popřípadě jen o jednotlivé předměty, dědictví přijal v plném rozsahu. Dědic, který se začal o pozůstalost starat, má právo dědictví ve lhůtě stanovené pro jeho přijetí odmítnout tím, že učiní v tomto smyslu prohlášení u notáře v místě zahájení dědického řízení. V takovém případě se má za to, že se dědic ujal pozůstalosti v zájmu ostatních obmyšlených. Tyto kroky je třeba učinit ve lhůtě tří měsíců od zahájení dědického řízení. Osoby, jejichž právo k dědictví vzniklo pouze v důsledku odmítnutí dědictví jiným dědicem, mohou učinit prohlášení o přijetí dědictví ve lhůtě tří měsíců od dne, kdy jejich dědické právo vzniklo. Lhůtu pro přijetí dědictví může prodloužit soud za předpokladu, že jsou pro prodloužení lhůty dány závažné důvody. Dědictví lze bez zapojení soudu přijmout i po uplynutí dané lhůty, jestliže s tím vysloví souhlas všichni ostatní dědicové, kteří dědictví přijali. Notář je povinen o přijetí dědictví informovat Ústřední hypoteční úřad, a to do tří pracovních dnů. Dědic či odkazovník má právo dědictví odmítnout ve lhůtě tří měsíců od zahájení dědického řízení. Odmítnutí nesmí být částečné nebo podléhat podmínkám ani výjimkám. Odmítnutí dědictví má stejné účinky jako jeho nepřijetí. Dědictví lze odmítnout prohlášením o odmítnutí dědictví učiněným u notáře v místě zahájení dědického řízení. Dědictví není možné odmítnout, pokud dědic již učinil u notáře v místě zahájení dědického řízení prohlášení o přijetí dědictví, popřípadě zažádal o vydání potvrzení o dědictví. V případě, že je obmyšlených z dědictví více, stává se pozůstalost spoluvlastnictvím všech, ledaže závěť stanoví jinak. Nikdo nemůže být nucen vzdát se svého práva na oddělení podílu, na nějž má nárok, od pozůstalosti. Pozůstalost je rozdělena na základě dohody dědiců. Pozůstalost nemůže být rozdělena až do okamžiku narození dědice či odkazovníka nebo pokud zůstavitel ve své závěti stanovil dědicům dobu, po kterou mají mít pozůstalost ve spoluvlastnictví. Tato doba nesmí přesáhnout pět let od zahájení dědického řízení, ledaže jsou mezi dědici nezletilé osoby. V takovém případě může zůstavitel zakázat rozdělení pozůstalosti až do okamžiku, kdy dotyčný dědic dosáhne věku 18 let. Dědicové mohou pozůstalost rozdělit na základě vzájemné dohody předtím, než jsou dědická práva k majetku zapsána do veřejného rejstříku. Rozdělení nemovitého majetku musí být učiněno ve formě notářské listiny, kterou je třeba zapsat do veřejného rejstříku. V případě, že se dědicové na rozdělení pozůstalosti nedohodnou, je rozdělena soudem na základě návrhů podaných jednotlivými dědici. Dělitelný majetek je mezi dědice rozdělen, zatímco nedělitelný majetek je, s ohledem na povahu majetku a potřeby dědiců, převeden na jednoho z dědiců, přičemž ostatním dědicům náleží náhrada ve formě jiného majetku nebo v penězích. Na základě vzájemné dohody obmyšlených může být celá pozůstalost nebo jednotlivé předměty z pozůstalosti prodána v aukci a výtěžek následně rozdělen mezi obmyšlené, popřípadě mohou dědicové dražit jednotlivé předměty mezi sebou, přičemž každý předmět připadne tomu dědici, který učiní nejvyšší nabídku. Na základě dohody mohou být jednotlivé předměty z pozůstalosti na konkrétní dědice převedeny losem.

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Za okamžik zahájení dědického řízení se považuje smrt zůstavitele nebo, je-li zůstavitel prohlášen za mrtvého, den, kdy rozhodnutí soudu o prohlášení zůstavitele za mrtvého nabude právní moci, popřípadě v den, který je v rozhodnutí soudu stanoven. Aby se člověk stal dědicem, musí dědictví přijmout (bude tím, že se dědictví fakticky ujme, popřípadě tím, že učiní u notáře v místě zahájení dědického řízení prohlášení o tom, že dědictví přijímá). Odkazovník činí prohlášení o přijetí odkazu u vykonavatele závěti (správce pozůstalosti), dědice, který přijal dědictví a je pověřen výkonem odkazu, nebo notáře v místě zahájení dědického řízení. Je-li obsahem odkazu právo k nemovitému majetku, musí být prohlášení o přijetí učiněno u notáře.

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Dědic, který dědictví přijal tím, že se jej fakticky ujal, popřípadě tím, že učinil prohlášení u notáře, ručí za dluhy zůstavitele celým svým majetkem. Pokud pozůstalost výše uvedeným způsobem přijalo více dědiců, ručí za dluhy zůstavitele společně a nerozdílně celým svým majetkem. Dědic má právo ve svém prohlášení o přijetí dědictví učiněném u notáře uvést, že dědictví přijímá jen s výhradou soupisu pozůstalosti. V takovém případě dědic za dluhy zůstavitele ručí jen zděděným majetkem. Pokud si alespoň jeden z dědiců vyhradil soupis pozůstalosti, má se za to, že s touto výhradou dědictví přijali i všichni ostatní dědicové. Soupis pozůstalosti může být pořízen i na základě žádosti věřitelů zůstavitele. V případě, že při pořizování soupisu pozůstalosti dědic způsobí, že do soupisu není zahrnut všechny majetek tvořící pozůstalost a věřitelům zůstavitele skrytý, popřípadě pokud jsou na popud dědice do soupisu zahrnuty neexistující dluhy nebo pokud dědic nesplní svou povinnost poskytnout veškeré informace nezbytné pro pořízení soupisu, ručí takový dědic za dluhy zůstavitele celým svým majetkem.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Následující nemovitosti jsou zapisovány do katastru nemovitostí, jestliže byly kategorizovány jako samostatné nemovitosti a bylo jim přiděleno jedinečné číslo v souladu s postupem stanoveným v litevském zákoně o evidenci půdy (*Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastrą įstatymas*): pozemky, budovy, byty v bytových domech a nebytové prostory. K žádosti o zápis nemovitého majetku do katastru nemovitostí (*Nekilnojamojo turto registras*) musí být přiloženy následující dokumenty:

žádost o zápis majetkových práv k nemovitému majetku (vlastnické nebo užívací právo) nebo o opravu údajů týkajících se majetkových práv zapsaných v katastru nemovitostí;

dokumenty podmiňující zápis katastrálních údajů o nemovitém majetku do katastru nemovitostí, byl-li kategorizován jako samostatný nemovitý katastrální objekt, a dokumenty tyto údaje pozměňující (rozhodnutí orgánu veřejné moci, rozsudek, usnesení, rozhodnutí nebo výnos soudu, písemná smlouva, doklad z katastru nemovitostí nebo rejstříku jiného státu nebo jiné dokumenty stanovené právními předpisy nebo vládou);

doklady osvědčující nabytí vlastnického práva k majetku, vznik majetkových práv, omezení těchto práv a právních skutečností a darování, prodej a nákup nebo nájem společností a notářsky ověřené doklady osvědčující vznik majetkových práv, omezení těchto práv a právních skutečností, zasláné místnímu rejstříku v elektronické formě notářem;

doklad o totožnosti osoby podávající žádost, s výjimkou případů, kdy je žádost zaslána poštou nebo elektronickými prostředky, popřípadě prostřednictvím notáře.

V případě dědění nemovitého majetku, k němuž jsou již v katastru nemovitostí zapsána majetková práva, je jediným dokumentem, který musí dědic k žádosti přiložit, potvrzení o dědictví vystavené notářem (nebo doklad o vlastnictví v případě smrti manžela, pokud celý majetek přechází na druhého manžela). Zápis do katastru nemovitostí v případě dědění nemovitého majetku může být proveden a doklad o vlastnictví v případě smrti jednoho z manželů může být vydán i na základě příslušného oznámení zasláného katastru nemovitostí notářem.

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Pokud pozůstalost tvoří podnik samostatné fyzické osoby nebo zemědělská usedlost, popřípadě pokud dluhy zůstavitele převyšují hodnotu pozůstalosti, může dědic po přijetí dědictví podat žádost k soudu v místě zahájení dědického řízení o jmenování správce pozůstalosti nebo o jmenování správce a zahájení aukce nebo úpdkového řízení. V takovém případě jsou dluhy zůstavitele kryty pouze majetkem tvořícím pozůstalost. V případě, že pozůstalost tvoří majetek, který je třeba spravovat (podnik fyzické osoby, zemědělská usedlost, cenné papíry atp.), a nemůže-li se toho ujmout vykonavatel závěti nebo dědic, popřípadě pokud věřitelé zůstavitele podali žalobu před tím, než bylo dědictví přijato, stanoví okresní soud správce pozůstalosti. O správě pozůstalosti rozhoduje okresní soud v místě zahájení dědického řízení. Ve svém rozhodnutí soud jmenuje správce pozůstalosti a určí jeho odměnu.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

Závěť je vykonávána vykonavatelem závěti nebo dědicem, kterého zůstavitel určil, popřípadě správcem pozůstalosti jmenovaným soudem. Pokud zůstavitel vykonavatele závěti neurčil, nebo není-li určený vykonavatel či dědic schopen dostát svým povinnostem, určí okresní soud v místě zahájení dědického řízení správce pozůstalosti, který je za účelem výkonu závěti pověřen výkonem všech nezbytných opatření. Vykonavatel závěti provádí všechny úkoly nezbytné pro výkon závěti. Do okamžiku jmenování správce pozůstalosti či určení dědiců vykonává vykonavatel závěti všechny povinnosti dědice – ujmout se pozůstalosti, pořízení soupisu pozůstalosti, uhrazení dluhů vázoucích na pozůstalosti, uplatnění pohledávek u dlužníků zůstavitele, poskytování výživného osobám na zůstaviteli závislým, vyhledání dědiců, zjištění, zda dědicové přijali dědictví atp.

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

Správce pozůstalosti má stejná práva a povinnosti jako vykonavatel závěti a uplatní se na něj odpovídajícím způsobem ustanovení majetkového práva upravující správu cizího majetku či činností podle občanského zákoníku.

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob? Mají specifické důkazní účinky?

Po uplynutí tří měsíců od okamžiku zahájení dědického řízení mohou dědicové či odkazovníci požádat notáře v místě zahájení dědického řízení o vydání potvrzení o dědictví. Potvrzení o dědictví je dokument mající státem stanovenou formu, který osvědčuje, že dědic dědictví přijal a nabyl k pozůstalosti majetková práva. Je třeba zmínit, že dle občanského zákoníku vzniká majetkové právo okamžikem přijetí dědictví, a ne okamžikem vydání potvrzení o dědictví. Kromě toho je vystavení potvrzení o dědictví právem obmyšleného, nikoliv jeho povinností. Potvrzení o dědictví osvědčuje skutečnost, že dědic dědictví přijal, a je právním titulem pro zápis majetkových práv ke zděděnému nemovitému majetku. Dle litevského občanského soudního řádu (*Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas*) je potvrzení o dědictví vystavené notářem považováno za úřední listinu s vyšší důkazní silou. Skutečnosti uvedené v úřední listině se považují za prokázané, ledaže jsou později vyvráceny jiným důkazním prostředkem s výjimkou svědecké výpovědi.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 15/12/2020

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Upozorňujeme, že výchozí [fr](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

Dědická řízení - Lucembursko

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s [Radou notářů Evropské unie \(CNUE\)](#).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

Při vyhotovení pořízení pro případ smrti je nutno mimo jiné dodržet tato pravidla.

Zůstavitel musí být především duševně zdravý. Zůstavitelem nemohou být osoby ze zákona nezpůsobilé. Pokud jde o nezletilé osoby, platí zvláštní ustanovení, která mají hlavně za cíl chránit majetek dotčených osob.

Některá pořízení pro případ smrti, např. společné závěti, jsou zakázána. Platí to také pro dědické smlouvy.

Pokud jde o různé formy závěti, které stanoví lucemburské dědické právo, občanský zákoník uvádí tyto:

holografní (vlastnoruční) závěť;

závěť zřízená ve formě notářského zápisu neboli úřední závěť;

tajná závěť.

Postupy a způsoby se liší v závislosti na zvolené formě závěti.

Holografní (vlastnoruční) závěť

Holografní závěť je závěť vlastnoručně sepsaná, datovaná a podepsaná zůstavitelem.

Výhodou holografní závěti je její jednoduchost. Její nevýhodou je, že ji může zůstavitel sepsat, aniž by o její existenci někdo věděl. Může se proto stát, že se po úmrtí zůstavitele závěť nenajde.

K tomu se připojuje riziko paděláním a zničením. Pokud je navíc holografní závěť nečitelná, nejednoznačná nebo neúplná, může být prohlášena za neplatnou.

V těchto souvislostech je nutno poznamenat, že pouhé nepřesné datování holografní závěti stačí k jejímu prohlášení za neplatnou. Holografní závěť může být neplatná také z důvodu věcného pochybení.

Je proto v zájmu zůstavitele, aby na jedné straně oznámil existenci závěti a místo jejího uložení a na druhé straně dbal na její platnost.

Povědomí o existenci holografní závěti lze zajistit tím, že zůstavitel o ní informuje osobu, ke které má důvěru, nebo oproti uhrazení poplatku nechá zapsat hlavní údaje o závěti (jako jméno zůstavitele, jeho adresu a místo, kde je závěť uložena) do centrálního rejstříku pořízení poslední vůle (*Registre central des dispositions de dernières volontés*). Tento rejstřík spravuje v podobě databáze subjekt s názvem *Administration de l'Enregistrement et des Domaines* (viz rovněž níže).

Pokud jde o platnost závěti, musí být celá vlastnoručně sepsána zůstavitelem, označena datem a podepsána rukou zůstavitele. Vzhledem k předchozímu se doporučuje využít služeb odborníka na dědické právo, jako je notář, jenž zajistí platnost předmětného pořízení pro případ smrti.

Závěť zřízená ve formě notářského zápisu

Závěť zřízená ve formě notářského zápisu neboli úřední závěť se přijímá dvěma notáři nebo jedním notářem za přítomnosti dvou svědků.

Ve srovnání s holografní závětí má značné přednosti.

K těmto přednostem patří na jedné straně právní poradenství, které zůstaviteli poskytuje konající notář. Toto právní poradenství představuje záruku, že poslední vůle zůstavitele nebude dotčena formálním nebo věcným pochybením a že závěť bude platná.

Protože je na druhé straně úřední závěť uložena u notáře, zůstává tajná až do dne úmrtí zůstavitele, a jeho poslední vůle bude přesto po jeho smrti nalezena. V těchto souvislostech je nutno také poznamenat, že přináleží konajícímu notáři, aby nechal zapsat do rejstříku pořízení poslední vůle klíčové prvky úřední závěti, kterou vyhotovil.

Tajná závěť

Tajná (neboli mystická) závěť je dokument sepsaný zůstavitelem nebo jinou osobou, který zůstavitel předá v zapečetěné obálce notáři za přítomnosti dvou svědků nebo druhého notáře. Notář, který přijímá tajnou závěť, vystaví potvrzení o datu a místě předání jako ověřenou kopii nebo jako prvopis.

Notář zajišťuje uložení tajné závěti, čímž je vyloučena její záměna nebo paděláním.

Tajná závěť umožňuje stejně jako úřední závěť uchovat v tajnosti pořízení, která přijal zůstavitel za svého života. Kvůli uložení u notáře bude navíc tajná závěť po úmrtí zůstavitele nalezena.

Skutečnost, že konající notář vystaví osvědčení o předání, když tajnou závěť přijímá, ještě neznamená, že je uložena závěť platná. Tajná závěť sice může být vyhotovena a uložena v souladu s příslušnými formálními pravidly, ale může být přesto neplatná kvůli věcnému pochybení. Protože tajná závěť byla předána konajícímu notáři uzavřena v zapečetěné obálce, notář nemůže zaručit věcnou platnost předmětného pořízení pro případ smrti.

Použití tajné formy při vyhotovení závěti není v Lucembursku příliš časté.

2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Klíčové prvky některých závětí musí, respektive mohou být v Lucembursku zapsány do rejstříku pořízení poslední vůle (viz rovněž odpověď na předchozí otázku). Zápis je povinný v případě závětí vyhotovených úředním úkonem a také v případech tajných či holografních závětí, pokud jsou uloženy u notáře. Stejně platí pro případ stáhnutí závěti, jejího odvolání nebo jiných změn. Pokud jde o holografní závěť v držení soukromé osoby, je její zápis do tohoto rejstříku dobrovolný.

V rejstříku není uložena vlastní závěť a není v něm zapsán ani její obsah. Zápis se týká výlučně těchto údajů: příjmení a jméno zůstavitele a případně jeho manžele či manželky, datum a místo narození zůstavitele, jeho rodné číslo, jeho povolání, jeho adresa nebo bydliště, povaha a datum dokumentu, jehož zápis je vyžadován, jméno a adresa notáře, který dokument obdržel nebo ho má v úschově, a v případě holografní závěti případně jméno a adresa osoby nebo subjektu, kterému byla závěť svěřena, nebo místo, kde je uložena.

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Ano, v lucemburském dědickém právu existují omezení při volném nakládání pro případ smrti.

Konkrétně se jedná o povinný dědický podíl, který znemožňuje, aby někdo vydědil některé zákonné dědice cestou daru nebo určitého pořízení pro případ smrti.

Podle lucemburského práva mají na nepominutelný podíl nárok pouze potomci zůstavitele (dětí, a pokud v okamžiku úmrtí již nebyly na živu, tak jejich děti). Nepominutelný podíl představuje polovinu majetku děděného ze zákona, pokud zůstavitel zanechal jedno dítě, 2/3 děděného majetku v případě dvou dětí a 3/4 děděného majetku v případě tří a více dětí.

Nepominutelný podíl je možno odmítnout. Odmítnutí musí být výslovné, spočívá v prohlášení učiněném u soudu místa, kde probíhá dědické řízení, a prohlášení je zapsáno do zvláštního rejstříku vedeného za tímto účelem.

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

V případě neexistence závěti se dědictví vypořádá v souladu s právními předpisy.

Dědická posloupnost je obvykle tato:

potomci (dětí, vnuci);

přeživší manžel/manželka;

otec a matka společně s bratry a sestrami zůstavitele a jejich potomky;

jiní ascendentí než otec a matka (prarodiče, praprarodiče atd.);

jiní příbuzní v pobočné linii než bratři a sestry (strýcové, tety, synovci, neteře atd.); stát.

V tomto pořadí dědiců může nastat několik případů:

Případ č. 1: zůstavitel zanechal manžela/manželku a děti (nebo vnuky)

Hovoří-li právní předpis o přeživším manželovi/manželce, myslí se tím nerozvedený manželský partner, proti němuž nebyl vynesena pravomocný rozsudek o rozluce.

V tomto případě případně dědictví rovným dílem dětem zůstavitele v poměru k jejich počtu s výhradou uspokojení práv přeživšího manžela/manželky.

Příklad:

Pokud zůstavitel po sobě zanechal jedno dítě, dědí toto dítě celou pozůstalost s výhradou uspokojení práv přeživšího manžela/manželky.

Pokud zůstavitel po sobě zanechal 2 děti a stále s výhradou uspokojení práv přeživšího manžela/manželky, si tyto děti pozůstalost po zesnulé osobě rozdělí.

V tomto případě má přeživší manžel/manželka volbu mezi:

užívacím právem na nemovitost (*ususfructus*), kterou manželé společně obývali, a na nábytek, kterým je vybavena, za podmínky, že nemovitost byla v plném vlastnictví zesnulé osoby nebo v jejím společném vlastnictví s přeživším manželem/manželkou, a podílem manželského dítěte s úbytkem hodnoty, aniž by tento podíl mohl klesnout pod čtvrtinu dědictví.

Přeživší manžel/manželka má lhůtu 3 měsíců a 40 dnů od úmrtí na oznámení svého rozhodnutí formou prohlášení podaného k obvodnímu soudu, v jehož působnosti probíhá dědické řízení. Bez rozhodnutí během příslušné lhůty se považuje, že se přeživší manžel/manželka rozhodl(a) pro poživací právo.

Pokud se přeživší manžel/manželka rozhodne pro podíl dítěte, sníží se úměrně podíly dětí v míře nutné k vytvoření podílu přeživšího manžela/manželky.

Co se stane v případě, kdy jedno z dětí zůstavitele zemře dříve než zůstavitel a zanechá po sobě děti?

V tomto případě se hovoří o zastoupení (substituci). Dítě/děti dříve zemřelého dítěte (tzn. vnuci zůstavitele) si rozdělí dědický podíl svého otce nebo matky.

Jinými slovy, obdrží společně podíl, který by otec nebo matka získali, pokud by přežili zůstavitele.

Co se stane v případě, kdy se přeživší manžel/manželka s poživacím právem na společný dům uzavře nový sňatek?

V tomto případě mohou děti, respektive vnuci v případě, že jedno z dětí zemřelo dříve, společnou dohodou požadovat, aby se užívací právo přeměnilo na kapitál.

Tento kapitál musí odpovídat hodnotě práva (*ususfructus*), která závisí mimo jiné na věku poživatele.

O tuto přeměnu na kapitál je nutno požádat soud do 6 měsíců od opětovného sňatku přeživšího manžela/manželky a musí ji vyžadovat všechny děti, respektive vnuci (tamtéž).

Pokud všechny děti nesouhlasí s žádostí o přeměnu v kapitál, je přeměna pro soud nezávazná.

Případ č. 2: zůstavitel nemá děti, ale zanechala přeživšího manžela/manželku

Pokud zesnulá osoba po sobě nezanechá ani děti a ani jejich potomky, předčí přeživší manžel/manželka všechny příbuzné zesnulé osoby, a získá tak veškeré dědictví po ní bez ohledu na to, zda se později znovu ožení/provdá.

Přeživší manžel/manželka přesto není nepominutelným dědicem zůstavitele. Nemá proto na rozdíl od dětí zesnulé osoby nárok na podíl ze zákona. Jinými slovy, přeživší manžel/manželka by při neexistenci dětí zůstavitele mohl(a) být vyloučen(a) z dědictví po ní darem, odkazem nebo závětí.

Případ č. 3: zůstavitel nemá děti a ani manžela/manželku, ale zanechá po sobě bratry a sestry (nebo synovce a neteře)

V tomto případě je nutno rozlišovat, zda jsou rodiče zůstavitele dosud na živu či nejsou.

Pokud jsou rodiče zůstavitele dosud na živu, otec a matka dědí každý čtvrtinu pozůstalosti, tj. celkem polovinu.

Bratři a sestry nebo jejich potomci si mezi sebe rozdělí druhou polovinu.

Pokud zůstavitele přežije pouze otec nebo matka, případně mu/jí čtvrtina dědictví a bratrům a sestrám či jejich potomkům případnou zbývající tři čtvrtiny tohoto dědictví.

Děti bratrů a sester (tj. synovci a/nebo neteře zůstavitele) si v případě dřívějšího úmrtí svých rodičů rozdělí v zastoupení dědický podíl svého otce nebo matky, který nebo která zemřel(a) před zesnulou osobou.

Obdrží tak společně podíl, který by jejich otec nebo matka získali, pokud by přežili zůstavitele.

Případ č. 4: zůstavitel nemá děti, manžela/manželku, bratra a sestru a ani synovce nebo neteř, ale její rodiče jsou stále na živu

V tomto případě případně celé dědictví otci a matce, a to každému polovina.

Pokud přežije pouze otec nebo matka, dědí po zůstaviteli celé jeho dědictví (tamtéž).

Případ č. 5: zůstavitel nemá děti, manžela/manželku, bratra a sestru a ani synovce nebo neteř a její rodiče a ostatní předci (ascendentí) již zemřeli

V tomto případě se za dědice považují strýcové a/nebo tety, prastrýcové a/nebo pratety, bratrance a/nebo sestřenice a rovněž potomci posledně jmenovaných.

Dědictví se rozdělí po dvou liniích, tzn. po příbuzných z otcovy strany a po příbuzných z matčiny strany, přičemž každé případně polovina pozůstalosti.

Dědická řada končí vnukem či vnučkou bratrance, a to jak po otcově straně, tak po matčině straně. V tomto případě přechází dědictví na stát a hovoří se o odumřelé pozůstalosti (odúmrti).

5 Který orgán je příslušný:

5.1 v dědických věcech?

Dědické řízení zahajuje dědic (případně dědicové), který svěří z vlastního podnětu notáři, kterého sám určí nebo kterého stanovil zůstavitel, veškeré úkony nutné k vypořádání pozůstalosti.

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

Pokud jde o přijetí dědictví, lucemburské právo nestanoví žádný zvláštní příslušný orgán, u kterého by mělo být přijetí provedeno. Příslušná ustanovení uvádějí, že přijetí může být výslovné nebo tacitní (nevýslovné). K výslovnému přijetí dochází, když dotčená osoba vystoupí ve veřejné nebo soukromoprávní listině jako dědic. O tacitní přijetí se jedná v případě, kdy dědic provede úkon, ze kterého nutně vyplývá jeho záměr přijmout dědictví a který by měl právo učinit pouze jako dědic.

Pokud jde o odmítnutí dědictví, ustanovení občanského zákoníku ukládají, že odmítnutí musí být provedeno u soudu prvního stupně obvodu, v němž probíhá dědické řízení, a to zápisem do zvláštního rejstříku vedeného za tímto účelem.

Vzhledem k důsledkům, právům a závazkům, ke kterým může vést dědictví, se doporučuje před přijetím nebo odmítnutím dědictví poradit se s notářem.

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

Protože lucemburský občanský zákoník neobsahuje v tomto ohledu žádná zvláštní pravidla, lucemburská judikatura vychází ze zásady, že odkaz (univerzální, k poměrné části nebo k určité věci) lze přijmout všemi prostředky.

Stejně platí pro odmítnutí konkrétního odkazu. Odmítnout tak lze mimo jiné tacitním způsobem, když odkazovník například odmítne vykonat závazky spojené s předmětným odkazem.

Pokud jde o odmítnutí univerzálního odkazu nebo odkazu k poměrné části, některé soudy požadují, aby byly dodrženy formální náležitosti stanovené pro odmítnutí dědictví, zatímco jiné soudy je prohlašují za nepoužitelné.

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

Pokud jde o přijetí povinného podílu, platí výše uvedená pravidla.

Odmítnutí povinného podílu vyžaduje prohlášení učiněné u soudu místa, kde probíhá dědické řízení, a prohlášení je zapsáno do zvláštního rejstříku vedeného za tímto účelem.

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

Dědické řízení zahajuje dědic (případně dědicové), který svěří z vlastního podnětu notáři, kterého sám určí nebo kterého stanovil zůstavitel, veškeré úkony nutné k vypořádání pozůstalosti.

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

V okamžiku úmrtí zůstavitele přechází jeho majetek přímo na dědice. Neznamená to ale, že dědici musí dědictví přijmout (viz výše).

K dědění je zejména nutno:

mít v okamžiku úmrtí zůstavitele právní existenci, tzn. být přinejmenším počat za podmínky, že dotčené dítě se narodí životaschopné;

nebýt z dědictví vyloučen ze zákona, jako je tomu zejména u:

nezpůsobilých;

lékařů, chirurgů, zdravotních pracovníků a lékárníků, kteří ošetřovali dotčenou osobu během nemoci, na kterou zemřela, v případě, kdy byla během nemoci vyhotovena závěť v jejich prospěch;

nebýt vyloučen z dědictví z důvodu nehodnosti dědictví.

Pokud jde o odkazy, je nutno postupovat podle případu buď podle pravidel pro vydání odkazu, nebo podle postupu pro uvedení v držbu.

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Ano, pokud dědicové přijmou dědictví bezvýhradně.

V této souvislosti je nutno poznamenat, že v okamžiku zahájení dědického řízení mohou dědicové přijmout dědictví také s výhradou inventáře (tj. pouze aktiv).

Důsledek dědění s výhradou inventáře poskytuje dědici výhodu, že je povinen uhradit dluhy z pozůstalosti pouze do výše hodnoty majetku, který získal, a dědic se může dokonce zřeknout hrazení dluhů tím, že veškerý děděný majetek přenechá věřitelům a odkazníkům.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

S výjimkou nezletilých může zůstavitel určit libovolnou osobu, případně libovolné osoby, pověřit je vykonáním ustanovení své poslední vůle.

Viz výše, pokud jde o úlohu správce pozůstalosti.

Podle článku 1 zákona ve změněném znění ze dne 25. září 1905 o zápisu věcných práv k nemovitostem se veškeré převodní nebo potvrzující úkony mezi žijícími osobami, jimiž se bezplatně či za úplatu převádějí věcná práva k nemovitostem, s výjimkou práv vyplývajících z přednostních pohledávek a hypoték, zapisují do rejstříku vedeného u úřadu pro evidenci dispozic s nemovitostmi (*bureau de la conservation des hypothèques*), v jehož obvodu se nemovitost nachází. Článek 2 tohoto zákona stanoví, že lze zapsat pouze soudní rozhodnutí, veřejné listiny a správní akty.

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Lucemburské dědické právo zná tři případy, kdy může nastat správa pozůstalosti:

1) Správa pozůstalosti bez dědiců

V rámci dědického řízení bez dědiců jmenuje příslušný soud prvního stupně kurátora, a to na žádost zainteresovaných osob nebo na příkaz státního zástupce, a svěří mu správu pozůstalosti.

2) Správní úkony v případě přijetí dědictví s výhradou inventáře

V tomto konkrétním případě je pověřen správou majetku z pozůstalosti nabyvatel dědictví s výhradou inventáře. Musí skládat účty ze své správy věřitelům a odkazovníkům.

Podle lucemburské judikatury je nedílnou součástí této správy mimo jiné povinnost vymáhat pohledávky pozůstalosti.

V mimořádných případech mohou soudy svěřit tuto správu třetí osobě. Je to možné, pokud dědici s výhradou inventáře svým nekonáním, špatnou správou nebo neschopností ohrožují zájmy věřitelů u dotčeného dědictví a mohou jim způsobit újmu (lucemburská judikatura).

3) Správní úkony v případě ideálního spoluvlastnictví pozůstalosti

V případě nedílného dědictví může předseda příslušného obvodního soudu určit jednoho ze spoluvlastníků za správce pozůstalosti.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

S výjimkou nezletilých může zůstavitel určit libovolnou osobu, případně libovolné osoby, a pověřit je vykonáním ustanovení své poslední vůle.

Viz výše, pokud jde o úlohu správce pozůstalosti.

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

Viz výše.

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob?

Mají specifické důkazní účinky?

Posílený důkazní účinek je spojen s úředním osvědčením vyhotoveným notářem.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

This webpage is part of an EU quality network

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Dědická řízení - Maďarsko

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s Radou notářů Evropské unie (CNUE).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

a) Závěti

Maďarské právo upravuje tři základní typy závětí: závěť pořízenou veřejnou listinou, závěť pořízenou soukromou listinou a (ve výjimečných případech) ústní závěť (§ 7 odst. 13 občanského zákoníku (*Polgári Törvénykönyv*)).

aa) *Závěť pořízená veřejnou listinou* musí být sepsána před notářem. Při pořizování závěti veřejnou listinou postupuje notář podle příslušných zvláštních právních předpisů (ustanovení zákona o notářích upravujících notářské listiny).

ab) *Závěť pořízená soukromou listinou – maďarské právo zná tři typy těchto závětí:*

– *holografická závěť:* tato závěť je formálně platná, je-li celá vlastnoručně sepsána a podepsána zůstavitelem (§ 7 odst. 17 bod 1 písm. a) občanského zákoníku),

– *závěť sepsaná jinou osobou (alografická závěť):* závěť musí být podepsána zůstavitelem za současné přítomnosti dvou svědků, popřípadě, podepsal-li ji dříve, musí zůstavitel prohlásit, že jde o jeho podpis, a to za současné přítomnosti dvou svědků. Svědci závěť podepíší, přičemž upřesní své postavení. Strojově psaná závěť je považována za alografickou i v případě, že ji sepsal zůstavitel sám (§ 7 odst. 17 bod 1 písm. b) občanského zákoníku),

– *závěť pořízená soukromou listinou, která se ukládá do úschovy k notáři:* závěť je formálně platná, je-li zůstavitelem podepsána (bez ohledu na to, zda jde o závěť holografickou či alografickou) a následně uložena do úschovy k notáři, přičemž musí být výslovně označena jako závěť. Závěť lze u notáře uložit jako zapečetěnou nebo nezapečetěnou listinu (§7 odst. 17 bod 1 písm. c) občanského zákoníku).

U všech třech typů závětí pořízených soukromou listinou rovněž platí formální požadavek, aby v závěti samé bylo jasně uvedeno, *kdy byla pořízena*.

U závětí pořízených soukromou listinou zaznamenaných *na více než jednom listu papíru* se uplatňují následující pravidla:

– v případě holografické závěti musí být stránky průběžně číslovány,

– v případě alografické závěti musí být každá stránka nejen průběžně číslována, ale také podepsána zůstavitelem a oběma svědky (§ 7 odst. 17 bod 2 občanského zákoníku).

Písemná závěť může být pořízena pouze v *jazyce*, kterému zůstavitel rozumí a

– v němž je schopen psát (jedná-li se o holografickou závěť) nebo

– v němž je schopen číst (jedná-li se o alografickou závěť).

Závěti sepsané těsnopisem nebo jiným symbolickým či kódovým zápisem, který se běžně nepoužívá, jsou neplatné (§ 7 odst. 16 občanského zákoníku).

ac) *Ústní závěť* lze pořídit, nachází-li se zůstavitel ve výjimečné život ohrožující situaci, která mu znemožňuje pořídit závěť písemně (§ 7 odst. 20 občanského zákoníku). K pořízení v ústní závěti je třeba, aby zůstavitel ústně vyjádřil celou svou vůli, a to za současné přítomnosti dvou svědků a v jazyce svědkům srozumitelném – popřípadě ve znakové řeči, pokud ji zůstavitel používá – a následně prohlásil, že toto jeho prohlášení představuje jeho poslední vůli (§ 7 odst. 21 občanského zákoníku). Výjimečná povaha ústních závětí je zdůrazněna tím, že podle zákona je takováto závěť neplatná, měl-li zůstavitel bez jakýchkoliv obtíží možnost pořídit závěť písemně v období třiceti po sobě jdoucích dnů poté, kdy skončila situace, která odůvodňovala pořízení závěti v ústní formě (§ 7 odst. 45 občanského zákoníku).

b) Zvláštní požadavky na formu společné závěti

Občanský zákoník připouští, aby manželé za doby trvání manželského svazku pořídili společnou závěť (§ 7 odst. 23 občanského zákoníku).

Je třeba poznamenat, že kromě manželů jsou v souladu § 3 článku 1 zákona o registrovaném partnerství (zákon XXIX z roku 2009) společnou závěť oprávněni pořídit také registrovaní partneři.

Manželé (registrovaní partneři) mohou pořídit společnou závěť v některé z následujících forem:

ba) *Závěť pořízená veřejnou listinou* (notářsky ověřená);

bb) *Holografická závěť pořízená soukromou listinou* – v takovém případě celou listinu vlastnoručně sepíše a podepíše jeden ze zůstavitelů, přičemž druhý zůstavitel ve stejném dokumentu učiní vlastnoruční písemné prohlášení, že tento dokument také obsahuje jeho poslední vůli a závěť;

bc) *Alografická závěť* – v tomto případě je listina podepsána oběma zůstaviteli za současné přítomnosti druhého zůstavitele a dvou svědků, popřípadě, podepsali-li zůstavitelé závěť dříve, učiní každý ze zůstavitelů prohlášení, že tento dokument je opatřen jeho podpisem, a to za současné přítomnosti druhého zůstavitele a dvou svědků.

U společných závětí zaznamenaných *na více než jednom listu papíru* se uplatňují následující pravidla:

– je-li závěť sepsána vlastnoručně jedním ze zůstavitelů, musí být každá stránka průběžně číslována a podepsána druhým zůstavitelem,

– v případě alografické závěti musí být každá stránka nejen průběžně číslována, ale také podepsána oběma zůstaviteli a oběma svědky (§ 7 odst. 23 bod 3 občanského zákoníku).

c) Dědická smlouva

Podle maďarského práva je dědická smlouva smlouvou, v níž jedna ze smluvních stran (zůstavitel) stanovuje druhou smluvní stranu svým dědicem, *za což je mu poskytnuto protiplnění ve formě výživného, důchodu či péče* (§ 7 odst. 48 občanského zákoníku).

V rámci maďarského právního řádu je tedy dědická smlouva vždy smlouvou úplatnou. V dědické smlouvě může zůstavitel ustavit druhou smluvní stranu dědicem celé své pozůstalosti, určité části pozůstalosti, popřípadě jen určitých předmětů. Výživné, důchod či péče jako protiplnění z dědické smlouvy mohou být poskytnuty buď zůstaviteli, nebo ve smlouvě určené třetí straně. Dědická smlouva je považována za pořízení pro případ smrti pouze ve vztahu ke smluvnímu závazku zůstavitele, nikoliv však ve vztahu ke druhé smluvní straně (osobě poskytující výživné, důchod či péči).

Pokud jde o *požadavky na formu* dědické smlouvy, použijí se ustanovení týkající se písemné závěti s tou výjimkou, že na dědickou smlouvu se ustanovení upravující formální náležitosti alografické závěti uplatní i v případě, že je sepsána jednou ze smluvních stran vlastnoručně (§ 7 odst. 49 bod 1 občanského zákoníku). Platí tedy, že dědická smlouva je formálně platná, jestliže:

– je pořízena ve formě notářské listiny (obdobně jako závěť pořízená veřejnou listinou), nebo

– je pořízena ve formě vyžadované pro alografickou závěť (tedy za účasti dvou svědků).

K platnému uzavření dědické smlouvy se vyžaduje *souhlas zákonného zástupce a schválení příslušným orgánem*, jestliže strana, která dědickou smlouvu uzavírá jako zůstavitel:

– je osobou mladistvou s omezenou svéprávností nebo

– je osobou s částečně omezenou svéprávností, pokud jde o úkony týkající se nakládání s majetkem (§ 7 odst. 49 bod 2 občanského zákoníku).

2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Ne. Platnost pořízení pro případ smrti není podmíněna zápisem do úředního rejstříku. Nicméně je-li do pořízení pro případ smrti zapojen notář, je tento notář povinen z *moci úřední* zajistit záznam o tom, že bylo učiněno pořízení pro případ smrti (popřípadě že bylo zrušeno či doplněno nebo že závěť, která byla u notáře uložena, byla vydána zpět zůstaviteli), do Národního rejstříku závětí (*Végrendeletek Országos Nyilvántartása*). Obdobně se do Národního rejstříku závětí zapisují i následující druhy pořízení pro případ smrti (či informace o jejich zrušení či doplnění nebo o tom, že závěť, která byla uložena u notáře, byla vydána zpět zůstaviteli):

- závěť pořízená veřejnou listinou (závěť sepsaná notářem ve formě notářské listiny),
- závěť pořízená soukromou listinou uložená do úschovy k notáři,
- dědická smlouva (v případě, že byla sepsána notářem ve formě notářské listiny),
- odkaz (v případě, že byl pořízen notářem ve formě notářské listiny).

Nicméně skutečnost, že závěť do rejstříku zapsána nebyla, nemá vliv na její platnost.

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

V souladu s § 7 článkem 10 občanského zákoníku je zůstavitel oprávněn se svým majetkem, popřípadě s jeho částí, volně nakládat prostřednictvím pořízení pro případ smrti.

Právo volně se svým majetkem nakládat prostřednictvím pořízení pro případ smrti se vztahuje na veškerý majetek zůstavitele. Přestože maďarské právo upravuje institut povinného dílu, který připadá některým blízkým příbuzným zůstavitele (potomkům, manželovi, rodičům), je koncipován jako nárok ve smyslu *závazkového práva*, který může být oprávněnou osobou vůči dědicům vymáhán. (Nárok na povinný díl se promlčuje v pětileté lhůtě.) Osoba, již svědčí nárok na povinný díl, se nestává dědicem, to znamená, že nemá žádný nárok na věcný (*in rem*) podíl na pozůstalosti, a to ani v případě, že při uplatnění svého nároku vůči dědicům uspěje.

Na základě povinného dědického dílu má osoba, již svědčí nárok na povinný díl, právo na třetinu podílu, který by zdělila jakožto zákonný dědic. Pokud má poživací právo rovněž manžel či manželka jakožto zákonný dědic, je povinný dědický díl omezeným poživacím právem, které manželovi či manželce zajišťuje jeho či její potřeby s ohledem na zděděný majetek.

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

V případě, že zůstavitel nezanechal pořízení pro případ smrti, uplatní se pravidla zákonné dědické posloupnosti. V rámci zákonné dědické posloupnosti dědí příbuzní zůstavitele (potomci, příbuzní v linii vzestupné či vedlejší) a pozůstalý manžel (či registrovaný partner), a to v souladu s pravidly popsány níže.

a) Dědění mezi příbuznými

aa) Potomci jako dědicové (§ 7 odst. 55 občanského zákoníku)

Zákonnými dědici jsou především děti zůstavitele; dvě či více dětí dědí rovným dílem. Na místo vyděděného dítěte (či vzdálenějšího potomka) nastupují v souladu s pravidly právního nástupnictví jeho potomci, kteří:

- mezi sebou dědí rovným dílem,
- obdrží podíl, který by jinak připadl jejich vyděděnému předkovi.

Při určování podílu, který náleží potomkům zůstavitele, je nicméně třeba brát v úvahu tzv. *povinnost potomků vrátit dary* (viz písm. e)).

ab) Rodiče a jejich potomci jako dědicové (§ 7 odst. 63 občanského zákoníku)

Nezanechal-li zůstavitel žádné potomky a neměl-li manžela (nebo byli-li vyděděni), dědí rodiče zůstavitele, a to stejným dílem. Namísto vyděděného rodiče dědí stejným způsobem, jako dědí potomci vyděděného dítěte (v souladu s pravidly právního nástupnictví). Nemá-li vyděděný rodič žádné potomky, popřípadě jsou-li vyděděni, dědí druhý rodič sám, popřípadě jeho potomci.

ac) Prarodiče a jejich potomci jako dědicové (§ 7 odst. 63 občanského zákoníku)

Nezanechal-li zůstavitel žádné potomky, rodiče ani jejich potomky, a neměl-li manžela (nebo byli-li vyděděni), jako zákonní dědicové dědí prarodiče zůstavitele, a to rovným dílem. Namísto vyděděného prarodiče dědí jeho potomci stejným způsobem, jako dědí potomci vyděděného rodiče (v souladu s pravidly právního nástupnictví).

Nemá-li vyděděný prarodič žádné potomky, popřípadě jsou-li vyděděni, dědí místo něj jeho manžel, a je-li také vyděděn, dědí jeho potomci. Byli-li vyděděni oba prarodiče z jedné strany rodiny a nezanechali žádné potomky (nebo byli-li vyděděni), dědí celou pozůstalost prarodiče z druhé strany rodiny, popřípadě jejich potomci.

ad) Prarodiče a jejich potomci jako dědicové (§ 7 odst. 65 občanského zákoníku)

Nejsou-li žádní dědicové v příbuzenské skupině prarodičů (nebo byli-li vyděděni), jako zákonní dědicové dědí prararodiče zůstavitele, a to rovným dílem. Namísto vyděděného prararodiče dědí jeho potomci stejným způsobem, jako dědí potomci vyděděného prarodiče (v souladu s pravidly právního nástupnictví).

Nemá-li vyděděný prararodič žádné potomky, popřípadě jsou-li vyděděni, dědí místo něj jeho manžel, a je-li také vyděděn, dědí jeho potomci. Byli-li vyděděni oba prararodiče z jedné strany rodiny a nezanechali-li žádné potomky (nebo byli-li vyděděni), dědí celou pozůstalost prararodiče z druhé strany, a to rovným dílem.

ae) Vzdálení příbuzní jako dědicové (§ 7 odst. 66 občanského zákoníku)

Nezanechal-li zůstavitel žádné prararodiče, ani jejich potomky (nebo byli-li vyděděni), dědí jako zákonní dědicové vzdálení příbuzní zůstavitele, a to rovným dílem.

af) Odúmrť (§ 7 odst. 74 občanského zákoníku).

Nejsou-li žádní zákonní dědicové, připadá pozůstalost státu.

Stát je dědicem z nezbytnosti, z čehož plyne, že nemůže dědictví odmítnout. V ostatních ohledech má však stát stejné právní postavení jako ostatní dědicové. Podle maďarského práva se dědictví státu řídí pravidly pro nabývání majetku, které stanoví právo soukromé, nikoliv veřejné.

b) Manžel jako dědic (§ 7 články 58 až 62 občanského zákoníku)

Postavení pozůstalého manžela jako zákonného dědice je podmíněno existencí *platného* manželského svazku se zůstavitelem. Platné manželství však samo o sobě k tomu, aby se manžel stal zákonným dědicem, nestačí. Ustanovení § 7 článku 62 občanského zákoníku upravuje zvláštní případ vyděděni, pokud *spolu manželé nežijí*: pozůstalý manžel nedědí v případě, že spolu manželé v době zahájení dědického řízení nežili, a je-li z okolností zřejmé, že obnovení manželského soužití nebylo možno rozumně očekávat. Tento důvod vyděděni může uplatnit osoba, která by v důsledku vyděděni pozůstalého manžela zdělila, popřípadě by byla zproštěna závazku či jiného břemene, plynoucího jí z pořízení pro případ smrti.

Je třeba poznamenat, že ustanovení občanského zákoníku, jimiž se dědění mezi manželi řídí, se uplatní odpovídajícím způsobem i na *registrovaného partnera* zůstavitele. Jinými slovy podle § 3 článku 1 zákona o registrovaném partnerství (zákon XXIX z roku 2009) mají registrovaní partneři stejná dědická práva jako manželé.

Naproti tomu tzv. životní partner *de facto* (osoba, která se zůstavitelem žila ve faktickém stavu manželského soužití, mimo manželský svazek či registrované partnerství) není dle maďarského práva považován za zákonného dědice.

Postavení pozůstalého manžela jako zákonného dědice závisí na tom, zda jsou nějací další zákonní dědici zůstavitele.

ba) Pozůstalý manžel a potomci zůstavitele jako dědicové (§ 7 článku 58 občanského zákoníku)

Zanechal-li zůstavitel potomky a manžela, svědčí pozůstalému manželovi dědické právo na:

- majetek tvořící základní vybavení domácnosti, který užíval společně se zůstavitelem, včetně nábytku a spotřebičů a
- stejný podíl, jaký dědí děti zůstavitele (jeden „díl dítěte“), pokud jde o zbytek pozůstalosti.

Dotčený manžel může kdykoliv zažádat o vypořádání svého doživotního užívacího práva (do budoucna) (§ 7 odst. 59 občanského zákoníku). V takovém případě náleží manželovi z pozůstalosti jeden „díl dítěte“ – ať už v naturáliích, nebo v penězích. Doživotní užívací právo může být rovněž vypořádáno v rámci dědického řízení. Při vypořádání doživotního užívacího práva musí být přiměřeně brán zřetel na oprávněné zájmy zúčastněných stran (pozůstalého manžela a potomků).

V rámci dědického řízení mohou potomci a manžel uzavřít dohodu ohledně rozdělení pozůstalosti (tzv. dohodu o rozdělení), v níž stanoví, že pozůstalý manžel na místo „dílu dítěte“ obdrží doživotní užívací právo k celé pozůstalosti.

bb) Pozůstalý manžel a rodiče jako dědicové (§ 7 odst. 60 občanského zákoníku)

Nezanechal-li zůstavitel žádné potomky (nebo byli-li vydědění), ale zůstali po něm rodiče i manžel, svědčí pozůstalému manželovi dědické právo na:

- rodinné obydlí, které užíval společně se zůstavitelem, včetně nábytku a spotřebičů (k tomuto majetku nabývá vlastnické právo, nikoliv doživotní užívací právo), a
- polovinu zbývajících částí pozůstalosti. Druhá polovina pozůstalosti se rozdělí:
- mezi rodiče zůstavitele rovným dílem,
- byli-li však jeden z rodičů vyděděn, dědí jeho podíl rovným dílem druhý rodič a manžel zůstavitele.

bc) Pozůstalý manžel jako jediný dědic (§ 7 odst. 61 občanského zákoníku)

Nezanechal-li zůstavitel žádné potomky ani rodiče (nebo byli-li vydědění), dědí celou pozůstalost pozůstalý manžel. Z hlediska zákonné dědické posloupnosti má tedy pozůstalý manžel přednost před potomky rodičů zůstavitele (tj. před sourozenci zůstavitele) i před vzdálenými příbuznými ve vstoupné či vedlejší linii.

c) Právní účinky osvojení z hlediska dědění ze zákona

Osvojení zakládá mezi osvojencem a osvojitelem a jeho příbuznými právo na dědění ze zákona. Kromě toho v některých případech právo na dědění ze zákona přetrvává také mezi osvojencem a jeho pokrevními příbuznými.

ca) Osvojenec jako zákonný dědic

Osvojenec je z hlediska zákonné dědické posloupnosti po dobu trvání osvojení postaven na roveň pokrevním potomkům osvojitele: z pozůstalosti osvojitele a jeho příbuzných dědí stejně jako pokrevní potomci osvojitele. Osvojenec si zároveň ponechává dědické právo ve vztahu ke svým pokrevním příbuzným, ovšem pouze pokud byl osvojen příbuzným ve vstoupné linii, sourozencem nebo potomkem takového příbuzného ve vstoupné linii (§ 7 odst. 72 občanského zákoníku).

cb) Zákonná dědická posloupnost ve vztahu k pozůstalosti osvojence

Právní účinky osvojení ve vztahu k dědění nastávají i v opačném směru. Zákonnými dědici osvojence mohou být:

- jeho potomci a pozůstalý manžel,
  - není-li potomků, pozůstalý manžel a osvojitelé,
  - není-li potomků ani pozůstalého manžela, osvojitelé a jejich příbuzní,
- a to v souladu s obecnou právní úpravou zákonné dědické posloupnosti.

Zákonná dědická posloupnost osvojitelů a jejich příbuzných je podmíněna existencí osvojení v okamžiku zahájení dědického řízení.

Pokud však výše uvedené osoby po osvojení nedědí a pokud byl osvojenec osvojen příbuzným ve vstoupné linii, sourozencem nebo potomkem takového příbuzného ve vstoupné linii, jsou zákonnými dědici osvojence jeho pokrevní příbuzní (§ 7 odst. 73 občanského zákoníku).

d) „Dědění v přímé linii“ – zvláštní pravidla zákonné dědické posloupnosti použitelná ve vztahu k určitému majetku

Takzvané „dědění v přímé linii“ je zvláštním institutem maďarského práva. Dědění v přímé linii představuje zvláštní pravidla zákonné dědické posloupnosti, podle nichž se na některý majetek spadající do pozůstalosti (tzv. majetek děděný v přímé linii) uplatní přístup odlišný od obecných pravidel zákonné dědické posloupnosti.

Je třeba poznamenat, že pravidla dědění v přímé linii se uplatní pouze v případě, že zůstavitel nezanechal *žádné potomky*. Zanechal-li zůstavitel potomky, kteří jsou zákonnými dědici, uplatní se obecná pravidla zákonné dědické posloupnosti.

da) Majetek náležející do majetku děděného v přímé linii (§ 7 odst. 67 občanského zákoníku)

Majetek děděný v přímé linii představuje v rámci pozůstalosti zůstavitele dílčí pozůstalost. Tato dílčí pozůstalost zahrnuje majetek, který zůstavitel:

- nabyl od předka jako dědictví nebo dar,
- nabyl jako dědictví nebo dar od sourozence nebo potomka sourozence, jestliže tento sourozenec nebo potomek sourozence tento majetek nabyl jako dědictví nebo dar od předka, kterého měl se zůstavitelem společného.

Zákon nicméně z rozsahu dědictví v přímé linii určitý majetek vyjímá (tzv. „majetek vyloučený z dědění v přímé linii“) – viz písm. *dd)* níže.

Skutečnost, že určitý majetek spadá do majetku děděného v přímé linii, musí osoba, která má z tohoto titulu dědit, prokázat.

db) Dědění majetku děděného v přímé linii (§ 7 odst. 68 občanského zákoníku)

Majetek děděný v přímé linii dědí rodiče zůstavitele (popřípadě potomci vyděděných rodičů) a prarodiče a vzdálenější předci zůstavitele („dědicové v přímé linii“). Dědění v přímé linii se řídí následujícími pravidly:

- rodič dědí majetek, který na zůstavitele přešel od něj nebo některého z jeho předků. Byl-li rodič vyděděn, dědí místo něj jeho potomci v souladu s obecnými pravidly zákonné dědické posloupnosti,
- byli-li vydědění oba rodiče i jejich potomci, kterým by jinak připadl majetek děděný v přímé linii, dědí majetek děděný v přímé linii prarodiče zůstavitele,
- byli-li vydědění i prarodiče zůstavitele, dědí majetek děděný v přímé linii vzdálenější předci zůstavitele.

Nezanechal-li zůstavitel žádné výše uvedené dědice, pravidla dědění v přímé linii se neuplatní. V takovém případě se majetek děděný v přímé linii dědí v souladu s obecnými pravidly zákonné dědické posloupnosti.

dc) Doživotní užívací právo pozůstalého manžela k majetku děděnému v přímé linii (§ 7 odst. 69 občanského zákoníku)

Na dědice uvedené v písm. *db)* (dědicové v přímé linii) přechází vlastnické právo k majetku děděnému v přímé linii. Pozůstalému manželovi zůstavitele však ve vztahu k majetku děděnému v přímé linii svědčí doživotní užívací právo.

Vypořádání doživotního užívacího práva může být iniciováno následujícím způsobem:

– o vypořádání doživotního užívacího práva může požádat kterákoliv zainteresovaná strana, tedy jak pozůstalý manžel, jemuž nárok na doživotní užívací právo svědčí, tak dědic v přímé linii,

– platí však, že o vypořádání doživotního užívacího práva k rodinnému obydlí užívanému společně se zůstavitelem, včetně nábytku a spotřebičů, může požádat výlučně pozůstalý manžel.

Při vypořádání doživotního užívacího práva má pozůstalý manžel nárok na jednu třetinu majetku děděného v přímé linii.

dd) Majetek vyloučený z dědění v přímé linii (§ 7 odst. 70 občanského zákoníku)

Bez ohledu na ustanovení písm. *da*) jsou z majetku děděného v přímé linii vyloučeny následující předměty:

– dary obvyklé hodnoty,

– majetek, který v době smrti zůstavitele již neexistuje. Ustanovení týkající se dědění v přímé linii se však uplatní na jakýkoliv náhradní majetek nebo na majetek, který byl nabyt z výnosu prodeje majetku děděného v přímé linii.

Zanechal-li zůstavitel manžela, nemohou být na základě pravidel dědění v přímé linii vznášeny nároky na nábytek a předměty vybavení domácnosti obvyklé hodnoty.

e) Povinnost vrátit dary

Jsou-li dědici potomci zůstavitele, je jejich podíl na pozůstalosti ovlivněn vzájemnou povinností vrátit dary. V zásadě jde o to, že pokud potomci dědí společně, každý z nich přidá k hodnotě pozůstalosti hodnotu *předběžného plnění*, které od zůstavitele za jeho života obdrželi (§ 7 odst. 56 občanského zákoníku).

Povinnost vrátit dary se řídí následujícími pravidly.

Na základě povinnosti vrátit dary jsou spoludědicové povinni přidat předběžné plnění k pozůstalosti, jestliže:

– zůstavitel výslovně stanovil, že takové předběžné plnění má být zahrnuto do podílu z pozůstalosti tohoto dědice, nebo

– z okolností vyplývá, že odkaz byl učiněn s výhradou jeho zahrnutí.

Povinnost vrátit dary se nicméně podle § 7 odst. 56 bodu 3 občanského zákoníku nevztahuje na:

– předběžné plnění obvyklé hodnoty a

– výživné poskytnuté nezaopatřeným potomkům,

a to ani v případě, že to zůstavitel výslovně stanovil.

Postup vrácení darů sestává z následujících kroků (§ 7 odst. 56 bod 1 občanského zákoníku):

– dědic k hodnotě pozůstalosti přidá hodnotu předběžného plnění, které od zůstavitele obdržel,

– celková výsledná hodnota (tedy celková hodnota stanovená na základě sečtení hodnoty pozůstalosti s čistou hodnotou vrácených předběžných plnění) se mezi dědice rozdělí v poměru, který jim dle pravidel zákonné dědické posloupnosti přísluší,

– hodnota předběžného plnění, jež dědic vrátil (tedy hodnota předběžného plnění, které dědic obdržel od zůstavitele) se odečte od podílu, který danému dědici připadá.

V případě, že hodnota, kterou má dědic do pozůstalosti vrátit, dosáhne nebo překročí hodnotu podílu, jenž by mu náležel na základě celkové výsledné hodnoty pozůstalosti včetně vrácených předběžných plnění, má se za to, že tento dědic byl z pozůstalosti uspokojen, avšak nevzniká mu povinnost refundovat to, co překračuje hodnotu, která by mu náležela (§ 7 odst. 57 bod 4 občanského zákoníku).

Potomci jsou povinni vrátit dary:

– v případě dědění ze zákona nebo

– v případě, že dědici ze závěti dědí podíly odpovídající podílům, které by jim náležely v případě uplatnění pravidel zákonné dědické posloupnosti (§ 7 odst. 56 bod 2 občanského zákoníku).

5 Který orgán je příslušný?

5.1 v dědických věcech?

Řízení dle dědického práva spadají v Maďarsku do působnosti notářů nebo soudů.

– Není-li mezi stranami, které mají na dědictví zájem, sporu, řeší se právní záležitosti spojené s pozůstalostí v dědickém řízení vedeném notářem (podrobněji viz bod 6). Dědické řízení vedené notářem je nesporným řízením, v němž notář zastává funkci obdobnou soudu a které končí vydáním formálního rozhodnutí („potvrzení dědictví“).

– Je-li však mezi zúčastněnými stranami právního sporu, není možné jej řešit před notářem a věc se postoupí soudu.

Vzhledem k tomu, že se právní spory v dědických záležitostech vyskytují relativně zřídka, je naprostá většina dědických řízení vedena a s konečnou platností urovnána notářem.

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

Maďarské právo vychází z principu dědění *ipso iure*; pozůstalost na dědice přechází okamžikem smrti zůstavitele, aniž by bylo třeba učinit zvláštní právní úkon. V důsledku toho není dle maďarského práva nezbytné činit prohlášení o *přijetí* dědictví.

Pokud si dědic dědit nepřeje, může učinit prohlášení o *odmítnutí* dědictví. Zákon nestanoví žádné zvláštní požadavky, pokud jde o formu prohlášení o odmítnutí dědictví; odmítnutí je formálně platné bez ohledu na to, zda bylo učiněno ústně nebo písemně.

V Maďarsku však musí být dědické právo určeno ve formálním právním řízení, tzv. dědickém řízení (viz bod 6). Notář, který dědické řízení vede, tedy musí být o odmítnutí informován, aby jej v rámci dědického řízení mohl vzít v potaz. V praxi tedy odmítnutí dědictví bývá učiněno před notářem, který dědické řízení vede, popřípadě je učiněno v písemné formě a je tomuto notáři zasláno.

V případě, že dědic dědictví odmítne, nastanou právní účinky odmítnutí ze zpětnou platností ke dni smrti zůstavitele – má se za to, že pozůstalost na dědice nepřešla.

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

Pravidla popsána v bodě 5.2 pro převod a odmítnutí dědictví se *mutatis mutandis* uplatní na výslovný odkaz (*legatum vindicationis*).

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

Jak je popsáno výše, nárok na povinný díl se řídí závazkovým právem a vůči dědicům jej lze vymáhat. Povinný díl není věcným právem (*in rem*) k podílu na pozůstalosti. Maďarské právo tedy „prohlášení o odmítnutí či přijetí povinného dílu“ vůbec neupravuje. Způsob vypořádání nároku na povinný díl závisí primárně na vztahu mezi dědicem a osobou, jíž nárok na povinný díl svědčí.

– Existuje-li mezi dědicem a osobou, jíž nárok na povinný díl svědčí, v tomto ohledu *shoda* (dědic nárok na povinný díl uzná), mohou v rámci dědického řízení uzavřít dohodu o uspokojení nároku na povinný díl (např. dědic může převést část majetku tvořícího součást pozůstalosti na osobu, jíž svědčí nárok na povinný díl, a tím uspokojit její nárok);

– V opačném případě může osoba, jíž nárok na povinný díl svědčí, tento nárok vůči dědici uplatnit u soudu.

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

Maďarské právo upravuje formální právní řízení, tzv. dědické řízení. Toto řízení se zahajuje z moci úřední (*ex officio*) a jeho účelem je zapojit všechny zúčastněné strany (dědice, odkazovníky, osoby, jimž svědčí nárok na povinný díl, věřitele zůstavitele atp.) v nejvyšší možné míře do řešení všech právních otázek souvisejících s dědictvím v rámci jediného řízení.

Dědické řízení má v Maďarsku dvě fáze. V první fázi pověřený zaměstnanec příslušného obecního úřadu (tzv. úředník pořizující soupis) *vyhotoví soupis pozůstalosti*. Smyslem tohoto kroku je připravit podklady pro řízení před notářem. V rámci soupisu se objasní osobní a materiální okolnosti věci (zejména to, jaký majetek do pozůstalosti spadá, okruh oprávněných osob a to, zda zůstavitel zanechal pořízení pro případ smrti). Všechny tyto skutečnosti jsou zaznamenány do soupisu pozůstalosti, který je následně zaslán příslušnému notáři.

Ve druhé fázi probíhá *řízení před notářem*, které je vedeno podle pravidel pro nesporná řízení. V rámci tohoto řízení zastává notář funkce obdobné soudu a zastupuje veřejnou moc státu.

Na toto řízení se uplatní zvláštní *pravidla pro určení příslušnosti* – může jej vést pouze notář, jehož příslušnost je stanovena zákonem. Jinými slovy, zúčastněné strany si v rámci dědického řízení nemohou vybrat notáře dle svého uvážení.

V rámci dědického řízení notář z moci úřední (*ex officio*) prověří fakta a okolnosti, která mají na určení dědické posloupnosti vliv. Pro objasnění relevantních skutečností je obvykle nezbytné provést ústní jednání. Notář k ústnímu jednání předvolá zúčastněné strany. Jestliže existují důkazy naznačující, že zůstavitel zanechal pořízení pro případ smrti, učiní notář z moci úřední nezbytné kroky za účelem opatření této listiny.

V Maďarsku v rámci dědického řízení obvykle dochází k *rozdělení pozůstalosti* mezi dědice. Rozdělením pozůstalosti dochází ke zrušení spoluvlastnictví, které dědicům dědictvím vzniklo jako důsledek dědictví. Pozůstalost se obvykle mezi zúčastněné dědice rozdělí dohodou, tj. *dohodou o rozdělení pozůstalosti*. Pokud dědicové uzavřou dohodu o rozdělení pozůstalosti, notář rozhodnutí o dědictví vydá na základě této dohody a v souladu s ní.

V rámci dědického řízení mohou uzavřít dohodu také dědicové a ostatní zúčastněné strany: dědicové mohou za účelem uspokojení nároku věřitele zůstavitele nebo osoby, jíž svědčí nárok na povinný díl, na tyto osoby převést majetek nabytý dědictvím. Tímto způsobem je možné v rámci dědického řízení vypořádat nároky věřitelů zůstavitele nebo osob, jimž svědčí nárok na povinný díl, na základě dohody.

Na konci dědického řízení vydá notář formální *rozhodnutí o dědictví*. Prostřednictvím tohoto rozhodnutí notář převádí jednotlivé položky pozůstalosti na dědice (nebo odkazovníky).

Zúčastněné strany mohou proti rozhodnutí o dědictví vydanému notářem podat *odvolání*. O odvolání rozhodne příslušný krajský soud. Rozhodnutí o dědictví se stane pravomocným, není-li proti němu podáno odvolání. Pravomocné rozhodnutí o dědictví je veřejnou listinou, která osvědčuje status dědice (odkazovníka) v ní uvedeného. Příslušný notář z moci úřední postoupí pravomocné rozhodnutí o dědictví orgánu pověřenému vedením katastru nemovitostí (popřípadě jinému majetkovému rejstříku).

Je třeba poznamenat, že vznikne-li mezi zúčastněnými stranami právní spor, není notář oprávněn jej v rámci dědického řízení rozhodnout. K rozhodování právních sporů je povolán výlučně soud.

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Ustanovení § 7 odst. 1 občanského zákoníku stanoví, že pozůstalost na dědice zcela přechází smrtí zůstavitele. Maďarské právo vychází z principu dědictví *ipso iure*. Dědic nabyvá pozůstalost na základě zákona, není tedy třeba žádného zvláštního právního úkonu (např. prohlášení o přijetí dědictví), a to okamžikem smrti zůstavitele. Maďarské právo neupravuje institut „odúmrť“ (*hereditas iacens*). Pokud je dědiců více než jeden, nabyvají odpovídající podíl na pozůstalosti okamžikem smrti zůstavitele. Tímto okamžikem vzniká mezi spoludědici spoluvlastnictví pozůstalosti.

Maďarské občanské právo upravuje dva druhy odkazu: výslovný odkaz (*legatum vindicationis*) a povinný odkaz (*legatum damnationis*).

Výslovným odkazem zůstavitel prostřednictvím pořízení pro případ smrti odkazuje ze svého majetku určitý předmět určitému obmyšlenému (konkrétnímu odkazovníkovi). Výslovným odkazem dochází přímo k nabytí práv k odkazu – odkazovník nabyvá předmět výslovného odkazu okamžikem smrti zůstavitele.

Povinným odkazem zůstavitel ve svém pořízení pro případ smrti zavazuje svého dědice, aby poskytl finanční plnění určitému obmyšlenému (aby například zaplatil určitou peněžitou částku). Povinný odkaz představuje nárok ve smyslu závazkového práva vůči dědici a nevede k přímému nabytí zůstavitelových práv.

S ohledem na výše uvedené tedy v rámci maďarského práva platí, že dědicové a výslovní odkazovníci nabyvají pozůstalost nebo odkaz okamžikem smrti zůstavitele. Je však třeba poznamenat, že navzdory tomu, že k přechodu práv dochází *ipso iure*, je dle maďarského práva v zásadě nezbytné provést formální právní řízení (dědické řízení) za účelem úředního osvědčení dědictví.

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Ano. Podle ustanovení § 7 odst. 96 občanského zákoníku dědicové ručí za dluhy zůstavitele. Rozsah ručení dědiců je omezen následujícím způsobem:

– Dědicové ručí za dluhy zůstavitele primárně majetkem náležejícím do pozůstalosti („předměty pozůstalosti a výnosy z ní“) (ručení *cum viribus*).

– Pokud však dědic v době vymáhání nároku předměty či výnosy z pozůstalosti nedisponuje, může být nárok uspokojen z jeho dalšího majetku, a to až do hodnoty jeho dědictví (ručení *pro viribus*).

Je třeba poznamenat, že na rozdíl od jiných právních systémů maďarské právo nikterak nespojuje ručení dědiců se soupisem pozůstalosti. Omezení ručení vyplývá přímo ze zákona: dědicové nemusí při přijetí dědictví za účelem omezení ručení činit žádné prohlášení.

Ustanovení § 7 odst. 94 občanského zákoníku stanoví, které nároky se považují za dluhy vážnoucí na pozůstalosti. Dluhy vážnoucí na pozůstalosti zahrnují:

- výdaje na řádný pohřeb zůstavitele;
- uznatelné náklady spojené s nabytím, zajištěním a správou pozůstalosti („náklady na pozůstalost“) a náklady dědického řízení;
- dluhy zůstavitele;
- závazky vztahující se k povinnému dílu;
- závazky vyplývající z odkazů.

Pět výše uvedených kategorií dluhů vážnoucích na pozůstalosti je *hierarchicky uspořádáno* (§ 7 odst. 95 občanského zákoníku). Dluhy jsou uspokojovány postupně dle stanovených kategorií. Není-li možné uspokojit všechny dluhy spadající do stejné kategorie, uspokojí se nároky v rámci této kategorie poměrně (v poměru k relativní hodnotě nároků).

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Je-li součástí pozůstalosti nemovitý majetek, postoupí příslušný notář pravomocné rozhodnutí o dědictví z moci úřední orgánu pověřenému vedením katastru nemovitostí (viz bod 6) za účelem zápisu změn týkajících se daného majetku.

Podle ustanovení § 29 zákona CXLI z roku 1997 o evidenci nemovitostí (1997. évi CXLI. törvény az ingatlan-nyilvántartásról, „zákon o evidenci nemovitostí“) mohou být práva a skutečnosti zapsány na základě veřejných listin, soukromých listin, jejichž obsah se považuje za prokázaný, popřípadě jejich notářsky ověřených kopií, které dokládají vznik, změnu nebo zánik práv nebo skutečností podléhajících zápisu a které obsahují pokyn k zápisu držitele práv nebo potenciálního držitele práv do katastru nemovitostí jako prozatímního oprávněného (např. oprávnění k zápisu, které může držitel práv udělit takovým způsobem, že vydá listinu ve stejné formě, jakou má dokument, na jehož základě je zápis proveden).

Ustanovení § 32 zákona o evidenci nemovitostí stanoví požadavky na obsah listiny pro účely zápisu do katastru nemovitostí:

- identifikační údaje, adresa a osobní identifikační číslo žadatele,

- b) jméno, statistické číslo, sídlo a číslo organizace v soudním či obchodním rejstříku, má-li jej, a v případě církevních právnických osob jejich registrační číslo,
- c) úplná adresa a popis zapisovaného majetku (obec, číslo parcely) a informace o dotčených vlastnických podílech,
- d) podrobný popis práva nebo skutečnosti,
- e) právní důvody změny,
- f) dohoda dotčených stran nebo bezpodmínečné a nezvratné oprávnění poskytnuté zapsaným vlastníkem,
- g) prohlášení smluvních stran o jejich občanství.

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Maďarské právo neupravuje institut správce pozůstalosti (svěřeneckého správce).

V některých případech však příslušný notář může stanovit správce za účelem zajištění některých funkcí spojených se správou pozůstalosti. Jde o následující případy:

aa) správce pro výkon práv společníka v obchodní společnosti (§ 32 odst. 2) dědického zákona)

Pokud pozůstalost zahrnuje podíl v obchodní společnosti (nebo družstvu), může příslušný notář za účelem dočasného výkonu práv společníka jmenovat správce. Správce je jmenován na základě žádosti dotčené společnosti (družstva), popřípadě jakékoliv osoby, která má na jejím fungování zájem.

ab) správce pro uplatnění pohledávek (§ 32 odst. 3) dědického zákona)

V případě, že pozůstalost zahrnuje pohledávky, může příslušný notář jmenovat správce za účelem inkasa těchto pohledávek, a to na žádost osoby, která má na dědictví zájem. Správce je pověřen provedením nezbytných právních kroků za účelem uspokojení pohledávek tvořících součást pozůstalosti.

Jsou-li výše uvedené úkony provedeny *vykonavatelem závěti*, správce jmenován není.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

V Maďarsku jsou právní záležitosti spojené s dědictvím vypořádány v rámci formálního právního řízení (dědické řízení) vedeného notářem, který v tomto řízení vykonává funkce soudce (viz bod 6).

Příslušný notář z moci úřední prověří, zda existuje zápis v Národním rejstříku závětí týkající se pořízení pro případ smrti zesnulého, a v případě, že zjistí informace, z nichž vyplývá, že zůstavitel pořízení pro případ smrti učinil, si toto pořízení pro případ smrti z moci úřední vyžádá.

Podle maďarského právního řádu je *úkolem a odpovědností notáře*, který dědické řízení vede, aby *pořízení pro případ smrti vykonal*.

Maďarské právo nicméně umožňuje, aby zůstavitel určil vykonavatele svého pořízení pro případ smrti (závěti) sám. Je však nezbytné zdůraznit, že jmenování vykonavatele závěti nenahrazuje dědické řízení a na vykonavatele závěti nepřecházejí povinnosti notáře.

Práva a povinnosti vykonavatele závěti se řídí ustanoveními upravujícími pořízení pro případ smrti. Není-li v pořízení pro případ smrti stanoveno jinak, má vykonavatel závěti následující práva a povinnosti (§ 99 dědického zákona):

- asistovat orgánům zapojeným do dědického řízení při pořizování soupisu pozůstalosti,
- v případě potřeby přijmout opatření za účelem zajištění pozůstalosti,
- spravovat pozůstalost. V rámci této své role správce majetku má vykonavatel závěti právo a povinnost:
  - požadovat po dědicích a odkazovnicích, aby vykonali ustanovení závěti,
  - uspokojit věřitele zůstavitele (příčemž jedná jeho jménem, avšak na účet pozůstalosti),
  - dočasně vykonávat práva spojená s podílem na obchodní společnosti (družstvu), který tvoří součást pozůstalosti,
  - uplatňovat pohledávky tvořící součást pozůstalosti (příčemž jedná jménem zůstavitele, avšak na účet pozůstalosti).

Práva vykonavatele závěti spojená se správou majetku jsou však omezena: nemůže pozůstalost zatěžovat závazky ani majetek tvořící pozůstalost prodávat, ledaže mu k tomu daly souhlas všechny osoby mající na dědictví zájem, a kromě toho nemůže pozůstalost volně zatěžovat dluhy.

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

Bližší informace o právech a povinnostech správce pozůstalosti jmenovaného notářem a vykonavatele závěti jsou uvedeny v bodě 9.1.

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob? Mají specifické důkazní účinky?

Jak je uvedeno výše (viz bod 6), dědické řízení je v Maďarsku vedeno notářem. Na konci dědického řízení je vydáno formální *rozhodnutí o dědictví*.

Prostřednictvím tohoto rozhodnutí notář převádí složky pozůstalosti na jednotlivé dědice.

Je však třeba poznamenat, že k přechodu majetkových práv tímto rozhodnutím o dědictví nedochází. Jak bylo uvedeno výše, maďarské právo vychází z principu *dědění ipso iure*; pozůstalost na dědice přechází okamžikem smrti zůstavitele. Rozhodnutí o dědictví je v tomto ohledu *deklaratorním* právním aktem.

Jakmile rozhodnutí o dědictví vydané notářem nabude právní moci, má *osvědčující funkci*: jde o veřejnou listinu, která vůči třetím stranám osvědčuje status osob v ní uvedených jako dědiců (nebo odkazovníků), ledaže soud v rámci soudního řízení určí jinak.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

Your
Europe

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 15/01/2024

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Dědická řízení - Malta

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s [Radou notářů Evropské unie \(CNUE\)](#).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

Pořízení pro případ smrti lze učinit třemi způsoby: a) prostřednictvím závěti, která může být i společnou závětí, tzv. *unica carta*, pořízenou mezi manželi, b) prostřednictvím tajné závěti, uložené zůstavitelem nebo notářem u soudu, c) pokud zůstavitel nezanechal závěť, pozůstalost se rozdělí v souladu s pravidly zákonné dědické posloupnosti.

Prostřednictvím závěti může zůstavitel nakládat s celou pozůstalostí i s její částí. Majetek, s nímž závěť nenakládá, se rozdělí v souladu s pravidly zákonné dědické posloupnosti. Závěť může zakládat univerzální titul, jímž zůstavitel odkazuje celou svou pozůstalost jedné nebo více osobám (označovaným za dědice), nebo dílčí titul, jímž zůstavitel odkazuje odkazovníkovi odkaz.

2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Notář ve lhůtě 15 dnů od pořízení závěti požádá o zápis do veřejného rejstříku. Tajnou závěť může zůstavitel předložit soudci nebo soudci soudu pro nesporné věci (*Court of Voluntary Jurisdiction*); závěť lze i osobně předat notáři, který ji ve lhůtě čtyř dnů předá do úschovy soudu pro nesporné věci.

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Občanský zákoník upravuje institut povinného dědického dílu. Jedná se o peněžitý nárok na část pozůstalosti zůstavitele, kterou zákon vyhrazuje potomkům zůstavitele na úkor pozůstalého manžela. V souladu s ustanovením § 616 zmíněného zákona činí povinný díl náležející dětem bez ohledu na to, zda byly počaty či narozeny v manželském svazku či mimo něj, popřípadě osvojeny, jednu třetinu hodnoty pozůstalosti, nejsou-li děti víc než čtyři, a polovinu hodnoty pozůstalosti, jestliže je dětí pět a více.

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

Nezanechal-li zůstavitel závěť, je-li závěť neplatná, odmítnou-li dědicové dědictví či nemohou-li dědit, popřípadě nemají-li dědicové právo na dědictví, dědí se podle pravidel zákonné dědické posloupnosti.

V takovém případě přechází dědictví na základě zákona na potomky zůstavitele, jeho předky, příbuzné ve vedlejší linii, manžela či na stát. Pravidla zákonné dědické posloupnosti jsou založena na stupni příbuznosti počítaném podle generací. Nezanechal-li zůstavitel žádné oprávněné dědice, přechází pozůstalost na stát.

V souladu s pravidly zákonné dědické posloupnosti nemůže dědit nikdo, kdo zůstaviteli bránil v pořízení závěti podvodným nebo násilným způsobem a kdo z tohoto důvodu není dědicicky způsobilý a není hoden dědictví získat.

5 Který orgán je příslušný:

5.1 v dědických věcech?

K rozhodování sporů týkajících se dědictví mají pravomoc maľské soudy. Soud pro rozdělení pozůstalosti má zvláštní příslušnost (*The Partition of Inheritances Tribunal*) v případech, kdy se dědicové na způsobu rozdělení pozůstalosti nedohodnou.

Obecně platí, že pokud nevystane spor, účastní se řešení dědických záležitostí notáři a advokáti.

Zainteresaná osoba se rovněž může obrátit na soud pro nesporné věci s žádostí, aby v souvislosti s dědickým řízením vydal rozhodnutí v její prospěch.

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

Soudní tajemník (*Registrar of the Court*) a notáři.

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

Soudní tajemník (*Registrar of the Court*) a notáři.

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

Soudní tajemník (*Registrar of the Court*) a notáři.

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

Dědické řízení se zahajuje okamžikem, kdy se zainteresovaná osoba obrátí na notáře či advokáta, aby prověřil, zda není ve veřejném rejstříku záznam o závěti pořízené veřejnou listinou či zda není u soudu uložena tajná závěť. V návaznosti na tento krok je zahájeno dědické řízení. V jeho rámci notář či advokát identifikuje dědice a odkazovníky, jsou-li nějakí, a podá jim zprávu o výsledku pátrání po závěti. Následně je pozůstalost rozdělena v souladu s posledním vůlí zůstavitele. Nezanechal-li zůstavitel závěť, rozdělí se pozůstalost v souladu s pravidly zákonné dědické posloupnosti.

Jak movitý, tak nemovitý majetek může být prodán, souhlasí-li s tím všichni dědicové, přičemž výnos z prodeje se mezi dědice rozdělí podle podílů stanovených v závěti.

Vznikne-li spor, například pokud jde o platnost závěti či o způsob rozdělení pozůstalosti, může se dotčený dědic obrátit na obecný soud prvního stupně (*First Hall of the Civil Court*), popřípadě na soud pro rozdělení pozůstalosti (*Partition of Inheritances Tribunal*).

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Dědické řízení se zahajuje okamžikem smrti zůstavitele, popřípadě v den, kdy rozsudek prohlašující osobu za mrtvou z důvodu její dlouhodobé nepřítomnosti nabyl právní moci.

Nikdo není povinen přijmout dědictví, které na něj napadá. Prohlášení o přijetí dědictví může být učiněno buď výslovně, nebo konkludentně. O konkludentní přijetí dědictví se jedná v případech, že dědic učiní úkony, z nichž vyplývá jeho záměr dědictví přijmout, a o výslovné přijetí se jedná, pokud přijetí dědictví prohlásí ve veřejné nebo soukromé listině. Dědictví však není možné konkludentně odmítnout.

Pokud jde o odkaz, odkazovník může ode dne smrti zůstavitele u dědiců nárokovat předmět odkazu.

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Ano, dědicové ručí za dluhy zůstavitele v míře a způsobem stanoveným zůstavitelem. Nezanechal-li zůstavitel závěť, popřípadě nestanovil-li v ní způsob rozdělení dluhů, ručí dědicové za dluhy v poměru odpovídajícím jejich dědickému podílu. Za dluhy vážnoucí na pozůstalosti osobně ručí každý z dědiců.

Jestliže některý z dědiců drží majetek, který je za účelem krytí dluhu zatížen zástavou, ručí za celý dluh vážnoucí na tomto majetku. Jestliže některý z dědiců v souvislosti s ručením za zástavu zaplatil více, než odpovídá jeho podílu na společném dluhu, má vůči ostatním dědicům nárok na kompenzaci až do výše jejich dědických podílů.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Dědické právo nestanovuje povinnost dědice zapsat nemovitý majetek, který zdědil. V souladu s právními předpisy o převodu a přechodu vlastnického práva (*Duty on Documents and Transfers Act*) platí, že osoba, která dědí nemovitý majetek, musí nechat zapsat prohlášení o *causa mortis* do veřejného rejstříku.

Toto prohlášení obsahuje datum, údaje o zůstaviteli a jeho dědici/odkazovníkovi, datum a místo smrti, popis dědictví, titul pro převod nemovitého majetku, jeho hodnotu, místo pořízení prohlášení a podpis osoby činící prohlášení a notáře.

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Není třeba, aby byl jmenován správce pozůstalosti.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

Dědic nebo vykonavatel závěti.

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalostí?

Správce pozůstalosti nebo vykonavatel závěti sestaví soupis pozůstalosti. Tato osoba vykonává práva spojená s pozůstalostí a pečuje o ni, zabývá se žalobními nároky vznesenými vůči pozůstalosti, spravuje z titulu uschovatele peněžní prostředky tvořící danou pozůstalost či získané z prodeje movitého či nemovitého majetku a skládá účty dotčeným osobám.

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob? Mají specifické důkazní účinky?

Obecně platí, že na důkaz statusu a práv oprávněného dědice nejsou vystavovány žádné doklady, jelikož dědictví na dědice přechází automaticky okamžikem smrti zůstavitele. Zainteresovaná osoba se nicméně může obrátit na soud pro nesporné věci s žádostí, aby soud v její prospěch zahájil dědické řízení.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 15/12/2020

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Upozorňujeme, že výchozí [nl](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady: [en](#)

Dědická řízení - Nizozemsko

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s [Radou notářů Evropské unie \(CNUE\)](#).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

Kromě omezeného počtu zvláštních případů (články 4:97-107 občanského zákoníku (*Burgerlijk Wetboek*)) lze závěť poříditi pouze formou notářského zápisu nebo listinou sepsanou vlastní rukou, která je předána do notářské úschovy (článek 4:94BW). Závěť pořízená dvěma nebo více zůstaviteli je nepřipustná (článek 4:93 BW). Dohoda o budoucím dědictví je rovněž nepřipustná. Podle čl. 4:4 odst. 2 BW jsou dohody, jejichž cílem je zcela nebo zčásti nakládat s pozůstalostí, jež na dědice dosud nepřešla, neplatné.

2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Notář, který závěť sepsal, musí tuto informaci zaregistrovat první následující pracovní den do centrální evidence závětí (CTR).

Viz rovněž: <http://www.centraaltestamentenregister.nl>. Informace o úschově, registraci a vyhledávání závětí jsou k dispozici rovněž na webových stránkách asociace evropské sítě rejstříků závětí (ENRWA) v části „Information sheet“: <http://www.arert.eu>

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Právo na povinný dědický podíl mají pouze potomci zůstavitele (jeho děti nebo v případě, že děti zemřely dříve než zůstavitel, jejich děti). Na povinný díl nemá nárok ani manžel, ani předci. Povinný dědický podíl činí polovinu pozůstalosti, viz článek 4:64 BW. Pokud potomek uplatňuje právo na svůj povinný podíl, nebude nadále považován za dědice, ale za věřitele.

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

Pokud neexistuje závěť, existují různé scénáře, pro které platí následující zásady:

Pokud zůstavitel neměl manžela a byl bezdětný, dědí v zásadě jeho rodiče a sourozenci rovným dílem, přičemž každý z rodičů dědí vždy alespoň jednu čtvrtinu.

Pokud zůstavitel neměl manžela, ale měl děti, rozdělí se pozůstalost rovným dílem mezi tyto děti.

Pokud zůstavitel zanechává manžela a děti, dědí celou pozůstalost manžel.

Pokud zůstavitel zanechává manžela a děti, dědí děti i manžel rovným dílem, ale manžel nabývá majetek v pozůstalosti ze zákona. Pozůstalost se likviduje jménem manželského partnera. Každé z dětí bude mít v postavení dědice právní nárok na peněžitou pohledávku vůči pozůstalému manželovi. Tato peněžitá pohledávka odpovídá podílu dítěte na pozůstalosti. Tato pohledávka se stane vymahatelnou, pokud pozůstalý manžel vyhlásí bankrot nebo podstupuje restrukturalizaci dluhu (viz také zákon o restrukturalizaci dluhů fyzických osob – *Wet schuldsanering natuurlijke personen*) nebo zemře (článek 4:13 BW).

S manželi i registrovanými partnery se zachází stejným způsobem.

5 Který orgán je příslušný:

5.1 v dědických věcech?

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

Příslušným orgánem v oblasti dědického práva je v Nizozemsku notář. Strany si mohou notáře svobodně zvolit bez ohledu na místo posledního bydliště zůstavitele.

Dědic má tři možnosti. V případě, že dědic hodlá dědictví prostě přijmout, může tak učinit explicitně či implicitně bez zvláštních formalit. Důsledkem přijetí dědictví je, že dědic má neomezenou osobní odpovědnost za dluhy z pozůstalosti. Dědic však může svou odpovědnost omezit tím, že dědictví výslovně přijme pod podmínkou, že dluhy z pozůstalosti nepřevyšují její hodnotu. V případě, že dědic chce dědictví odmítnout nebo jej přijme pod podmínkou, že náklady nepřesáhnou hodnotu pozůstalosti, musí soudy předložit prohlášení. V takovém případě stanoví soud lhůtu pro přijetí dědictví.

Odkazy lze přijmout nebo odmítnout bez zvláštních formalit. Nizozemské právo v případě odkazů neumožňuje přijetí s výhradou.

Dědic ze zákona se může svého nároku na povinný podíl vzdát jednoduše tak, že na něj neuplatní nárok. Zákon nestanoví žádné konkrétní prohlášení pro tento účel. Pokud se dědici ze zákona svého povinného podílu hodlají vzdát, mohou v tomto smyslu učinit prohlášení.

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

Ve většině případů, zvláště pokud existuje manželská smlouva nebo závěť, je nejvhodnějším způsobem vypořádání pozůstalosti využití služeb notáře.

Kterýkoli z dědiců nebo případný vykonavatel závěti se může obrátit na notáře v Nizozemsku. Strany si mohou notáře svobodně zvolit bez ohledu na místo posledního bydliště zůstavitele. Notář dědicům poskytne pomoc při vypořádání pozůstalosti. Určí, kdo je dědicem, následně zjistí, zda existuje závěť, a poradí oprávněným osobám, zda musí dědictví přijmout, případně zda by bylo lépe je odmítnout. Sestaví rovněž soupis pozůstalosti a její rozdělení. Může jim rovněž poskytnout pomoc při plnění daňových povinností. Pouze v několika málo případech hraje při vypořádání dědických řízení roli soud. K tomu může dojít v případě, že je vypořádání pozůstalosti napadnuto, případně pokud jeden z dědiců (například z důvodu nezletilosti) není schopen hájit své zájmy.

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

V Nizozemsku neexistují žádná ustanovení týkající se soudního řízení. Existuje však nástroj zvaný prohlášení o dědictví (*Verklaring van Erfrecht*), viz článek 4:188 BW, který vydává nizozemský notář (viz článek 3:31 BW) všem zúčastněným stranám, zejména dědicům. Prohlášení o dědictví si může vyžádat rovněž vykonavatel závěti. V prohlášení o dědictví notář z titulu své funkce uvede jména osob, které mají nárok na dědictví, jejich podíl na dědictví a případně jméno vykonavatele závěti. Prostřednictvím prohlášení o dědictví se dědicové/vykonavatel mohou prokázat dlužníkům pozůstalosti a budou moci získat právo nakládat s bankovními zůstatky apod. Pro převod nemovitého majetku nebo práva k nemovitému majetku na jednoho z dědiců je nutný notářský zápis.

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

V případě, že dědic dědictví přijal bez výhrad, odpovídá za dluhy zemřelého v plném rozsahu (článek 4: 182 BW). Pokud je dědictví přijato s výhradou soupisu, odpovídá dědic za dluhy jen do výše hodnoty nabyté pozůstalosti. Dědic za ně neodpovídá osobně.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Prohlášení o dědictví může být zaznamenáno do veřejného rejstříku nemovitostí. Pro převod vlastnického práva k nemovitému majetku nebo práv k nemovitostem je nezbytný samostatný notářský zápis.

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Nizozemské právní předpisy nestanoví povinnost jmenovat správce pozůstalosti.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

Zůstavitelé mohou v závěti jmenovat vykonavatele závěti, který je oprávněn vypořádat pozůstalost. V případě přijetí s výhradou soupisu může soud jmenovat zvláštního správce.

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

Vykonavatel jmenovaný v závěti má za obvyklých okolností omezené pravomoci v souladu s článkem 4:144 BW. Může spravovat pozůstalost a vypořádat dluhy váznoucí na této pozůstalosti. Zůstavitel může vykonavateli poskytnout více práv, například právo převést majetek z pozůstalosti bez svolení dědiců. Pokud je jmenován zvláštní vykonavatel (svěřenský správce, který vypořádává pozůstalost), může převádět majetek a přijímat veškerá rozhodnutí týkající se rozdělení pozůstalosti.

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob? Mají specifické důkazní účinky?

Dědicové mohou přijmout dokument o rozdělení ve formě notářského zápisu. To je nezbytné v případě, že je dědic právně nezpůsobilý (z důvodu nezletilosti nebo nucené/soudní správy). Notářský zápis je nutný v případě převodu nemovitostí nebo práv k nemovitostem v Nizozemsku, viz odpověď na otázku 7 výše. Ve všech ostatních případech se doklad o rozdělení pozůstalosti nevyžaduje. Prohlášení o dědictví je dostačující pro převod majetku, jako jsou například bankovní účty a jiný movitý majetek.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 17/11/2021

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Upozorňujeme, že výchozí [de](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

Dědická řízení - Rakousko

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s [Radou notářů Evropské unie \(CNUE\)](#).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

Při pořízení závěti je třeba dodržet formální požadavky. Rakouské právo zná následující formy závěti:

závěť pořízená veřejnou listinou vydanou notářem či soudem,

holografická závěť vlastnoručně pořízená a podepsaná zůstavitelem,

alografická závěť (závěť pořízená jinou osobou než zůstavitelem), která musí být pořízena v přítomnosti tří svědků.

Dědickou smlouvu (§ 1249 a násl. rakouského všeobecného občanského zákoníku (*Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch*, ABGB)) mohou uzavřít pouze manželé, popřípadě zasnoubené páry, které se skutečně chystají uzavřít manželství, a (nastávající) registrovaní partneři, a to ve formě notářské listiny (v souladu s ustanovením §1 odst. 1a zákona o notářských listinách (*Notariatsaktgesetz*)). Zároveň se vyžaduje přítomnost dvou svědků či druhého notáře. Prostřednictvím dědické smlouvy, jež musí splňovat formální požadavky platné pro pořízení pro případ smrti, zůstavitel nemůže nakládat s více jak třemi čtvrtinami pozůstalosti. Registrovaní partneři mají v tomto ohledu stejná práva jako manželé a zasnoubení partneři chystající se uzavřít manželství (§ 1217 rakouského všeobecného občanského zákoníku).

Společnou závěť mohou platně pořídit jen manželé a registrovaní partneři (§ 586 rakouského všeobecného občanského zákoníku).

Institut *donationes mortis causa* (darování osobního majetku učiněné osobou, která očekává brzkou smrt, které se stane účinným až po smrti dárce), je upraven § 603 rakouského všeobecného občanského zákoníku. Darování pro případ smrti může být učiněno prostřednictvím smlouvy ve formě notářské listiny.

2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Závěti, dědické smlouvy a smlouvy, jejichž prostřednictvím se neopominutelný dědic vzdává povinného dílu, mohou být zapsány do Rakouského ústředního rejstříku závětí (§ 140b rakouského notářského zákona (*Notariatsordnung*)), byly-li uloženy do úschovy k notáři, soudu nebo advokátovi. Tento elektronický rejstřík vede Rakouská notářská komora (*Österreichische Notariatskammer*) a je jediným rejstříkem vytvořeným na základě zákona. Soudy a notáři jsou povinni existenci takových listin rejstříku oznámit (§ 140c odst. 2 rakouského notářského zákona). Smyslem zápisu do rejstříku je usnadnit dohledání pořízení pro případ smrti v průběhu dědického řízení. V rejstříku závětí rakouských advokátů mohou advokáti a advokátní společnosti nechat zapsat závěti a jiné poslední vůle.

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Povinný díl (jenž omezuje volnost zůstavitele nakládat se svým majetkem) činí polovinu zákonného podílu zůstavitele. Osobami s nárokem na povinný díl jsou potomci zemřelého a pozůstalý manžel či zaregistrovaný partner. Neměl-li neopominutelný dědic se zesnulým nikdy nebo po delší dobu (asi 20 let) blízké rodinné vazby, může být velikost povinného dílu snížena.

Povinný díl je podíl hodnoty majetku zesnulého, který připadá na osoby s nárokem na povinný díl. Povinný díl se vyplácí v penězích. Může však být poskytnut jako věnování pro případ smrti (§ 780 rakouského všeobecného občanského zákoníku) nebo jako darování mezi živými (§ 781 rakouského všeobecného občanského zákoníku).

Nárok na povinný díl je třeba uplatnit u soudu ve lhůtě tří let ode dne, kdy se osoba o nároku dozví, nejpozději však do 30 let (§ 1487 rakouského všeobecného občanského zákoníku). Promlčecí lhůta začíná se zjištěním skutečností, které jsou pro existenci nároku směrodatné, nejdříve však rok po smrti zůstavitele (§ 765 a § 1487a rakouského všeobecného občanského zákoníku).

Nároku na povinný díl se lze během zůstavitelova života vzdát. Prohlášení, jímž se neopominutelný dědic vzdává nároku na povinný díl, musí být učiněno ve formě notářské nebo soudní listiny (§ 551 rakouského všeobecného občanského zákoníku).

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

Nezanechal-li zesnulý manžela, registrovaného partnera ani děti, svědčí dědické právo jeho rodičům a jejich potomkům (sourozencům zesnulého) (§ 735 a § 736 rakouského všeobecného občanského zákoníku).

Zanechal-li zesnulý děti, avšak nezanechal manžela nebo registrovaného partnera, dědí jeho děti rovným dílem (§ 732 rakouského všeobecného občanského zákoníku).

Zanechal-li zesnulý manžela nebo registrovaného partnera, avšak nezanechal děti, je jediným dědicem pozůstalý manžel nebo registrovaný partner.

Zanechal-li zesnulý manžela nebo registrovaného partnera i děti, náleží pozůstalému manželovi nebo registrovanému partnerovi třetina pozůstalosti a dále ze zákona přednostní odkaz vybavení domácnosti. Dvě třetiny pozůstalosti se rozdělí mezi děti zůstavitele rovným dílem (§ 744 rakouského všeobecného občanského zákoníku).

Neregistrovaní partneři (druzi) dědí pouze v případě, že neexistuje žádný jiný zákonný dědic; v ostatních případech pouze tehdy, existuje-li odpovídající závěť. Pozůstalý druh je však chráněn rakouským zákonem o nájmu a rakouským zákonem o spoluvlastnictví bytů (*Wohnungseigentumsgesetz*). V případě, že zesnulý a jeho druh společně vlastnili byt (společné vlastnictví bytu), přechází podíl zesnulého na pozůstalého partnera. Kromě toho svědčí partnerovi ze zákona přednostní odkaz, tj. na jeden rok omezené právo bydlet dále ve společném bytě a užívat movitý majetek náležející ke společné domácnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro další užívání bytu v souladu z dosavadními životními podmínkami.

5 Který orgán je příslušný:

5.1 v dědických věcech?

okresní soud (*Bezirksgericht*); soudní komisař (notář) v postavení soudního orgánu.

Věcnou a územní příslušnost má okresní soud v místě posledního oprávněného pobytu zesnulého (poslední bydliště, obvyklé místo pobytu) (§ 105 rakouského zákona o organizaci soudnictví (*Jurisdiktionsnorm*, JN) ve spojení s § 65 a 66 rakouského zákona o organizaci soudnictví). Při vedení dědického řízení okresní soud spoléhá na služby notáře, který vystupuje jako soudní komisař (§ 1 zákona o soudních komisařích (*Gerichtskommissärsgesetz*, GKG).

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

Okresní soud nebo soudní komisař (notář) v postavení soudního orgánu.

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

Okresní soud nebo soudní komisař (notář) v postavení soudního orgánu.

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

Okresní soud nebo soudní komisař (notář) v postavení soudního orgánu.

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

Dědické řízení (*Verlassenschaftsverfahren*) je okresním soudem zahájeno poté, co byl oznámen nápad dědictví. Příslušným soudem je okresní soud v místě posledního bydliště či obvyklého pobytu zesnulého. Dědické řízení je vedeno notářem v postavení soudního komisaře a končí vydáním soudního rozhodnutí. Dědické řízení musí být zahájeno bezprostředně poté, co se soud o smrti zůstavitele dozví (§ 143 odst. 1 zákona o nesporném řízení (*Außerstreitgesetz*, AußStrG)).

Soudní komisař v rámci dědického řízení identifikuje dědice (§ 797 rakouského všeobecného občanského zákoníku).

Soudní komisař (§ 1 odst. 2 bod 2 písm. b a § 2 odst. 2 zákona o soudních komisařích) pořídí soupis pozůstalosti, pokud dědic učiní prohlášení o podmíněném přijetí dědictví (které omezuje míru ručení dědice na hodnotu dědictví, které z pozůstalosti nabude), jestliže některý z dědiců může mít nárok na povinný díl, pokud je některý z dědiců nezletilý nebo musí být právně zastupován z jiného důvodu, jestliže bylo nařízeno oddělení pozůstalosti od majetku dědice, přičemž je třeba vzít v úvahu následného dědice, nebo pokud bylo vytvořeno soukromé dědické společenství, je-li pravděpodobné, že pozůstalost případně státu jako odúmrtí, nebo jestliže o to požádá jiná oprávněná osoba nebo opatrovník pozůstalosti (§ 165 zákona o nesporném řízení).

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Nikdo se nemůže dědictví ujmout svévolně. Aby mohl dědic dědictví zákonně nabýt, musí mu dědictví být oficiálně předáno rozhodnutím soudu pro věci pozůstalostní (*Abhandlungsgericht*) v rámci tzv. přechodu vlastnického práva (*Einantwortung*) (§ 797 rakouského všeobecného občanského zákoníku a §177 zákona o nesporném řízení). Majetek může na dědice přejít poté, co bylo dědické řízení skončeno a příslušnými osobami bylo jako důkaz o existenci jejich dědického práva učiněno prohlášení o přijetí dědictví. Okamžikem přechodu vlastnického práva přechází i vlastnictví k nemovitému majetku, tedy nezávisle na provedení zápisu v katastru nemovitostí. Pokud dědicové nepodají žádost o provedení zápisu v katastru nemovitostí v přiměřené době, podá místo nich žádost o zápis soudní komisař.

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Dědicové za dluhy zůstavitele ručí celým svým majetkem. Byl-li však pořízen soupis pozůstalosti, ručí dědicové za dluhy pouze do výše hodnoty dědictví.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Soudu, který vede katastr nemovitostí (*Grundbuchgericht*), je třeba předložit listinu prokazující právní titul. Dědicové musí přiložit rozhodnutí o přechodu vlastnického práva a odkazovníci úřední potvrzení. Kromě těchto listin může být požadováno předložení potvrzení o neexistenci daňového nedoplatku a na základě požadavků právních předpisů platných v jednotlivých provinciích také zvláštní povolení vystavené podle předpisů upravujících nemovitostní transakce, a je-li to relevantní, také doklad o národnosti nabyvatele.

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Zákon nepožaduje, aby byl jmenován správce pozůstalosti.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

Dědic, který je schopen dostatečně prokázat své dědické právo na základě prohlášení o přijetí dědictví, je oprávněn užívat a spravovat zděděný majetek a vystupovat jménem pozůstalosti, ledaže soud pro věci pozůstalostní (*Verlassenschaftsgericht*) stanoví jinak. Pokud je takových dědiců více, vykonávají toto právo společně, ledaže se dohodnou jinak (§ 810 odst. 1 rakouského všeobecného občanského zákoníku).

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

Vykonavatel závěti hraje v rámci rakouského dědického řízení pouze druhotnou roli. Ta se odvíjí od toho, jakým způsobem soud dědické řízení vede, a na postavení soudního komisaře jako soudního orgánu, který dohlíží na to, aby byla splněna vůle zesnulého. V souladu s ustanovením § 816 rakouského všeobecného občanského zákoníku může zesnulý v závěti určit osobu odpovědnou za výkon jeho poslední vůle. Rozsah povinností vykonavatele závěti stanoví zůstavitel v závěti. Může se jednat například o dohled nad tím, aby dědic či odkazovník splnil určitou podmínku nebo aby byla pozůstalost rozdělena v souladu s poslední vůlí zůstavitele, nebo nad správou pozůstalosti.

Je-li v rámci obeslání věřitelů pozůstalosti nařízeno ústní jednání (§ 813 až 815 rakouského všeobecného občanského zákoníku), stanoví soudní komisař datum konání tohoto ústního jednání a obešle také vykonavatele závěti (§ 174 zákona o nesporném řízení).

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob? Mají specifické důkazní účinky?

Soudní komisař na žádost vystaví oprávněným dědicům úřední potvrzení o jejich oprávnění spravovat pozůstalost (viz výše oddíl 9.2) (§ 172 zákona o nesporném řízení).

Jakmile byli dědicové, včetně jejich podílů, s konečnou platností určeni a bylo prokázáno splnění ostatních podmínek, soud rozhodne o přechodu dědictví na dědice (§ 177 zákona o nesporném řízení – rozhodnutí o přechodu vlastnického práva). Pro odblokování peněžních prostředků uložených u bankovních institucí postačí ověřená kopie rozhodnutí o přechodu vlastnického práva (§ 179 zákona o nesporném řízení).

Evropské dědické osvědčení podle nařízení o dědictví č. 650/2012 (podle článku 62 a následujících) vydává soudní komisař. Pokud žadatel s osvědčením nesouhlasí, musí soud osvědčení prověřit. Dědické osvědčení vydané soudním komisařem pozbývá účinku a je nahrazeno osvědčením vydaným soudem.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 15/12/2020

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Dědická řízení - Polsko

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s [Radou notářů Evropské unie \(CNUE\)](#).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

Podle polského práva lze pořízení o majetku pro případ smrti vyhotovit pouze formou závěti. Společná závěť je však nepřipustná. Jsou přijímány následující formy závěti:

holografická závěť, která je celá sepsána, datována a podepsána zůstavitelem,

notářská závěť pořízená notářem ve formě notářského zápisu,

zavěť pořízená ústně za přítomnosti dvou svědků před starostou obce (*wójt*) (starostou města (*burmistrz*) nebo vedoucím městské správy (*prezydent miasta*)),

ústní závěť (která může být pořízena pouze osobou v bezprostředním očekávání smrti, pokud je nemožné nebo velmi obtížné pořídit závěť některým z výše uvedených způsobů), pořízená za přítomnosti tří svědků.

Pokud jde o dědické smlouvy, jsou akceptovány pouze smlouvy o odmítnutí dědictví. Takovou smlouvu může uzavřít budoucí zůstavitel a dědic ze zákona, a aby byla platná, musí být pořízena ve formě notářského zápisu.

2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Zavěť nemusí být registrována, aby byla platná. Závěti pořízené ve formě notářského zápisu nebo uložené u notáře mohou být registrovány u Státní notářské komory (*Krajowa Rada Notarialna*).

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Polské právní předpisy nestanoví žádná omezení zůstavitelovy svobody povolát jednoho nebo více dědiců. Právo na povinný díl rovněž neomezuje svobodu zůstavitele nakládat se svým majetkem, ale chrání zájmy nejbližších příbuzných a manžela zůstavitele, kteří mají nárok na úhradu určité peněžité částky.

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

V případě, že zůstavitel nezanechal závěť, platí následující pravidla:

V případě, že zůstavitel nebyl v manželství a nezanechal děti, dědí jeho rodiče. Pokud jeden z rodičů zůstavitele v době zahájení dědického řízení již nežije, rozdělí se podíl tohoto rodiče rovným dílem mezi sourozence zůstavitele. Pokud jeden ze sourozenců zůstavitele zemřel před zahájením dědického řízení a zanechal potomky, rozdělí se jeho podíl rovným dílem mezi tyto potomky. Pokud neexistují sourozenci ani jejich potomci, rozdělí se celé dědictví rovným dílem mezi prarodiče zůstavitele. Pokud jeden z prarodičů zůstavitele v době zahájení dědického řízení již nežije, dědí podíl tohoto prarodiče jeho potomci. Pokud prarodič, který zemřel před zahájením dědického řízení, nemá žádné potomky, rozdělí se jeho podíl rovným dílem mezi ostatní prarodiče. Pokud neexistují žádní příbuzní, kteří by měli nárok získat dědictví ze zákona, případně dědictví obci, na jejímž území měl zůstavitel poslední bydliště. Pokud není možné určit, kde měl zůstavitel poslední bydliště v Polsku nebo v případě, že zůstavitel pobýval v zahraničí, případně dědictví státu.

Pokud zůstavitel nebyl ženatý (zůstavitelka vdaná) a zanechal děti, dědí pouze tyto děti.

Pokud zůstavitel zanechá manžela, stává se tento manžel jediným dědicem v případě, že neexistují potomci, rodiče, sourozenci nebo potomci sourozenců.

Pokud zůstavitel zanechá manžela a děti, dědictví se mezi ně rozdělí rovným dílem. Manžel však musí dostat nejméně čtvrtinu dědictví. Pokud zůstavitel zanechá manžela, se kterým měl ze zákona společné jmění, obdrží pozůstalý manžel polovinu společného majetku vzhledem ke skončení společného vlastnictví, zatímco druhá polovina je součástí dědictví po zůstaviteli.

Pokud zůstavitel nezanechá manželského partnera ani pokrevní příbuzné, kteří mají nárok získat dědictví ze zákona, případně dědictví rovným dílem dětem manželského partnera zemřelého, jejichž rodiče v době, kdy bylo zahájeno dědické řízení (dědictví u nevlastních dětí), již nežili.

5 Který orgán je příslušný:

5.1 v dědických věcech?

Žadatel by se měl obrátit na notáře nebo na soud příslušný podle posledního místa bydliště zůstavitele.

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

Prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví se předkládá soudu příslušnému podle posledního místa bydliště nebo pobytu osoby, která toto prohlášení činí, nebo notáři. V případě osob, které mají bydliště v zahraničí, lze učinit prohlášení o odmítnutí dědictví formou stanovenou právem místa vykonání tohoto úkonu.

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

V polském právu existují dva druhy odkazu: odkaz *per condemnationem* a odkaz *legatum per vindicationem*. Přijmout či odmítnout lze pouze odkaz *legatum per vindicationem*, u damnačních odkazů toto není možné.

Orgány uvedené v předchozí otázce jsou příslušné k přijetí takových prohlášení týkajících se odkazů *legatum per vindicationem*.

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

Podle polského práva neexistuje právo na povinný díl. Lze však požadovat úhradu povinného dílu, tj. příslušnou peněžitou částku. Prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dílu se nepředkládá.

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

Osoba, která si přeje získat doklad potvrzující její status dědice, může buď podat žádost o soudní prohlášení o nabytí dědictví, nebo získat registrovanou listinu potvrzující dědictví od notáře. Pokud existuje několik dědiců, může být pozůstalost na jejich žádost rozdělena soudem v řízení o vypořádání dědictví nebo notářem na základě smlouvy o vypořádání dědictví ve formě notářského zápisu.

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Osoba se stává dědicem nebo odkazovníkem po zahájení dědického řízení podle zákona (dědictví však může být odmítnuto).

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Dědic nese v zásadě neomezenou odpovědnost za dluhy zůstavitele. Dědic může omezit svou odpovědnost v tomto ohledu tím, že dědictví přijme s výhradou soupisu. V takovém případě by měl dědic učinit příslušné prohlášení před notářem nebo příslušným soudem ve lhůtě šesti měsíců ode dne, kdy se o dědictví dověděl. Dědici odpovídají za dluhy zůstavitele společně a nerozdílně.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Aby bylo možné zapsat nemovitý majetek, který je součástí pozůstalosti, do katastru nemovitostí a hypotečního rejstříku, musí dědic zpravidla předložit doklady potvrzující jeho status dědice, tj. rozhodnutí soudu potvrzující nabytí dědictví nebo notářské osvědčení o dědictví.

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Za prvé platí, že podle polského práva lze správce pozůstalosti jmenovat z moci úřední nebo na žádost, když z jakéhokoli důvodu existuje riziko, že majetek nebude rozdělen tak, jak bylo zamýšleno. Za tímto účelem by zúčastněná strana měla předložit žádost soudu příslušnému ve věcech majetku zůstavitele s cílem prokázat, že je dědicem nebo odkazovníkem, případně že má nárok na povinný díl. Žádost může podat i vykonavatel závěti, spolujednatel majetku, osoba, které společně vznikl nárok na práva zůstavitele, věřitel s písemným dokladem o dluhu zůstavitele nebo finanční úřad.

Za druhé v případě dědictví, o něž se nikdo nepřihlásí, jmenuje soud správce pozůstalosti, a to z moci úřední nebo na základě žádosti.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

Zůstavitel může ve své závěti povolát vykonavatele závěti, který bude spravovat pozůstalost po smrti zůstavitele.

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

Vykonavatel závěti by měl spravovat pozůstalost, hradit dluhy plynoucí z dědictví, zejména vykonávat odkazy a pokyny, a následně rozdělit pozůstalost mezi dědice v souladu se závětí a s příslušnými právními předpisy, v každém případě však bezprostředně po vypořádání majetku.

Vykonavatel závěti může podávat žaloby a být žalován v záležitostech týkajících se správy pozůstalosti, její uspořádané části nebo určitého majetku. Může rovněž podávat žaloby v záležitostech týkajících se práv, které jsou součástí dědictví, a být žalován v záležitostech týkajících se dluhů plynoucích z dědictví. Vykonavatel závěti by měl rovněž vydat předmět konkrétního odkazu osobě, v jejíž prospěch byl tento odkaz učiněn.

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob? Mají specifické důkazní účinky?

Osoba, která je dědicem ze zákona, musí předložit kopie příslušných dokumentů o osobním stavu, které dokládají její vztah k zůstaviteli (např. rodný list, oddací list). Dědic ze závěti nebo odkazovník by měl předložit závěť dokládající jeho práva k dědictví.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

Poslední aktualizace: 23/10/2023

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Upozorňujeme, že výchozí [pt](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady: [en](#)

Dědická řízení - Portugalsko

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s [Radou notářů Evropské unie \(CNUE\)](#).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

Pořízení pro případ smrti lze vyhotovit ve dvou formách: i) závěť; ii) smlouva.

i) Závěť

Závěť je osobní listina, kterou nemůže sepsat zástupce.

Společná závěť, tj. závěť vyhotovená dvěma nebo více osobami v rámci jednoho dokumentu, a to buď ve prospěch třetí osoby, nebo ve vzájemný prospěch těchto osob, je nepřípustná.

Závěť je prohlášením o záměru pouze jedné osoby, které nemusí být určeno ani oznámeno určité osobě. Je kdykoli odvolatelná a majetek přechází na dědice nebo odkazovníky až po smrti zůstavitele.

Existují standardní a zvláštní typy závěti.

Standardními typy závěti jsou: závěť pořízená veřejnou listinou a uzavřená závěť.

Závěť pořízenou veřejnou listinou sepisuje notář a zapisuje ji do své evidence.

Uzavřenou závěť sepisuje a podepisuje zůstavitel nebo jiná osoba na žádost zůstavitele, ale musí ji schválit notář. Může být uložena u zůstavitele nebo u třetí osoby, případně u notáře. Osoba, která má v držení uzavřenou závěť, je povinna ji předložit nejpozději do tří dnů od data, kdy se dozví o smrti zůstavitele; v opačném případě bude odpovídat za veškeré způsobené ztráty nebo škody, a pokud se jedná o dědice, může se v důsledku svého jednání stát dědicem nezpůsobilým.

Zákon stanoví následující typy zvláštních závětí: vojenské závěti, závěti pořízené na lodi, závěti pořízené v letadle, závěti pořízené v případě katastrofy.

Závěť může být pořízena jedním z těchto zvláštních způsobů pouze v případě, že nastanou určité výjimečné okolnosti, které stanoví zákon. Takové závěti pozbývají platnosti po dvou měsících od pominutí příčiny, která zůstaviteli zabránila v tom, aby pořídil závěť některou z obvyklých forem.

Portugalské právní předpisy rovněž stanoví zvláštní formu závěti, kterou pořizuje portugalský státní příslušník v zahraničí podle zahraničního práva. Právní účinky této závěti nastanou v Portugalsku, pokud byla formálně pořízena nebo schválena.

ii) Smlouva

Portugalský právní systém ve výjimečných případech připouští dědictví na základě smlouvy. To může proběhnout prostřednictvím dědické smlouvy nebo smlouvy o daru v očekávání manželství, které nabývají účinnosti smrtí dárce. Aby byla platná, musí být jak smlouva o dědictví, tak o darech pro případ smrti v očekávání manželství uvedena v manželské smlouvě.

Obecně však platí, že dědictví na základě smlouvy je zakázáno. Dědické smlouvy jsou tedy v zásadě zakázány, pokud k nim dojde, budou neplatné. Dary v očekávání smrti jsou rovněž zakázány, ale namísto toho, aby se stávaly neplatnými, stávají se ze zákona pořízením pro případ smrti a jsou kdykoli odvolatelné.

V souvislosti s dědictvím zákon výjimečně připouští platnost dvou typů smluv: a) povolání dědice nebo odkazovníka ve prospěch kteréhokoli z manželů druhým manželem nebo třetí osobou; b) povolání dědice nebo odkazovníka ve prospěch třetích osob kterýmkoli z manželů. Rozdíl mezi dědicem a odkazovníkem je vysvětlen níže v odpovědi na otázku „Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?“

Platné smlouvy týkající se dědictví nabývají účinnosti až po smrti zůstavitele. Smlouvu uvedenou v písmenu a) výše však nelze jednostranně odvolat poté, co byla uzavřena, a dokud je zůstavitel naživu, nemůže způsobit oprávněné osobě újmu tím, že bude provádět bezúplatné převody. Smlouva týkající se dědictví uvedená v písmenu b) výše je kdykoli odvolatelná v případě, že daná třetí osoba nebyla zahrnuta do manželské smlouvy jako přijímající strana.

Kromě těchto dvou typů smluv týkajících se dědictví připouští zákon rovněž platnost darů pro případ smrti v očekávání manželství. Tyto dary jsou poskytovány v očekávání manželství jednomu z manželů druhým manželem nebo třetí osobou. Dar pro případ smrti v očekávání manželství podléhá režimu smluv týkajících se dědictví a musí být zakotven v manželské smlouvě.

Pozn.:

Portugalské právo upravuje dva typy dědictví. Jedním z nich je dědění jako projev vůle – na základě závěti nebo smlouvy – na které odkazuje tato odpověď. Druhé z nich je dědění ze zákona – zákonné nebo povinné – které bude uvedeno v odpovědích na otázky „Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?“ a „Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?“

Dědění jako projev vůle je důsledkem projevu vůle zůstavitele, stejně jako závěti a smlouvy.

Zákon připouští i dědění ze zákona. Pokud vyplývá přímo ze zákona a nemůže nad ním převážit přání zůstavitele, nazývá se zákonným děděním. Pokud vyplývá ze zákona, ale může nad ním převážit přání zůstavitele, nazývá se povinným děděním.

2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Pořízení nemusí být v zásadě registrováno.

Existují však výjimky, které jsou zakotveny v různých ustanoveních. Pořízení pro případ smrti musí být registrováno například v následujících případech:

i) preferenční pořízení pro případ smrti s ohledem na skutečnou účinnost; ii) zřízení pravidelné platby a její změny; iii) povinnost snížit dary v důsledku vrácení darů do společné pozůstalosti; iv) manželské smlouvy.

V případech uvedených výše v bodech i), ii) a iii) musí žalobci nebo žalovaní v daném právním vztahu, osoby, které mají na registraci zájem nebo osoby, které jsou ze zákona povinny registraci zajistit, podat žádost o zápis u *Conservatórias do Registo Predial* [katastrální úřady] (úřední registrace, kterou v některých případech zajišťují soudy, státní zastupitelství nebo samotný registrační úředník). Registrace je provedena formou popisu nemovitosti, uvedením skutečností a příslušných připomínek a zaznamenáním určitých okolností.

V případě uvedeném v bodě iv) je registrace provedena na *Conservatórias do Registo Civil* [matriční úřad] jako vklad nebo záznam na základě prohlášení stran. V takovém případě mohou být účastníky registrace i osoby, na které se daná skutečnost přímo vztahuje nebo jejichž souhlas je nutný k její plné účinnosti.

Pozn.:

Pravidelná platba znamená nárok pozůstalého vdovce nebo vdovy na výživné z prostředků, které zůstavitel zanechal.

Vrácení darů do společné pozůstalosti znamená, že potomci, kteří očekávají dědictví, navrátí do společné pozůstalosti majetek nebo cennosti, které jim daroval jejich předek.

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Ano, podle portugalských právních předpisů je svobodné nakládání s majetkem v případě smrti omezeno povinným dílem. Povinným dílem se rozumí ta část majetku, se kterou zůstavitel nemůže svobodně nakládat, protože ze zákona náleží nepominutelným dědicům. Jedná se o povinné dědění, které představuje formu dědění ze zákona, nad níž nemůže převážit přání zůstavitele.

Nepominutelnými dědici jsou manžel, potomci a předci. Manžel a potomci spadají do první dědické třídy. Nezanechal-li zůstavitel potomky, dědí manžel a předci.

Pravidla týkající se majetku, s nímž zůstavitel nemůže svobodně nakládat (povinného dílu) jsou následující:

povinný díl manžela a dětí činí dvě třetiny dědictví,

pokud zůstavitel nezanechal potomky ani předky, činí povinný díl manžela polovinu dědictví,

pokud zůstavitel nezanechal manžela, ale zanechal děti, činí povinný díl polovinu dědictví v případě, že zanechal jedno dítě, a dvě třetiny dědictví v případě, že zanechal dvě a více dětí,

povinný díl potomků ve druhé třídě a následujících třídách se rovná podílu, který by připadl jejich předkovi,

pokud zůstavitel nezanechal potomky, činí povinný díl manžela a předků dvě třetiny dědictví,

pokud zůstavitel nezanechal potomky ani pozůstalého manžela, činí povinný díl rodičů polovinu dědictví; pokud jsou jako dědicové určeni předci ve druhé třídě a následujících třídách, činí jejich povinný díl třetinu dědictví.

Pozn.:

Manžel není určen jako dědic, pokud jsou manželé v době smrti zůstavitele rozvedeni nebo rozloučení pravomocným rozsudkem nebo rozsudkem, který má nabytí právní moci. Probíhá-li v době zůstavitelovy smrti řízení o rozvod nebo rozluky manželství, mohou oprávněné osoby v tomto řízení v zájmu vypořádání majetku pokračovat. V tomto případě, pokud je manželství následně rozvedeno nebo rozloučeno, není manžel určen jako oprávněná osoba.

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

Pokud zůstavitel nezanechal platné a účinné pořízení o tom, jak má být po jeho smrti naloženo s celým jeho majetkem nebo s jeho částí, jsou jako dědici určeni jeho nepominutelní dědicové. To se nazývá povinným děděním, které představuje formu dědění ze zákona, nad níž mohou převážit přání zůstavitele.

Nepominutelnými dědici jsou manžel, příbuzní a stát v následujícím pořadí: a) manžel a potomci; b) manžel a příbuzní ve vzestupné linii; c) sourozenci a jejich potomci; d) ostatní poboční příbuzní až do čtvrtého stupně příbuzenství včetně; e) stát.

5 Který orgán je příslušný:

Příslušnost v dědických věcech závisí na tom, zda je dědictví sporné (přijetí s výhradou soupisu) či nikoli (prosté a bezvýhradné přijetí).

V záležitostech sporného dědictví jsou příslušní notáři a soudy. V případech stanovených v § 1083 odst. 1 občanského soudního řádu (např. dědicové, jejichž místo pobytu není známo, dědicové, kteří nejsou způsobilí k právům a právním úkonům, soupis vyžadovaný státním zastupitelstvím) musí soudy vyhotovit soupis. V ostatních případech mohou dotčené osoby nechat vyhotovit soupis notářem (*Cartório Notarial*) nebo soudem.

V záležitostech nesporného dědictví jsou příslušní notáři a matriční (registrační) úředníci (*Conservatórias dos Registos*). V tomto případě jsou příslušní povolávat dědice a provést příslušné rozdělení.

Právníci a právní poradci mohou na základě ověření soukromé listiny rozdělit nespornou pozůstalost, ale nejsou příslušní povolávat dědice.

5.1 v dědických věcech?

V případě sporného dědictví mohou v souladu s § 1083 občanského soudního řádu provést soupis soudy nebo notáři.

V případě prostého a bezvýhradného přijetí dědictví není nutné zahajovat dědické řízení. V takovém případě se dědici a odkazovníci vypořádají a dědictví si po vzájemné dohodě rozdělí, aniž by měli povinnost zahájit řízení za účasti notáře nebo soudu.

Pokud je pozůstalost prohlášena za odumrlé připadající státu, provede se u soudu odpovídající zvláštní postup s cílem vypořádat dědictví ve prospěch státu (§ 2152–§ 2155 občanského zákoníku).

Pokud dědictví není sporné, jsou pro ně příslušní notáři, matriky a katastrální úřady bez ohledu na místní příslušnost. Zúčastněné strany tedy mohou provádět dané úkony u orgánu dle vlastní volby bez územních omezení.

V případě nesporného dědictví může pozůstalost rozdělit kterýkoli právník nebo právní poradce v dané zemi za předpokladu, že dotčené osoby byly předtím povolány (např. matričním (registračním) úředníkem nebo notářem).

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

Pokud jde o orgán příslušný k přijetí prohlášení o přijetí nebo odmítnutí dědictví, neexistují žádné podstatné rozdíly mezi odkazem a dědictvím ani mezi děděním ze zákona nebo děděním jako projevem vůle. Odpověď na tyto tři otázky je tedy stejná.

Pokud bylo dědictví přijato s výhradou soupisu, provádí se prohlášení o přijetí v rámci dědického řízení. V takovém případě je orgánem příslušným k přijetí prohlášení o přijetí soud nebo notář.

Přijetí dědictví s výhradou soupisu je zajištěno vyžádáním soupisu nebo intervencí v něm.

Dalším typem přijetí dědictví je prosté přijetí, k němuž dochází, když je dědictví přijato a rozděleno bez nutnosti dědického řízení.

Pravidla týkající se přijetí dědictví platí také pro přijetí odkazu. Rozdíl mezi dědictvím a odkazem je uveden v odpovědi na následující otázku.

Pokud je zahájeno dědické řízení, musí být odmítnutí provedeno nebo zaznamenáno do spisu. V takovém případě jsou orgány příslušnými k přijetí prohlášení o odmítnutí soud nebo notář.

Odmítnutí musí mít jednu z následujících forem: veřejná listina nebo soukromý ověřený dokument, pokud existuje majetek, u něhož zákon vyžaduje, aby s ním bylo nakládáno jednou z těchto forem; v ostatních případech soukromý dokument.

Přijetí nebo odmítnutí dědictví nebo odkazu je jednostranný právní úkon, tj. oba tyto úkony jsou prováděny na základě prohlášení dědice, které nemusí být určeno ani oznámeno určité osobě.

Pokud je pozůstalost uprázdněná, mohou zúčastněné strany nebo státní zastupitelství požádat soud, aby dědice vyzval k přijetí nebo odmítnutí dědictví (§ 1039–§ 1041 občanského soudního řádu). V takovém případě přijímá prohlášení o přijetí soud. Za uprázdněnou se pozůstalost považuje v období, kdy dosud nebyla ani přijata, ani prohlášena za připadající státu.

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

Tento postup závisí na tom, zda je řízení sporné či nikoli.

SPORNÉ DĚDICKÉ ŘÍZENÍ

Účelem dědického řízení je: rozdělit dědictví za účelem ukončení jeho spoluvlastnictví; vypracovat seznam majetku spadajícího do pozůstalosti, pokud není nutné provést jeho rozdělení; vypořádat pozůstalost v případě potřeby (§ 1082 občanského soudního řádu).

Vyhotovuje-li soupis majetku soud, má podobu soudního soupisu stanoveného v hlavě XVI svazku V občanského soudního řádu (§ 1082–§ 1129). Místní příslušnost vnitrostátních soudů je určena podle hraničních určovateli stanovených v § 72A občanského soudního řádu.

K hlavním fázím postupu vyhotovení soudního soupisu majetku patří: i) prvotní žádost, ii) odpor a ověření závazků, iii) předběžný výslech zúčastněných stran, iv) určení a předvolání zúčastněných stran, v) omezení darů nebo odkazů, které přesahují část, s níž je možno volně nakládat, vi) zpráva o rozdělení a rozhodnutí, kterým se rozdělení schvaluje. Po rozhodnutí může následovat zrušení nebo změna rozdělení, dodatečné rozdělení nebo přidělení podílu opomenutému dědici.

Vyhotovuje-li soupis majetku kancelář notáře, má podobu notářského soupisu stanoveného v příloze zákona č. 117/2019 ze dne 13. září 2019 odkazujícího na nezbytné změny hlavy XVI svazku V občanského soudního řádu.

V souladu s § 1–§ 5 přílohy zákona č. 117/2019 zveřejňuje sdružení portugalských notářů seznam notářů, kteří mohou soupis majetku vyhotovit (www.notarios.pt); v případě notářského soupisu je sice úkolem notáře provést potřebné úkony, schvalující rozhodnutí však vydává vždy soud, jemuž je věc za tímto účelem postoupena, aniž by byly dotčeny jiné záležitosti, jež může notář postoupit soudci k rozhodnutí; úkolem soudu je rozhodovat o opravných prostředcích podaných během postupu vyhotovování notářského soupisu; strany si mohou zvolit kancelář notáře, která soupis vyhotoví, pokud existuje příslušná souvislost s dědickým řízením (např. kancelář notáře se nachází v obci, v níž bylo dědické řízení zahájeno nebo v níž se nachází majetek nebo v níž žije většina dotčených osob).

NESPORNÉ DĚDICKÉ ŘÍZENÍ

Zúčastněná strana může věc vypořádat u notáře nebo matričního (registračního) úředníka. Prostřednictvím systému jednotného kontaktního místa se mohou matriční (registrační) úředníci zabývat všemi otázkami souvisejícími s dědictvím od povolení až po konečné zaznamenání majetku vyplývající z rozdělení pozůstalosti.

Jakmile si zúčastněné strany zajistí své postavení dědice v kanceláři notáře nebo na matričním úřadě, mohou rovněž rozdělit majetek v pozůstalosti na základě soukromé listiny ověřené právníkem nebo právním poradcem.

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Dědicové dědí pozůstalost zůstavitele zcela nebo zčásti, tj. majetek, který mají zdědit, není předem určen.

Odkazovníci na druhé straně dědí určitý majetek nebo cennosti.

Způsobilost při děděním ze zákona je dána zákonem. Při děděním jako projevu vůle vyplývá způsobilost z prohlášení zůstavitele o záměru. Právní nástupci mohou mít postavení dědiců nebo odkazovníků, a to při děděním ze zákona i při děděním jako projevu vůle.

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Pokud dědic při přijetí dědictví uplatní výhradu soupisu, odpovídá za dluhy zůstavitele a za další náklady související s dědictvím jen do výše hodnoty nabytého dědictví, pokud věřitelé nebo odkazovníci neprokáží existenci dalšího majetku. Pokud je uplatněna výhrada soupisu, leží důkazní břemeno týkající se existence takového dalšího majetku na věřiteli nebo na odkazovnících.

V případě prostého přijetí dědictví nepřesáhne odpovědnost za dluhy a jiné poplatky související s dědictvím rovněž hodnotu zděděného majetku, v takovém případě je však na dědicích nebo odkazovnících, aby prokázali, že pozůstalost nezahrnuje majetek takové hodnoty, aby postačovala k úhradě dluhů nebo uspokojení pohledávek odkazovníků. V tomto případě leží důkazní břemeno týkající se neexistence takového dalšího majetku na dědicích nebo na odkazovnících.

Z pozůstalosti se hradí následující náklady: náklady zůstavitelova pohřbu a související výdej, poplatky za výkon závěti a za správu a vypořádání pozůstalosti; úhrada zůstavitelových dluhů; uspokojení odkazů.

V případě společně zděděného majetku odpovídají dědicové za úhradu výše uvedených nákladů společně. Pokud je pozůstalost rozdělena, odpovídá každý dědic za jejich úhradu pouze podle poměru hodnoty svého podílu na pozůstalosti.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

V následující odpovědi jsou samostatně uvedeny dokumenty a informace vyžadované pro účely registrace nemovitého majetku, poplatky k úhradě a způsob, jakým lze podat žádost o registraci (osobně, poštou nebo on-line).

Vyžadované dokumenty a informace

Žádost o registraci nemovitého majetku musí obsahovat totožnost žadatele, dotčené skutečnosti a majetek a seznam podkladů.

Zaregistrovány mohou být pouze skutečnosti uvedené v dokumentech, které jsou jimi právně podloženy.

Dokumenty v cizím jazyce mohou být přijaty pouze tehdy, jsou-li přeloženy v souladu se zákonem, s výjimkou případů, kdy byly vypracovány v angličtině, francouzštině nebo španělštině a příslušný úředník tento cizí jazyk ovládá.

Pokud je nutno posoudit přijatelnost žádosti o registraci na základě cizího práva, musí zúčastněná strana prokázat příslušný obsah na základě jakéhokoli vhodného dokumentu.

Pokud se žádost o registraci týká budovy, která není popsána, musí k ní být připojeno dodatečné prohlášení uvádějící jména, postavení a adresu majitelů, kteří budovu vlastnili bezprostředně před převodcem, a předchozí zápis v katastru nemovitostí, s výjimkou případů, kdy žadatel v prohlášení uvede důvod, proč nejsou tyto skutečnosti známy.

V případě, že registrace zahrnuje podíl na nepopsaném společném majetku, je nutno rovněž uvést jméno, postavení a adresu všech *spoluvlastníků*.

Poplatky

Poplatek je nutno uhradit při podání žádosti, případně ho odeslat společně s ní. Poplatek odpovídá pravděpodobné výši celkové částky k úhradě. Pokud není poplatek uhrazen při podání žádosti, může být žádost okamžitě zamítnuta.

Pokud nebyl poplatek uhrazen a žádost nebyla zamítnuta, registrační oddělení vyrozumí zúčastněnou stranu o lhůtě pro úhradu nezaplacené částky, kterou je nutno dodržet, aby registrace nebyla zamítnuta.

Stejný postup platí i v případě, že původně uhrazená částka není dostatečná a není úplná.

Žádost o registraci podaná osobně, poštou nebo on-line

Žádosti o registraci nemovitého majetku mohou být podány osobně, poštou nebo on-line.

Žádosti o registraci podané osobně a poštou musí mít písemnou formu v souladu s formuláři schválenými rozhodnutím řídicího orgánu *Instituto dos Registos e do Notariado, I.P.* (Úřadu pro rejstříky a notářství). K formulářům musí být přiloženy dokumenty dokládající skutečnost, která má být registrována, a výše uvedená další prohlášení, pokud existují.

Formuláře uvedené v předchozím odstavci nemusí být použity v případě žádostí o registraci podávaných písemně orgány veřejné správy, které jsou účastníky soudního řízení jako žalobci nebo žalovaní, státním zastupitelstvím, insolvenčními správci nebo zástupci donucovacích orgánů bez ohledu na to, zda jsou podávány osobně nebo poštou.

Žádosti soudů, státního zastupitelství, zástupců donucovacích orgánů či soudních vykonavatelů, kteří provádějí opatření z titulu své funkce zástupců donucovacích orgánů a soudních administrátorů, by měly být pokud možno zaslány elektronicky a měly by k nim být přiloženy dokumenty požadované pro registraci a částky k úhradě.

Žádosti o registraci majetku lze podávat on-line na adrese <http://www.predialonline.mj.pt> Jedinými postupy, jejichž registraci nelze provést on-line, jsou postupy odůvodňující, uvádějící na pravou míru nebo zpochybující rozhodnutí registračního úředníka.

Pro žádost o registraci právních listin týkajících se majetku je vyžadován elektronický certifikát. Tento certifikát již mají k dispozici občané s portugalským průkazem totožnosti, kteří si aktivovali svůj elektronický certifikát, právníci, notáři a právní poradci.

Manažeři a ředitelé obchodních společností nebo společností podle občanského práva, které mají formu obchodní společnosti, mohou při podávání žádostí o registraci on-line, u níž jsou příslušné společnosti zúčastněnými stranami, certifikovat, že předložené elektronické dokumenty odpovídají původním dokumentům v tištěné podobě.

Pozn.:

Žádosti o registraci nemovitého majetku mohou podávat pouze osoby a/nebo subjekty, které jsou k tomu z hlediska práva oprávněny. Tyto osoby nebo subjekty jsou uvedeny výše v odpovědi na otázku: „Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?“ v oddíle uvádějícím záznamy, které mají být předloženy na katastru nemovitostí.

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Jmenování správce pozůstalosti je povinné v případě, že má proběhnout dědické řízení. V takovém případě je povinné určit hlavu rodiny, která odpovídá za správu pozůstalosti. Osoba, která žádá o dědické řízení, uvede, kdo má podle zákona plnit povinnosti hlavy rodiny. Učiní tak prostřednictvím formuláře pro podání žádosti o dědické řízení.

Dokud je pozůstalost uprázdněná, může nastat situace, kdy neexistuje nikdo, kdo by byl ze zákona oprávněn vykonávat její správu. V tomto případě může každý dědic podniknout kroky ke správě dědictví ještě dříve, než dojde k jeho přijetí nebo odmítnutí. Existuje-li riziko ztráty nebo poškození majetku, který je součástí uprázdněné pozůstalosti, jmenuje soud opatrovníka. Učiní tak na žádost státního zastupitelství nebo kterékoli ze zúčastněných stran. Definice uprázdněné pozůstalosti již byla uvedena v odpovědi na otázku: „*Který orgán je příslušný: : (...) k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí?*“

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

Hlava rodiny

Hlava rodiny v zásadě odpovídá za správu pozůstalosti, dokud není vypořádána a rozdělena.

Podle zákona jsou povinnosti hlavy rodiny delegovány v následujícím pořadí:

- a) na pozůstalého manžela, s nímž nebyl zůstavitel rozloučen, ani nedošlo k rozdělení majetku, pokud je dědicem nebo má podíl na společném jmění manželů;
- b) na vykonavatele závěti, pokud zůstavitel neuvede jinak;
- c) na příbuzné, kteří jsou dědici ze zákona;
- d) na odkazovníky ze závěti.

Pokud je celá pozůstalost rozdělena mezi odkazovníky, vystupuje jako hlava rodiny odkazovník, který obdržel největší podíl, na místě dědiců; pokud jsou ostatní okolnosti stejné, má přednost nejstarší z nich.

Ve zvláštních případech může být správa celého majetku spadajícího do pozůstalosti nebo jeho části svěřena vykonavatelé závěti nebo svěřenskému správci, jak bude vysvětleno níže.

Vykonavatel závěti

V případě dědictví ze závěti může zůstavitel povolát jednu nebo více osob potřebných k tomu, aby zajistily provedení závěti, případně její úplné nebo částečné vykonání. To se nazývá výkonem závěti. Povolaná osoba se nazývá vykonavatelem závěti.

Svěřenský správce

Nahrazení svěřenského správce neboli svěřenské správcovství, je pořízení, jehož prostřednictvím zůstavitel pověřuje určeného dědice zachováním dědictví tak, aby po jeho smrti připadlo jinému dědici. Dědic, který je povolán k této povinnosti, se nazývá svěřenským správcem. Oprávněná osoba, v jejíž prospěch se toto nahrazení zřizuje, se nazývá svěřeneckým nástupcem. Svěřenský správce spravuje majetek, který mu byl svěřen, a má z něho užitek.

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

Pravomoci hlavy rodiny

Hlava rodiny spravuje majetek zůstavitele a v případě, že existovalo společné jmění manželů, i toto společné jmění.

Hlava rodiny může požádat dědice nebo třetí osoby o vydání majetku, který mají v držení a který má hlava rodiny spravovat. Hlava rodiny může podat zapůřčí žalobu proti dědici nebo proti třetí osobě a může vymáhat pohledávky plynoucí z pozůstalosti, pokud by odkladem bylo ohroženo jejich zpětné získání nebo je-li platba provedena spontánně.

Hlava rodiny musí prodat plody nebo jiné zboží podléhající zkáze, a výtěžek může použít na pokrytí výdajů na pohřeb a souvisejících výdajů a správních poplatků.

Hlava rodiny může rovněž prodat plody nepodléhající zkáze v rozsahu nezbytném k pokrytí výdajů na pohřeb a souvisejících výdajů a správních poplatků. Mimo výše uvedené případy mohou práva vyplývající z dědictví vykonávat pouze všichni dědici společně, případně mohou být uplatňována pouze proti všem dědicům.

Pravomoci vykonavatele závěti

Pokud byl vykonavatel závěti povolán v rámci dědění ze závěti, má pravomoci, které mu udělil zůstavitel.

Pokud zůstavitel pravomoci vykonavatele závěti nespécifikoval, odpovídá vykonavatel závěti za následující záležitosti: zajištění pohřbu a souvisejících opatření a úhrada příslušných nákladů; kontrola splnění pořízení pro případ smrti a v případě potřeby zachování jejich platnosti před soudem; plnění povinností hlavy rodiny.

Zůstavitel může pověřit vykonavatele závěti uspokojením odkazů z pozůstalosti v případě, že se jedná o hlavu rodiny a není zapotřebí povinná výhrada soupisu. Vykonavatel závěti může být zůstavitelem zmocněn k prodeji buď jakéhokoli pozůstalostního majetku (movitého či nemovitého), nebo majetku určeného v závěti.

Pravomoci svěřenského správce

Svěřenský správce svěřený majetek nejen spravuje, ale má z něj rovněž užitek. Ustanovení týkající se požívání tohoto majetku lze uplatnit, pokud nejsou v rozporu se svěřenectvím. Svěřenský správce může nakládat se svěřeným majetkem nebo ho zatížit pouze se souhlasem soudu.

Dědicové a opatrovník uprázdněné pozůstalosti

Po dobu, kdy je pozůstalost uprázdněná, představuje fond s právní subjektivitou. Tato pozůstalost tedy má aktivní i pasivní žalobní legitimaci. Pokud není nikdo, kdo by v tomto případě pozůstalost spravoval, lze použít jedno z níže uvedených řešení.

Před tím, než dědictví přijme nebo odmítne, může každý dědic v době, kdy je pozůstalost uprázdněná, přijmout naléhavá administrativní opatření. V případě, že existuje více dědiců a je vznesena námitka, rozhoduje vůle většiny.

Opatrovník uprázdněné pozůstalosti může být rovněž jmenován soudně. Opatrovník odpovídá za podávání žádostí o předběžné řízení a za podávání žalob, které nenesou odkladu, aniž by došlo k ohrožení zájmů dědictví. Odpovídá také za zastupování pozůstalosti ve všech žalobách, které jsou proti ní podány. Opatrovník musí mít souhlas soudu k tomu, aby mohl nakládat se stálými aktivy, cennými předměty, cennostmi, obchodními podniky nebo jakýmkoli jiným majetkem, u něž není nakládání s ním nebo jeho zatížení správním úkonem, nebo tato aktiva, cenné předměty, cennosti, obchodní podniky nebo majetek zatížit. Soudní povolení bude uděleno pouze tehdy, pokud je dané opatření odůvodněné tím, aby nedošlo k poškození nebo ztrátě majetku, úhrady dluhů pozůstalosti a pokrytí nákladů na nezbytná nebo užitečná zlepšení, případně pokud nastane jiná naléhavá potřeba.

Pokud pozůstalost již není uprázdněná, protože došlo k jejímu přijetí, ale zůstává nerozdělená, umožňuje zákon, aby kterýkoli dědic požádal o soudní uznání svého postavení dědice a o to, aby všechny osoby, které mají v držení celý majetek spadající do pozůstalosti nebo jeho část na základě dědického nebo jiného nároku nebo bez nároku, tento majetek navrátily. Tento úkon se nazývá žaloba o obnovu držby. Tento úkon může provést jediný dědic bez účasti ostatních, avšak neomezuje právo hlavy rodiny požadovat vydání majetku, který má spravovat, jak je uvedeno výše.

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob?

Mají specifické důkazní účinky?

Dokumenty potvrzující postavení dědiců nebo odkazovníků

Rozsudky

Notářské zápisy

Zjednodušené postupy pro potvrzení postavení dědiců, vydané matričním úřadem

Výše uvedené dokumenty dokládají postavení dědiců a/nebo odkazovníků, kteří přežijí zůstavitele.

Rozsudky, notářské zápisy a zjednodušené postupy ke zmocnění dědiců jsou veřejné listiny s úplnou důkazní hodnotou.

Právní postavení dědiců nebo odkazovníků je zaznamenáno na matričním úřadu formou dodatku k úmrtnímu listu zůstavitele.

Dokumenty potvrzující rozdělení majetku

V případě sporného dědického řízení:

Rozsudek příslušného soudu, který potvrzuje rozdělení pozůstalosti v dědickém řízení. Rozsudek určuje uspokojení jednotlivých podílů (např. majetek, který dědí jednotliví dědicové nebo odkazovníci). Jedná se o veřejné listiny s úplnou důkazní hodnotou.

V případě dědění jako projevu vůle:

Soukromý ověřený dokument pořízený před právníkem nebo právním poradcem, který určuje způsob uspokojení podílů. Nejedná se o veřejnou listinu, ale o soukromý ověřený dokument, který má v tomto případě důkazní hodnotu rovnocennou úplné důkazní hodnotě.

Dokument týkající se rozdělení ve zjednodušeném dědickém řízení před registračním úředníkem. Jedná se o veřejné listiny s úplnou důkazní hodnotou.

Notářský zápis o rozdělení pořízený notářem. Jedná se o veřejné listiny s úplnou důkazní hodnotou.

Kterýkoli z výše uvedených dokumentů potvrzujících rozdělení pozůstalosti, může být základem pro registraci majetku spadajícího do pozůstalosti ve prospěch dědice nebo odkazovníka bez ohledu na to, zda mají úplnou důkazní hodnotu.

Závěrečná poznámka

Informace v tomto formuláři jsou obecné povahy, nejsou vyčerpávající a nejsou závazné pro kontaktní místo, Evropskou soudní síť pro občanské a obchodní věci ani pro soudy nebo jakékoli jiné příjemce. Nezabývají povinností konzultovat příslušné právní předpisy.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 31/10/2023

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Dědická řízení - Rumunsko

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s [Radou notářů Evropské unie \(CNUE\)](#).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

Rumunské právo nepřipouští společnou závěť a dědickou smlouvu.

Závěť může být pořízena ve formě veřejné listiny nebo jako holografická závěť.

Holografická závěť je sepsána, datována a podepsána zůstavitelem a předtím, než je vykonána, je třeba ji předložit notáři, který ji opatří pečeti a ověří. Závěť ve formě veřejné listiny pořizuje notář nebo jiná osoba, již je svěřen výkon veřejné moci. Zůstavitel závěť nadiktuje notáři, který ji sepíše a následně zůstaviteli nahlas přečte, přičemž změní formální požadavky. Pokud byla závěť již zůstavitelem sepsána, notář ji nahlas přečte a zůstavitel následně prohlásí, že listina obsahuje jeho poslední vůli. Zůstavitel závěť podepíše a notář podepíše osvědčení o ověření. Během procesu ověření mohou být zůstaviteli nápomocni jeden nebo dva svědci.

Privilegovaná závěť, pořízená ve zvláštních případech některými důstojníky konajícími službu v přítomnosti dvou svědků, má důkazní sílu veřejné listiny. V případě, že je odkazována peněžitá částka konkrétním institucím, je třeba vyhovět zvláštním formálním požadavkům stanoveným zvláštními právními předpisy, které upravují jejich organizaci.

Závěť **obsahuje** ustanovení týkající se určení přímých a nepřímých dědiců, rozdělení pozůstalosti, vydědění, určení vykonavatele závěti, jeho povinností, odvolání odkazu atp.

Ustanovení týkající se převodu pozůstalosti/majetku zůstavitele se nazývají odkazy. **Odkazy** se dělí na následující kategorie: univerzální odkazy nebo odkazy s univerzálním/dílčím titulem. **Univerzální odkaz** přiznává právo k celé pozůstalosti, **zatímco odkaz s univerzálním titulem přiznává právo** k části pozůstalosti.

Viz článek 1034 a následující občanského zákoníku.

2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Notář, který závěť ověřuje, ji zapisuje do **Národního notářského rejstříku darů (Registru national notarial de evidență a liberalităților RNNE)**, kam se zapisuje také darování.

Viz článek 1046 občanského zákoníku a článek 164 zákona č. 36/1995 o notářích a činnostech notářů, ve znění pozdějších předpisů.

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Povinný díl je podíl na pozůstalosti, na který mají neopominutelní dědicové (pozůstalý manžel, potomci a privilegovaní předci – rodiče zůstavitele) nárok i navzdory vůli zůstavitele. Povinný díl každého neopominutelného dědice činí polovinu podílu, který by mu náležel jako zákonnému dědici v případě, že by závěť neobsahovala žádné odkazy či ustanovení o vydědění.

Viz článek 1086 a následující občanského zákoníku.

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

Pozůstalost přechází na zákonné dědice, konkrétně na pozůstalého manžela a příbuzné zůstavitele, v následujícím pořadí:

potomci – první dědická třída,

předci a privilegovaní příbuzní ve vedlejší linii – druhá dědická třída,

ostatní předci – třetí dědická třída,

ostatní příbuzní ve vedlejší linii – čtvrtá dědická třída.

Potomci a předci zůstavitele dědí bez ohledu na stupeň své příbuznosti k zůstaviteli, zatímco příbuzní ve vedlejší linii mají na dědictví nárok jen do čtvrtého stupně příbuznosti.

Z titulu právního nástupnictví mohou dědit pouze potomci dětí zůstavitele a potomci jeho sourozenců. Z titulu právního nástupnictví se dědictví dělí po rodičovské linii. Má-li linie více než jednu větev, dělí se příslušný podíl v rámci linie rovným dílem.

Pozůstalý manžel dědí společně s dědici kterékoli dědické třídy, a to:

1/4 pozůstalosti, jestliže zbylá část přechází na potomky,

1/3 pozůstalosti, jestliže zbylá část přechází na privilegované předky a privilegované příbuzné ve vedlejší linii,

1/2 pozůstalosti, jestliže zbylá část přechází buď na privilegované předky, nebo na privilegované příbuzné ve vedlejší linii,

3/4 pozůstalosti, jestliže zbylá část přechází na ostatní předky či na ostatní příbuzné ve vedlejší linii.

Pozůstalý manžel má právo nadále žít v rodinném domě a může mu také připadnout vybavení domácnosti a běžné domácí spotřebiče.

Potomci, tedy děti zůstavitele a jejich přímí potomci, vylučují z dědictví všechny ostatní dědice a dědí v pořadí určeném stupněm jejich příbuznosti k zůstaviteli. Jestliže dědí pozůstalý manžel, připadají na potomky 3/4 pozůstalosti.

Privilegovanými předky jsou otec a matka zůstavitele, přičemž dědictví, které jim připadá, se mezi ně rozdělí rovným dílem.

Privilegovanými příbuznými ve vedlejší linii jsou sourozenci zůstavitele a jejich potomci, a to až do čtvrtého stupně příbuznosti.

Jestliže pozůstalý manžel dědí souběžně jak s privilegovanými předky, tak s privilegovanými příbuznými ve vedlejší linii, připadají dědicům druhé dědické třídy 2/3 pozůstalosti. Jestliže dědici druhé třídy dědí společně s privilegovanými předky či privilegovanými příbuznými ve vedlejší linii, avšak nikoli souběžně s oběma těmito skupinami, připadá jim 1/2 pozůstalosti.

Dědictví náležející privilegovaným předkům a privilegovaným příbuzným ve vedlejší linii se mezi ně dělí v závislosti na počtu privilegovaných předků. Zanechal-li zůstavitel pouze jednoho z rodičů, případně mu 1/4 pozůstalosti, zatímco příbuzní ve vedlejší linii mají nárok na 3/4. Jsou-li dva rodiče, případně jim společně 1/2 pozůstalosti, zatímco příbuzní ve vedlejší linii mají nárok na zbyvající 1/2.

Dědictví privilegovaných příbuzných ve vedlejší linii se mezi ně rozdělí rovným dílem, a pokud dědí z titulu právního nástupnictví, rozdělí se příslušný díl v rámci dané větve rodiny. V případě, že dědí příbuzní ve vedlejší linii s různým vztahem k zůstaviteli, dělí se dědictví mezi otcovu a matčinu stranu rodiny, přičemž se uplatní pravidlo uvedené výše. Podíly příbuzných ve vedlejší linii, kteří jsou se zůstavitelem spřízněni z obou stran, se sčítají.

Není-li žádných dědiců, **stává se pozůstalost odúmrtí** a připadá obci, v níž se pozůstalost v době jejího rozdělení nachází.

Viz články 970 až 983 a články 1135 až 1140 občanského zákoníku.

5 Který orgán je příslušný:

5.1 v dědických věcech?

K vedení nesporných dědických řízení jsou povoláni notáři, zatímco sporná dědická řízení vedou soudy prvního stupně („judecatorie“).

Dědic nebo jiná zúčastněná osoba mohou věc postoupit přímo soudu, přičemž předloží notářsky ověřené potvrzení z dědického rejstříku.

Viz články 103 a následující zákona č. 36/1995 a článek 193 občanského soudního řádu.

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

Dědic přijme dědictví výslovným prohlášením o přijetí dědictví. Dědictví lze přijmout i konkludentně, tak že dědic podnikne kroky, jež může učinit jen osoba, která je dědicem (článek 1108 občanského zákoníku).

Prohlášení o odmítnutí dědictví se činí před notářem, popřípadě na zastupitelském úřadě či konzulátu Rumunska (čl. 1120 odst. 2 občanského zákoníku).

Všechny notářské listiny obsahující prohlášení o přijetí nebo odmítnutí dědictví se zapisují do Národního notářského rejstříku prohlášení o přijetí či odmítnutí dědictví (*Registruul național notarial de evidență a opțiunilor succesoriale RNNEOS*).

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

Viz odpověď na otázku 5.2.

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

Viz odpověď na otázku 5.2.

Po zahájení dědického řízení mohou být odkazy, které omezují právo na povinný díl, na žádost neopominutelných dědiců, jejich právních nástupců a nezajištěných věřitelů poníženy. Pokud je neopominutelných dědiců více, vztahuje se ponížení pouze na neopominutelného dědice, který žádost podal, a povinný díl, který mu náleží. V důsledku tohoto omezení se odkazy mohou stát neúčinnými a být anulovány.

Viz články 1092 až 1097 a následující občanského zákoníku.

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

Dědické řízení vedené notářem se zahajuje na základě žádosti. Žádost se zapisuje do dědického rejstříku notářské komory a následně do dědického rejstříku notáře. Notář pověřený vedením dědického řízení ověří, zda je dána jeho místní příslušnost, předvolá osoby s nárokem na dědictví a v případě, že zůstavitel zanechal závět, také odkazovníka, vykonavatele závěti, právního zástupce nesvéprávných dědiců, případně orgán dozoru a zástupce veřejné správy (v případě odúmrti). Notář zjistí způsobilost dědiců a odkazovníků a určí rozsah jejich práv a složení pozůstalosti zůstavitele.

Počet a způsobilost dědiců nebo titulů odkazovníků se zjišťují na základě osvědčení o osobním stavu a závěti a za pomoci svědků. Majetek se prokazuje na základě veřejných listin či jiným zákonem uznaným způsobem.

Viz články 103 až 120 zákona č. 36/1995, ve znění pozdějších předpisů.

Dědic nebo jiná zúčastněná osoba mohou věc postoupit přímo soudu, přičemž předloží notářsky ověřené potvrzení z dědického rejstříku. Pozůstalost může být soudem rozdělena buď na základě dohody mezi zúčastněnými stranami, anebo není-li dohoda dosažena, soud zjistí majetek, postavení dědice, podíl na pozůstalosti, pohledávky, dluhy a závazky. Soud může rozhodnout o omezení nepřiměřených odkazů či o povinnosti oznámit dary. Pozůstalost je rozdělena v naturáliích, a to buď rozdělením podílů, nebo přiřknutím majetku jednomu z dědiců pod podmínkou, že ostatním dědicům vyplatí příslušnou částku v penězích. Soud může nařídít prodej pozůstalosti, a to buď se souhlasem stran, nebo soudním vykonavatelem prostřednictvím veřejné aukce. Soud rozhoduje ve formě rozsudku a rozdělí i finanční prostředky uložené jedním z dědiců ve prospěch ostatních či finanční prostředky získané z prodeje pozůstalosti.

Viz články 110 a následující zákona č. 36/1995 a §193 odst. 3 občanského soudního řádu.

Notář může se souhlasem všech dědiců provést **vypořádání závazků váznoucích na pozůstalosti**, tedy inkasovat pohledávky, platit dluhy a plnit závazky, prodávat movitý majetek a vypořádat jednotlivé odkazy.

V rámci povinné předběžné fáze notář vydá **doklad o vypořádání dědictví**, který obsahuje soupis pozůstalosti (pohledávky a závazky), seznam dědiců včetně uvedení jejich podílu na pozůstalosti a jejich souhlasu se způsobem vypořádání závazků, určení osoby, která je vypořádáním pověřena, a stanovení termínu pro dokončení vypořádání.

Osoba pověřená vypořádáním inkasuje pohledávky jdoucí za pozůstalostí, uhradí dluhy a prodá majetek. Osoba pověřená vypořádáním předloží pověřenému notáři zprávu, v níž uvede, jaké kroky za účelem inkasa pohledávek podnikla a způsob urovnání dluhů. Po dokončení vypořádání notář vydá **osvědčení o dědictví** a započítá čistý výnos vypořádání do pozůstalosti.

Viz články 121 až 134 zákona č. 36/1995 a článek 1114 občanského zákoníku.

Po ukončení vypořádání dědictví a vydání osvědčení o dědictví je **pozůstalost rozdělena** mezi dědice. Pozůstalost může být rozdělena na základě dohody. Pozůstalý manžel a potomci zůstavitele, kteří mají na základě zákona na dědictví nárok, mají povinnost ohlásit dary, které obdrželi od zůstavitele, a vrátit tento majetek do pozůstalosti, ledaže jsou od ohlášení osvobozeni.

Placení dluhů Výjimky ze zákonné úpravy dělení dluhů váznoucích na pozůstalosti

Univerzální dědicové a dědicové, jimž svědčí univerzální titul, jsou povinni podílet se na úhradě dluhů a splnění závazků váznoucích na pozůstalosti, a to v rozsahu odpovídajícím jejich podílu na pozůstalosti.

Věřitelé dědiců či jiné zúčastněné osoby mohou zažádat o rozdělení pozůstalosti, popřípadě uplatnit právo účastnit se uzavírání dohody o rozdělení pozůstalosti či jinak zasáhnout do rozdělení. Žádosti věřitelů se zapisují do Národního notářského rejstříku věřitelů, kteří jsou fyzickými osobami, a Rejstříku výhrad k rozdělení pozůstalosti (*RNNEC – Registruul național notarial de evidență a creditorilor persoanelor fizice și a opozițiilor la efectuarea partajului succesoral*).

Jestliže univerzální dědic či dědic, jemuž svědčí univerzální titul, zaplatil na úhradu společného dluhu více, než by odpovídalo jeho podílu na pozůstalosti, může tento přeplatek uplatnit vůči ostatním dědicům, avšak pouze do výše hodnoty podílu každého z nich. To platí i v případě, že tento dědic nastoupil do práv věřitelů.

Dělení majetku mezi potomky

Předkové mohou mezi potomky rozdělit svůj majetek prostřednictvím závěti nebo darování. Nepokrývá-li závěť všechny majetek zůstavitele, je zbývající majetek rozdělen podle pravidel zákonné dědické posloupnosti.

Viz články 669 až 686 a články 1143 až 1163 občanského zákoníku.

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Osoby mohou dědit, jestliže existují v době zahájení dědického řízení nebo jsou způsobilé dědit, jsou oprávněnými dědici, žijí řádným životem a nebyly-li vyděděny.

Osoba, která má dědit, může dědictví přijmout nebo odmítnout. Není překážkou, jestliže je odkazovník zároveň zákonným dědicem. Pokud ze závěti plyne, že zůstavitel zamýšlel omezit podíl zákonného dědice, aniž by přitom omezil jeho právo na povinný díl, může tento dědic vystupovat pouze jako odkazovník. Viz články 957 až 963, 987, 989, 993, 1074 až 1076, 1100 a 1102 občanského zákoníku.

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Ano, viz odpověď na otázku č. 6.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Žádost o zápis do katastru nemovitostí musí být doložena originálem / notářsky ověřenou kopií původní listiny a v případě, že je zápis činěn na základě rozhodnutí soudu, také ověřenou kopií tohoto rozhodnutí opatřenou doložkou právní moci. Zápis do katastru nemovitostí je proveden, pokud listina splňuje několik formálních požadavků: obsahuje identifikační údaje dotčené strany a nemovitého majetku; notářsky ověřený překlad (pokud jde o notářskou listinu, musí být vystavena rumunským notářem); výpis z katastru nemovitostí, zaplacení poplatku atd. První zápis nemovitého majetku do integrovaného informačního systému katastru nemovitostí může být proveden také na základě osvědčení o dědictví a katastrálních záznamů.

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Dobrovolné jmenování

Zůstavitel může určit jednu nebo více osob, kterým svěří pravomoc závěť vykonat. Vykonavatel závěti spravuje pozůstalost, a to až po dobu dvou let od zahájení dědického řízení. Soud může rozhodnout o prodloužení doby správy pozůstalosti.

Povinné jmenování

Pokud dlužník zemře před zahájením exekučního řízení, nemůže být exekuce zahájena. Jestliže zemře až po zahájení exekučního řízení, exekuce se pozastaví až do okamžiku přijetí dědictví nebo jmenování opatrovníka pozůstalosti, popřípadě zvláštního opatrovníka pozůstalosti. Jestliže se věřitel nebo soudní exekutor dozví, že dlužník zemřel, je povinen zažádat, aby notářská komora v místě posledního bydliště zůstavitele provedla zápis ve zvláštním rejstříku za účelem zahájení exekuce a aby o tom vydala potvrzení. Toto potvrzení by mělo obsahovat informaci o tom, zda dědictví bylo vypořádáno, popřípadě seznam všech dědiců, a informaci o tom, zda byl do okamžiku přijetí dědictví jmenován opatrovník.

Pokud existuje nebezpečí prodeje, ztráty, výměny nebo zničení majetku tvořícího pozůstalost, notář jej zapečetí nebo předá do úschovy.

Dokud dědictví nebylo přijato nebo v případě, že dědic není znám, může notář jmenovat zvláštního opatrovníka za účelem ochrany práv potenciálních dědiců

Viz články 686 občanského soudního řádu, čl. 1117 odst. 3, článek 1136 a články 1077 až 1085 občanského zákoníku.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

Vykonavatel závěti, osoba pověřená vypořádáním, zákonný dědic / dědic ze závěti, určený opatrovník (viz odpověď na otázku 9.1).

Osoba pověřená vypořádáním, která vykonává svou funkci pod dohledem notáře, může být jmenována zůstavitelem, dědici nebo soudem.

Viz článek 124 zákona č. 36/1995, čl. 1117 odst. 3 a článek 1136 občanského zákoníku.

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

Viz odpověď na otázku č. 9.1.

Vykonavatel závěti zapečetí pozůstalost, pořídí její soupis, požádá soud o souhlas s prodejem majetku, uhradí dluhy vážnoucí na pozůstalosti a inkasuje pohledávky jdoucí za pozůstalostí.

Viz články 1077 až 1085 občanského zákoníku a články 103 až 134 zákona č. 36/1995.

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob?

Mají specifické důkazní účinky?

Notář zaujímá odůvodněná **stanoviska** a po vypořádání dědictví vydává konečné rozhodnutí, na jehož základě se vydává osvědčení o dědictví / osvědčení o odkazu.

Osvědčení o dědictví obsahuje popis způsobu stanovení rozsahu dědických práv a slouží jako doklad dědického postavení a jeho majetkového titulu. Notář může vydat **osvědčení o dědickém postavení**, v němž uvede počet dědiců, jejich postavení a rozsah jejich práv, nikoli však soupis pozůstalosti.

Není-li žádných dědiců, považuje se pozůstalost za odúmrtí. V takovém případě **je vydáno osvědčení o odúmrtí**.

Pokud nějaký majetek tvořící pozůstalost nebyl do notářského rozhodnutí zahrnut, může notář řízení obnovit a vydat **dodatek k osvědčení o dědictví**.

Osoby, které se cítí dotčeny na svých právech, mohou podat žádost o zrušení osvědčení o dědictví a o určení svých práv k soudu. **Bylo-li osvědčení zrušeno, vydá notář na základě pravomocného rozhodnutí soudu nové potvrzení o dědictví**. Zúčastněné strany mohou rovněž nechat vypracovat veřejnou listinu vyhotovenou notářem, potvrzujícím smírné urovnání sporu. V tomto případě bude vydáno nové dědické osvědčení. Do smírného urovnání sporu prostřednictvím notářského zápisu nebo do zrušení osvědčení o dědictví soudem bude nové osvědčení sloužit jako důkaz o postavení dědice ze zákona nebo dědice oprávněného na základě závěti a o majetkových právech dědiců přijímajících majetek uvedený v pozůstalosti v poměru k jejich příslušnému podílu.

Univerzální dědic / dědic, jemuž svědčí univerzální titul, může podáním **dědické žaloby** kdykoli požádat o uznání svého dědického postavení vůči osobě, která má zděděný majetek v držení, aniž by k němu měla jakékoli majetkové právo.

V rámci sporného dědického řízení soudy vydávají rozhodnutí a rozsudky. Rozhodnutí o rozdělení pozůstalosti má konstitutivní povahu, a jakmile se stane pravomocným, je vykonatelné.

Viz články 1130 až 1134 a články 1635 až 1639 občanského zákoníku a články 113 až 120 a následující zákona č. 36/1995.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 06/09/2021

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Dědická řízení - Slovinsko

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s Radou notářů Evropské unie (CNUE).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

a) Závěť: Závěť je platná, byla-li pořízena ve formě a za podmínek stanovených dědickým zákonem (*Zakon o dedovanju*).

Dědický zákon upravuje následující formy závěti: holografickou závěť, závěť podepsanou v přítomnosti svědků, závěť pořízenou soudem, závěť pořízenou ústně, závěť pořízenou v zahraničí, závěť pořízenou na palubě slovinské lodi, závěť pořízenou za výjimečného stavu nebo za války a mezinárodní závěť.

Dědický zákon stanovuje pro jednotlivé formy závěti následující požadavky:

Holografická závěť je platná, byla-li sepsána a podepsána osobně zůstavitelem (čl. 63 odst. 1 dědického zákona).

Zůstavitel, který umí číst a psát, pořídí **závěť podepsanou v přítomnosti svědků** tak, že vlastnoručně a v přítomnosti dvou svědků podepíše listinu, kterou jeho jménem sepsala jiná osoba, přičemž před těmito svědky prohlásí, že listina vyjadřuje jeho poslední vůli. Svědkové k závěti připojí své podpisy způsobem, z něhož je zřejmé, že závěť podepisují v postavení svědků, přičemž tento dodatek není podmínkou platnosti závěti (článek 64 dědického zákona).

Závěť pořízená soudem může být jménem zůstavitele a na jeho žádost sepsána soudcem příslušného soudu poté, co soudce ověří totožnost zůstavitele. Následně zůstavitel závěť přečte a podepíše, načež soudce na závěti potvrdí, že zůstavitel závěť přečetl a podepsal v jeho přítomnosti. Neumí-li si zůstavitel závěť sepsanou soudcem přečíst, případně není-li toho schopen, přečte mu ji v přítomnosti svědků soudce. Zůstavitel následně závěť v přítomnosti těchto svědků podepíše, popřípadě ji označí svou značkou, a prohlásí, že se jedná o jeho poslední vůli. Poté závěť podepíší svědci (články 65 a 66 dědického zákona).

Závěť pořízenou v zahraničí může pro slovinského občana v souladu s ustanoveními upravujícími závěť pořízenou soudem v zahraničí pořádit konzulární či diplomatický zástupce Slovinské republiky pověřený výkonem konzulárních činností (článek 69 dědického zákona).

Kapitán lodi může sepsat **závěť pořízenou na palubě slovinské lodi** v souladu s ustanoveními upravujícími závěť pořízenou soudem. Taková závěť pozbývá platnosti 30 dní po té, co se zůstavitel vrátí do Slovinské republiky (článek 70 dědického zákona).

Závěť pořízená za výjimečného stavu nebo za války: během výjimečného stavu nebo za války může velitel roty nebo velitel rovnocenného či vyššího útvaru, popřípadě kdokoliv jiný v přítomnosti velitele, sepsat závěť jménem člena vojenského personálu, a to v souladu s ustanoveními upravujícími závěť pořízenou soudem. Taková závěť pozbývá platnosti 60 dní po konci výjimečného stavu nebo války, jestliže vojenská služba zůstavitele skončí před nebo po tomto okamžiku, popřípadě 30 dní po té, co skončila jeho vojenská služba (článek 71 dědického zákona).

Mezinárodní závěť musí být pořízena v písemné formě. Zákon nevyžaduje, aby zůstavitel závěť sepsal vlastní rukou, a lze ji pořádit v libovolném jazyce, rukopisně či jiným způsobem. Na žádost zůstavitele sepiše mezinárodní závěť soudce příslušného soudu, popřípadě ji pro občana Slovinské republiky v zahraničí může sepsat diplomatický nebo konzulární zástupce uvedený v článku 69 dědického zákona (dále jen „pověřená osoba“). Zůstavitel musí v přítomnosti dvou svědků a pověřené osoby prohlásit, že listina obsahuje jeho poslední vůli a že mu je znám její obsah, a v přítomnosti těchto osob ji podepsat, nebo v případě, že ji podepsal dříve, prohlásit a potvrdit, že na listině je jeho podpis. Není-li zůstavitel schopen se podepsat, sdělí pověřené osobě důvod. Pověřená osoba jej do závěti poznamená. Kromě toho může zůstavitel požádat jinou osobu, aby za něj závěť podepsala. Svědci a pověřená osoba v přítomnosti zůstavitele připojí k závěti své podpisy ve formě dodatku, v němž uvedou, že závěť podepisují v postavení svědků, respektive jako pověřené osoby (článek 71.a dědického zákona). Zákon blíže stanoví, kdo může vystupovat jako svědek při pořizování mezinárodní závěti (článek 71.b), podpisy a data, která se k mezinárodní závěti připojují (článek 71.c), úschovu mezinárodní závěti (článek 71.č), odvolání mezinárodní závěti (článek 71.d), ověření mezinárodní závěti (článek 71.e), ověření platnosti mezinárodní závěti (článek 71.f) a formální podmínky platnosti mezinárodní závěti a požadavky na podpisy (článek 71.g).

Ústní závěť: zůstavitel může pořádit poslední vůli a závěť ústně přede dvěma svědky pouze za výjimečných okolností, v jejichž důsledku nemůže pořádit závěť písemnou. Závěť pořízená ústně pozbývá platnosti 30 dní po té, co pomínou výjimečné okolnosti, za nichž zůstavitel ústní závěť pořídil (článek 72 dědického zákona). Zákon dále stanoví, kdo může vystupovat jako svědek při pořízení ústní závěti (článek 73), povinnosti svědka (článek 74), neplatná ustanovení závěti pořízené ústně (článek 75), lhůtu pro uplatnění námítky neplatnosti závěti (článek 76) a způsob prokázání existence závěti (článek 77 dědického zákona).

Notářský zákon (*zakon o notariatu*) rovněž upravuje formu **notářské závěti**, což je závěť pořízená notářem ve formě notářské listiny na základě pokynů zůstavitele, popřípadě závěť, kterou zůstavitel nejprve sám sepsal a následně nechal notářem osvědčit. Notářská závěť má stejné právní účinky jako závěť pořízená soudem (čl. 46 odst. 1 notářského zákona).

Kromě výše uvedených formálních požadavků je pro platnost závěti rovněž nezbytné, aby byl zůstavitel způsobilý závěť pořádit. Podle dědického zákona může závěť pořádit každý, kdo je schopen vlastního uvážení a kdo dosáhl věku 15 let (čl. 59 odst. 1 dědického zákona). Pokud zůstavitel pořídil závěť pod pohrůžkou, pod nátlakem, v důsledku podvodu nebo omylu, je neplatná, jelikož zaznamenaná vůle neodpovídá skutečné vůli zůstavitele (čl. 60 odst. 1 dědického zákona).

b) Společná závěť: Dědický zákon společnou závěť neupravuje a vzhledem k tomu, že nejde o jednu z forem závěti předpokládaných zákonem, je taková závěť dle článku 62 dědického zákona považována za neplatnou. V praxi však bývá za neplatnou považována pouze závěť, v níž se dva lidé, obvykle

manželé, navzájem stanovují dědici (pravděpodobně proto, že tento typ závěti je svou povahou obdobný dědické smlouvě, kterou dědický zákon v článku 103 zakazuje), nikoliv však závěť pořízená dvěma osobami ve prospěch třetí osoby (viz Prof. K. Zupančič, Prof. V. Žnidaršič Skubic, Dedno pravo (Dědické právo), Uradni list 2009, s. 127–128).

c) Dědická smlouva: Dle dědického zákona je dědická smlouva, v níž jedna osoba zanechává svou pozůstalost nebo její část druhé smluvní straně nebo jiné osobě, neplatná (článek 103); obdobně je dle dědického zákona neplatná smlouva týkající se očekávaného dědictví nebo odkazu (článek 104) a smlouva týkající se obsahu závěti (článek 105).

2 Mělo by být pořízeno registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Ne. Zákon neupravuje zvláštní způsob ověření závěti.

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Ano. Neopominutelní dědicové mají nárok na podíl z pozůstalosti, se kterým zůstavitel nemůže volně nakládat (čl. 26 odst. 1 dědického zákona). Tento podíl z pozůstalosti se označuje jako „povinný díl“. Neopominutelnými dědici jsou potomci zůstavitele, jím osvojené děti a jejich potomci, jeho rodiče a manžel. Jelikož ustanovení dědického zákona, která upravují práva, povinnosti, omezení a postavení manželů, platí stejně tak pro muže i ženu žijící v dlouhodobém vztahu bez uzavření manželství, může být také druh/družka neopominutelným dědicem, za předpokladu, že nejsou dány důvody neplatnosti manželství. Totéž platí i pro partnera z registrovaného či neregistrovaného partnerství mezi osobami stejného pohlaví. Prarodiče a sourozenci jsou neopominutelnými dědici pouze v případě, že jsou trvale neschopni práce a nemají existenční prostředky. Výše uvedené osoby jsou neopominutelnými dědici, jestliže mají dědit v souladu s pravidly zákonné dědické posloupnosti (článek 25 dědického zákona).

4 Pokud pořízeno pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

V takovém případě se dědí podle pravidel stanovených v zákoně: pozůstalost zůstavitele dědí jeho potomci, jím osvojené děti a jejich potomci, manžel, rodiče, osvojitel a jeho příbuzní, sourozenci a jejich potomci a prarodiče a jejich potomci. Muž a žena, kteří spolu udržovali dlouhodobý vztah, aniž by uzavřeli manželství, mohou navzájem dědit jako manželé za předpokladu, že nejsou dány důvody neplatnosti manželství. Totéž platí pro partnera z registrovaného a rovněž neregistrovaného partnerství mezi osobami stejného pohlaví (dále jen: partnerství). Tyto osoby dědí v souladu s pravidly zákonné dědické posloupnosti, přičemž dědicové nižší dědické třídy vylučují z dědictví dědice vyšších dědických tříd (článek 10 dědického zákona).

První dědická třída:

Do první dědické třídy patří potomci zůstavitele a jeho manžel, registrovaný partner nebo partner z neregistrovaného vztahu. kteří dědí přede všemi ostatními rovným dílem (článek 11 dědického zákona).

V důsledku uplatnění zásady rozdělení pozůstalosti *per stripes* připadá podíl na pozůstalosti, který by určité osobě připadl v případě, že by zůstavitele přežila, rovným dílem jejím dětem (vnoučatům zůstavitele). Zemře-li některé z vnoučat dříve než zůstavitel, připadne podíl, který by jinak připadl tomuto vnoučeti, pokud by bylo naživu, rovným dílem dětem tohoto vnoučete (pravnoučatům zůstavitele). Tímto způsobem se postupuje až k poslednímu ze zůstavitelových potomků (článek 12 dědického zákona).

Nemá-li manžel zůstavitele nebo jeho registrovaný partner nebo partner z neregistrovaného vztahu nezbytné existenční prostředky a dědí-li souběžně s dalšími dědici první dědické třídy, může soud na jeho žádost rozhodnout, že tento manžel nebo partner dědí i část podílu na pozůstalosti, která by v souladu se zákonem připadla spoludědicům tohoto manžela. Pozůstalý manžel nebo registrovaný partner nebo partner z neregistrovaného vztahu může zažádat o navýšení podílu z pozůstalosti na úkor všech nebo jednotlivých spoludědiců. Je-li hodnota pozůstalosti tak nízká, že by pozůstalý manžel nebo registrovaný partner nebo partner z neregistrovaného vztahu strádal, pokud by byla pozůstalost rozdělena, může soud rozhodnout, že pozůstalý manžel zdědí pozůstalost celou (čl. 13 odst. 1 dědického zákona).

Nemají-li ostatní dědicové první dědické třídy nezbytné existenční prostředky a dědí-li souběžně s pozůstalým manželem nebo registrovaným partnerem nebo partnerem z neregistrovaného vztahu, může soud na jejich žádost rozhodnout, že zdědí část podílu na pozůstalosti, která by v souladu se zákonem připadla manželovi nebo registrovanému partnerovi nebo partnerovi z neregistrovaného vztahu. O navýšení podílu na úkor pozůstalého manžela nebo registrovaného partnera nebo partnera z neregistrovaného vztahu mohou zažádat všichni nebo jednotliví dědicové (čl. 13 odst. 2 dědického zákona). Jednotliví dědicové, kteří nemají nezbytné existenční prostředky, mohou rovněž zažádat o navýšení jejich dědického podílu na úkor ostatních spoludědiců (čl. 13 odst. 3 dědického zákona).

Je-li hodnota pozůstalosti tak nízká, že by jednotliví dědic nebo všichni spoludědicové strádali, pokud by byla pozůstalost rozdělena, může soud rozhodnout, že tato osoba či tyto osoby zdědí celou pozůstalost (čl. 13 odst. 4 dědického zákona).

Při rozhodování o žádosti o navýšení nebo snížení dědického podílu vezme soud v úvahu všechny okolnosti daného případu, zejména finanční situaci spoludědiců a jejich schopnost vykonávat výdělečnou činnost, stejně jako hodnotu pozůstalosti (čl. 13 odst. 5 dědického zákona).

Druhá dědická třída:

Ve druhé dědické třídě dědí pozůstalost zůstavitele, který nezanechal žádné žijící potomky, jeho rodiče a pozůstalý manžel nebo registrovaný partner nebo partner z neregistrovaného vztahu. Rodiče zůstavitele dědí rovným dílem jednu polovinu pozůstalosti a pozůstalý manžel nebo registrovaný partner nebo partner z neregistrovaného vztahu dědí druhou polovinu pozůstalosti. Nezanechal-li zůstavitel manžela nebo registrovaného partnera nebo partnera z neregistrovaného vztahu, dědí jeho rodiče celou pozůstalost rovným dílem (článek 14 dědického zákona).

Zemřel-li některý z rodičů zůstavitele dříve než zůstavitel, připadá podíl, který by dědil tento rodič, pokud by zůstavitele přežil, v důsledku principu dělení *per stripes* dětem tohoto rodiče (tedy sourozencům zůstavitele), jeho vnoučatům a pravnoučatům a vzdálenějším potomkům, a to v souladu s pravidly, podle nichž dědí pozůstalost zůstavitele děti a další potomci (čl. 15 odst. 1 dědického zákona).

Zemřeli-li oba rodiče zůstavitele dříve než zůstavitel, připadá podíl, který by dědil každý z nich, pokud by zůstavitele přežili, jejich potomkům: podíl otce jeho potomkům a podíl matky jejím potomkům. Nevlastní sourozenci zůstavitele z otcovy strany dědí rovným dílem otcův podíl pozůstalosti a nevlastní sourozenci zůstavitele z matčiny strany dědí rovným dílem matčín podíl z pozůstalosti, zatímco vlastní sourozenci dědí otcův podíl rovným dílem společně s nevlastními sourozenci z otcovy strany a nevlastními sourozenci z matčiny strany (čl. 15 odst. 2 a 3 dědického zákona).

Zemřel-li některý z rodičů zůstavitele dříve než zůstavitel a nezanechal-li žádné potomky, připadá podíl, který by tento rodič zdědil, pokud by zůstavitele přežil, druhému rodiči. Zemřel-li i tento druhý rodič dříve než zůstavitel, připadá podíl, který by jeden nebo druhý rodič zdědil, pokud by zůstavitele přežil, potomkům tohoto rodiče (článek 15 dědického zákona). Zemřeli-li oba rodiče zůstavitele dříve než zůstavitel a nezanechali-li žádné potomky, připadá celá pozůstalost pozůstalému manželovi zůstavitele nebo jeho registrovanému partnerovi nebo partnerovi z neregistrovaného vztahu (článek 16 a 17 dědického zákona).

Třetí dědická třída:

Není-li nikdo, kdo by dědil v první nebo druhé dědické třídě, přichází na řadu dědicové třetí dědické třídy.

Ve třetí dědické třídě dědí pozůstalost zůstavitele, který nezanechal žádné potomky ani rodiče, přičemž ani tyto potomci či rodiče nezanechali žádné potomky, a který nezanechal ani manžela nebo registrovaného partnera nebo partnera z neregistrovaného vztahu, jeho prarodiče. Polovinu pozůstalosti dědí prarodiče z otcovy strany a druhou polovinu dědí prarodiče z matčiny strany (článek 18 dědického zákona).

Prarodiče ze stejné strany dědí příslušný podíl z pozůstalosti rovným dílem. Zemřel-li některý z předků zůstavitele z jedné strany dříve než zůstavitel, připadá podíl, který by dědil tento předek, pokud by zůstavitele přežil, dětem, vnoučatům a vzdálenějším potomkům tohoto předka, a to v souladu s pravidly, podle nichž dědí pozůstalost zůstavitele děti a další potomci. Pokud jde o další osoby, uplatní se na dědické právo prarodičů z jedné strany rodiny a jejich potomky pravidla, podle nichž dědí rodiče zůstavitele a jejich potomci (článek 19 dědického zákona).

Zemřeli-li oba prarodiče zůstavitele z jedné strany rodiny dříve než zůstavitel a nezanechali-li žádné potomky, připadá podíl, který by dědili tito prarodiče, pokud by zůstavitele přežili, prarodičům zůstavitele z druhé strany rodiny a jejich dětem, vnoučatům a vzdálenějším potomkům v souladu s článkem 19 dědického zákona (článek 20 dědického zákona).

5 Který orgán je příslušný:

5.1 v dědických věcech?

K řešení dědických záležitostí jsou ve Slovinsku povolány soudy, přičemž věcně příslušné jsou v těchto věcech soudy okresní (*okrajno sodišče*).

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

Soud v rámci dědického řízení.

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

Soud v rámci dědického řízení.

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

Soud v rámci dědického řízení.

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

V případě, že osoba zemře nebo je prohlášena za mrtvou, matrikář odpovědný za provedení zápisu do knihy úmrtí zašle úmrtní list ve lhůtě 30 dnů soudu pro věci pozůstalostní (čl. 179 odst. 1 dědického zákona).

Po obdržení úmrtního listu soud z moci úřední zahájí dědické řízení.

Pokud z údajů v úmrtním listu vyplývá, že zůstavitel nezanechal žádnou pozůstalost, soud pro věci pozůstalostní rozhodne, že nenařídí ústní jednání; stejně soud rozhodne i v případě, že zůstavitel zanechal pouze movitý majetek a nikdo z oprávněných dědiců o konání ústního jednání nepožádal (čl. 203 odst. 1 a 2 dědického zákona). Ve zbývajících případech soud ústní jednání nařídí. V rámci dědického řízení soud určí, kdo jsou dědicové zůstavitele, jaký majetek do pozůstalosti náleží a jaká práva z pozůstalosti svědčí dědicům, odkazovníkům a jiným osobám (článek 162 dědického zákona).

Dědické řízení je ze své podstaty řízením nesporným. Pokud účastníci dědického řízení zpochybní některé skutečnosti, na nichž se zakládají jejich práva, soud ústní jednání pozastaví a vyzve účastníky dědického řízení k podání občanskoprávní nebo správní žaloby (čl. 210 odst. 1 dědického zákona).

Poté, co soud rozhodne, které osoby mají na pozůstalost nárok, vydá rozhodnutí o dědictví (čl. 214 odst. 1 dědického zákona). Rozhodnutí o dědictví se doručuje všem dědicům a odkazovníkům, jakož i dalším osobám, které v rámci dědického řízení uplatnily na dědictví nárok (čl. 215 odst. 1 dědického zákona).

Poté, co rozhodnutí o dědictví nabude právní moci, nařídí soud provedení odpovídajících zápisů v katastru nemovitostí.

Kterýkoliv z dědiců může o rozdělení pozůstalosti zažádat v zásadě kdykoliv, s výjimkou doby, kdy je to nevhodné. Toto právo je nepromlčitelné. Dohody, v nichž se dědici vzdávají svého práva požadovat rozdělení pozůstalosti, jakož i ustanovení závětí, která rozdělení pozůstalosti zakazují nebo omezují, jsou neplatná (článek 144 dědického zákona). Dědický zákon neupravuje způsob rozdělení pozůstalosti; tato problematika je upravena majetkovým zákonem, konkrétně v části týkající se rozdělení spoluvlastnictví. Pozůstalost je tedy považována za spoluvlastnictví spoludědiců. Spoludědicové mohou o způsobu rozdělení pozůstalosti uzavřít dohodu. Nedohodnou-li se spoludědicové na způsobu rozdělení pozůstalosti, rozhodne v rámci nesporného řízení soud. Pokud v rámci dědického řízení navrhnou rozdělení pozůstalosti a způsob jejího rozdělení založený na dohodě všichni dědicové, soud na takovou dohodu v rozhodnutí o dědictví odkáže (čl. 214 odst. 3 dědického zákona).

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Dědický zákon stanoví, že pozůstalost zůstavitele přechází na dědice na základě samotného zákona (*ipso iure*) okamžikem smrti zůstavitele (článek 132 dědického zákona). Rozhodnutí o dědictví, v němž soud na závěr dědického řízení dědice označí, má tedy pouze deklaratorní povahu.

Stejně tak okamžikem smrti zůstavitele odkazovník nabývá předmět odkazu, ledaže je odkaz vázán na splnění podmínky nebo uplynutí určité lhůty; v takovém případě odkazovník odkaz nabude teprve po splnění dané podmínky či uplynutí dané lhůty. Nabytí odkazu znamená, že odkazovník může požadovat splnění podmínek odkazu. Přechod vlastnického práva k předmětu odkazu na odkazovníka se řídí obecnými ustanoveními zákona o vlastnictví.

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Ano, dědicové nicméně ručí jen v omezené míře. Dědic ručí za dluhy zůstavitele pouze do výše hodnoty majetku, který zdědil. Je-li dědiců více, ručí za dluhy zůstavitele společně a nerozdílně, tedy každý z nich do výše hodnoty svého podílu na pozůstalosti, a to bez ohledu na to, zda pozůstalost již byla nebo nebyla rozdělena. Dědicové ručí za dluhy poměrně ke svému podílu na pozůstalosti, ledaže závěť stanoví jinak (článek 142 dědického zákona).

Dědic, který svůj podíl na pozůstalosti odmítne, za dluhy zůstavitele neručí (čl. 142 odst. 2 dědického zákona).

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Soud, který vede katastr nemovitostí, rozhodne, zda je na základě listin prokazujících existenci právního titulu možné provést zápis, a to za podmínky, že byly splněny všechny ostatní podmínky stanovené zákonem.

Právním titulem pro zápis nemovitosti nabyté dědictvím je pravomocné rozhodnutí o dědictví vydané soudem v rámci dědického řízení (čl. 40 odst. 1 bod 6 zákona o evidenci nemovitostí, *Zakon o zemljiški knjigi*, ZZK-1). Soud, který vede katastr nemovitostí, nařídí provedení zápisu vlastnického práva dědice do katastru nemovitostí z moci úřední a v souladu s pravomocným rozhodnutím o dědictví.

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Zákon nepožaduje, aby byl jmenován správce pozůstalosti.

V zásadě platí, že pozůstalost až do okamžiku rozdělení spravují a nakládají s ní dědicové společně. Pokud s tím dědicové souhlasí, může být pozůstalost svěřena do správy zvláštnímu správci. Nedohodnou-li se dědicové na osobě správce pozůstalosti, může jej na žádost kteréhokoliv dědice jmenovat soud a pověřit jej správou pozůstalosti za všechny dědice, popřípadě může soud rozhodnout, jaký podíl z pozůstalosti bude spravovat každý z dědiců sám (článek 145 dědického zákona).

Zůstavitel může ve své závěti jako vykonavatele závětí určit jednu nebo více osob (čl. 95 odst. 1 dědického zákona). Vykonavatel závětí mimo jiné spravuje pozůstalost (čl. 96 odst. 1 dědického zákona).

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

Zůstavitel může ve své závěti určit jako vykonavatele závětí jednu nebo více osob (čl. 95 odst. 1 dědického zákona). Nestanovil-li zůstavitel jinak, patří mezi povinnosti vykonavatele závětí zejména řádná péče o pozůstalost, kterou spravuje, vypořádání dluhů a především splnění poslední vůle zůstavitele způsobem, jaký si přál (čl. 96 odst. 1 dědického zákona). Nebyl-li vykonavatel závětí v závěti určen, mohou dědicové, kteří v době před rozdělením pozůstalosti spravují pozůstalost společně, pověřit správou pozůstalosti zvláštního správce. Nedohodnou-li se dědicové na osobě správce pozůstalosti,

může jej na žádost kteréhokoliv dědice jmenovat soud a pověřit jej správou pozůstalosti za všechny dědice, popřípadě může soud rozhodnout, jaký podíl z pozůstalosti bude spravovat každý z dědiců sám (článek 145 dědického zákona).

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

Pokud zůstavitel v závěti určí vykonavatele závěti, stanoví v ní také jeho povinnosti.

Nestanoví-li zůstavitel jinak, použije se následující právní úprava (čl. 96 odst. 1 dědického zákona):

vykonavatel závěti musí o pozůstalost řádně pečovat. Jeho povinností je zejména přijmout nezbytná opatření k zajištění pozůstalosti, pořídit soupis pozůstalosti a zjistit její hodnotu (článek 184 dědického zákona) a v neposlední řadě zajistit určený movitý majetek (články 190 a 191 dědického zákona), vykonavatel závěti musí vykonávat správu pozůstalosti, přičemž obvyklá správa obnáší i nakládání s jednotlivými předměty z pozůstalosti. Po dobu, kdy vykonavatel závěti zastává svou funkci, jsou ze správy pozůstalosti a z nakládání s jednotlivými předměty z pozůstalosti všichni dědicové vyloučeni, vykonavatel závěti musí zajistit, aby byly vyrovnány dluhy zůstavitele a aby byly splněny podmínky odkazu, popřípadě příkazy, vykonavatel závěti musí zajistit, aby poslední vůle zůstavitele byla v zásadě naplněna tak, jak si to zůstavitel přál (viz Prof. K. Zupančič, Prof. V. Žnidaršič Skubic, Dedno pravo (Dědické právo), Uradni list 2009, s. 170–171).

Bylo-li určeno více vykonavatelů závěti, vykonávají jim svěřené povinnosti společně, ledaže zůstavitel stanovil jinak (čl. 96 odst. 2 dědického zákona).

Vykonavatel závěti je povinen soudu předložit zprávu o výkonu své funkce, přičemž má nárok na náhradu výdajů a na odměnu za svou práci; příslušná částka je vyplacena na základě rozhodnutí soudu z dostupného podílu na pozůstalosti (článek 97 dědického zákona).

Nebyl-li vykonavatel závěti v závěti určen, mohou dědicové, kteří v době před rozdělením pozůstalosti spravují pozůstalost společně, pověřit správu pozůstalosti zvláštního správce. Nedohodnou-li se dědicové na osobě správce pozůstalosti, může jej na žádost kteréhokoliv dědice jmenovat soud a pověřit jej správou pozůstalosti za všechny dědice, popřípadě může soud rozhodnout, jaký podíl z pozůstalosti bude spravovat každý z dědiců sám (článek 145 dědického zákona).

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob?

Mají specifické důkazní účinky?

Na konci dědického řízení soud vydá rozhodnutí o dědictví, tedy soudní rozhodnutí o meritu věci. V rozhodnutí o dědictví je určen rozsah pozůstalosti a osoby dědiců a odkazovníků, jakož i další osoby, jimž svědčí nárok k podílu na pozůstalosti. Dědický zákon stanoví, že rozhodnutí o dědictví musí obsahovat následující náležitosti (čl. 214 odst. 2 dědického zákona):

příjmení a křestní jméno (a všechna předchozí příjmení) zůstavitele, jméno otce zůstavitele, povolání zůstavitele, datum narození a státní příslušnost a v případě vdané ženy také její příjmení za svobodna;

výkaz nemovitého majetku, společně s údaji z katastru nemovitostí, a výkaz movitého majetku, včetně odkazu na soupis pozůstalosti;

příjmení a křestní jméno dědice, jeho povolání a místo trvalého bydliště, jeho vztah k zůstaviteli, skutečnost, zda dědí ze zákona nebo na základě závěti, a v případě, že je dědiců více než jeden, také údaj o velikosti jeho podílu z pozůstalosti;

skutečnost, zda bylo dědické řízení přerušeno;

skutečnost, zda byl výkon dědického práva pozastaven z důvodu, že ještě nenastal určený čas, popřípadě proto, že byl na určitý čas omezen, nebo zda byl pozastaven z toho důvodu, že nebyla splněna podmínka nebo že závisí na splnění rozvazovací podmínky či příkazu, který lze považovat za rozvazovací podmínku, popřípadě zda je omezen zřízením užívacího práva a v čí prospěch;

příjmení, křestní jméno, povolání a místo trvalého bydliště osob, jimž svědčí nárok na odkaz, užívací právo či jiné právo plynoucí z pozůstalosti, a to včetně podrobného popisu daného práva.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 16/12/2020

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Dědická řízení - Slovensko

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s [Radou notářů Evropské unie \(CNUE\)](#).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

Dědická smlouva a společná závěť jsou dle slovenského práva nepřipustné.

Závěť lze pořídit v několika formách:

- 1. Vlastnoruční závěť** musí být opatřena vlastnoručním podpisem zůstavitele a datována. Není třeba, aby takto pořízenou závěť podepisovali svědci.
- 2. Závěť sepsaná jiným způsobem** (na počítači, psacím stroji nebo jinou osobou než zůstavitelem), již musí zůstavitel podepsat v přítomnosti dvou svědků, kteří připojí své podpisy na důkaz toho, že listina skutečně obsahuje poslední vůli zůstavitele. Závěť takto pořízená musí být rovněž vlastnoručně podepsána zůstavitelem a datována.
- 3. Závěť pořízená veřejnou listinou** – za obsahové a formální náležitosti tohoto typu závěti je odpovědný notář. Každá závěť pořízená veřejnou listinou musí být zapsána v Ústředním notářském rejstříku závětí.
- 4. Zvláštní forma závětí** se použije v případě, že zůstavitel je ve špatném zdravotním stavu, nevidí či neslyší nebo není schopen číst či psát. V takovém případě je nezbytné, aby byli při pořízení závěti přítomni tři svědci. Svědci poté, co si vylisnou obsah závěti, závěť svými podpisy osvědčí.

Listina musí obsahovat informaci o tom, kdo ji sepsal, kdo ji nahlas přečetl a jakým způsobem bylo ověřeno, že skutečně obsahuje poslední vůli zůstavitele. Svědkem může být pouze osoba plně svéprávná. Svědek nemůže být slepý, hluchý ani němý a musí ovládat jazyk, v němž je závěť pořízena.

Aby byla závěť platná, musí na ní být uveden den, měsíc a rok, kdy byla pořízena. Důležitou součástí závěti je samozřejmě určení oprávněných dědiců, kteří mohou pozůstalost zdědit jako celek, popřípadě její poměrný díl či jen konkrétní předměty (kdo co dědí).

Pořídil-li zůstavitel závěť vlastnoručně, je vhodné, aby zůstavitel své blízké informoval o tom, kam ji uložil.

K žádné podmínce uvedené v závěti se nepřihlíží.

2 Mělo by být pořízeno registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Notáři zapisují závěti z úřední povinnosti do Ústředního notářského rejstříku závěti, který je veden u Notářské komory. Závěti pořízené ve formách popsaných výše v bodech (1), (2) a (4) není třeba zapisovat, avšak na žádost zůstavitele nebo jiné osoby je lze uložit notáři do úschovy. Informaci o tom, že u něj byla závěť uložena, notář запиše do Ústředního notářského rejstříku závěti.

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Ano, ustanovení § 479 občanského zákoníku (zákon č. 40/1964) upravuje institut povinného dílu a to, komu náleží: „*Nezletilým potomkům se musí dostat aspoň tolik, kolik činí jejich dědický podíl ze zákona, a zletilým potomkům aspoň tolik, kolik činí jedna polovina jejich dědického podílu ze zákona. Pokud závěť tomu odporuje, je v této části neplatná, nedošlo-li k vydědění uvedených potomků.*“

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

Dědit je možné ze zákona či ze závěti, popřípadě kombinací obou možností. Jestliže zůstavitel nezanechal závěť, popřípadě zanechal-li majetek, se kterým závěť nenakládá, dědí se v rámci dědických tříd podle pravidel zákonné dědické posloupnosti.

První dědická třída

V první dědické třídě dědí rovným dílem potomci zůstavitele a jeho manžel. Nedědí-li potomek zůstavitele, připadá jeho podíl rovným dílem jeho potomkům. Pokud nedědí ani žádný z těchto potomků, dědí rovným dílem potomci těchto potomků.

Nezanechal-li zůstavitel žádné potomky, popřípadě nedědí-li jeho potomci (všichni dědictví odmítli, popřípadě nikdo z nich není způsobilý dědit nebo byli všichni právoplatně vydědění či se k nim nepřihlíží), nastupují dědicové z druhé dědické třídy.

Druhá dědická třída

Jestliže nedědí potomci zůstavitele, jsou ve druhé dědické třídě oprávněnými dědici manžel zůstavitele, rodiče zůstavitele a dále každý, kdo s ním žil ve společné domácnosti nejméně po dobu jednoho roku před jeho smrtí a kdo se z tohoto důvodu o společnou domácnost staral, popřípadě kdo závisel na výživném od zůstavitele. Oprávnění dědicové druhé dědické třídy dědí rovným dílem, avšak manžel musí vždy obdržet nejméně polovinu pozůstalosti.

Třetí dědická třída

Jestliže nedědí ani manžel, ani žádný z rodičů zůstavitele, dědí ve třetí dědické třídě rovným dílem sourozenci zůstavitele a dále každý, kdo s ním žil ve společné domácnosti nejméně po dobu jednoho roku před smrtí a kdo se z tohoto důvodu o společnou domácnost staral, popřípadě kdo závisel na výživném od zůstavitele. Jestliže některý ze sourozenců zůstavitele nedědí, připadne jeho podíl rovným dílem jeho potomkům.

Čtvrtá dědická třída

Jestliže žádný z oprávněných dědiců třetí dědické třídy nedědí, dědí ve čtvrté dědické třídě rovným dílem prarodiče zůstavitele, a nedědí-li žádný z prarodičů zůstavitele, dědí rovným dílem jejich potomci.

Není-li žádného oprávněného dědice, přechází pozůstalost na stát jako odumrl.

5 Který orgán je příslušný:

5.1 v dědických věcech?

Okresní soud, v jehož obvodě měl zůstavitel v okamžiku úmrtí adresu trvalého bydliště, a pokud neměl trvalý pobyt ve Slovenské republice, v jehož obvodě se nachází majetek zůstavitele. Není-li ani takového soudu, pak je příslušný okresní soud v místě, kde zůstavitel zemřel. Okresní soud pověří notáře, aby ve věci konal a rozhodl. Úkony notáře jsou považovány za úkony soudu. Pověření se nevztahuje na rozhodnutí o zahájení dědického řízení, na žádost o poskytnutí právní pomoci v zahraničí, na rozhodnutí o vyloučení notáře a jeho zaměstnanců ani na rozhodnutí o zrušení rozhodnutí o dědictví, pokud se dodatečně zjistí, že zůstavitel žije, nebo pokud bylo zrušeno jeho prohlášení za mrtvého.

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

Oprávnění dědicové činí před notářem ústní prohlášení o přijetí či odmítnutí dědictví, popřípadě mohou soudu pro věci pozůstalostní zaslat písemné prohlášení, a to ve lhůtě jednoho měsíce ode dne, kdy byli soudem o svém právu dědictví přijmout či odmítnout poučeni.

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

Slovenské právo neupravuje institut odkazu.

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

K přijetí či odmítnutí povinného dílu není třeba činit žádné zvláštní prohlášení. Postupuje se obdobně jako v případě prohlášení o přijetí či odmítnutí dědictví, jednoměsíční lhůta se však neuplatní.

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

Matrika informuje příslušný okresní soud o úmrtích v dané územní působnosti. Soud zahájí dědické řízení i bez návrhu, jakmile se dozví o smrti osoby či jakmile je osoba prohlášena za mrtvou. Soud nejprve v Ústředním notářském rejstříku závěti ověří, zda zůstavitel nezanechal závěť či prohlášení o vydědění, zda některý z těchto právních úkonů neodvolal, nebo zda nezvolil příslušné právo podle zvláštního předpisu, a zjistí, u kterého notáře jsou uloženy. Soud provede předběžné zkoumání, na jehož základě určí oprávněné dědice a pozůstalost zůstavitele, včetně dluhů na ní vázoucích, a přijme nezbytná opatření za účelem zajištění pozůstalosti. Ústní jednání za účelem projednání dědictví není třeba nařizovat, pokud soud potvrdí nabytí dědictví jedinému dědicovi nebo dědictví připadne státu.

Notář ve funkci soudního komisaře pověřeného soudem vydá, pokud neexistuje spor o dědictví, potvrzení o dědictví, pokud:

pozůstalost připadne jedinému dědici,

pozůstalost přechází na stát,

se dědicové dohodli na způsobu rozdělení pozůstalosti, věřitel zůstavitele je stranou této dohody, pokud se vypořádává jeho pohledávka, nebo

se oprávnění dědicové a věřitelé zůstavitele dohodli na postoupení předlužené pozůstalosti za účelem úhrady dluhů.

potvrdí nabytí dědictví podle dědických podílů, nedojde-li mezi účastníky k dohodě, nebo provede vypořádání dědictví mezi dědici a rozhodne o tom, čeho který z dědiců nabyl,

neschválí dohodu o vypořádání dědictví a potvrdí nabytí dědictví podle dědických podílů nebo provede vypořádání dědictví mezi dědici a rozhodne o tom, čeho který z dědiců nabyl.

Pravomocné potvrzení o dědictví je právním titulem, na základě kterého se vykoná přechod vlastnického práva.

Pokud rozhodnutí o dědictví závisí na zjištění sporných skutečností, odkáže soud usnesením po marném pokusu o smír toho z dědiců, jehož dědické právo se jeví jako méně pravděpodobné, aby určení sporné skutečnosti uplatnil žalobou. Zároveň stanoví pro podání žaloby lhůtu, která nesmí být kratší než jeden měsíc.

Je-li pozůstalost předložena a oprávnění dědicové se s věřiteli zůstavitele na postoupení předložené pozůstalosti za účelem úhrady dluhů nedohodnou, může soud nařídít likvidaci dědictví. V rozhodnutí o nařízení likvidace soud vyzve věřitele, aby v dané lhůtě uplatnili své pohledávky, jinak budou promlčeny. Soud (resp. notář jako soudní komisař) provede likvidaci dědictví u předražené pozůstalosti tak, že rozprodá majetek zůstavitele za obvyklou cenu. Při prodeji majetku jedná soudní komisař na účet stran svým jménem, ale bere v potaz případné návrhy stran na výhodnější zpeněžení majetku. Výtěžek ze zpeněžení uloží notář na zvláštní bankovní účet, který za tímto účelem zřídil. Pokud z pozůstalosti zůstane nějaký majetek, přechází s účinností od smrti zůstavitele na stát.

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Dědictví přechází okamžikem smrti zůstavitele. Potvrzení o dědictví, popřípadě rozhodnutí soudu, má pouze deklaratorní povahu a osvědčuje skutečnost, k níž došlo v minulosti. S dědictvím je nicméně možno plně nakládat teprve na základě pravomocného potvrzení o dědictví či soudního rozhodnutí.

Den smrti zůstavitele je třeba doložit úmrtním listem, oznámením o úmrtí vydaným zvláštní matrikou vedenou u Ministerstva vnitra Slovenské republiky v případě občanů Slovenska, kteří zemřeli v zahraničí, popřípadě soudním rozhodnutím prohlašujícím pohřešovanou osobu za mrtvou, v němž soud den smrti určí. Slovenského občana mohou za mrtvého prohlásit pouze slovenské soudy. Cizince mohou slovenské soudy prohlásit za mrtvého pouze s právními následky pro osoby trvale žijící na území Slovenské republiky a pouze pro majetek zde ležícímu.

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Ano, oprávnění dědicové ručí za dluhy zůstavitele a za přiměřené náklady spojené s jeho pohřbem, avšak pouze do výše nabytého dědictví. Oprávnění dědicové nemusí dluhy zůstavitele hradit z vlastního majetku. Pokud existuje více dědiců, jsou zavázáni k úhradě nákladů zůstavitelova pohřbení a jeho dluhů v poměru k tomu, čeho z dědictví nabyli, k celému dědictví. Je-li pozůstalost předložena, mohou se dědici s věřiteli dohodnout, že jim dědictví postoupí za účelem úhrady dluhů. Soud tuto dohodu schválí, pokud neodporuje zákonu nebo dobrým mravům.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Pro zápis do katastru je příslušný okresní úřad podle místa, kde se nemovitost nachází. Okresní úřad provede vklad bez návrhu, případně na návrh vlastníka nebo jiné oprávněné osoby. Návrh na vklad musí být podán písemně a musí obsahovat:

- jméno (obchodní název) a trvalý pobyt (sídlo) navrhovatele;
- název okresního úřadu, kterému je návrh určen;
- veřejnou listinu nebo jinou listinu, která potvrzuje právo k nemovitosti;
- označení příloh.

Přílohou návrhu na vklad je:

- veřejná listina nebo jiná listina, která potvrzuje právo k nemovitosti; pokud jde o zápis zástavního práva vzniklého ze zákona, není třeba přiložit listinu prokazující existenci pohledávky;
- označení parcely, stavby, jednotky, není-li vlastnické právo k nemovitosti zapsáno na žádném listu vlastnictví;
- další listiny s důkazní hodnotou pro dědické řízení.

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Není třeba, aby byl jmenován správce pozůstalosti. Je-li to však v obecném zájmu nebo v zájmu zúčastněných stran, přijme soud i bez návrhu nezbytné kroky k zajištění pozůstalosti, popřípadě jmenuje správce pozůstalosti. Obvykle je správcem pozůstalosti určen jeden z oprávněných dědiců, popřípadě jiná osoba zůstaviteli blízká, ale může to být i notář, který však v daném dědickém řízení nevystupuje jako soudní komisař.

Instituce správce pozůstalosti ve smyslu slovenského práva se liší od institutu správce pozůstalosti ve smyslu obvyčejového práva.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat řízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

Za výkon závěti odpovídá notář vystupující jako soudní komisař. Majetek nabytý dědictvím spravují oprávnění dědicové, ale ke zcizování předmětů tvořících pozůstalost v období, kdy dědické řízení dosud nebylo pravomocně ukončeno, a k dalším úkonům přesahujícím obvyklou správu potřebují souhlas soudu.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořizování pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

V průběhu dědického řízení činí správce pozůstalosti jakékoliv nezbytné kroky k zachování majetku tvořícího pozůstalost v mezích stanovených soudem. Soud stanoví rozsah jeho pověření tak, aby mu umožnil zachovat hodnotu majetku tvořícího pozůstalost. Správce pozůstalosti odpovídá za škodu, kterou způsobí porušením povinností stanovených zákonem nebo soudem. Na závěr dědického řízení správce pozůstalosti předloží oprávněným dědicům závěrečnou zprávu a soud rozhodne o jeho odměně a náhradě za hotové výdaje, které hradí oprávnění dědicové, který nabytý dědictví.

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob?

Mají specifické důkazní účinky?

Na závěr dědického řízení notář vydá potvrzení o dědictví, které se považuje za usnesení soudu. Potvrzení o dědictví obsahuje jména oprávněných dědiců a stanovuje, jaký majetek na kterého z nich přechází, a velikost podílů na majetku.

Na žádost oprávněného dědice notář v průběhu dědického řízení vydá potvrzení o skupině dědiců. Jedná se o potvrzení údajů zřejmých ze spisu, tj. veřejnou listinu vydanou notářem vedoucím dědické řízení zejména za účelem doložení statusu oprávněných dědiců nebo jiných oprávněných osob, na něž přechází práva zůstavitele (např. výplata náhrady z pojistné smlouvy, členská práva, právní postavení v probíhajících řízeních atp.). 11. května 2015

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

Your
Europe

This webpage is part of an EU quality network

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Dědická řízení - Finsko

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s [Radou notářů Evropské unie \(CNUE\)](#).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

Dědické věci jsou upraveny dědickým zákonem (40/1965). Jediným platným pořízením pro případ smrti je závěť. Závěť musí být pořízena v písemné formě, a to za současné přítomnosti dvou svědků. Zůstavitel musí závěť podepsat, popřípadě prohlásit, že podpis na závěti je jeho. Poté závěť svým podpisem osvědčí svědci, popřípadě prohlásí, že podpisy na závěti jsou jejich. V některých výjimečných případech může být závěť platně pořízena i ústně.

Je možné platně pořídít společnou závěť, jejímž prostřednictvím se obvykle navzájem svými dědici určují manželé. Společná závěť podléhá stejným formálním požadavkům jako jiné druhy závětí. Právní úprava společné závěti pořízené mezi manželi se použije i na pořizování společné závěti mezi registrovanými partnery.

2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Finské orgány nevedou žádný rejstřík závětí.

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Svoboda zůstavitele volně se svou pozůstalostí nakládat je omezena ve prospěch přímých potomků zůstavitele a jeho manžela. Přímí potomci zůstavitele a osvojené děti, stejně jako jejich potomci, mají nárok na povinný díl z pozůstalosti zůstavitele. Povinný díl představuje polovinu hodnoty podílu, který dědici náleží podle pravidel zákonné dědické posloupnosti.

Zvláštní ochrana před ustanoveními závěti pořízené prvně zesnulým manželem je poskytnuta i pozůstalému manželovi. Pozůstalý manžel si může ponechat celou pozůstalost svého zesnulého manžela, ledaže přímý potomek zůstavitele požádá o rozdělení pozůstalosti nebo stanovil-li zůstavitel v závěti jinak. Pozůstalý manžel si však vždy může ponechat obydli, které manželé užívali jako společný domov, a to spolu s obvyklým vybavením domácnosti, ledaže tento pozůstalý manžel vlastní obytné nemovitosti, které mu mohou sloužit jako domov.

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

V první řadě dědí přímí potomci zůstavitele, a to rovným dílem. Zemřel-li potomek zůstavitele, nastupují na jeho místo jeho potomci, přičemž jednotlivé větve rodiny dědí rovným dílem.

Měl-li zůstavitel manžela a nezanechal-li žádné přímé potomky, dědí pozůstalost zůstavitele v první řadě jeho pozůstalý manžel. Registrovaní partneři dědí za stejných podmínek jako manželé.

Nezanechal-li zůstavitel žádné přímé potomky a nebyl-li v době smrti ženatý či vdaná, dědí polovinu pozůstalosti otec a druhou polovinu matka zůstavitele. Není-li některý z rodičů zůstavitele naživu, dědí jeho podíl rovným dílem sourozenci zůstavitele. Zemřel-li sourozenec zůstavitele, nastupují na jeho místo jeho potomci, přičemž každé z větví rodiny připadá rovný díl. Nezanechal-li zůstavitel žádné sourozence a nejsou-li naživu ani jejich potomci, avšak je na živu jeden nebo oba rodiče zůstavitele, dědí rodiče celou pozůstalost.

V případě, že nikdo z výše uvedených osob zůstavitele nepřežil, dědí celou pozůstalost prarodiče zůstavitele. Pokud prarodiče zůstavitele z matčiny nebo otcovy strany již zemřeli, dědí podíl, který by jim z pozůstalosti připadl, jejich děti. Vnučků a vnučkám prarodičů dědické právo nesvědčí.

5 Který orgán je příslušný?

5.1 v dědických věcech?

Řada orgánů je příslušná ve věcech týkajících se dědického řízení. Soupis pozůstalosti (*perukirja*), tedy soupis majetku a závazků zůstavitele, je třeba zaslat správci daně v místě bydliště zůstavitele, a to ve lhůtě jednoho měsíce od pořízení soupisu pozůstalosti. Ověření seznamu osob, které mají na pozůstalosti podíl, si lze rovněž vyžádat od agentury DIGI-, nebo v provincii Alandy od ústředního správního orgánu této provincie. Orgánem příslušným pro případy nabývání dědictví státem je ministerstvo financí. Projednávat záležitosti týkající se pozůstalosti je příslušný okresní soud (*käräjäoikeus*) v místě bydliště zůstavitele.

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

Dědictví lze přijmout konkludentně, tedy převzetím držby dotčeného majetku. Dědic stejně tak může učinit zvláštní prohlášení o přijetí. Bylo-li již dědictví rozděleno, prohlášení o přijetí dědictví je třeba učinit vůči ostatním dědicům, kteří jej přijali. Nebylo-li dědictví rozděleno, prohlášení o přijetí se činí vůči správci pozůstalosti. Prohlášení lze učinit i u soudu.

Prohlášení o odmítnutí dědictví není nutné činit, nicméně je-li učiněno, musí mít písemnou formu. Prohlášení o odmítnutí dědictví může učinit kterákoliv osoba s podílem na pozůstalosti, správce pozůstalosti, osoba rozdělující pozůstalost, vykonavatel závěti i kterýkoliv potomek, který nastoupil na místo zesnulého dědice. Aby prohlášení o odmítnutí dědictví mělo právní účinky vůči majetku dědice, je třeba, aby dědic buď vydal písemné prohlášení o odmítnutí dědictví, nebo aby prohlášení o odmítnutí dědictví uložil u agentury DIGI-, nebo v provincii Alandy u ústředního správního orgánu této provincie za účelem zápisu do příslušného rejstříku (§ 81 hlavy IV exekučního zákona).

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

Pro prohlášení o přijetí nebo odmítnutí dědictví nejsou stanoveny žádné formální požadavky. Prohlášení dědice učiněné před správcem pozůstalosti nebo před osobou rozdělující pozůstalost se považuje za prohlášení dědice, stejně jako konkludentní přijetí, tedy fakt, že dědic s dotčeným majetkem začne nakládat. Pro účely prohlášení činěného vůči dědicům postačí uvést, že obmyšlený uplatňuje svá práva plynoucí ze závěti.

Prohlášení o odmítnutí dědictví musí být učiněno v písemné formě. Aby prohlášení o odmítnutí dědictví mělo právní účinky vůči majetku dědice, je třeba, aby dědic buď vydal písemné prohlášení o odmítnutí dědictví, nebo aby prohlášení o odmítnutí dědictví uložil u agentury DIGI-, nebo v provincii Alandy u ústředního správního orgánu této provincie za účelem zápisu do příslušného rejstříku (§ 81 hlavy IV exekučního zákona).

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

Dědic musí svůj nárok na povinný díl uplatnit vůči obmyšleným ze závěti prostřednictvím úředního doručení nebo jiným způsobem, který umožňuje ověření dodání, a to ve lhůtě šesti měsíců od chvíle, kdy se o závěti dozvěděl. Nárok na povinný díl může být ve výše uvedené lhůtě rovněž uplatněn prostřednictvím vyhlášení v úředním věstníku, jestliže vůči dědicům nemohl být uplatněn proto, že bylo důvodné očekávat, že se budou doručení této informace vyhýbat, popřípadě není-li jejich adresa známa.

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

Ve Finsku orgány dědické řízení z vlastního podnětu nezahajují. Po smrti zůstavitele je nejprve zdokumentována pozůstalost, a to včetně pořízení soupisu pozůstalosti. Soupis pozůstalosti je přehled pozůstalosti zůstavitele, jinými slovy jde o seznam majetku a závazků zůstavitele. V soupisu pozůstalosti se uvedou osoby, které mají podíl na pozůstalosti, společně s majetkem a závazky pozůstalého manžela a společným majetkem a závazky obou manželů. Soupis pozůstalosti musí být učiněn ve lhůtě tří měsíců od smrti zůstavitele; správce daně může v odůvodněných případech lhůtu prodloužit.

Povinnost provést soupis pozůstalosti leží na osobě, která se ujala správy majetku tvořícího pozůstalost, popřípadě na správci pozůstalosti či vykonavateli závěti. Tato osoba musí pro účely provedení soupisu pozůstalosti určit dva pověřence. K soupisu pozůstalosti je třeba připojit rodokmen zůstavitele. Ve Finsku jsou matriční záznamy vedeny jak církevními, tak státními matrikami. Úřední výpis z matriky může být vyžádán buď u agentury DIGI-, nebo v provincii Alandy u ústředního správního orgánu této provincie, nebo u církevního společenství, kde byl zůstavitel zapsán. Soupis pozůstalosti je třeba zaslat daňové správě Finské republiky (*Verohallinto*), a to ve lhůtě jednoho měsíce od provedení soupisu pozůstalosti.

V případě, že zůstavitel, který pořídil závět, zemře, musí obmyšlený ze závěti závět pro informaci postoupit dědicům, a to prostřednictvím úředního doručení nebo jiným způsobem, který umožňuje ověřit převzetí, a musí doložit ověřenou kopii závěti. Jestliže chce dědic závět zpochybnit, musí tak učinit ve lhůtě šesti měsíců od okamžiku, kdy mu byla závět doručena.

Pozůstalost může být rozdělena teprve poté, co bylo dědictví zlikvidováno. Likvidace dědictví zahrnuje určení hodnoty majetku, splnění závazků za zůstavitele a jeho pozůstalosti a uspokojení práv odkazovníků. Pro účely likvidace dědictví spravují pozůstalost dědicové společně, ledaže zůstavitel stanovil pro správu pozůstalosti jiný režim. Namísto této společné správy mohou dědicové, požádat soud o jmenování správce pozůstalosti. Jakmile pozůstalost přejde do správy správce pozůstalosti, skončí společná správa dědiců, přičemž tyto osoby nadále nemají právo rozhodovat v žádných otázkách týkajících se pozůstalosti. Povinností správce pozůstalosti je přijmout nezbytné kroky k likvidaci dědictví. Jakmile je dědictví zlikvidováno, správce pozůstalosti informuje dědice a o výkonu své funkce sestaví zprávu.

Jakmile je dědictví zlikvidováno, může každý dědic požádat o rozdělení výtěžku. Zanechal-li zůstavitel manžela, popřípadě registrovaného partnera, musí být nejprve vypořádáno jejich společné jmění, a teprve poté je možné přistoupit k rozdělení pozůstalosti mezi dědice. Dědicové se mohou na způsobu rozdělení pozůstalosti dohodnout. V takovém případě je třeba sepsat dohodu o rozdělení pozůstalosti, kterou musí podepsat všechny dědicové a osvědčit dva nestranní svědci.

Dědici se rovněž mohou obrátit na soud, aby stanovil osobu rozdělující pozůstalost. K tomu obvykle třeba přistoupit v případě, že se dědici nemohou dohodnout na způsobu rozdělení pozůstalosti. Správce pozůstalosti nebo vykonavatel závěti bude osobou rozdělující pozůstalost, není-li stanoveno jinak, pokud sám není dědicem a pokud jej osoby, které dědí, o rozdělení pozůstalosti požádají a nebyl-li rozdělením pozůstalosti pověřen někdo jiný.

Osoba rozdělující pozůstalost určí čas a místo rozdělení pozůstalosti a způsobem, který lze doložit, na něj pozve dědice. Osoba rozdělující pozůstalost se snaží, aby bylo ohledně způsobu rozdělení pozůstalosti mezi osobami, které dědí, dosaženo dohody. Podaří-li se této dohody dosáhnout, je pozůstalost rozdělena v souladu s dohodou. Nepodaří-li se dohody dosáhnout, osoba rozdělující pozůstalost rozdělí pozůstalost tak, že každá z osob, která dědí, získá podíl na různých druzích majetku tvořícího pozůstalost. Nelze-li pozůstalost rozdělit jiným způsobem, může soud na základě podnětu osoby rozdělující pozůstalost nařídít, aby některé předměty z pozůstalosti, popřípadě celá pozůstalost, je-li to nezbytné, byly osobou rozdělující pozůstalost prodány. Osoba rozdělující pozůstalost sepíše a podepíše záznam o rozdělení pozůstalosti (*perinnönjakokirja*). Každá osoba, která dědí, může způsob rozdělení pozůstalosti ve lhůtě šesti měsíců od rozdělení pozůstalosti napadnout, a to podáním žaloby proti ostatním osobám, které dědily.

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Podle právních předpisů je dědic (*perillinen*) osobou, jestliže má k zůstaviteli rodinný nebo manželský vztah nebo vztah osvojitele a osvojence.

Odkazovníkem (*testamentinsaaja*) může být buď fyzická osoba, nebo právnická osoba.

Dědicem či odkazovníkem může být pouze osoba, která se zůstavitelem či osobou, jež pořídila závět, v době její smrti žila. Výjimkou z tohoto pravidla je dítě, jež bylo počato před smrtí zůstavitele a jež se následně narodí živé.

Dědic nebo odkazovník, který hodlá uplatnit svá práva, buď dědictví převezme do držení, nebo svůj nárok uplatní vůči osobě nebo osobám, které dědictví do držení převzaly. Nebylo-li dědictví rozděleno, uplatňuje se nárok u správce pozůstalosti či soudu. Dědic nebo odkazovník převzal dědictví, pokud převzal péči nad pozůstalostí, ať už sám nebo společně s další osobou, nebo jestliže se podílel na zdokumentování pozůstalosti či na rozdělení pozůstalosti, popřípadě jestliže učinil jiné kroky spojené s dotčeným majetkem.

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Dědici za dluhy zůstavitele osobně neručí. Dědic odpovídá za vyhotovení soupisu pozůstalosti za dluhy zůstavitele, přičemž za dluhy osobně ručí pouze v případě, že soupis nepředložil ve stanovené lhůtě.

Dluhy zůstavitele a dluhy váznoucí na pozůstalosti zůstavitele jsou hrazeny z pozůstalosti. Dědici nicméně ručí za dluhy a závazky, kterými pozůstalost smluvně zatížily.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Seznam dokumentů, které jsou nezbytné pro provedení zápisu nemovitého majetku, se liší v závislosti na tom, zda byl dotčený nemovitý majetek nabyt na základě dědění ze zákona, nebo na základě závěti. K žádosti o provedení zápisu do katastru nemovitostí v důsledku dědění ze zákona je třeba přiložit soupis pozůstalosti, záznam o rozdělení pozůstalosti, rodokmen zůstavitele, záznamy o rozdělení pozůstalosti a dokumenty týkající se předání zděděného majetku. Žadatel musí rovněž prokázat, že pozůstalost byla rozdělena pravomocně, a to tak, že přiloží buď dohodu o rozdělení pozůstalosti podepsanou všemi dědici, popřípadě doložku právní moci vystavenou soudem příslušným dle místa bydliště zůstavitele.

K žádosti o provedení zápisu změn do katastru nemovitostí vzniklých v důsledku dědění ze závěti je třeba přiložit soupis pozůstalosti, originál závěti, osvědčení o tom, že závět je právně závazná, a doklad o tom, že o závěti byli informováni všichni dědicové. V případě, že pravost a úplnost seznamu dědiců potvrdila agentura DIGI-, nebo v provincii Alandy ústřední správní orgán této provincie, není třeba přikládat rodokmen zůstavitele.

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Neexistuje povinnost požádat o jmenování správce pozůstalosti. Je-li však k soudu podána žádost o jmenování správce pozůstalosti, má soud povinnost správce pozůstalosti za účelem výkonu správy nad pozůstalostí jmenovat. Žádost může podat kterýkoliv dědic nebo odkazovník, popřípadě vykonavatel závěti. Majetek spadající do pozůstalosti může být správcem pozůstalosti svěřen do správy i na žádost věřitele zůstavitele či věřitele, který má pohledávku vůči pozůstalosti, popřípadě osoby, která za dluhy zůstavitele ručí.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

Dědicové spravují majetek tvořící pozůstalost společně, ledaže zůstavitel stanovil pro správu pozůstalosti jiný režim. Dědicové, se rovněž mohou dohodnout na společné správě pozůstalosti a na tom, že pozůstalost nebude až do odvolání nebo do určité chvíle rozdělena.

Pozůstalost zůstavitele může být správcem pozůstalosti do správy předána také rozhodnutím soudu. Pokud se tak stane, končí společná správa dědiců, přičemž tyto osoby nadále nemají právo rozhodovat v žádných otázkách týkajících se pozůstalosti zůstavitele, a to ani jednomyslně.

Zůstavitel může v závěti jako vykonavatele závěti pověřit správou pozůstalosti konkrétní osobu. Úkolem vykonavatele závěti je zajistit likvidaci dědictví a splnění poslední vůle zůstavitele. V takovém případě vykonavatel závěti řeší záležitosti, za něž by jinak nesli odpovědnost dědicové. Ustavení vykonavatele závěti nebrání ustavení správce pozůstalosti. Byl-li vykonavatel závěti určen v závěti, bude pověřen správou pozůstalosti, ledaže existuje dobrý důvod pro to, aby správou pozůstalosti pověřen nebyl.

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

Společná správa pozůstalosti vyžaduje jednomyslná rozhodnutí, s výjimkami pouze v některých specifických případech. Při výkonu společné správy pozůstalosti zastupují dědici pozůstalost vůči třetím stranám a mohou žalovat či být společně žalováni ve věcech týkajících se pozůstalosti. Opatření, které nesnese odkladu, však lze učinit i v případě, že není možné získat souhlas všech dědiců. Dědicové mohou rovněž jmenovat správce pozůstalosti. Při jmenování správce pozůstalosti soud správci vystaví doklad, v němž specifikuje, k jaké pozůstalosti se pověření vztahuje. Pravomoc správce pozůstalosti se týká pouze pozůstalosti, jejíž správou jej soud pověřil. Poté, co byl výkon správy pozůstalosti zůstavitele předán správci pozůstalosti, zastupuje správce pozůstalost vůči třetím stranám a může žalovat či být žalován ve věcech týkajících se pozůstalosti. Povinností správce pozůstalosti je přijmout nezbytné kroky k likvidaci pozůstalosti. Správce pozůstalosti je povinen si k otázkám, které jsou pro jednoho nebo více dědiců důležité, vyžádat stanovisko těchto osob. Souhlas těchto osob však není pro přijetí opatření nezbytný.

Rozsah pravomocí, které vykonavatel závěti po dobu průběhu likvidace pozůstalosti má, vyplývá ze závěti. Nestanoví-li závěť jinak, má vykonavatel závěti stejné pravomoci jako správce pozůstalosti.

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob? Mají specifické důkazní účinky?

Dokumenty, které vyhotovují na konci dědictvého řízení a které osvědčují status a práva dědiců jsou soupis pozůstalosti a zpráva o rozdělení pozůstalosti. V soupisu pozůstalosti musí být identifikovány osoby, které dědí, aktiva a závazky zůstavitele, odkazovníci a pozůstalý manžel (nedědí-li manžel pozůstalost). Zpráva o rozdělení pozůstalosti slouží jako podklad pro rozdělení pozůstalosti. Není však vykonatelným titulem v tom smyslu, že by mohl sloužit jako titul pro provedení exekuce nebo jako nástroj převedení pozůstalosti do správy. K jakýmkoliv donucovacím opatřením je třeba samostatný pravomocný rozsudek soudu.

Koncept formální důkazní síly listiny není finskému právu znám.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 15/02/2024

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Dědictvá řízení - Švédsko

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s [Radou notářů Evropské unie \(CNUE\)](#).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědictvá smlouva)?

Kdo dosáhl věku 18 let, je oprávněn pořídit závěť. Závěť je neplatná, byla-li pořízena nesvěprávnou osobou. Aby byla závěť platná, musí být pořízena v písemné formě a musí být podepsána zůstavitelem. Závěť musí být zároveň osvědčena a podepsána dvěma svědky. Svědkové musí být obeznámeni s tím, že osvědčují pořízení pro případ smrti, avšak nemusí být seznámeni s jeho obsahem.

Svědka musí být starší 15 let a nesmí být manželem, druhem, sourozencem nebo přímým příbuzným zůstavitele či osobou jinak se zůstavitelem blízkou. Výkonu funkce svědka je na překážku skutečnost, že dotčené osobě zůstavitel v závěti odkazuje určité dědictví, popřípadě že zůstavitel odkazuje dědictví manželovi, druhovi, sourozenci, přímému příbuznému či osobě jinak s touto osobou spřízněnou.

Zůstavitel je oprávněn pořídit „privilegovanou závěť“ (nödtestamente), znemožňuje-li mu nemoc nebo stav nouze pořídit závěť ve výše popsané formě.

Takovou závěť může zůstavitel pořídit ústně za přítomnosti dvou svědků, případně vlastnoručně a s vlastnoručním podpisem.

Chce-li strana dosáhnout prohlášení závěti za neplatnou, musí podat žalobou k soudu. Žalobu je třeba podat ve lhůtě šesti měsíců od zveřejnění závěti.

Jedinou platnou formou pořízení s pozůstalostí pro případ smrti je závěť. Dědictvá smlouva a jiné smlouvy týkající se převodu majetku pro případ smrti jsou neplatné.

2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Švédské právo nepožaduje zápis závětí do rejstříku.

Chce-li si zůstavitel pojistit, že po jeho smrti bude jeho poslední vůle objevena a naplněna, měl by o místě jejího uložení informovat důvěryhodnou osobu.

Závěti obvykle bývají uloženy do úschovy k advokátovi či do banky. Není-li po smrti zůstavitele nalezena žádná závěť, postupuje se v souladu s pravidly zákonné dědictvé posloupnosti. Pokud se závěť objeví později, může být pozůstalost přerozdělena. Nárok na dědictví se promlčí ve lhůtě deseti let.

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědictvý podíl)?

Ano, měl-li zůstavitel manžela nebo děti, je jeho právo volně disponovat s pozůstalostí omezeno.

Měl-li zůstavitel manžela, náleží pozůstalému manželovi majetek, který dohromady s tím, co tento manžel obdržel při vypořádání jejich společného jmění, a dále s jeho vlastním majetkem odpovídá čtyřnásobku částky stanovené v hlavě II §6 a 7 zákona o sociálním zabezpečení (2014: SEK 44 400 × 4 = SEK 177 600 – pravidlo minimální částky). Toto právo se uplatní, má-li pozůstalost dostatečnou hodnotu. Nedosahuje-li pozůstalost potřebné hodnoty, dědí pozůstalý manžel veškerý dostupný majetek. Pokud závěť pozůstalého manžela na tomto právu zkracuje, je v příslušném rozsahu neplatná.

Děti a vnoučata zůstavitele (nazývané hlavní dědici – *bröstarvingar*) mají nárok na povinný dědictvý díl (*laglott*). Povinný díl činí polovinu zákonného dědictvého podílu, který by dětem a případně vnoučatům připadl podle pravidel zákonné dědictvé posloupnosti. Tento povinný podíl se dědí rovným dílem.

Pokud závěť právo dědice na povinný díl zkracuje, je v příslušném rozsahu neplatná. Děti nebo vnoučata musí uplatnit právo na povinný podíl a to ve lhůtě šesti měsíců od chvíle, kdy jim byla závěť doručena.

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

Nezanechal-li zůstavitel žádná pořízení pro případ smrti, pozůstalost se rozdělí podle pravidel zákonné dědické posloupnosti. Jednou z podmínek dědické způsobilosti je, aby ve chvíli smrti zůstavitele byla dotčená osoba naživu. Dítě, které bylo počato před smrtí zůstavitele a které se po jeho smrti narodilo živé, je způsobilé dědit.

Zákon rozděluje dědice do tří dědických tříd. Do první dědické třídy patří děti a vnoučata zůstavitele. Do druhé dědické třídy patří rodiče a sourozenci zůstavitele a do třetí dědické třídy prarodiče zůstavitele a jejich děti, tedy strýcové a tety zůstavitele a jejich děti. Pozůstalost se v jednotlivé dědické třídě rozdělí rovným dílem. Dědicové druhé dědické třídy nedědí, jestliže dědí některý dědic první dědické třídy. Dědicové třetí dědické třídy dědí, jestliže není naživu žádný dědic první nebo druhé dědické třídy.

Měl-li zůstavitel manžela, náleží pozůstalost tomuto pozůstalému manželovi. Po smrti pozůstalého manžela dědí děti a vnoučata společně, a není-li jich, pak dědí dědicové druhé a třetí dědické třídy. Tyto dědicové tudíž dědí až sekundárně (*efterary*) po smrti pozůstalého manžela zůstavitele.

Pokud měl zůstavitel děti, které nejsou dětmi pozůstalého manžela zůstavitele, mají nárok na podíl na dědictví ihned po smrti zůstavitele.

Není-li žádného oprávněného dědice, přechází pozůstalost na Švédský dědický fond (*den allmänna arvsfonden*).

5 Který orgán je příslušný:

5.1 v dědických věcech?

Pozůstalost bývá obvykle rozdělena bez účasti orgánů veřejné moci. Osoby, jimž náleží dědictví, jsou spoluvlastníci pozůstalosti zůstavitele a z tohoto titulu po smrti zůstavitele o rozdělení pozůstalosti společně rozhodnou. Osobami, jimž náleží dědictví, jsou pozůstalý manžel nebo druh, dědicové a univerzální odkazovníci. Soupis pozůstalosti musí být zaslán správci daně (*Skatteverket*) ve lhůtě tří měsíců od smrti zůstavitele. Soupis pozůstalosti poskytuje přehled o majetku a závazcích tvořících pozůstalost zůstavitele. V soupisu pozůstalosti je rovněž uvedeno, kdo je pověřen zastupováním pozůstalosti. Správce daně je rovněž orgánem pověřeným pátráním po dědici, který se zdržuje na neznámém místě, a to tak, že zveřejní oznámení v úředním věstníku *Post- och Inrikes Tidningar*.

Pokud o to některá z osob, jimž náleží dědictví, požádá, může soud rozhodnout o svěření pozůstalosti do správy úředního správce pozůstalosti (*boutredningsman*) a takového správce jmenovat. Nemohou-li se strany dohodnout na způsobu rozdělení pozůstalosti, je jejím rozdělením pověřen zvláštní pověřenec (*skiftesman*). Tento pověřenec má právo rozdělit pozůstalost. Pověřenec odpovědný za rozdělení pozůstalosti může být jmenován obecným místně příslušným soudem.

Obecný místně příslušný soud řeší rovněž spory týkající se dědictví.

Je-li některá z osob, jimž náleží dědictví, nezletilá nebo nespěleprávná, je jmenován opatrovník (*god man*). Opatrovníka jmenuje nejvyšší opatrovník (*överförmyndaren*).

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

Nepožaduje se, aby dědic učinil zvláštní prohlášení o přijetí dědictví. Dědic o sobě však musí dát vědět, a je-li osobou oprávněnou k dědictví, musí se podílet na správě pozůstalosti.

Náleží-li osobě na základě závěti dědictví a chce-li své právo uplatnit, musí o závěti informovat zákonné dědice. Dědic ze závěti musí v takovém případě dědicům ze zákona předat ověřenou kopii závěti a ti musí její převzetí potvrdit. Po doručení závěti může dědic, který se domnívá, že by závěť měla být prohlášena za neplatnou, dědic, který chce uplatnit právo na povinný díl, nebo pozůstalý manžel, který se domáhá uplatnění pravidla minimální částky, závěť žalobou napadnout u soudu.

Děti nebo vnoučata se mohou svého dědického práva vzdát ve prospěch pozůstalého manžela. Nejedná se o odmítnutí dědictví jako takového, ale o pouhý odklad výkonu dědického práva. Těmto osobám pak náleží sekundární dědictví z pozůstalosti pozůstalého manžela – když pozůstalý manžel zemře, dědic svůj minimální podíl obdrží. Není-li tento dědic v době smrti pozůstalého manžela již naživu, náleží jeho podíl jeho dědicům.

Dědic nebo odkazovník se mohou svého dědického práva zříci přímo vůči zůstaviteli, tedy ještě za jeho života. Zřeknutí se dědictví má, není-li stanoveno jinak, právní účinky vůči dědicům dědice. Děti nebo vnoučata a jejich dědici mají vždy nárok na povinný díl.

Pokud dědic nebo odkazovník svůj nárok odvolá, popřípadě pokud nárok na dědictví neuplatní, správce daně jej vyzve, aby svá práva ve lhůtě šesti měsíců od takové výzvy uplatnil. Pokud dědic či odkazovník nárok neuplatní, nárok na dědictví zanikne. Dědictví lze odmítnout až do okamžiku rozdělení pozůstalosti.

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

Po smrti zůstavitele spravují pozůstalost zůstavitele společně osoby, jimž náleží dědictví, tedy pozůstalý manžel nebo druh, dědicové a univerzální odkazovníci. Tyto osoby odpovídají za pořízení soupisu pozůstalosti (*bouppteckning*) a její zaslání správci daně. Převyšují-li aktiva tvořící pozůstalost pasiva, je přebytek rozdělen v souladu se zákonem nebo dle ustanovení závěti. Pozůstalost se rozděluje prostřednictvím protokolu o rozdělení pozůstalosti (*arvskifte*), který sepíší dědicové a univerzální odkazovníci. Protokol o rozdělení pozůstalosti musí být pořízen v písemné formě a podepsán dědici. Nedohodnou-li se dědicové na rozdělení pozůstalosti, může být zvláštní pověřenec (*skiftesman*) pověřen nuceným rozdělením pozůstalosti. Pokud byl v závěti jmenován vykonavatel závěti (*testamentsexekutor*), je odpovědný za rozdělení pozůstalosti.

Měl-li zůstavitel manžela nebo druhu, zpravidla se provede vypořádání společného jmění. Společné jmění se vypořádá ještě před rozdělením pozůstalosti zůstavitele.

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Dědicem (*arvinge*) se osoba stává ze zákona. Aby se osoba stala dědicem, musí být v okamžik smrti zůstavitele naživu. Dědicem může být i dítě, které bylo počato před smrtí zůstavitele a narodilo se až po ní. Osoby, jimž náleží dědictví, se dělí do tří dědických tříd. Pro více informací viz otázku 4.

Odkazovníkem (*testamentstagare*) je osoba, vůči které byl v platné závěti učiněn odkaz. Není-li odkazovník v okamžik smrti zůstavitele naživu, nastupují na jeho místo jeho příbuzní, náleží-li jim dědictví po odkazovníkovi v souladu s pravidly zákonné dědické posloupnosti.

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Ne, dědicové za dluhy zůstavitele neručí. Po smrti zůstavitele se jeho aktiva a závazky sloučí do pozůstalosti (*dödsbo*). Pozůstalost je právníkou osobou svého druhu a jako taková je způsobilá k právům a povinnostem. Převyšují-li závazky pozůstalosti její aktiva, je u pozůstalosti vyhlášen úpadek a není možné ji rozdělit.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Kdokoliv nabyt vlastnícké právo k nemovitému majetku, musí zažádat o provedení zápisu (zápis titulu) do katastru nemovitostí (<https://www.lantmateriet.se/>), zpravidla ve lhůtě tří měsíců od nabytí nemovitosti. K žádosti o zápis vlastnictví je třeba přiložit doklad prokazující nabytí práva a další doklady, které jsou pro prokázání nabytí práva nezbytné. Například v případě nabytí nemovitosti koupí je třeba přiložit mimo jiné kupní smlouvu. Je-li nemovitost nabyta děděním, postačí v některých případech (je-li osoba oprávněná k dědictví pouze jedna) v zásadě jen soupis pozůstalosti, a to v originále nebo v ověřené kopii. V ostatních případech je třeba přiložit protokol o rozdělení pozůstalosti, a to v originále nebo v ověřené kopii. Někdy je třeba přiložit i jiné listiny,

například souhlas nejvyššího opatrovníka v případě, že osobou oprávněnou k dědictví je nezletilá osoba nebo osoba nesvéprávná. V některých případech může osoba k žádosti o zápis vlastnictví namísto protokolu o rozdělení pozůstalosti předložit pravomocnou závěť.

Osoba, která podala žádost o zápis vlastnictví poslední, je považována za vlastníka nemovitosti.

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Pokud o to některá z osob, jimž náleží dědictví, požádá, musí být jmenován úřední správce pozůstalosti. Odkazovník, tedy osoba, které byl prostřednictvím závěti odkázán konkrétní majetek, je rovněž oprávněn zažádat o jmenování úředního správce pozůstalosti. Správce pozůstalosti může být jmenován obecným místně příslušným soudem. Správce pozůstalosti musí mít pro výkon této funkce nezbytné znalosti.

Zůstavitel může ve své závěti stanovit, že pozůstalost namísto dědiců a univerzálních odkazovníků spravuje vykonavatel závěti.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

V první řadě jde o osoby, jimž náleží dědictví, tedy pozůstalý manžel nebo druh, dědicové a univerzální odkazovníci. V soupisu pozůstalosti musí být uvedeny osoby, jimž dědictví náleží. Byl-li jmenován úřední správce pozůstalosti nebo vykonavatel závěti, je oprávněn zastupovat pozůstalost na místo dědiců.

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

Úkolem úředního správce pozůstalosti je analyzovat aktiva a závazky váznoucí na pozůstalosti a spravovat pozůstalost. Rovněž určí, kdo jsou dědicové a odkazovníci, aby bylo možné pozůstalost rozdělit v souladu se zákonnými pravidly nebo poslední vůlí zůstavitele. Správce pozůstalosti je tedy pověřen podepisováním listin k tomu potřebných. Pravomoc správce pozůstalosti je v určitých věcech omezena, např. k prodeji nemovitého majetku potřebuje písemný souhlas všech spoludědiců, a není-li možné jej získat, svolení příslušného okresního soudu.

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob? Mají specifické důkazní účinky?

Obvykle jde o soupis pozůstalosti a protokol o rozdělení pozůstalosti.

Soupis pozůstalosti (bouppteckning): Po provedení inventarizace pozůstalosti, na které musí být přizváni všichni dědicové a odkazovníci, je třeba sestavit soupis pozůstalosti a zaslat jej správci daně. V soupisu pozůstalosti se mimo jiné uvádí, kdo jsou dědicové a odkazovníci a jaká aktiva a závazky na pozůstalosti váznou. Osoba, která má o pozůstalosti nejlepší přehled, tj. sestavovatel soupisu pozůstalosti, musí učinit čestné prohlášení, že informace uvedené v soupisu pozůstalosti jsou správné. Skutečnost, že do soupisu pozůstalosti bylo vše řádně zaznamenáno, musí osvědčit dvě osoby. K soupisu pozůstalosti musí být přiložena závěť a předběžný návrh na rozdělení pozůstalosti. Soupis pozůstalosti se eviduje u správce daně. Zaevidování soupisu pozůstalosti je významné z hlediska soukromého práva. Tento dokument, sám o sobě nebo ve spojení s protokolem o rozdělení pozůstalosti, slouží k prokázání vlastnického práva, například pro účely výběru finančních prostředků z bankovních účtů zůstavitele, popřípadě je-li třeba provést zápis do katastru nemovitostí.

Protokol o rozdělení pozůstalosti (arvsskifte): Při rozdělení pozůstalosti je třeba sepsat protokol o rozdělení pozůstalosti. Protokol o rozdělení pozůstalosti musí být pořízen v písemné formě a podepsán dědici a odkazovníky. Protokol o rozdělení pozůstalosti má právní význam v oblasti soukromého práva a slouží k prokázání vlastnického práva.

Ve švédském právu platí zásada volného hodnocení důkazů, což znamená, že neexistují žádná zvláštní ustanovení, která by stanovovala důkazní sílu určitých listin.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 16/12/2020

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Dědická řízení - Anglie a Wales

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s [Radou notářů Evropské unie \(CNUE\)](#).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

Pořízení pro případ smrti vyhotovuje zůstavitel nebo zůstavitelé. Právní poradenství ani účast právníka nejsou povinné.

2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Registrace závěti není povinná.

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Ne, nicméně určití rodinní příslušníci a osoby vyživované zůstavitelem se mohou obrátit na soud se žádostí o poskytnutí finančního zajištění z pozůstalosti podle [dědického zákona \(zajištění pro rodinu a závislé osoby\) z roku 1975/Inheritance \(Provision for Family and Dependants\) Act 1975](#).

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

Platná závěť svědčuje pozůstalost zůstavitele vykonavatelům (osobním zástupcům) zůstavitele v okamžiku smrti. Nedisponuje majetkem vůči osobám, jimž svědčí nárok.

Pokud zůstavitel nezanechal platnou závěť, nebo týká-li se závěť jen části majetku, pozůstalost se rozdělí v souladu s pravidly pro dědění ze zákona, která jsou uvedena v [zákoně o správě pozůstalosti z roku 1925/Administration of Estates Act 1925](#) (v platném znění).

5 Který orgán je příslušný?

5.1 v dědických věcech?

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

Pozůstalost se svěřuje osobním zástupcům zůstavitele, kteří mohou přijmout prohlášení o odmítnutí či přijetí. Ti se mohou obrátit na soud s žádostí o udělení plné moci k zastupování (tzv. výkonu poslední vůle v případě závěti a tzv. správy pozůstalosti v případě dědění ze zákona). Tato plná moc potvrzuje, že osobní zástupci jsou oprávněni nakládat s pozůstalostí v souladu se závětí nebo s pravidly pro dědění ze zákona. V případě sporů týkajících se nároku na dědictví nebo na udělení plné moci k zastupování se lze obrátit na soud. Soudní řízení se řídí [pravidly pro nesporné potvrzení závěti](#) nebo [občanským soudním řádem](#).

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

Osobní zástupci odpovídají za zjištění a shromáždění majetku zůstavitele, který je součástí pozůstalosti, za uhrazení dluhů zůstavitele (včetně [dědické daně](#)) a za rozdělení zbývajících částí mezi oprávněné osoby v souladu se závětí nebo s pravidly pro dědění ze zákona.

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Zůstavitel může uvést osoby, které pozůstalost zdědí, tím, že učiní platnou závět. Neexistuje-li platná závět, budou dědici určeni ze zákona. Osobám získávají nárok na dědictví okamžikem smrti zůstavitele nebo – v případě smrti dědice ve fázi dědického řízení před tím, než dědictví nabude – okamžikem smrti osoby, jíž nárok původně svěřil.

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Ne, dluhy zůstavitele jdou na vrub pozůstalosti.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Jak je uvedeno v odpovědi na otázku 5, pozůstalost se svěřuje osobním zástupcům zůstavitele. Ti v průběhu dědického řízení převedou nemovitý majetek na osoby, jimž svědčí nárok. Osoba, jíž svědčí nárok, předloží katastru nemovitostí doklad o udělení plné moci k zastupování a o převodu majetku v souladu s příslušnými pravidly pro evidenci pozemků.

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Viz odpověď na otázku 9.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

Viz odpověď na otázku 9.

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

Viz odpověď na otázku 9.

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob? Mají specifické důkazní účinky?

Osobní zástupci spravují pozůstalost a rozdělují čistý majetek. Způsob převodu majetku závisí na jeho povaze. Vlastnické právo k některým statkům lze převést pouhým předáním. Peněžní prostředky lze vyplatit šekem. Viz otázka 9 týkající se pozemků.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice vítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 31/08/2021

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Dědická řízení - Severní Irsko

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s [Radou notářů Evropské unie \(CNUE\)](#).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závět, dědická smlouva)?

K dispozici s majetkem zůstavitele po smrti může dojít ze zákona (není-li závět), nebo v souladu se závětí. Registrace závěti není povinná. Je-li však pořízována závět, může jí pořídít zůstavitel, a to s pomocí, či bez pomoci právníka. Právní poradenství ani účast právníka nejsou povinné.

2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Registrace závěti není povinná. Vrchní soud v Severním Irsku však za poplatek závěti uchovává.

Závět se v případě smrti zůstavitele svěřuje jeho majetek vykonavatelům (tzv. osobním zástupcům). Závět s majetkem nenakládá.

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Ano, na majetku mohou váznout omezení. Například, pokud je majetek držen v rámci spoluvlastnictví, přejde automaticky na přeživšího spoluvlastníka, tento proces se nazývá právo dědit po spoluvlastníkovi).

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

Pokud zůstavitel nezanechal platnou závět, nebo týká-li se závět jen části majetku, pozůstalost se rozdělí v souladu s pravidly pro dědění ze zákona, která jsou upřesněna v [zákoně o správě pozůstalosti \(Severní Irsko\) z roku 1955/Administration of Estates Act \(Northern Ireland\) 1955](#) (v platném znění).

5 Který orgán je příslušný:

5.1 v dědických věcech?

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

Pozůstalost se svěřuje osobním zástupcům zůstavitele. Ti se mohou obrátit na soud s žádostí o udělení plné moci k zastupování (tzv. výkonu poslední vůle v případě závěti a tzv. správy pozůstalosti v případě dědění ze zákona). Tato plná moc potvrzuje, že osobní zástupci jsou oprávněni nakládat s pozůstalostí v souladu se závětí nebo pravidly pro dědění ze zákona. V případě sporů týkajících se nároku na dědictví nebo na udělení plné moci k zastupování se lze obrátit na soud. Soudní řízení se řídí [soudním řádem soudů hrabství \(Severní Irsko\) z roku 1981](#) a [soudním řádem Nejvyššího soudu \(Severní Irsko\) z roku 1980](#).

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

Osobní zástupci odpovídají za zjištění a shromáždění majetku zůstavitele, který je součástí pozůstalosti, za uhrazení dluhů zůstavitele (včetně [dědické daně](#)) a za rozdělení zbývajících částí mezi oprávněné osoby v souladu se závětí nebo pravidly pro dědění ze zákona.

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Okamžikem smrti zůstavitele nebo – v případě smrti dědice ve fázi dědického řízení před tím, než dědictví nabude – okamžikem smrti osoby, již nárok původně svědčil.

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Ne, dluhy zůstavitele jdou na vrub pozůstalosti.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Osobní zástupci v průběhu dědického řízení převedou nemovitý majetek na osoby, jimž svědčí nárok. Osoba, již svědčí nárok, předloží katastru nemovitostí nebo rejstříku listin doklad o udělení plné moci k zastupování a o převodu majetku v souladu s příslušnými [pravidly pro evidenci pozemků \(Severní Irsko\) z roku 1994](#) nebo [nařízeními pro evidenci listin \(Severní Irsko\) z roku 1997](#).

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Viz odpověď na otázku 9.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

Viz odpověď na otázku 9.

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

Viz odpověď na otázku 9.

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob? Mají specifické důkazní účinky?

Osobní zástupci spravují pozůstalost a rozdělují čistý majetek. Způsob převodu majetku záleží na jeho povaze. Vlastnické právo k některým statkům lze převést pouhým předáním. Peněžní prostředky lze vyplatit šekem. Viz otázka 9 týkající se pozemků.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 24/08/2021

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Dědické řízení - Skotsko

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s [Radou notářů Evropské unie \(CNUE\)](#).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

Osoba může pro případ smrti přenechat majetek jiné osobě prostřednictvím odkazu v závěti. [Zákon o listinách \(Skotsko\) z roku 1995/Writing \(Scotland\) Act 1995](#) vyžaduje, aby závěti vyhotovené po 1. srpnu 1995 byly vyhotoveny písemně a podepsány zůstavitelem.

Osoby rovněž mohou držet movitý a nemovitý majetek na základě právního titulu plynoucího ze vztahu k zůstaviteli nebo pozůstalému (toto je obvykle označeno jako tzv. pozůstalostní doložka / *survivorship clause*).

Osoby dále mohou držet movitý a nemovitý majetek na základě právního titulu vztahujícího se k nim samotným nebo společně s jinými osobami, přičemž doložka o zvláštním určení stanoví, že majetek určité osoby nebo její podíl na něm připadá v případě jejího úmrtí jiné osobě.

Jestliže neexistuje závěť, pozůstalostní doložka nebo doložka o zvláštním určení, přechod majetku se řídí ustanoveními [zákona o dědictví \(Skotsko\) z roku 1964/Succession \(Scotland\) Act 1964](#).

2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Ve Skotsku není povinné registrovat závěť.

Vlastnické právo k nemovitému majetku, včetně práv vyplývajících z doložky o zvláštním určení nebo z pozůstalostní doložky, se registruje buď v [rejstříku vlastnických práv / Register of Sasines](#) nebo ve [skotském katastru nemovitostí / Land Register of Scotland](#).

Vlastnické právo k movitému majetku, včetně práv vyplývajících z doložky o zvláštním určení nebo z pozůstalostní doložky, se v některých případech registruje (například v registru akcionářů společnosti).

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Podle skotského práva se dítě nebo pozůstalý manžel či registrovaný partner v případě úmrtí rodiče nebo manžela či registrovaného partnera mohou dovolávat zákonných práv na movitý majetek i v případě, že zůstavitel zanechal závěť. Zákonná práva poskytují ochranu před vyděděním. Děti mají právo na

dědický podíl ve výši jedné třetiny movitého majetku zůstavitele (peníze, akcie atd.), pokud je druhý manžel nebo registrovaný partner stále na živu, a na dědický podíl ve výši jedné poloviny, pokud není druhého manžela nebo registrovaného partnera. Pozůstalý manžel nebo registrovaný partner má právo na jednu třetinu movitého majetku zůstavitele (peněžní prostředky atd.), pokud zůstavitel zanechal děti, nebo na polovinu jeho movitého majetku, pokud děti nezanechal.

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

Podle skotského dědického zákona z roku 1964 se pozůstalost dělí podle níže uvedené dědické posloupnosti.

a) PŘEDNOSTNÍ PRÁVA

Vdova, vdovec nebo pozůstalý registrovaný partner (pozůstalý) mají přednostní práva k majetku svého zesnulého manžela nebo registrovaného partnera. Pokud zůstavitel vlastnil dům, ve kterém pozůstalý bydlel, pozůstalý má (s určitými omezeními) nárok na tento dům a jeho nábytek a bytové zařízení.

Pozůstalý může vznést nárok na:

dům, pokud jeho hodnota je nižší než 473 000 GBP,

nábytek a bytové zařízení až do hodnoty 29 000 GBP.

Pokud zůstavitel zanechal děti nebo jiné potomky, má tento pozůstalý nárok na prvních 50 000 GBP z pozůstalosti. Jestliže zůstavitel nezanechal děti ani jiné potomky, má tento pozůstalý nárok na prvních 89 000 GBP z pozůstalosti.

b) ZÁKONNÁ PRÁVA

Pokud po naplnění přednostních práv zůstává nějaký majetek, pozůstalý manžel nebo registrovaný partner a děti mají nárok na určitá tzv. zákonná práva⁴ k movitému majetku zůstavitele, tak jak je uvedeno v odpovědi na otázku 3 výše.

c) VOLNÝ MAJETEK

Poté, co byla naplněna přednostní i zákonná práva, napadá zbývající část majetku, který nebyl zahrnut do závěti, podle zákonných pravidel na následující osoby v uvedeném pořadí:

děti,

jestliže jsou naživu rodiče a sourozenci, rodiče dědí polovinu a bratři a sestry dědí polovinu.

bratři a sestry, jestliže nejsou naživu rodiče,

rodiče, jestliže nejsou naživu bratři a sestry,

pozůstalý manžel nebo registrovaný partner,

strýcové a tety (z otcovy i matčiny strany),

prarodiče (z otcovy i matčiny strany),

bratři a sestry prarodičů (z otcovy i matčiny strany),

ostatní předkové vzdálenější než prarodiče,

stát.

5 Který orgán je příslušný:

5.1 v dědických věcech?

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

V případě většiny pozůstalostí musí vykonavatel – ať již uvedený v závěti zesulé osoby, nebo jmenovaný soudem hrabství (Sheriff Court) – obdržet tzv. potvrzení od soudu hrabství. Toto potvrzení zakládá právo vykonavatele spravovat pozůstalost uvedenou v soupisu majetku, který je přiložen k žádosti o potvrzení, a rovněž vykonavatele zmocňuje k tomu, aby se zabýval veškerými záležitostmi souvisejícími s dědictvím, pokud jde o danou pozůstalost.

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

V případě většiny pozůstalostí je nezbytné, aby byl jmenován vykonavatel, jenž spravuje pozůstalost, a to na základě závěti, nebo na základě rozhodnutí soudu hrabství (soudní vykonavatel), pokud neexistuje platná závěť nebo pokud vykonavatelé uvedení v závěti nejsou schopni nebo ochotni v dané věci jednat.

V případě většiny pozůstalostí musí vykonavatel (vykonavatelé) požádat soud hrabství o potvrzení.

Soudní vykonavatel má, ve většině případů s výjimkou situací, kdy se na pozůstalost nevztahuje řízení o malé pozůstalosti a za dalších omezených okolností, povinnost uzavřít pojištění odpovědnosti (sjednat záruku), předtím než začne pozůstalost spravovat.

K žádosti o potvrzení je třeba společně se závětí, pokud tato existuje, přiložit také soupis majetku.

Soud vystaví potvrzení ve vztahu k položkám majetku uvedeným v tomto soupisu a zmocní vykonavatele k jejich shromáždění.

Po shromáždění majetku musí vykonavatel uhradit veškeré dluhy a daň, dříve než rozdělí pozůstalost podle závěti nebo podle skotského zákona o dědictví z roku 1964.

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Jestliže existuje závěť, je v ní uvedena osoba nebo dědická třída, které z dědictví svědčí nárok a která by měla zdědit část pozůstalosti nebo celou pozůstalost, nevztahují-li se na ni zákonná práva.

Jestliže neexistuje závěť, dědická práva a dědická posloupnost se řídí skotským zákonem o dědictví z roku 1964.

Jestliže neexistuje závěť, mohou se pozůstalé osoby, které sdílely společnou domácnost se zůstavitelem, do šesti měsíců od smrti zůstavitele obrátit na soud s žádostí o přidělení podílu z pozůstalosti na základě [zákona o rodině \(Skotsko\) z roku 2006 / Family Law \(Scotland\) Act 2006](#).

Oprávněná osoba nabývá právo na majetek v k dědictví okamžikem tzv. svěření (vesting). Podle skotského zákona o dědictví z roku 1964 se pozůstalost svěřuje vykonavateli pro účely správy. Okamžikem svěření oprávněná osoba nabývá osobního práva vůči vykonavateli, pokud jde o dodání předmětu dědictví v její prospěch. Okamžikem dodání předmětu dědictví nabývá oprávněná osoba věcné právo.

To, kdy ke svěření dojde, závisí na zůstavitelově vůli vyjádřené v závěti.

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Vykonavatel odpovídá za splacení všech dluhů, které jsou součástí pozůstalosti, přičemž tyto dluhy musí být splaceny před tím, než bude pozůstalost rozdělena mezi osoby, jimž svědčí nárok. Pozůstalost by neměla být rozdělena dříve než za šest měsíců od smrti zůstavitele, aby věřitelé měli dostatek času na uplatnění svých nároků. Pokud věřitel do 6 měsíců neuplatní nárok a vykonavatel pozůstalost rozdělí, dědicové teoreticky odpovídají za veškeré dluhy do výše nabytého dědictví.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Vlastnické právo na nemovitý majetek je možné převést na osobu, již svědčí nárok, prostřednictvím zápisu ve skotském katastru nemovitostí, nebo připojením podepsaného dokladu (*docket*) k potvrzení (nebo k osvědčení o potvrzení).

V případě existence pozůstalostní doložky přechází vlastnické právo automaticky na pozůstalého vlastníka a k listinám dokládajícím vlastnictví by měl být přiložen opis úmrtního listu.

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Potvrzení vystavené soudem není nutné u všech pozůstalostí – někteří držitelé finančních prostředků prostředky vyplatí, aniž by vyžadovali toto potvrzení. Pokud je potvrzení vyžadováno, musí být jmenován vykonavatel, a to buď na základě závěti, nebo na základě žádosti o jmenování soudního vykonavatele soudem.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

Pozůstalost spravuje vykonavatel jmenovaný buď na základě závěti, nebo soudem, kterému soud udělil potvrzení. V některých případech však držitelé finančních prostředků převedou majetek zůstavitele, aniž by vyžadovali potvrzení vystavené soudem.

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

Shromáždit majetek uvedený v soupisu majetku přiloženém k žádosti o potvrzení.

Uhradit dluhy a daně.

Rozdělit zbývající majetek mezi oprávněné osoby, a to na základě závěti, nebo, v případě, že neexistuje závěť, podle skotského zákona o dědictví z roku 1964.

Vymáhat dluhy vůči zůstaviteli.

Pokud zůstavitel před smrtí utrpěl újmu na zdraví, vykonavatel má stejná práva na náhradu škody jako zůstavitel.

Vykonavatel má právo pokračovat v žalobě na náhradu škody na zdraví, kterou podal zůstavitel před svou smrtí a jejíž projednávání nebylo ukončeno.

Pokud zůstavitel podal žalobu na náhradu škody způsobenou urážkou na cti a její projednávání nebylo v okamžiku smrti zůstavitele ukončeno, může být právo na náhradu škody převedeno na vykonavatele.

Pokud měl zůstavitel právo na náhradu škody za porušení smlouvy, toto právo může být předmětem žaloby, v níž bude vykonavatel pokračovat nebo kterou vykonavatel může podat.

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob?

Mají specifické důkazní účinky?

Nepožaduje se vydávání žádných dokumentů o postavení a nárocích osob oprávněných k dědictví. Vykonavatel spravující pozůstalost převádí položky majetku na oprávněné osoby, což v případě některých položek zahrnuje formální převod, a případně také zapsání právního titulu. Jak bylo uvedeno výše, pokud neexistuje pozůstalostní doložka, vlastnické právo automaticky přechází na pozůstalého vlastníka a k listinám dokládajícím vlastnictví by měl být přiložen opis úmrtního listu. V rámci řízení o potvrzení je ve Skotsku nutné podat přiznání k dědické dani, a to i v těch případech, kdy se dědická daň neplatí.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice vítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 30/08/2021

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v prvním oznámení.

Dědická řízení - Gibraltar

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s [Radou notářů Evropské unie \(CNUE\)](#).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

Pořízení pro případ smrti vyhotovuje zůstavitel nebo zůstavitelé. Právní poradenství ani účast právníka nejsou povinné.

2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Registrace závěti není povinná.

Závěť se v případě smrti zůstavitele svěřuje jeho majetek vykonavatelům (tzv. osobním zástupcům). Závěť s majetkem nenakládá.

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Ne.

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

Pokud zůstavitel nezanechal platnou závěť, nebo týká-li se závěť jen části majetku, pozůstalost se rozdělí v souladu s pravidly pro dědění ze zákona, která jsou upřesněna v [zákoně o správě pozůstalosti z roku 1933](#) (v platném znění).

5 Který orgán je příslušný:

5.1 v dědických věcech?

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

Pozůstalost se svěřuje osobním zástupcům zůstavitele. Ti se mohou obrátit na soud s žádostí o udělení plné moci k zastupování (tzv. výkonu poslední vůle v případě závěti a tzv. správy pozůstalosti v případě dědění ze zákona). Tato plná moc potvrzuje, že osobní zástupci jsou oprávněni nakládat s pozůstalostí v souladu se závětí nebo s pravidly pro dědění ze zákona. V případě sporů týkajících se nároku na dědictví nebo na udělení plné moci k zastupování se lze obrátit na soud. Soudní řízení se řídí [pravidly pro nesporné potvrzení závěti](#) nebo [občanským soudním řádem](#).

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

Osobní zástupci odpovídají za zjištění a shromáždění majetku zůstavitele, který je součástí pozůstalosti, za uhrazení dluhů zůstavitele a za rozdělení zbývajících částí pozůstalosti mezi oprávněné osoby v souladu se závětí nebo s pravidly pro dědění ze zákona.

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Okamžikem smrti zůstavitele nebo – v případě smrti dědice ve fázi dědického řízení před tím, než dědictví nabude – okamžikem smrti osoby, již nárok původně svěřil.

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Ne, dluhy zůstavitele jdou na vrub pozůstalosti.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Osobní zástupci převedou nemovitý majetek osobám, jimž svěřil nárok, v průběhu dědického řízení. Osoby, jimž svěřil nárok, předloží katastru nemovitostí doklad o udělení plné moci k zastupování a o převodu majetku v souladu s [gibraltarským zákonem o vlastnictví nemovitostí z roku 2011](#).

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Viz odpověď na otázku 9.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

Viz odpověď na otázku 9.

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

Viz odpověď na otázku 9.

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob?

Mají specifické důkazní účinky?

Osobní zástupci spravují pozůstalost a rozdělují čistý majetek. Způsob převodu majetku závisí na jeho povaze. Vlastnické právo k některým statkům lze převést pouhým předáním. Peněžní prostředky lze vyplatit šekem. Viz otázka 9 týkající se pozemků.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

**Your
Europe**

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 16/12/2020

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.